INCIPIT EVANGE
LIV SECVNDVM MATHEV

LIBER GENERATIONIS IHV XPI
filii dauid filii abraham · Abraham genuit ysaac ·
Ysaac autē genuit iacob · Iacob autē genuit iudā & fra
tres ei · Iudas autē genuit fares & zara de thamar ·
Phares autē genuit esrom · Esrom autē genuit aram ·
Aram autē genuit aminadab · Aminadab autē genuit
naason · Naason autē genuit salmon · Salmon autē ·
genuit booz de rachab · Booz autē genuit obed
ex ruth · Obed autē genuit ysse · Ysse autē ·
genuit dauid regem · Dauid autē rex · genuit
salomonem · ex ea que fuit urie · Salomon autē
genuit roboam · Roboam autē genuit abia ·
Abia autē genuit asa · Asa autē genuit iosaphath ·
Iosaphat autē genuit ioram · Ioram autē genuit
oziam · Ozias autē genuit ioatham · Ioatham
autē genuit achaz · Achaz autē genuit ezechiam ·
Ezechias autē genuit manassen · Manasses autē
genuit amon · Amon autē genuit iosiam · Iosias
autē genuit iechoniam et fr̄s eius · in transmigratione

Cancl.
A. 2.
142

Hunc librum ante annos
circiter 600. conscripsum
testatur S. S. Bern. Pezius
Anecdotorum Tom. I. Dissertationis
fol. I. I. Cod. bal. 9475.

1710.

INCIPIT PROLOGUS IIII EVANGELIORVM.

PLURES FVISSE QUIDAM DE LIA SCRIPSE
runt. & lucas euangelista testatur dicens. quoniam quidem multi
conati sunt ordinare narrationem rerum quę in nob cōpletę sunt. sicut
tradiderūt nob qui ab initio ipsi uiderūt sermonē. & ministri fuerūt ei. & p.
secutus eram usq; ad presens tempus mon initia declarant. quę a diuersis
uocabulis. ędita. diuersarū hęresium fuere principia. ut est illud
iuxta ægyptios. & thomā. & matheum. & bartholomeū. ēt quoq; aplos
& basilidis aut appellis aut reliquorum quos enumerare longissimū
ē. Iumbo tamē impertiarū necesse fuit dicere. extitisse quosdam
qui sine spū & gratia conati sunt magis ordinare narrationē. quā histo
riae uere ueritatē. quib; iure potest illud ppheticū coaptari.
Vae qui ppheteūt de corde suo. qui ambulant post spm suū. & quid
dicit dns. & dns non misit eos. Vae qui b; & saluatore in euangelio ipse
loquitur. Omnes quicumq; me ueneri. fures fuere & latrones. sed uere
ues. pecudes non audierunt. Ipse enim ait. Venient. & ego non mittebā eos.
Inuenientur. pessimi prophetę. immissi obsequiū seruituris est.
Ecclā uīt quae sup petrā dni uoce fundata ē. quā mox dixerat se mu
liculum suum. & adq; pforam defensionis occulte misit manū
suā. similis damulae. hinulęq; cerui. Contra flumina para
dysi instar crucem. iiii angulos seminulos habet. pquos quasi arca
testamēti & cursor legis dni. ligneis mobilib; uehitur.

Primus omniū matheus ē. publicanus cognomento leui. qui euan
gelium iudaica hebreo sermone edidit. oborti ut mox mę cau
sam quia minime credideram ex iudaica. & ne quaquā legis umbra
succederet euāngelii ueritatē seruabant.

Sed marcus. uester presbyteri pecti. & alexandrinę ecclie primus
epūs quidam quide saluatore ipse non uidit. sed ea quę magistru

BIBLIOTHECA
REGIA
MONACENSIS

audierit pdicatiõ. luxea fidẽ magis gestorum narrauit quõordinẽ.

Vertur lucas medicus: natione syrus antiocensis. cuius laus in euangło.
qui & ipse discipls apli pauli. in achaia. bithinięq: partib: uolumẽ edidit.
quaedã alias repetens: & ut ipse in phemio confitetur. audita magis
quã uisa describens.

Utamus iohannes apls & euangelista. quẽ ihc amauit plurimũ. qui
suppectus dñi recũbens: purissima doctrinarũ fluenta potauit.
& qui solus de cruce meruit audire. ecce mat tua. Ise cũ esset in asia:
& cũ tunc hereticoy semina pullularent. cerenthi. ebionis: & ęcteroñ
qui negant xpm in carne uenisse. quos & ipse in epistola sua antichristos
uocat. & apls paulus frequẽt petit. coactus sẽ. a bomib: tunc pene
a sue epis: & mutarũ eccliarũ legationib: dediuinitate saluatoris
alias scribere: & adipsũ ut ita dicã uerbum dei. pene audiat. qũ
felia temeritate prumpere. ut ecclesiastica narret historia. Cum
a fratrib: cogeretur ut scriberet. tale factum respondisse. sindicto
ieiunio. in cõmune omnes dñm precarentur. Quo explcto. tanta
lationes saturat. in illud phemiũ cęlo uenientis eructauit. In prin
cipio erat uerbũ. & uerbum erat apud dm. & deus erat uerbũ. hoc erat
in principio apud dm. Hactenus iiii euangli. multo ante pdicta.
hiezechihelis quoq: uolumen patet. in quo prima uisio ita contexitur.
Cen medio sicut similitudo iiii animalium. & uultus eorũ. facies
hominis. & facies leonis. & facies uituli. & facies aquilae. Prima
hominis facies. matheũ significat. qui quasi de homine. exorsus sẽ.
scribere. Liber generationis ihũ xpi filii dauid. filii abrahã. Sed in
marcum. in quo uox leonis in heremo rugientis audiatur. Vox claman
tis in deserto. parate uiam dñi. rectas facite semitas eius. Tertia uituli.
quę euangelista lucã. zacharia sacerdote sumpsisse. In eum pfigurat.
Quarta iohannẽ euangelista. qui assumptus pennis aquilę. & ad altio
ra festinans. de uerbo dei disputat. Cętera quę sequunt. in eundem sensũ

pficiunt · Gruna cū rota · & pennati pedes · & quocunq; spūs ibat · ibant ·
& non reuertebant · & dorsa eorū plena oculis · & semalle ardentes
in medio discurrentes · & rota in rota · & in singulis iiii facies · Unde &
apocalipsis iohannis p̄ expositione xx iiii seniorū · qui tenentes citharas
& fialas adorant agnū dī · introducit fulgura & tonitrua · & septē spūs
discurrentes · & mare uitreū · & iiii animalia plena oculis dicens ·
Animal primū · simile leoni · & secm · simile uitulo · & tertiū · habens
faciem quasi hominis · & quartū · simile aquile uolanti · Et post
paululū · Plena inquit erant oculis · & requiem n̄ habebant die ac
nocte dicentia · Sc̄s · Sc̄s · Sc̄s · dn̄s deus omnipotens · qui erat & qui est · & qui uenturus
est · Quib: cunctis perspicue ostenditur · quattuor tantū debere
euangelia suscipi · & omnis apocriforū nenias · mortuis magis hereticis ·
quā ecclesiasticis uiuis canendas · Incipit epla sci
Beati patris damasi · ad hieronimum hier̄pbi ·

Nouum opus me facere cogis ex uetere · ut post exemplaria scripturarum toto orbe dispersa · quasi quidā arbiter sedeam · & quia inter se
uariant · quę sint illa quę cū greca consentiant · ueritate discernā ·
Pius labor · sed periculosa p̄sumptio iudicare de cęteris · ipsum a bonis ·
iudicandū · Senis mutare linguam · & canescentē mundū ad infantiā
reuocare puerulos · & uisum docē parti · uel in docta ceū in manus
uolumen assumpserit · & alia quā semel inbibit · uidere discere
pare q̄d lectitat · Nonstatim erumpat in uocem · mea Salsarium ·
medlamans · & sacrilegū · qui audeā aliquid mutare scribtis · libris addere ·
mutare · corrigere · Ad uersus quē inuidum duplex causa me
consolatur · q̄d & cuiusdam mus sacerdotis fieri iubes · & uerū n̄ esse
q̄d uarient · & cum maledicay testimonio cōprobatur · Sieni Latinis
exemplaribus fidem adhibenda · respondeant quibus tot sunt exem
plaria pene quot codices · Si uanitas ueritatem quęrenda de pluribus ·
cur non ad greci originē reuertamur · eaque quę uitiosis interpretibus ·

male edita· uel ap̄ſūptorib: imperitiſ emendata puerſius·
uel librariis dormitantib: aut additaſunt aut mutata corrigim⁹·
Nec· uero ego deuitari diſputo teſtamēto, qđ ſeptuaginta ſenioribꝫ
in lingua greca uerſu· ter tio gradu ad nos uſq: puenit· Nēque
ro qđ aquila· qđ ſymmachus ſapiant· quare theodotion nr̄
nouos ſ& ueteres mediuſ incedit· ſit illa uera inp̄tatio quā ap̄li
p̄bauer̄· Ego nouo nunc loquor teſtamēto, qđ greca uū ēdlibium
ē· excepto ipſō matheo· qui primus in iudea euāgeliū xp̄i
hebraica littera ſ edidit· hoc certe cū inno ſermone diſcor
dat· & diuerſos riuuloꝝ tramites ducat· uno deforme quęq⁹
dū ē· Prēt̄ matheos coducet· quos aluciano· & eſtao nunc aprobos·
Paucoꝝ hominū aſſerit puerſa contentio· quib: utiq: nec
in ueteri inſtrumento poſt ſeptuaginta int̄pretes emen
dare· quidlicuit· nec innouo profuit emendaſſe· Cūmul
tarū gentium linguis ſcriptura ante tranſlata· doceat
falſa ēt̄ quę addita ſunt· Igitur hic p̄ſens p̄fatiuncula
pollicetur· iiii tantum euāgeliſtas· quorū ordo iſte ē·
Matheus· Marcus· Lucas· Johannes· Codicū grecorum
emendata collatione ſ ueterum· quę nemutāt lectionis
latinę conſuetudine diſcrepant· Hcalamo imperitum?·
ut his tantū quae ſenſū uidebant mutare correctus· Ydeoq⁹
manere patiꝝ ut fuerant· Canones quoq: quoſcuſ
q⁹ breuiarios ſi ep̄s alexandrinū ſcutus ammonium·
Indecē numeroſ ordinauit· ſicut in greco habentur
expreſſimus· Quod ſiquis decurioſus uoluerit noſſe quę
in euāgeliis uel eadē· uel uicina· uel ſola ſint· eorum
diſtinctione cognoſcat· Magnus ſiquidē hic in nr̄is
codicib: error inoleuit· Dū quod in cāde re alius euāge
liſta plus dix̄· in alio quis minus pro ueritate addidēr·

Iddum eundem sensum aliusdē expressit. ille quinuncē equa-
uor primum legerit. adeus exemplū ceteros quoq: etiam auc
rit emendandos. Inde accidit. ut apud nos mixtasint omī.
& in marco pluralucę. atq: matheo. p̄ursū in matheo marci & iohīs.
& in ceteris reliquorū quę in aliis ppriasunt inueniantur. Ū
tag: canones legeris quisubiectasunt. confusionis errore sublato.
& similia omīum sacies: & singulis suaquę: restitues.

In canone primo concordēnt quatuor: matheus. marcus. lucas. iohs.
In secdo. tres: matheus: marcus. lucas. In tertio. tres: matheus. lucas. iohs.
In quarto. tres: matheus. marcus. iohannes. In quinto. duo. math. lucas.
In sexto. duo. matheus. marcus. In septimo. duo. matheus. iohannes.
In octauo duo. lucas. marcus. In nono. duo. lucas. iohannes.
In decimo. propria unusquisq: quae non habentur in aliis edidēt.
Singuli uero euangeliis a bono incipiens. usq: ad finē librorū
dispar numerus increscat. In nigro colore prescriptus. sub
se habet alium ex minio numerū discolorē. qui addecē usq:
p̄cedens. Indicat prior numerus in quo sit canone requiren
dus. Cū igitur aperto codice uerbigrā. Illud siue illud capitulū
scire uolueris cuius canonis sit. statim ex subiecto numero doce
beris. & recurrens ad principia in quib: canonū ē. distincta con
gries. code q: statim canone extitulo frontis inuenies. Illū quē
quaerebas numerū eiusdē euangelistae. qui & ipse ex inscriptio
ne signatur inuenies. Atq: cui cano quatuor tramitib: inspec
tis. quos numeros egregione habeant annotabis. Et cū scieris.
recurres ad duo lumina singula. & sine mora acceptis numeris
quos ante signauerās. reperies & loca in quib: ubi cadē. uel ui
cina dixerunt. Opto ut in xpō ualeas. & moneris me i pa
tre beatissime.

HERONIMUS

S DAMASO PAPE

Sciendum & iam neq̃ ignarum ex similitudine numerorũ
error inuoluit. q̃d sicut in subnotatione canonũ distinctaꝝ.
In canone quolib& tres euang distae. bis. uel ter. uel quater.
aut & iam plus eundẽ numerũ p ordinẽ habuer annotatũ.
& quartus econtrario discrepaꝫ. quod id quod ter illi in eo
loco semel dixerint. quartus totiens in corpore uoluminis
sui ponit. quotiens diuersi numeri in eius canone ponunt.
contra p dictaꝝ numerorũ continuitatis similitudines.
Item si uno quolib& eorum. aut & iam duob: ibide in canone
numerus. bis. ter. aut eo amplius reperiatur in ordine
collocatus & dispaꝫis inueniatur In ceteris. dubium non
erit quod id quod illius illaq̃ue canones numeris. bis. ter.
repertum. absq̃ inuolumine semel dictum sit. Alteri
us ro eorum totiens in uno aeq: ode sensu loquantur.
quotiens pretulerint in numerorũ annotatione distan
tiam. Hoc & in omnium nouem canonum collatione
seruabitur. Ceterum in decimo quo ꝓpria singulaꝝ
tantummodo continentur. non potest contra id com
paratio fieri qd solum est. Opto ut in xp̃o ualeas. & me
mineris mei beatissime papa.

Altaha Enfenoxis

CAN PRIOO.

IN QVO .IIII.

MATH.	MARC.	LVC.	IOH.
VIII	II	VII	X
XI	IIII	X	VI
XI	IIII	X	XII
XI	IIII	X	XIIII
XI	IIII	X	XXVIII
XIIII	V	XIII	XV
XXIII	XXVII	XVII	XLVI
XXIII	XXVII	XXXIIII	XLVI
XXIII	XXVII	XLV	XLVI
LXX	XX	XXXVII	XXXVIII
CXVIII	CXVI	CXVI	CXX
CXVIII	CXVI	CXVI	CXI
CXVIII	CXVI	CXVI	XL
CXVIII	CXVI	CXVI	CXLIIII
CXVIII	CXVI	CXVI	CXXVIIII
CXVIII	XC VI	CXVI	CXXXI
CXXXIII	XXXVII	LXXVII	CVIIII
CXLI	I	XVIIII	LVIIII
CXLII	LI	XXI	XXXVI
CXLVII	LXIIII	XCIII	XLVIII
CLXVI	LXXXII	XCIIII	LXXIIII
CLXVI	LXXXII	XCIIII	XVII
CCVIIII	CXVIIII	CCXXXIIII	C
CCXI	CXXI	CCXXXVIII	XXI
CCXX	CXXII	CCXXXVIIII	LXXV

CAN ·I· AVO

IN IIII·

MATH	MARC	IVC	IOH
ccxx	cxxviii	ccxlii	lxxxviii
ccxx	cxxviii	cclxi	lxxvii
ccxliii	cxxviii	ccl	cxlvi
ccxliii	cxxxviii	ccl	cxli
cclxxviii	clvi	cclx	xx
cclxxviii	clvi	cclx	xlviii
cclxxviii	clvi	cclx	xcvi
cclxxvi	clviii	lxxiii	xcviii
cclxxx	clxii	cclxviii	cxxii
cclxxxiii	clxv	cclxvi	lv
cclxxxiii	clxv	cclxvi	lxiii
cclxxxiii	clxv	cclxxvi	lxv
cclxxxiii	clxx	cclxxv	lxvii
cclxxxviii	clxxv	cclxxxviii	cxxvi
cxci	clxxvi	cclxxxi	clvi
cxcviii	clxxvi	cclxxxii	clxi
cxcv	clxxxi	cclxxxii	lvii
cxcv	clxxxi	cclxxxv	xlii
ccc	clxxxv	cclxxxv	clviii
ccc	clxxxvii		lxxviii
ccc ii	clxxxviii	cclxxxvii	clx
ccc iiii	clxxxvii	cclxxxviii	clxx
ccc vi	clxxxvii	ccxc	clxii
ccc vi	cxci	ccxc	clxviii
cccx		ccxcvii	lxviii

CANON duo

I. IN IIII.

MATH	MAR	LVC	IOH
CCCXIII	CXCIII	CCXCIIII	CLXXII
CCCXIIII	CXCV	CCXCI	CLXVIII
CCCXIIII	CXCV	CCXCI	CLXVI
CCCXV	CXCVI	CCXCII	CLXXV
CCCXVIII	CXCVIIII	CCC	CLXXVI
CCCXX	CC	CCCIII	CLXXVIII
CCCXXV	CCIIII	CCCX	CLXXXIIII
CCCXXVI	CCV	CCCXI	CLXXXVIII
CCCXXVI	CCV	CCCXII	CXCIIII
CCCXXVIII	CCV	CCCXIIII	CXCVI
CCCXXXI	CCVIIII	CCCXV	CXCVII
CCCXXXII	CCX	CCCXVIII	CXCVII
CCCXXXIIII	CCXII	CCCXXI	CCI
CCCXXXV	CCXIIII	CCCXIIII	CXCVIIII
CCCXXXVI	CCXV	CCCXVII	CXCVIII
CCCXXXVI	CCXVI	CCCXVIIII	CXCVIII
CCCXLIII	CCXVII	CCCXXVIII	CCIIII
CCCXLVIII	CCXVIII	CCCXXII	CCVI
CCCXLVIII	CCXXI	CCCXXIII	CCVIII
CCCLII		CCCXXXVI	CCVIIII
CCCLII	CCXXVI	CCCXXVI	CCXI

EXPLI CIT. CAN. VI.

KAL̄ II

IH ℣O III

MATH̄

xv
xxi
xxvi
xxxii
xxxii

l
lxii
lxvi
lxviii
lxvii

lxviiii
lxxi
lxxii
lxxii
lxxiii

lxxiiii
lxxvi
lxxviii
lxxx
lxxxii

lxxxiii
lxxxiii
lxxxiiii
lxxxv
lxxxv

MARC̄

vi
x
cii
xxxviiii
xxxviiii

xli
xlviii
xlviii
xviii
xv

xlvii
xxi
xxii
xxii
xxiiii

xlviiii
lii
xxviiii
xxx
liii

liii
liiii
liiii
lv
lv

LVC

xv
xxvii
cxxvii
cxxxii
lxxviiii

lvi
iiii
xviii
xxxiii
xxvi

lxxxiii
xxxviii
xxxviiii
clxxxvi
xl

lxxxv
clxxxiii
lxxxvi
xliiii
lxxxvii

cx
lxxxvii
cxii
cxiiii
lxxxviii

KAL̄ · II ·

IHC VD · III

MATH̄	MARC̄	LVC̄
lxxxviii	cxli	cxlviii
lxxxviii	cxli	cli
xcii	xl	lxx
xciiii	lxxxvi	xcvii
xciiii	lxxxvi	cxlvi
ciii	i	lxx
cxiiii	xxiiii	xli
cxvi	xxv	xlii
cxxi	xxvii	cxxvii
cxxii	xxviii	cxxviiii
cxxiii	xxxiiii	cxlvii
cxxx	xxxv	lxxvii
cxxxi	xxxvi	lxxvi
cxxxv	xxxviii	lxxviii
cxxxvi	xliiii	clxvii
cxliii	lvii	xc
cxliiii	lviiii	xii
cxlviiii	lxvi	xlii
cxlviii	lxvi	xxxv
clii	lxviiii	xxxvi
clxiiii	lxviiii	cxliiii
clxviii	lxxxvii	xcv
clxviii	lxxxvii	ccvi
clxx	lxxxv	xcvi
clxxii	lxxxvii	xcviii

KAP · II

IHANS · III

MATH

MARC

LVC

clxxiiii
clxxvi
clxxviii
clxxviii
clxxviiii

cxc
cxcii
cxciii
cxciiii
cxciiiii

cxciiii
cxcv
cxcvi
cxcvii
cxcviii

cci
cciii
ccv
ccvi
ccviii
ccxvii

ccxviii
ccxxiii
ccxxv
ccxxvi
ccxxvi

ccxxviiii
ccxlii
ccxlii
ccxliii
ccxlviii

xci
xciii
xcv
xcv
xcviiii

cv
cvi
cvii
cviii
cviii

cviii
cviiii
cx
cxi
cxii

cxiiii
cxvi
cxvii
cxviii
cxxvi

cxxviii
cxxx
cxxxiii
cxxxiii
cxxxv

cxxxv
cxxxvi
cxxxvi
cxxxviii
cxliii

xcviiii
ci
ciii
ccxvii
cxcvii

cxcv
ccxvi
cxxi
ccxviii
cLii

ccxviiii
cxx
ccxxi
clxxiii
ccxxii

cclxx
ccxxiiii
ccxxxii
ccxxxiii
ccxl

ccxli
ccxliii
ccxlv
ccxlviii
cxxxvii

ccxlvi
ccxxxvii
ccxlviii
ccxlviiii
ccviii

KAH·II·

IHQVO·III·

MATH

cexlviii
ccxlviiii
ccli
ccliii
cclviii

clviiii
cclxiiii
cclxviiii
cclxxi
cclxxiii

cclxxxi
cclxxxv
ccxcv
cxcvi
cxcvi

ccc
cccviii
cccxii
cccxlvi

cccxvii

cccxxii
cccxxviii
cccxxxviii
cccxl
cccxlii

cccxliiii
cccxlvi
ccclii
ccclviii

EXPLIC

MARC

cxliii
cxliiii
cxlvi
cxlviii
cl

cli
cliv
cliiii
xlii
clx

clxiii
clxvi
clxvi
clxxvii
clxxvii

clxxxii
clxxxviii
cxciii
cxcvii
cxcvi

ccii
ccxviii
ccxviiii
ccxx
ccxxii

ccxxiiii
ccxxv
ccxxxii
ccxxxiii

CAN

LVC

cclii
ccliiii
cclv
cclviii

cclvii
clvi
ccxxviii
ccxxx
cclxiii

cclxviii
cclxv
cclxvii
cclxxx
cclxxxiiii

cclxxxvi
ccxv
ccxcviiii
ccxcviii
ccxcv

cccviiii
cccxii
cccxxv
cccxxvii
cccxxiii

cccxxviii
ccccx
cccxxvii
cccxxxviii

SCDS·

KAN. III. INCIPIT

III.

math.

I
I
I
VII
VII

LVIIII
LXIIII
XC
XC
XCVII

CXI
CXI
CXI
CXII
CXII

CXII
CXII
CXII
CXII
CXII

CXII

CXII
CXLVI

EXPLIC.

luc.

XIIII
XIIII
XIIII
VI
VI

LXIII
LXV
LVIII
LVIII
CCXI

CXVIIII
CXVIIII
CXVIIII
CXVIIII
CXVIIII

CXVIIII
CXVIIII
CXVIIII
CXVIIII
CXVIIII

CXVIIII
XCII

CAN

ioh

I
III
V
II
XXV

CXVI
XXXVII
CXVIII
CXXXVIIII
CV

CCLVIII
XXX
CXIIII
LXXXVII
XLIIII

LXI
VIII
LXXVI
XC
CIIII

CXLII
XLVII

III.

KAL̃·IIII·

INCIP·III·

MATH·	OMI·	IOH·
XVIII	VIII	XXVI
CXVII	XXVI	XLIII
CXVII	XXVI	XCV
CI	LXVI	LI
CLXI	LXXVII	XXXIII
CLXI	LXXVII	LIII
CCIIII	CXV	XCI
CCIIII	CX	CCXV
CCXVI	CCV	CI
CCXVI	CCV	CXXVIII
CCXVI	CXV	CCXVII
CCXVI	CXV	CCCIII
CCLXXVII	CLVIII	XCVIII
CCLXXVIII	CLXI	LXXII
CCLXXVII	CLXI	CXXI
CCXCIII	CLXVIII	CLII
CCCVII	CLXXIIII	CVII
CCXCVIIII	CLXXVIII	LXX
CCCVII	CLXXX	CIIII
CCCXXI	CLXXXVIII	CLXIIII
CCCXXI	CCI	CLXXX
CCCXXIII	CCI	CXCII
CCCXXVIIII	CCIII	CLXXXIII
CCCXXVIIII	CCVII	CLXXXV
CCCXXXIII	CCVII	CLXXXVII
	CCVII	CCIII
	CCXI	

EXPLIC· CAL̃· ·IIII·

CAH·V·

IN QVO

11·

CAH·V·IH

QVO

matth.	lucas.	matth.
iii	ii	lxxxiiii
x	viii	lxxxvi
xii	xi	xciii
xvi	xvi	xcv
xxv	xlvi	xcvi
xxvi	xlviii	xcvi
xxviii	xlvii	cii
xxx	xlviiii	ciiii
xxxiiii	cxciiii	cv
xxxvi	clxii	cvii
xxxviii	liii	cviii
xl	lii	cx
xli	lv	cxvi
xliii	cxxiii	cxvi
xlvi	ciiii	cxviii
xlvii	cxxxiiii	cxxv
xlviii	cxxi	cxxvii
xlviiii	cl	cxxviii
li	lviiii	cxxviiii
liii	cxxv	cxxxii
liiii	liiii	cxxxiiii
lv	clxx	cxxxviii
lvii	lxi	clvi
lviii	lx	clviii
lx	clxxi	clxii
lxi	lxiiii	clxxv
lxv	clxxii	clxxxii
lxvi	lxvi	clxxii
lxviii	cv	clxxxiii
lxxviii	cviii	clxxxvii

CANON .V. HQVO

Luc.

cxi
cviiii
cxiv
clx
clxxxii

clxxxii
lxviiii
lxxi
cxciii
lxxiii

cxv
cxviii
clxv
clxxvii
cxxvi

lxii
cxxviii
cxxxii
cxxx
lxxxi

cxx
clxviii
lvii
ccxxvi
clxi

cc
clxxxvii
clxxxviii
cxcviii
cccviiii

Matth.

cxcvii
ccxiii
ccxxi
ccxxviii
ccxxxi

ccxxxi
ccxxxii
ccxxxiiii
ccxxxvi
ccxxxvii

ccxxxviii
ccxl
ccxli
cclv
cclvi

cclvii
cclxi
cclxii
cclxv
cclxvi

cclxvii
cclxx
cclxxii

EXPLICIT
CANON

Lucas

ccLxxii
ccxxxv
clxxxi
cxxxviiii
clxxxiiii

ccxv
cxlii
cxxxvi
cxxxv
cxxxviii

cxl
cxlii
clxxv
cc ii
cc v

ccxiii
ccvii
ccxii
clvii
clv

clviii
ccxxviiii
ccxxxi

AVIH
TVS ;;

CAN. VI. IN QVO .II.

CAN II. IN

Matth.

VIIII
XVII
XX
XXIII
XLIIII

LXXVII
LXXXVII
C
CXXXVIIII
CXLV

CXLVIII
CLII
CLIIII
CLVII
CLVIIII

CLX
CLXIII
CLXV
CLXVIII
CLXXIII

CLXXX
CLXXXVIIII
CCII
CCXIIII
CCXV

MARC.

III
VII
VIIII
XI
CXXVI

LXIII
CXXXVIIII
XCVIII
XLV
LX

LXV
LXVIII
LXXI
LXXII
LXXII

LXXVI
LXXVIII
LXXX
LXXXIIII
LXXXVIIII

C
CIII
CXIII
CXX
CXXIIII

Matth.

CCXXIIII
CCXLVI
CCXLVII
CCL
CCLII

CCLIIII
CCLX
CCLXIII
CCLXXV
CCLXXXII

CCLXXXVI
CCLXXXVIII
CCXCVIII
CCXCII
CCXCVIII

CCCV
CCCVIIII
CCCXI
CCCXX
CCCXXXVII

CCCXLII
CCCXLVII
CCCL

QVO II.

CAN VIII.

IN QUO II.

MARC.

CXXXI
CXL
CXLII
CXLV
CXLVII

CXLVIIII
CLII
CLIII
CLVII
CLXIIII

CLXVII
CLXVIIII
CLXXI
CLXXIII
CLXXVIIII

CLXXXV
CXC
CXCII
CCVIII
CCXVI

CCXXI
CCXXVI
CCXXVIIII

EXPLIC CAN.
VI.

MATHEVS.

V
XVIIII
XVIIII
XVIIII
CXX

CLXXXV
CCVII

IOHANN.

LXXXIII
XVIII
XXII
XXXIIII
LXXXII

CCXV
CI

EXPLICIT CAN.
SEPTIMVS.

CANON · VIII ·
IN QVO · I° I ·

LVCAS ·

xxiii
xxv
xxvii
xxvii
xxviii

lxxxiiii
lxxxviiii
xci
c
ciii

cclvii
cclxxviii
cccxxxv

EXPLICIT · CAN ·

MARCVS ·

xii
xiiii
xvi
xxviii
xvi

xlviii
lvi
lxi
lxxv
xcvii

cxxx
ccxvi
ccxxx

OCTAVVS ·

CAN · VIIII
IN

LVCAS ·

xxx
xxx
cclxii
cclxii
cclxxiiii

cclxxiiii
cclxxiiii
ccciii
cccvii
cccxii

ccciii
cccvi
cccxii
ccciii
cccvii

cccxii
cccxl
cccxl
cccxli
cccxli

cccxli

EXPLICIT

QVO II. CAN MATH X. IN QVO PP.

IOHANN. MATH. MATH.

CCXVIIII
CCCXII
CXIII
CCXIIII
CCXVIIII

CCCXVII
CCXCI
CXC
CXC
CXC

CLXXXVI
CLXXXVI
CLXXXVI
CLXXXII
CLXXXII

CLXXXII
CCXIII
CCXVII
CCXXI
CCXXIII

CCXXV

CAN. VIIII.

II
IIII
VI
XIII
XXIIII

XXVI
XXVIIII
XXXIII
XXXV
XXXV

XXXVIIII
XLII
XLV
LII
LV

LXXV
LXXXI
LXXXVIIII
XCI
XCVIIII

CI
CV
CVIIII
CXIII
CXV

CXVIII
CXXIIII
CXXVI
CXXXVI
CXL

CLI
CLV
CLXVII
CLXXI
CLXXVII
CLXXXI

CLXXXIIII
CLXXXVI
CLXXXVIII
CXCI
CXCVI

CC
CCX
CCXII
CCXVIII
CCXXII

CCXXVII
CCXXXI
CC
CC
CCXXXVIIII

CCXLV
CCXLVIII
CCLXXIII
CCLXXXIII
CCCIII

CCCXVIIII
CCCXXIIII
CCCXXVII
CCCXLV
CCCLI
CCCLV

CAN. X.
IN QVO
MARC. PPE.

CAN. X.
IN QUO

MARC. | MARC. | LVCAS. | LVCAS.

xviiii
xxxi
xliii
xlvi
lviiii

lxii
lxx
lxxiiii
lxxxi
lxxxviii

xc
xcii
xciiii
c
ciiii

cxxiii
cxxxii
clxxxiii
ccxiii
ccxxxiiii

i
iiii
vi
viiii
xviiii

xx
xxii
xxviiii
xxxi
l

li
lxvii
lxviii
lxxii
lxxvi

ciiii
cvi
cvii

cxiii
cxvii
cxxii
cxxiiii
cxxxi

cxliii
cxlviiii
cli
cliiii
clviiii

clxiii
clxiiii
clxvi
clxxiiii
clxxvi

clxxviii
clxxx
clxxxiii

Incipit ꝓlogus eiusdem.

Matheus exuidea sicut inordine primus ponit. ita euangeliū inuidea primus scripsit. Cuius uocatio addm̄ expublicanis actib. fuit. duox ingeneratione xp̄i principia p̄sumens. unus. cuius prima circūcisio incarne. alterius. cuius secundū cor electio fuit. exutrisq. inpatrib. xp̄s. sicq. quattr dena rio numero triformiter posito. principium accredendi fide inelectionis tempus porrigens. exelectione usq. intransmigrationis diem dirigens. atq. atransmigrationis die. usq. in xp̄m definiens. decursam aduentus dn̄i ostendit generationē. Vt et numero satis faciens ettempori. ese qd esset ostenderet. et dī inse opus monstrans. cum inhis quox genus posunt xp̄i operantis aprincipio testimoniū non negaret. quarū omniū rerū. tempus. ordo. numerus. dispositio. t ratio. qdfidei necessarium est dī xp̄c. ē. quifactus est exmuliere. factus sublege. natus exuirgine. passus in carne. omnia incruce fixit. ut triumphans. ea insemet ipso resurgens incorpore. epatris nomen inpatrib. filio. efilii nomen patri restituens infilius. sinepprincipio. sine fine.

ostendens unũ se cũpatre ẽe. q unus sẽ; Inquo
euangelio utile ẽ. desiderantb. dñm. sic prima-
t media. t pfecta cognoscere. ut et uocationẽ
apostoli. & opus euangelii; & dilectionẽ di incar
ne nascentis. punuersa legentes intellegant. atq.
idineo inquo apprehensisunt. & apphendere & ex
petunt recognoscant. Nobis enĩ hoc instudio
argumenti fuit. & fidẽ facte ꝓ re tradere. & o
perantis dĩ intellegendã diligenter esse dispo
sitionẽ querentib. ñ tacere.

Explicit ꝓlogus.

Incipiunt capitula

I Natalis ihũ xp̃i. magorũ munera. occulta
tio ihũ. infantes interficiunt.

II Egressus ihs exegipto innazareth. a iohanne
in iordane baptizat.

III Ihs temptatus adiabolo. uicit. petrũ. & andreã.
iacobũ. & iohannẽ. piscatores conuocat. & circumi
ens galileã. uarios languores hominũ curat.

IIII De beatitudine. & ceteris mandatis.

V Orationẽ docet. & inter ceytera mandata. ñ eẽ.
cogitandũ de uindicta. & uestimento ꝓdicat.

VI Non eẽ. ꝓiudicandũ. & de margaritis ante
porcos ñ mittendis. petendũ. & querendũ. &
pulsandum. a pseudo ꝓphetis cauendũ. quia

ñ amñs quidicunt mihi dñe dñe introibunt in
regñ celox · dedomo aedificata supra petram ·
uel harenam.

VII Lepsñ mundat. puerñ centurionis paralticñ
curat · socrñ petri afebrib. liberat. plurimos
curat · aut mortui mortuos suos sepeliant cui
dam dicit · T demonia eicit ·

VIIJ Nauigans tempestatẽ sedat, interra gerasenox
VIIIJ Paralticus curatus lectum suñ baiulat. ma
theum conuocat · dicit phariseus ñ ee. opus
sanis medico · parabolã panni & sciissurae & u
triumuini ponit · mulierẽ apfluuio liberat · &
filiã principis cuiusdã mortuã suscitat · cẽtis
oculos aperit · surdñ & mutñ dẽmoniñ eicit ·

X Duodecim apostolos ꝓmittit cñ omni doctrina ·
accipit qđ ñuenerit pacẽ mittere sup terram ·
sed gladium ·

XI Hic testimonium de iohanne dicit · atq · increpat
ciuitates quę credere noluerunt · Confessio ihñ
ad patrẽ · & iugum dñi leue est ·

XIJ Discipuli spicas uellunt · manñ aridã habentem
sanat · hominẽ adẽmonio cẽcñ & mutñ liberat ·
& in principe dẽmoniox idfacere eñ apinantes ·
destruit · ionę & nunnuarñ signum pharisei
tradit · matrẽ & frres spernit ·

xiii Denauicula turbis parabolas exponit. pphetā
inpatria sua sine honore ee. dicit.

xiiij Deiohannis xaprte indisco. dequinq. panibus
&duobus piscib. inquinq. milia uiros. ihs supra
mare ambulans. petrū mergentē alleuat.

xv Quodra magis quardcore exeunt. coīquinant
hominē. filiā mulieris syrophenissie. adēmonio
liberat. &multos alios curat.

xvj Deseptē panib. inquattuor milia uiros. afermento
phariseox cauendū. petrus xpm di uiui filium
ee. confitet. quē post paululū durc increpat.

xvij Inmonte transfiguratur. puerū lunaticū curat
destatere more piscis.

xviij Humilitatē docet sicut pueri. &nec minimū fide
liū scandalizandū qt angeli eox faciem patris sep
uidcant. corripiendos frs. &sepius indulgendum.

xviiij Similitudo dnllo quiconseruū suū ppt centū de
narios suffocat. deeunuchis. infantes ñ ee arcen
dos abenedictione/difficile diuitē introire in
regnū celox.

xx Deprimis nouissimos futuros. porabolā operari
ox inuineā conductox. depetitione filiorum
zebedei. deduob. cecis secus uiā curatis.

xxj Deasina &pullo eius. deficu arefacta. interrogat
deiohanne baptista. subiungens parabolam.

duoꝝ filiaꝝ inuineam missoꝝ.

xxii ꝑ arabolã dcuinea· &colonis quiinterficiunt adse missos· ꝑarabolã dehis quiinuitati adnuptias ue nire contemnunt·

xxiiii ꝺ emuliere quaeseptem frs habuit· ihs tẽptatus apharisei· interrogat cuius filius ẽ xps· ꝟtione·

xxiiii] nerepans scribas dicens· uę uobis scribę &pharisei· increpatio cuitatis· dexcisione ꝓphetarũ &lapida

xxv ⅄rguens inclamat hierusalem· designus nouissimoꝝ dierũ· deaductu saluatoris· dedecem uirginibus· deta lentis· dcouib· adextris· &hedis asinistris·

xxvi ꝺ eiudicox consilio· decõ ꝓhendendo ihũ· &cetera quae incarna dñi gestasunt·

xxvii ꝑ etro prędicit qd tertio eũ negaturus eet· oratio ihũ adpatrẽ &cętera cũtraderetur·

xxviii ꝑ assio dñi· &sepultura· &resurrectio ei· ttẽ quę mundata &cetera doctrina ei· debaptismo·

EXPLICIUNT CAPITULA·

INCIPIT EVANGE
LIV SECVNDVM MATHEV

LIBER GENERATIONIS IHV XPI
filii dauid filii abraham · Abraham genuit ysaac ·
Ysaac autē genuit iacob · Iacob autē genuit iudā & fra
tres ei · Iudas autē genuit fares & zara de thamar ·
Phares autē genuit esrom · Esrom autē genuit aram ·
Aram autē genuit aminadab · Aminadab autē genuit
naason · Naason autē genuit salmon · Salmon autē ·
genuit booz de rachab · Booz autē genuit obed
ex ruth · Obed autē genuit ysse · Ysse autē ·
genuit dauid regem · Dauid autē rex · genuit
salomonem · ex ea que fuit urie · Salomon autē
genuit roboam · Roboam autē genuit abia ·
Abia autē genuit asa · Asa autē genuit iosaphath ·
Iosaphat autē genuit ioram · Ioram autē genuit
oziam · Ozias autē genuit ioatham · Ioatham
autē genuit achaz · Achaz autē genuit ezechiam ·
Ezechias autē genuit manassen · Manasses autē
genuit amon · Amon autē genuit iosiam · Iosias
autē genuit iechoniam et fr̄s eius · in transmigratione

babilonis; et post transmigrationem babilonis
iechonias genuit salathiel; Salathiel autē genī
zorobabel. Zorobabel autē genuit abiud. Abiud
autē genuit eliachim. Eliachim autē genuit azor.
Azor autē genuit sadoc. Sadoc autē genuit achim;
Achim autē genuit eliud. Eliud autē genī eleazar.
Eleazar autē genuit mathan. Mathan autē genī iacob.
Iacob autē. genuit ioseph uirum mariæ. de quā na
tus ē ihē. qui uocatur xpē.

m.11. sol. Omnes ergo generationes ababraham usq. addauid
generationes quatuor decim. et a dauid usq. ad trans
migrationē babilonis. generationes quatuordecim;
et a transmigratione babylonis usq. adxpm. genera
tiones. xiiij. XPI AUT GENERATIO SIC ERAT.

m.iij. l. vj. Cum esset desponsata mater ei maria ioseph. ante
quā conuenirent. inuenta ē in utero habens de spū sco.

m.iiij. x sol. Ioseph autē uir ei. cū esset iustus. et nollet eā traducere.
uoluit occulte dimittere eā. Hæc autē eo cogitante.
ecce angelus dñi in somnis apparuit ei dicens. Ioseph
fili dauid. noli timere accipere mariā coniugē tuā.
Quod enim in ea natū ē. de spū sco ē. Pariet autē filiū.
et uocabis nomen eius ihm. Ipse enim saluum faciet
populum suum. a peccatis eor. Hoc autē totū factū ē.
ut adimpleret qd dictū ē a dño p prophetā dicentē.
Ecce uirgo in utero habebit. et pariet filiū. et uocabunt

nomen ei emmanuel. qd est interpretatū nob cū ds.
Exsurgens aūt ioseph a somno fecit sicut p̄cepit ei
angelus dn̄i. & accepit coniugem suā. & non cognoscebat eā donec peperit filiū suū primogenitū. et uocauit nomen ei ihn̄m. Cūm ergo natus esset ihs in bethleem iudee in diebus herodis regis. ecce magi ab oriente uenerunt hierosolymā dicentes. -y-
Vbi est qui natus e rex iudeorū. uidimus enī stellam ei in oriente. & uenimus adorare eū. Audiens aūt herodes rex turbatus e. & omnis hierosolima cū illo.
& congregans oēs principes sacerdotū & scribas populi. sciscitabatur ab eis ubi xp̄s nasceretur.
m.4 cii ioh.vii. At illi dixerunt ei; in bethleem iude. Sic enī scriptū est p̄ p̄pheta. Et tu bethleem terra iuda. nequaquā minima es in principibus iuda; ex te enī exiet dux. qui regat populū meum israhel.
ch.vi Tunc herodes clam uocatis magis. diligenter didicit ab eis tempus stellę. quę apparuit eis. Et mittens illos in bethleem dixit. Ite. & interrogate diligenter de puero; & cū inueneritis. renuntiate mihi. ut et ego ueniens adorē eum. Quibus audissent regem. abierunt. Et ecce stella quā uiderant in oriente antecedebat eos. usq dū ueniens staret supra. ubi erat puer. Videntes aūt stellam. gauisi sunt gaudio magno ualde. Et intrantes domū. inuene

rum puerum cũmaria matre eius. Et procidentes
adorauerunt eum. Et aptis thes auriſſius obtu
lerũ ei munera. Aurũ thus. & murrã. Et responso
accepto insomnis ne redirent ad herodem.
Per aliã uiã reuersi sunt in regionẽ suã. Quibus
recessissent ecce angelus dñi apparuit insomnis
ioseph dicens. Surge & accipe puerũ & matrẽ
ei. & fuge in aegyptũ. & esto ibi usq. dum dicã
tibi. Futurum ẽ enim ut herodes querat pue
rũ. ad perdendum eum. Qui consurgens accep
it puerum & matrem ei nocte. & secessit in
aegyptũ. & erat ibi usq. ad obitũ herodis. Ut
adimpleretur qd dictũ ẽ a dño per prophetam
dicentẽ; Ex aegypto uocaui filiũ meũ. Tunc he
rodes uidens quim inlusus esset a magis iratus
ẽ ualde. Et mittens occidit omnes pueros qui e
rant in bethleem & in omnib. finibus ei a bima
tu & infra secundum tẽpus qd exquisierat
a magis. Tunc adimpletum ẽ qd dictum ẽ
per hieremiã prophetã dicentẽ. Vox in rama audita
est ploratus & ululatus multus. rachel plo
rans filios suos; & noluit consolari quia non sunt.
Defuncto aũt herode ecce apparuit ange
lus dñi insomnis ioseph in aegypto dicens.
Surge & accipe puerũ & matrẽ ei & uade inter

ram ist. Defuncti sunt enim qui querebant
animã pueri. Qui surgens accepit puerum &
matrẽ ei. & uenit in terrã isrl. Audiens autem
qd archelaus regnaret in iudea pro herode patre
suo timuit illo ire. Et ammonitus in somnis se
cessit in partes galilee. Et ueniens habitauit in
ciuitate qui uocatur nazareth. Vt adimpleret
qd dictũ ẽ p pphetas qm nazarenus uocabitur.

In diebus autem illis uenit iohannes baptista predicans in deserto iudee dicens. Penitentiã agite adpinquabit enim regnum celorum.

Hic ẽ enim qui dictus ẽ p esaiã ppheta dicentem.
Vox clamantis in deserto parate uiã dñi rectas
facite semitas eius.

Ipse autem iohannes habebat uestimentũ de pilis
camelorum & zonã pellicã circa lũbos suos. Esca aũt
ei erat locusta & mel silue. Tunc exiebat ad eum
hierosolima & omnis iudea & omnis regio circa
iordanen & baptizabantur in iordane ab eo confitentes peccata sua.

Videns autem multos pharisaeorum & sadducaeorum
uenientes ad baptismũ suum dixit eis. Progenies uipe
rarum quis demonstrauit uobis fugere a futura
ira. Facite ergo fructus dignos penitentie & ne
uelitis dicere intra uos. patrem habemus abra
ham. Dico enim uobis qm potens ẽ ds de lapidib.

istis suscitare filios abrahe; ita enim securis adradi
ce arbor posita e. Omnis ergo arbor que non
facit fructu bonu excidet. & in ignem mittetur.

m. xi.
l. x.
io. vi.

Ego quidem uos baptizo in aqua in penitentia;
qui autem post me uenturus e. fortior me e. cuius
non sum dignus calciamenta portare; ipse uos
baptizabit. in spu sco & igni.

m. xii.
l. xi

Cuius uentilabrum in manu sua. & permundabit
aream suam. & congregabit triticum suum in hor
reum; paleas aut. conburet igni inextinguibili.

m. xiii.
Sol.

Tunc uenit ihs a galilea in iordanen ad iohannem.
ut baptizaretur abeo. Johannis aut. prohibebat eum
dicens. Ego a te debeo baptizari. & tu uenis ad
me. Respondens aut ihc. dixit ei. Sine modo. sic
enim decet nos implere omnem iustitiam; tunc di
misit eum.

m. xiiii.
m. v.
l. xiii.
io. xv.

Baptizatus aut ihs confestim ascendit de a
qua; & ecce aperti sunt ei caeli. & uidit spm di
descendentem sicut colubam. & uenientem sup se;
& ecce uox de caelis dicens; Hic e. filius meus
dilectus. in quo mihi conplacui.

HH
m. xv. iiij.
m. vii.
l. xv.

Tunc ihs ductus e. in desertum a spu. ut tentaretur
tur a diabolo.

m. xvi.
l. v xvi.

Et cum ieunasset quadraginta diebus. & quadra
ginta noctibus. postea esurit. Et accedens tem

ptator · dixit ei · Si filius dei es · dic ut lapides isti
panes fiant · Respondens dix̃ · Scriptū ē · non
in pane solo uiuet homo · sed in omni uerbo qd
pcedit de ore dei · Tunc assumpsit eū diabolus
in scām ciuitatē · & statuit eū supra pinnaculū
templi · & dix̃ ei · Si filius dei es · mitte te deorsū ·
scriptū ē · enī · Quia angelis suis mandabit
de te · & in manibus tollent te · ne forte offen
das ad lapidē pedē tuū · Ait illi ihc̃ · rursum
Scriptū ē · n tēptabis dn̄m dn̄m tuū · Iterū ad
sumpsit eum diabolus in montē excelsum
ualde · & ostendit ei omnia regna mundi · &
gloriā eoz · & dix̃ illi · Hec omnia tibi dabo ·
si cadens adoraueris me · Tunc dicit ei ihc̃ ·
Vade satana · scriptū ē · enī · Dn̄m dn̄m tuum
adorabis · & illi soli seruies ·

m · xcvij ·
g vii ·

Tunc reliquit eum diabolus · & ecce angeli ac
cesserunt · & ministrabant ei ·

m · xcviij ·
g iiii ·
m · cviij ·
ō xcvi ·

Cum aūt audisset ihc̃ qd iohannes traditus
esset · secessit in galileā ·

m · xcviiij ·
g vii
ō · xviiij ·

Et relicta ciuitate nazareth · uenit · & ha
bitauit in capharnaum maritima · in finib ·
zabulon · & nepthalim · ut adimpleretur qd
dictū ē · p̄ esaiam p̄phētā · Terra zabulon · &
terra nepthalim · uia maris · transiordanen

galilee gentiu · populus qui sedebat in tenebris ·
uidit lucem magnam · Et sedentibus in regione
umbre mortis · lux orta ÷ est ·

M.xx. VI MCV VIIIJ.

Exinde coepit ihc predicare & dicere · penitentiam agite · adppinquabit enim regnu celorum ·

Ambulans autem iuxta mare galilee · uidit duos frs; symone. qui uocat petrus · & andream fratrem ei · mittentes rete in mare; erant enim piscatores ·

M. xxi. S. II x. L. xxxiiij.

Et ait illis · Venite post me · & faciam uos fieri piscatores hominu · At illi continuo relictis retibus · secuti sunt eum ·

M. xxij S. VI M. xi

Et procedens inde · uidit alios duos frs; iacobum zebedei · & iohannem fratrem ei · in naui · cum zebedeo patre eor · reficientes retia sua · et uocauit eos ·

Illi autem statim relictis retibus et patre · secuti sunt eum ·

M.xxiiij. S. I M xxvii t xlv io xlvi.

Et circuibat ihc totam galileam docens in synagogis eorum · & predicans euangelium regni · et sanans omnem languorem · et omnem infirmitatem in populo; et abiit opinio eius in totam syriam · et obtulerunt ei omnes male habentes · uariis languoribus · & tormentis conprehensos · & quidemoniacos · & lunaticos · et paraliticos · et curauit eos · et secuti sunt eum turbe multe de galilea · & decapoli · & de hierosolimis · & de iudea · & de trans iordanen ·

IIII
M.xxviij.
x
Sol

V Idens aũt turbas ascendit in montẽ, & cũ sedisset accesserunt ad eũ discipuli eius. v.

M.xxv.
L.xlvi.

E tapariens os suũ docebat eos dicens. Beati pauperes spũ qm̃ ipsorũ ẽ regnũ celorũ.

M.xxvi
x
Sol.

B eati mites qm̃ ipsi possidebunt terrã.

M.xxvij.
L.xlviij.

B eati qui lugent qm̃ ipsi consolabunt̃.

M.xxviij.
L.xlviij.

B eati qui esuriunt & sitiunt iustitiam qm̃ ipsi saturabuntur.

M.xxviij
x
Sol.

B eati misericordes qm̃ ipsi misericordiã consequent̃. Beata mundo corde qm̃ ipsi dm̃ uidebunt. Beati pacifici qm̃ filii dei uocabuntur.

Beati qui persecutionẽ patiunt̃ ppt̃ iustitiam qm̃ ipsorũ ẽ regnũ celorũ.

M.xxx.
L.xlviij.

B eati estis cũ maledixerint uobis & persecuti uos fuerint & dixerint omne malũ aduersũ uos mentientes ppt̃ me. Gaudete & exultate qm̃ merces ura copiosa ẽ in celis. Sic enim persecuti sunt prophetas qui fuerũt ante uos.

M.xxxi
M. II
t. clxxxv.

V os estis sal terre; quod si sal euanuerit in quo salietur ad nihilũ ualet ultra nisi ut mittatur foras & conculcetur ab hominibus.

M.xxxij.
II
M. xxxviij.
L. clxxxiij.

V os estis lux mundi; non potest ciuitas abscondi supra montẽ posita; neq accendunt lucernã & ponunt eã sub modio sed sup candelabrum ut luceat omnib quiin domo sunt. Sic luceat

Lux uñ coñ hominib: ut uidrant uñ bona
opra: & glorificrt patrē urm quiçelisē.

T M·xxxiij·
X Sol
Nolite putare. qm̃ uni soluere legē aut p
fetas: ñ uni soluere. sed adimplere.

T M·xxxiij·
G
L·cxciij·
Amen quippe dico uobis: donec transeat cēlū
& terra · iota unū: aut unus apex ñ pteribit
a lege donec omnia fiant ·

T M·xxxiij·
X Sol·
Qui uero soluerit unū demandatis istis minimis·
& docuerit sic homines: minim̃ uocabit in
regno çelox · Qui aut fecerit & docuerit ·
hic magn̄ uocabit inregno çelox · Dico enim
uobis: q nisi habundauerit iustica uñ plus
quã scribarū & pharis çox · non intrabitis in
regnū çelox · Audistis q dictū ē antiquis ·
ñ occides · Qui aut occiderit: reus erit iudicio ·
Ego aut dico uobis: q omnis qui irascit frātri
suo: reus erit iudicio · Qui aut dixerit frī suo
racha: reus erit concilio · Qui aut dixerit
fatue: reus erit gehennę ignis · Si ergo offers
munus tuū ad altare · & ibi recordatus fueris ·
q frater tuus habet aliqd aduersū te · re
linque ibi munus tuum ante altare · & uade
prius reconciliari fratri tuo; & tunc ueniens ·
offeres munus tuum ·

T M·xxxvi·
G
L·clxij·
Esto consentiens aduersario tuo cito dum es

inuia cũco · neforte tradat te aduerſarius iu
dici · & iudex tradat te miniſtro · & in carcere
mittaris. Amen dico tibi · non exies inde · donec
reddas nouiſſimum quadrantem ·

Tm xxxvij · x Sol

Audiſtis q̃ dictũ ẽ · antiquis · Non mechaberis ·
ego aũt dico uobis; q̃m omnis quiuiderit mu
lierẽ ad concupiſcendum eã · iam mechatus ẽ ·
eã in corde ſuo · Quod ſi oculus tuus dexter
ſcandalizat te · eruc eũ & proice abſte; expedit
enĩ tibi · ut pereat unũ mẽbrorũ tuorũ · quã totũ
corpus tuum mittat in gehennã; & ſi dextera
manus tua ſcandalizat te · abſcide eã & proice
abſte · Expedit enĩ tibi · ut pereat unũ mẽbrorũ
tuorũ · quã totũ corpus tuũ eat in gehennam ·

Dictũ ẽ · aũt · Quicũq · dimiſerit uxorẽ ſuã · det
illi libellũ repudii · Ego aũt dico uobis · Quia
omnis qui dimiſerit uxorẽ ſuã · excepta formi
cationis cauſa · facit eã mechari; & qui di
miſſam duxerit · adulterat · Iterũ audiſtis
q̃ dictũ ẽ · antiquis · Non periurabis · reddes
aũt dño iuramenta tua · Ego aũt dico uobis ·
non iurare ommino; neq · per cẽlũ · q̃ thronus
dei ẽ; neq · per terrã · q̃ ſcabillũ ẽ · pedũ ei; neq ·
per hieroſolimã · q̃ ciuitas ẽ magni regis; neq ·
per caput tuũ iurauerис · quia non potes unũ capillũ

album facere. aut nigrum. Sit autē sermo
uester: ē. ē. ñ ñ. Quod autē his habundantius
ē. a malo ē. Audistis q̄ dictū ē. Oculū p̄o
culo: & dentē p̄ dente. Ego autē dico uobis.
non resistere malo.

m. xxxiiij. l. lij. Sed si quis te p̄cusserit in dexterā maxillam
tuā: p̄bē illi & alterā; & ei qui uult tecum
iudicio c̄tendere. & tunicā tuā tollere.
dimitte ei & pallium.

m. xxxiiij. x sol. Et quicūq. te angariauerit mille passus.
uade cū illo alia duo. Quisquis ate. da ei.
& uolenti mutuari ne auertaris.

m. xl. l. lij. Audistis q̄ dictū ē. Diliges proximū tuum.
& odies inimicū tuū. Ego autē dico uobis.
Diligite inimicos uestros. benefacite his qui
oderunt uos; & orate p̄ p̄sequentibus & calum
niantib. uos. ut sitis filii patris uri qui in cē
lis ē; qui solem suum oriri facit sup bonos
& malos. & pluit sup iustos & iniustos.

m. xl. i. l. lv. Si enī diligitis eos qui uos diligunt. quā mer
cedem habebitis. Nonne & publicani hoc
faciunt. & si salutaueritis fratres uros tantū.
quid amplius facitis. Nonne & ethnici hoc faci
unt. Estote ergo uos p̄fecti. sicut & pater
uester cel̄estis p̄fectus ē.

Tm.xlij. Sol.

Adtendite ne iusticiã uram faciatis corã hominib. ut uideamini abeis; alioquin mercedẽ nõ habebitis apud patrẽ urm qui in cẽlis ẽ. Cũ ergo facis elemo sinã. Noli tuba canere ante te. sicut hypocrite faciunt. in sinagogis & in uicis. ut honorificentur ab hominibus. Amen dico uobis. receperũt mercedẽ suã. Te autẽ faciente elemosinã. nesciat sinistra tua quid faciat dextera tua. ut sit elemosina tua in abscõso. & pr̃ tuus q̃ uidet in abscõso reddet tibi.

V Et cũ oratis. nõ eritis sicut hypocrite. quia amant in sinagogis & in angulis platearũ stantes orare. ut uideãtur ab hominibus. Amen dico uobis. receperunt mercedem suã. Tu autẽ cũ orabis. intra in cubiculũ tuũ & clauso ostio tuo ora patrẽ tuũ in abscõso. & pat̃ tuus qui uidet in abscõso reddet tibi.

Tm.xlvij. L.cxxxij. Orantes aũt. nolite multũ loqui sicut & ethnici. putant enĩ. quod in multiloquio suo exaudiant̃. Nolite ergo assimulari eis. scit enĩ pater uester quid opus sit uob. ante q̃m petatis eum. Sic ergo uos orabitis.

Pater noster qui es in cẽlis. sanctificetur nomen tuum. Veniat regnũ tuum. fiat uoluntas tua sicut in cẽlo & in terra. Panẽ nr̃m sup substantialem da nobis hodie. & dimitte nobis debita nr̃a sicut & nos dimittimus debitoribus. & ne inducas nos in tẽptatione. sed libera nos a malo.

Sm. xlmj. Sm. cxxvi.

Si enī dimiserītis hominib. peccata eox. dimittet
& uob pat̄ uester celestis. delicta uīa; Si aut̄ nondimise
rītis hominib. nec pater ur̄ dimittet peccata uīa.

Sm. xlvi. x Sol.

Cum aut̄ ieiunatis. nolite fieri sicut hypocrite tristes.,
exterminant enī facies suas. ut pareant hominib. ieiu
nantes. Amēdico uobis. q̄ receperunt mercedem suam.
Tu aut̄ cū ieiunas. ung̃ caput tuū & faciem tuā laua
ne uidearis hominib. ieiunans. sed patri tuo quiē. in ab
sconso; & redder tibi. Nolite thes aurizare uobis thes
auros interra. ubi erugo & tinea demolitur. & ubi
fures effodiunt & furantur.

& pat̄ tuus q̄ uid& in asconso.

Sm. xlvii. L. clxj.

Thes aurizate aut̄ uob thes auros inc̄lo. ubi neq. erugo.
neq. tinea demolit̄. & ubi fures ñ effodiunt nec furant̄.
Ubi enim ē thes aurus tuus. ibi ē. & cor tuum.

Sm. xlviij. L. clxxxiij.

Lucerna corporis tui ē. oculus; si fuerit oculus tuus sim
plex. totū corpus tuū lucidū erit. Si aut̄ oculus tuus
nequa fuerit. totū corpus tuū tenebrosū erit. Si
ergo lumen quod inte ē. tenebr̄ ipse tenebr̄
quant̄ erunt.

Sm. xlviij. L. cxcj.

Nemo potest duob. dominis seruire; aut enī unum
odio habebit. & alterū diliget; aut unū sustinebit.
& alterū ē tēpnet; Non potestis dō seruire & mām̄one.

Sm. xlviij. L. cl.

Ideo dico uobis. ne sollicitis aiab̄ ur̄ q̄d man
ducetis. neq. corpori uro q̄d induamini; nonne
anima plus ē. quā esca. & corpus plus quā uestimen

tū. Respicite uolatilia cęli qm̄ non seruunt neque
metunt. neq; congregant in horrea. & pat̄ ur̄ cęlestis
pascit illa. Nonne uos magis pluris estis illis? Quis
aut̄ ur̄m cogitans potest adicere ad statura suā
cubitū unū? & de uestimento qid sollicti estis? Consi
derate lilia agri quomodo crescunt. ñ laborant. neq;
nent. Dico aut̄ uob. qm̄ nec Salomon in omni gl̄a sua
coopt̄us ē. sicut unum ex istis. Si aut̄ fenū agri qđ
odie ē. & cras in clibanū mittit̄ dś sic uestr. quanto
magis uos minime fidei. Nolite ergo sollicti esse
dicentes. qđ manducabimus. aut qid bibemus. aut
quo operiem̄; Hęc enī omnia gentes inquirunt.
Scit enī pat̄ uester. q̄ his omnib. indigetis. Quę
rite ergo primū regnū dī. & iustitiā ei. & omnia
hęc adicient̄ uobis. Nolite ergo sollicti esse in
crastinū. Crastinus enī dies sollicitus erit sibi ipsi.
sufficit diei malicia sua.

Nolite iudicare. ut ñ iudicemini; in quo enī iudi vij.
cio iudicaueritis. iudicabimini. & in qua mensura
mensi fueritis. metietur uobis.

Quid aut̄ uides festucā in oculo fratris tui. & trab̄
in oculo tuo ñ uides? aut quomodo dicis fratri tuo.
sine eiciā festucā de oculo tuo. & ecce trabs ē in
oculo tuo? Hypocrita. eice primū trabem de oculo
tuo. & tunc uidebis eicere festucā de oculo frīs tui.

Ch. lii. sot. Nolite scm dare canibus. neq; mittatis margaritas uras ante porcos. ne forte conculcent eas pedibus suis. & conuersi disrumpant uos.

Ch. liii. Le V c. xxv. Petite. et dabitur uobis. querite. & inuenietis. Pulsate. & aperietur uobis. Omnis enī qui petit accipit. & qui querit inuenit. & pulsanti aperietur. Aut quis ē exuobis homo. quē si petierit filius suus panē. numqd lapidē porriget ei. Aut si piscem petierit. numquid serpentē porriget ei. Si ergo uos cum sitis mali. nostis bona data dare filiis uris. quantomagis pater ur qui in cęlis ē. dabit bona petentibus se.

Ch. liiii. Le V liii. Omnia ergo quęcumq; uultis ut faciant uobis homines. & uos facite illis. hęc ē enim lex et prophetae.

Ch. lv. Le V c. lxx. Intrate perangustam portā. quia lata porta. et spaciosa uia ē quę ducit adperditionem. & multi sunt qui intrant per eam. Quā angusta porta. et arta uia ē quę ducit aduitam. & pauci sunt qui inueniunt eā.

Ch. lvi. sot Attendite afalsis prophetis. qui uenunt aduos in uestimentis ouiū. intrinsecus aut sunt lupi rapaces. A fructibus eorū cognoscetis eos. Numquid colligunt despinis

Ch. lvii. Le V lxi.

uuas. aut de tribulis ficus?

Ih. l viii. Sic omnis arbor bona. fructus bonos facit.
Ev. lx. Mala aut arbor. fructus malos facit. Non
poteſt arbor bona fructus malos facere.
neq; arbor mala. fructus bonos facere.
Omnis arbor qui ñ facit fructū bonū. ex
cidetur. et in ignē mittetur. Igitur. ex
fructibus eorum. cognoscetis eos.

Ih. lviii. Non omnis qui dicit mihi. dñe. dñe. intra
Ev. lxiii. bit in regnū cęlorum, sed qui facit uolun
l. c. xvi. tatē patris mei qui in cęlis ē. ipse intrabit.
in regnum caelorum.

Ih. lx Multi dicent mihi in illa die. dñe dñe. nonne
Ev. c. lxi. in nomine tuo prophetauimus. & in tuo no
mine demonia eiecimus. & in tuo nomine
uirtutes multas fecimus. & tunc confite
bor illis. quia numquā noui uos. Discedite
a me. qui operamini iniquitatem.

Ih. lxi. Omnis ergo qui audit uerba mea hęc. et
Ev. lxiii. facit ea. assimilabitur uiro sapienti. qui
ędificauit domum suam supra petram. &
descendit pluuia. et uenerunt flumina
et flauerunt uenti. et irruerunt in domū
illam & ñ cecidit; fundata enim erat.
supra petram; & omnis qui audit uerba

mea hęc et ñ facit ea. similis ẽ uiro stulto.
qui ędificauit domũ suã sup arenã; et
descendit pluuia. et uenerunt flumina.
et flauerunt uenti. et irruerunt in domũ
illã. et cecidit. et fuit ruina eius magna

h. lxii. ℈ t factũ ẽ cum consummasset ihc uerba
ll. xiii. hęc. admirabantur turbę sup doctrina eius.
l. xciii. Erat enim docens eos sicut potestatẽ habens. ⁊c.
ñ sicut scribę eorum et pharisei

viij.
h. lxiii. ℭ um autẽ descendisset de monte. secutę sunt
ll. xviii. eum turbę multę., & ecce leprosus uenies.
l. xxxii. adorabat eũ dicens. Dñe. si uis. potes me
mundare; & extendens manum. tetigit
eum ihc dicens. Volo. mundare; & confestim.
mundata ẽ lepra eius; & ait illi ihc.
Vide nemini dixeris. sed uade ostende te
sacerdoti. et offer munus qđ precepit
moyses in testimonium illis.

h. lxiii. ℭ um autẽ introisset capharnaũ. accessit
l. ll lxv. ad eum centurio. rogans eum et dicens.
f. xxxvii. Dñe. puer mis iacet in domo paraliticus.
et male torquetur; & ait illi ihc., ego ue
niam. et curabo eum. ft respondens cen
turio ait. Dñe. ñ sum dignus ut intres
subtectũ meũ. sed tantum dic uerbo. &

sanabitur puer mꝰ. Nam et ego homo sum
subpotestate. habens sub me milites; & dico
huic. uade. et uadit; & alio. ueni. et uenit; et
seruo meo. fac hoc. et facit. Audiens autē
ihc miratus ē. et sequentibus se dixit.
Amen dico uobis. nonnuem tantā fidem
inuenit. Dico autē uobis. quod multi ab Mh. lxv.
oriente. et occidente uenient. et recum Lc. xiii.
bent cum abraham. & isaac. et iacob in reg
no celorū; filii autē regni. eicientur in
tenebras exteriores; ibi erit fletus. et stridor
dentiū. Et dixit ihc centurioni. Va Mh. lx vi.
de. & sicut credidisti. fiat tibi; & sanatus Lc. lx vi
est puer. in illa hora.
Et cum uenisset ihc in domum petri. uidit Mh. lx viii.
socrum eius iacentem. et febricitantē. & Mc. i.
tetigit manum eius. & dimisit eam febris. Lc. xx vi.
& surrexit. & ministrabat eis. Vespere
autē facto. obtulerunt ei multos demo
nia habentes. & eiciebat spūs uerbo. et
omnes male habentes curauit. ut adim
pleretur quod dictum ē p isaiam pro
phetam dicentem. Ipse infirmitates nr̄as
accepit. et egrotationes portauit. Vi
dens autē ihc turbas multas circum se.

iussit ire trans fretum.

h. lxvm. Et accedens unus scriba. ait illi. Magister.
l. v. c. v. sequar te. quocumq; ieris; & dicit ei the.
Vulpes foueas habent. et uolucres caeli m
dos. filius aut hominis non habet. ubi
caput suum reclinet. Alius aut dedis
cipulis eius. ait illi. Dne. permitte me
primum ire. & sepelire patrem meum.
l the aut ait illi. Sequere me. & dimitte
mortuos sepelire. mortuos suos.

h. lxviii. Et ascendente eo innauiculam. secuti sunt
R. xl vii. eum discipuli eius. & ecce motus magnus
l. lxxxiii. factus e inmari. ita ut nauicula operiret
fluctibus. Ipse uero. dormiebat; & accesse
runt. et suscitauerunt eum dicentes. Dne.
salua nos. perimus. & dicit eis. Quid ti
midi estis modicę fidei. Tunc surgens
imperauit uentis et mari. et facta e tran
quillitas magna. Porro. homines. mirati
sunt dicentes. Qualis e hic. quia uenti
et mare. obediunt ei. Et cu uenisset
transfretum inregione gerasenorū. occur
rerunt ei duo habentes demonia. demo
niorum exeuntes seu nimis. ita ut
nemo posset transire peruiam illam.

& ecce clamauerunt dicentes: Quid
nobis: et tibi ihu fili di: venisti huc ante
tempus torquere nos? Erat aut ñ longe
abillis grex porcorū multus pascens: de
mones aut rogabant eū dicentes: Si eicis
nos: mitte nos ingregē porcorū; & aut
illis; ite; At illi exeuntes: abierunt in
porcos; & ecce impetu abiit totus grex
porcorū perpreceps in mare: et mortui
sunt in aquis: Pastores aut fugerunt: et
uenientes in ciuitatē nunciauerunt oīa
et de his qui demonia habuerant. Et ecce
tota ciuitas: exiit obuiam ihu: & uiso
eo: rogabant ut transiret a finibus eorū.
Et ascendens ihc innauiculam: transfretauit
et uenit in ciuitatē suā, & ecce offere
bant ei paralyticum: iacentem in lecto.
& uidens ihc fidem illorum: dixit paralytico
Confide fili: remittuntur tibi peccata tua;
& ecce quidam de scribis: dixerunt intra se;
hic blasphemat, & cum uidisset ihc co
gitationes eorum: dixit. Vtquid cogita
tis mala in cordibus uris: Quid ē facilius
dicere: dimittuntur tibi peccata: an dicere
surge et ambula: Vt sciatis aut: q̄n filius

Mt. lxx. -lx-
M. l
cr. xx.
Lc. xxxvii.
I. xxxviii

hominis habet potestatem interra dimitten
di peccata. Tunc ait paralitico. Surge tol
le lectum tuum. et uade indomum tuam.
et surrexit. et abiit indomum suam. Viden
tes aut turbe. timuerunt; et glorificaue
runt dm. qui dedit potestatem talem.
hominibus

Et cum transiret inde ihc. uidit hominē
sedentem intheloneo. matheum nomine.
et ait illi. Sequere me; et surgens. secutus
ē eum. Et factum ē discumbente eo in
domo. ecce multi publicani. et peccatores ue
nientes. discumbebant cum ihu. et discipu
lis eius. et uidentes pharisei. dicebant dis
cipulis eius. Quare cum publicanis. et
peccatoribus manducat magister uester.
At ihc audiens ait. Non ē opus ualentib
medicus. sed male habentibus. Euntes aut.
discite. quid est misericordiam uolo. et non
sacrificium. Non enim uenit uocare iu
stos. sed peccatores. Tunc accesserunt
adeum discipuli iohannis dicentes. Qua
re nos et pharisei ieiunamus frequenter.
tui aut discipuli non ieiunant. et ait
illis ihc. Numquid possunt filii sponsi

h. lxxx i
g. xx i
l. xxx viii.

h. lxxx ii.
g. xx ii.
l. xxx viii.
i. c. lxxx vi.

h. lxxx iii.
g. xx iii
l. xl.

lugere. quamdiu cum illis est sponsus. Veni
ent autē dies cum auferetur ab eis sponsus. et
tunc ieiunabunt. Nemo autē immittit com
missuram panni rudis in uestimentū uetus.
tollit enim plenitudinem eius a uestimento.
& peior scissura fit. Neq; mittunt uinum
nouum in utres ueteres. alioquin rumpun
tur utres. et uinum effunditur. et utres
pereunt. Sed uinum nouum in utres nouos
mittunt. & ambo conseruantur.

Hec illo loquente ad eos. ecce princeps un'
accessit. et adorauit eum dicens. Dñe. fi
lia mea modo defuncta ē. sed uen. in
pone manum tuam super eā et uiuet.
& surgens ihc sequebatur eum. et discipuli
eius., & ecce mulier que sanguinis fluxū
patiebatur xii annis. accessit retro. et tet
git fimbriam uestimenti eius. Dicebat
enim intra se. Si tetigero tantū uesti
mentum eius. salua ero. At ihc conuer
sus. et uidens eam dixit. Confide filia.
fides tua te saluam fecit; & salua facta
est mulier. ex illa hora; & cum ue
nisset ihc in domum principis. & uidis
set tibicinas. et turbam tumultuantem.

h. loc iii.
m. xl viii.
l. loc v.

dicebat · Recedite · Non ē enim mortua puel
la · sed dormit ; & deridebant eum ; & cum
eiecta esset turba · intrauit · et tenuit ma
num eius · & surrexit puella ; & exiit fa
ma hec · in uniuersam terram illam ·

Et transeunte inde ihu · secuti sunt eum duo
ceci · clamantes · et dicentes · Miserere nr̄i fili
dauid · Cum aut̄ uenisset domū · accesserūt
ad eum ceci · et dicit eis ihc · Creditis quia
possum hoc facere uobis · Dicunt ei · Vtiq;
dn̄e · Tunc tetigit oculos eorum dicens ·
Scdm fidem ur̄am fiat uobis ; & aperti sunt
oculi eorum · & comminatus ē eis ihc dicēs ·
Videte nequis sciat · Illi aut̄ exeuntes · diffa
mauerunt eum in tota terra illa ·

Egressis aut̄ illis · ecce obtulerunt ei homi
nem mutum · demonium habentem ; &
eiecto demonio · locutus ē mutus ; & mira
tae sunt turbae dicentes · Numquam appa
ruit sic in isr̄l · Phariseī aut̄ dicebant · In
principe demoniorum · eicit demones ;

Et circuibat ihc ciuitates omnes · et castella ·
docens in synagogis eorum · et predicans eu
angelium regni · et curans omnem languo
rem · et omnem infirmitatem ·

Ih. bxv.
Sot.

Ih. lxxvi.
Ru
on l. ii.
Le. c. lxviii.

Mt.lxxvii. Uidens aut turbas misertus est eis. quia e
R VI
Mr.lx iii. rant uexati. et iacentes sicut oues non ha
bentes pastorem.

Mt.lxxviii. Tunc dicit discipulis suis. Messis quidem
L.c.viii. multa. operarii aut pauci. Rogate ergo
dñm messis. ut eiciat operarios in messem suã.

Mt.lxxviii. Et conuocatis xii discipulis suis dedit illis .x.
R II potestatem spirituum immundorum. ut
Mr.xxviii. eicerent eos. et curarent omnem langue
Lc lxxvi. rem et omnem infirmitatem.

Mt.lxxx. Duodecim autē apostolorum nomina sunt hec.
R II Primus symon. qui dicitur petrus. & an
Mr.xxx. dreas frr eius. Iacobus zebedei. et iohannes
Lc. xl iii. frr eius. Philippus et bartholomeus. Thomas.
et matheus publicanus. Iacobus alphei. &
tatheus. Symon chananeus. & iudas scario
this. qui et tradidit eum.

Mt.lxxxi. Hos xii misit ihc precipiens eis et dicens. In
Sol. uiam gentium ne abieritis. & in ciuitates
samaritanorum ne intraueritis. sed potiu
te adoues que perierunt domus isr.

Mt.lxxxii. Euntes aut predicate dicentes. quia adpro
R II pinquabit regnum celorum. Infirmos
Mr.xxxiii. curate. mortuos suscitate. Leprosos mun
Lc lxxxvi. date. demones eicite. Gratis accepistis. gratis
rex.

date. Nolite possidere aurum neq; argen
tum. neq; pecuniam in zonis uris. non
peram in uia. neq; duas tunicas: neq; cal
ciamenta neq; uirgam. Dignus e enim
operarius cibo suo.

In quamcumq; ciuitatem aut castellum in
trueritis interrogate quis in ea dignus sit.
& ibi manete donec exeatis.

Intrantes aut domum salutate ea dicentes;
Pax huic domui; & siquidem fuerit domu
digna ueniet pax ura super eam. si aut
n fuerit digna pax ura ad uos reuertetur.

Et quicumq; non receperint uos. neq; audie
rint sermones uros. exeuntes foras de do
mo uel ciuitate. excutite puluerem de
pedibus uris. Amen dico uobis tolerabilius
erit terre sodomorum et gomorreorum
in die iudicii. quam illi ciuitati.

Ecce ego mitto uos sicut oues in medio lupo
rum. fiote ergo prudentes sicut serpentes
et simplices sicut columbe.

Cauete aut ab hominibus. Tradent enim uos
in concilius. et in synagogis suis flagellabit
uos; & ad reges et presides ducemini ppter
me. in testimonium illis et gentibus.

Cum aut̄ tradent uos: nolite cogitare. quomodo.
aut quid loquamini. Dabitur enim uobis
in illa hora quid loquamini. Non enim
uos estis qui loquimini sed spc patris uri.
qui loquitur in uobis. Tradet aut̄ fr̄ frem
in mortem et pater filium; & insurgent
filii in parentes et morte eos afficient; &
eritis odio omnibus hominibus: ꝓpter no
men meum. Qui aut̄ perseuerit usq; in
finem hic saluus erit.

Cum aut̄ persequentur uos in ciuitate ista
fugite in aliam. Amen dico uobis non con
summabitis ciuitates isr̄l. donec ueniat
filius hominis.

Non ē discipulus sup magistrum nec seruus
sup dn̄m suum. Sufficit discipulo ut sit
sicut magister eius et seruus sicut dn̄s eius.

Si patremfamilias beelzebub uocauerunt:
quanto magis domesticos eius. Ne ergo
timueritis eos.

Nihil enim opertum quod non reuelabit̄.
et occultum quod non scietur;
quod dico uobis in tenebris dicite in lumine;
& quod in aure auditis predicate super
tecta; & nolite timere eos qui occidunt

corpus. animam aut non possunt occidere. Sed
potius eum timete. qui potest et animam.
et corpus perdere in gehennam. Nonne 11
passeres asse ueneunt. et unus ex illis n ca
det sup terram sine patre uro. Vri aut&
capilli capitis. omnes numerati sunt. Nolite
ergo timere. multis passeribus meliores esti
uos. Omnis ergo qui confitebitur me co
ram hominibus. confitebor et ego eum coa
patre meo. qui e in cels.

h. xc iiii.
ri h. xcix vi.
t. xc vii.
te. xl vi.
h. xc. v.
t. v e lxc.

Qui aut negauerit me coram hominibus. ne
gabo et ego eum coram patre meo. qui e
in caelis.

Nolite arbitrari. quia uenerim mittere
pacem in terram. Non ueni pace mittere.
sed gladium. Veni enim separare homine
aduersus patrem suum. et filiam aduer
sus matrem suam. et nurum aduersus
socrum suam. et inimici hominis dome
stici eius.

h. xc vi.
t. v e lxxx ii

Qui amat patrem aut matrem plusquam
me. non e me dignus; et qui amat fi
lium. aut filiam supme. non e me dig
nus; et qui n accipit crucem suam et sequi
tur me. non est me dignus.

Qui inuenit animam suam. perdet illam,
& qui perdiderit animam suam propter
me. inueniet eam.

Qui recipit uos. me recipit; & qui me
recipit. recipit eum qui me misit.

Qui recipit prophetam in nomine pro
phete. mercedem prophete accipiet.

Et qui recipit iustum in nomine iusti.
mercedem iusti accipiet.

Et quicumq; potum dederit uni exmi
nimis istis calicem aque frigide tan
tum in nomine discipuli. amen dico
uobis. n perdet mercedem suam.

Et factum e cum consummasset ihc. pre xi.
cipiens xii. discipulis suis. transiit in
de ut doceret. et predicaret in ciuita
tibus eorum.

Iohannes aut cum audisset in uin
culis opera xpi. mittens duos de disci
pulis suis ait illi. Tu es qui uenturus
es. an aliud expectamus. & respon
dens ihc. ait illis. Euntes renunciate
iohanni. que audistis et uidistis. Ceci
uident. claudi ambulant. leprosi mun
dantur. Surdi audiunt. mortui resur

gum. ꝑ pauperes euangelizantur; & bea
tus ē. ꝙ qui nonfuerit scandalizatus in
me. Illis aut̄ abeuntibus. ꝯ cepit tbc
dicere adturbas de iohanne. Quid ex
istis indesertum uidere. ꝯ arundinem
uento agitatam. ꝯ Sed quid existis u
dere. ꝯ hominem mollibus uestitum. ꝯ
Ecce qui mollibus uestiuntur. ꝯ in domib'
regum sunt. Sed quid existis uidere. ꝯ
prophetam. ꝯ etiam dico uobis. ꝯ & plus
quam prophetam.

Dñ. c iii. Hic ē enim. ꝯ de quo scriptū est. Ecce ego
S. II. mitto angelum meum ante faciem
L. lxx. tuam. ꝯ qui preparabit uiam tuam. ꝯ
ante te.

Dñ. c iii. Amen dico uobis. ꝯ n surrexit inter natos
L. lxx. i mulierum. maior iohanne baptista.
Qui aut̄ minor est. ꝯ in regno celorum
maior ē illo.

Dñ. c. v. Adiebus aut̄ iohannis baptiste usq; nc.
L. V. xc iii. regnum celorum uim patitur. ꝯ et uio
lenti rapiunt illud.

Dñ. c. vi. Omnes enim prophete. et lex. usq; ad io
S. V. sol. hannem prophetauerunt. ꝯ & si uultis
recipere. ipse ē helias. qui uenturus ē;

Jo. c. vii. Le. lxxxiii.

Qui habet aures audiendi. audiat.

Cui autem similem estimabo generationē istam? Similis ē pueris sedentibus in foro. qui clamantes coequalibus suis dicunt.

¶ cecinimus uobis et non saltastis. lamentauimus. et non planxistis. Venit aut̄ Johs neq; manducans neq; bibens. et dicunt.

¶ demoniū habet. Venit filius hominis manducans et bibens. et dicunt. ecce homo uorax. et potator uini. publicanorū et peccatorum amicus. et iustificata ē sapientia a filiis suis.

Jo. c. viii. Le. c. xx.

Tunc cepit exprobare ciuitatibus. in quibus facte sunt plurime uirtutes eius. quia non egissent penitentiā. Ve tibi corozain. ue tibi bethsayda; quia si in tyro. et sidone facte essent uirtutes quae facte sunt in uobis. olim in cinere. et cilicio. penitentiam egissent; Verumtamen dico uobis. tyro. et sidoni remissius erit in die iudicii. quā uobis.

¶ tu capharnaū. numquid usq; in celū exaltaberis. usq; in infernum descendes.

Jo. c. viii. Sol.

Quia si in sodomis facte fuissent uirtutes que facte sunt in te. forte mansissent

usq; inhunc diem. Verumtamen dico uobis,
quia terre sodomorū remissius erit indie
iudicii. quam tibi.

In illo tempore. respondens ihc dixit.
confiteor tibi pater dñe celi et terre. quia
abscondisti hec a sapientibus. et prudentibus.
et revelasti ea parvulis; ita pater. qm sic
fuit placitum ante te.

Omnia mihi tradita sunt a patre meo.
et nemo nouit filium nisi pater. neq;
patrem quis nouit nisi filius. et cui uoluerit filius revelare.

Venite ad me omnes qui laboratis. et one
rati estis. et ego reficiam uos. Tollite
iugum meum super uos. et discite a me quia
mitis sum. et humilis corde. et inuenietis
requiem animabus uris. Iugum enim
meum suave e. et onus meum leve.

In illo tempore. abiit ihc sabbato per sata.
discipuli aut eius esurientes. ceperunt
uellere spicas et manducare. Pharisei
aut uidentes. dixerunt ei. Ecce discipuli
tui faciunt. quod non licet eis facere sab
batis. At ille. dixit eis. Non legistis q̄d
fecerit dauid quando esurivit. et qui cum eo

h. c. x.
l. v. c. xviii.

h. c. xi.
l. iii. c. xviii.
l. cxlviii 7 xxx
h. c. xii.
l. iii. c. xx.
f. lxxx. v. xl. iii.
l. xi. viii. lxx. vi.
xx. c. l. iii. cxlvi.
h. c. xiii.
Sot.

xij.

h. c. xiii.
R. ii
R. xx. iii.
l. xl. i.

erant. quomodo intrauit indomum di.
et panes propositionis comedit. quos non
licebat ei edere. neq; his qui cum eo
erant. nisi solis sacerdotibus.
Aut non legistis inlege. quia sabbatis
sacerdotes intemplo sabbatum uiolant. &
sine crimine sunt. dico aut uobis. quia
templo maior ē hic. Si aut scireti qd ē
misericordiam uolo et non sacrificium. num
quam condempnasseti innocentes.,
D ñs ē enim filius hominis. etiam sabbati.
Et cum inde transisset. uenit insinagogā
eorū. & ecce homo manum habens aridam.
& interrogabant eum dicentes. Si licet sab
batis curare. vt accusarent eum. Ipse aut.
dixit eis. Quis erit exuobis homo qui ha ouem unā
beat. & si ceciderit hec sabbatis infoueam.
nonne tenebit et leuabit eam. Quanto
magis homo ē melior oue. Itaq; licet
sabbatis bene facere. Tunc ait homini.
extende manum tuam; & extendit. et
restituta ē sanitati sicut altera. Exeun
tes aut pharisei. consilium faciebant
aduersus eum. quomodo eum perderent.
Ihc aut sciens. recessit inde. et secuti sunt

eum multi· et curauit eos omnes· & prece
pit eis ne manifestum eum facerent· ut
adimpleretur quod dictum ē per ysaiam p
phetam dicentem· Ecce puer meus quem
elegi· dilectus mꝰ· in quo bene complacuit
anime mee· Ponam spm meum sup eum·
iudicium gentibus nunciabit· Non con
tendet· neq; clamabit· neq; audiet aliqs
in plateis uocem eius· Harundinē quassa
tam nō confringet· et linum fumigans non
extinguet· donec eiciat aduictoriam iu
dicium· & in nomine eius gentes sperabunt·
Tunc oblatus ē ei demoniū habens· cecus et
mutus· et curauit eum· ita ut loquerē
et uideret·
Et stupebant omnes turbe· et dicebant·
Numquid hic ē filius dauid·
Pharisei aut̄ audientes· dixerunt·
hic non eicit demones· nisi in beelzebub
principe demoniorum·
Ihc aut̄ sciens cogitationes eorū· dixit ei·
Omne regnum diuisum contra se deso
labitur· et omnis ciuitas· uel domus di
uisa contra se non stabit; & si satanas
satanan eicit· aduersus se diuisus est;

Ih·c·xviiii·
V·o·xx·vi·

Ih·c·xx·
VII
I·o·xxxiii·

Ih·o·xxi·
II
M·xxxii·
L·o·xxvii·

Ih·c·xxii·
II
M·xxx·iii·
L·c·xxviiii·

quomodo ergo stabit regnum eius
& si ego inbeelzebub eicio demones. filii uri
in quo eiciunt. Ideo ipsi iudices uri erunt.
Si aut ego in spu di eicio demones. igitur
peruenit in uos regnum di. Aut quomodo
potest quisquā intrare in domū fortis
et uasa eius diripere. nisi prius alligauerit
fortem. et tunc domum illius diripiat.
Qui non ē mecū. contra me ē. & qui n̄
congregat mecum. spargit. Ideo dico
uobis. omne peccatū. et blasphemia. re
mittetur hominibus. spūs aut blasphemie
n̄ remittetur. & quicumq; dixerit uerbū
contra filium hominis. remittetur ei. Qui
aut dixerit contra spm scm. n̄ remittet
ei. neq; in hoc sco. neq; in futuro.
Aut facite arborem bonam. et fructum
eius bonū. Aut facite arborē malam.
et fructū eius malū. Siquidē ex fructu.
arbor cognoscitur. Progenies uiperarū.
quomodo potestis bona loqui. cum sitis
mali. ex habundantia enī cordis. os
loquitur. profert mala.
Bonus homo. de bono thesauro profert
bona. & malus homo. de malo thesauro

h. c. xxvi. Sol.

Dico autē uobis. qm omne uerbum ociosum.
quod locuti fuerint homines. reddent ratio
nem deo indie iudicii. ex uerbis enim tuis
iustificaberis. et ex uerbis tuis condempnaberis.

Tunc responderunt ei quidam describis. &
phariseis. dicentes. Magister. uolumus a te
signum uidere.

h. c. xxvii.
l. v. c. xxviii.

h. c. xxviii.
l. v. c. xxxii.

Qui respondens ait illis. Generatio mala. &
adultera signum querit. et signū nō dabit
ei. nisi signum ionę prophetę. Sicut enim
fuit ionas in uentre ceti. tribus diebus. et
tribus noctib'. sic erit filius hominis in cor
de terrę. tribus diebus. et tribus noctibus.
Viri niniuitę surgent in iudicio cū generati
one ista. et condempnabunt eam. quia
pœnitentiā egerunt in predicatione ionae;
& ecce plus quam ionas hic. Regina austri
surget in iudicio cum generatione ista.
et condempnabit eam. quia uenit a finib'
terrę audire sapientiā salomonis, et ecce
plus quā salamon hic.

h. c. xxviii.
l. v. c. xxx.

Cum autē immundus spūs exierit ab homine.
ambulat per loca arida. querens requiem
& nō inuenit. Tunc dicit. Reuertar in
domum meā. unde exiui; & ueniens.

-xlv.

inuenit uacantē. scopis mundatā et or
natā. Tunc uadit. et assumit septē alios
spūs. secum nequiores se. et intrantes habi
tant ibi. Et fiunt nouissima hominis illiu.
peiora prioribus. Sic erit et generationi
huic pessime.

Adhuc eo loquente adturbas. ecce mater ei.
& fris stabant foris. querentes loqui ei. Dixit
aut ei quidam. Ecce mater tua et fris tui
foris stant. querentes te. At ipse respon
dens. dicenti sibi ait. Quis ē mater mea.
et qui sunt fris mei. & extendens manum
in discipulos suos. dixit. Ecce mater mea. &
fris mei. Quicumq; enim fecerit uolunta
tem patris mei qui in celis ē. ipse mi & frater.
& soror et mater est.

In illo temp. exiit the de domo. sedebat secu
mare. & congregate sunt ad eum turbe
multe. ita ut in nauiculam ascendens se
deret. & omnis turba stabat in litore.
& locutus ē eis multa in parabolis dicens.
Ecce exiit qui seminat. seminare. & dum
seminat. quedam ceciderunt secus uiam.
et uenerunt uolucres. et comederunt ea.
Alia aut ceciderunt in petrosa. ubi n habebant

-xlvj.

Lc. xxxi.
Mc. xxxvi.
L. lxxxvi.

terrā multam. et continuo exorta sunt. quia
n habebant altitudinē terrę. Sole autem
orto estuauerunt. et quia n habebant
radicem. aruerunt. Alia aut ceciderunt
inspinas. et creuerunt spine. et suffocauer
runt ea. Alia uero ceciderunt interram
bonā. et dabant fructū. aliud centesimum.
aliud sexagesimū. aliud tricesimū. Qui
habet aures audiendi. audiat. Et acceden
tes discipuli. dixerunt ei. Quare inpara
bolis loqueris eis. Qui respondens ait illis.
Quia uobis datum ē nosse misteriū regni
corū. illis aut n est datum. Habeo
Qui enim habet. dabitur ei. et abundabit.
Qui aut n habet. et quod habet. auferetur
Ideo inparabolis loquor eis. quia uidentes
n uident. et audientes n audiunt. neq;
intelleguntur. & adimplet ur in eis pro
phetia isaiae dicens. Auditu audietis
et n intelletis. et uidentes uidebi
tis. et n uidebitis. Incrassatū ē enim cor
populi huius. et auribus grauiter audie
runt. et oculos suos clauserunt. nequan
do oculis uideant. et auribus audiant.
et corde intelligant. et conuertant. et

Th c xxxii.
T. [illegible]

Th c. xxxiii.
M. xxxvi.
L. lxxvii.
I. c. viiii.

ſanem coſ·

M.cxxxiii
L.V.cxx

Veſtri autem beati oculi quia uident· & aurеſ uеſtrae quia audiunt· Amen quippe dico uobis· quia multi ꝓphetae & cupierunt uidere quae uidetis· & non uiderunt· & audire quę audituſ· & non audierunt·

& iuſta

M.cxxxv
a.II
M.cxxxviii
L.lxxviii

Vos ergo· audite parabolam ſeminantis· Omnis qui audit uerbum regni & non intellegit· uenit malus & rapit quod ſeminatum eſt· in corde eius· hic eſt· qui ſecus uiam ſeminatus eſt· Qui autem ſup petroſa· ſeminatus eſt· hic eſt· qui uerbum audit· & continuo cum gaudio accipit illud· non habet autem in ſe radicem· ſed eſt· temporalis· Factа autem tribulatione & perſecutione ꝓpter uerbum conti nuo ſcandalizatur· Qui autem ſeminatus eſt· in ſpinis· hic eſt· qui uerbum audit· & ſollicitudo ſeculi huius· & fallacia diuitiarum ſuffocat uer bum· & ſine fructu efficitur· Qui uero in ter ram bonam ſeminatus eſt· hic eſt· qui audit uer bum· & intellegit· & fructum affert· Et facit aliud quidem centeſimum· aliud autem ſexageſi mum· aliud uero trigeſimum·

M.cxxxvi
L.lxxi

Aliam parabolam ꝓpoſuit illis dicens· Simi le factum eſt· regnum celorum· homini qui ſemina uit bonum ſemen in agro ſuo· Cum autem dormirеt

hominꝫ. uenit inimicus eius & sup seminauit
zizania inmedio tritici. & abiit. Cum autē
creuisset herba & fructū fecisset. tunc appa-ru
erunt & zizania. Accedentes aut̄ serui patris
familias dixer̄ ei. Dne. nonne bonū semen se
minasti. in agro tuo. unde ergo habet zizania.
Ait illis. Inimicus homo hoc fecit. Seruiaut̄
dixer̄ ei. Vis. imus & colligimus ea. Ait;
Non. ne forte colligentes zizania. eradicetis
simul cum eis & triticum. Sinite utraq: creſce
re. usq: ad messem. Et in tempore messis. di
cam messoribus. Colligite primū zizania. &
alligate ea fasciculos ad comburendū. Triticum
aut̄. congregate in horreum meum.

Tm cxxxvii
Ir cl.xvii

Aliam parabolam proposuit eis dicens. Simile ē.
regnū celorum grano sinapis. quod acceptum
homo seminauit in agro suo. quod minimum
quidem ē. omnib: seminibus. Cum aut̄ cre
uerit. maius ē. omnib: holeribus. Et fit ar
bor. ita. ut uolucres celi ueniant. & habitent
in ramis eius.

Tm cxxxviii
Ir cl.xviii

Aliam parabolam locutus ē. eis. Simile est reg
num celorū fermento. quod acceptū mulier
abscondit in farine sati tribus. donec ferm
entatum ē. totum.

Feria quarta
Luna XVI
Mensis XLV

Hæc omnia locutus est ihc in parabolis ad turbas. & sine parabolis non loquebatur eis. Ut impleretur quod dictum est per prophetam dicentem; Aperiam in parabolis os meum. eructabo abscondita a constitutione mundi.

Feria quinta
Luna XVII
Sol

Tunc dimissis turbis. venit in domum. Et accesserunt ad eum discipuli eius. dicentes. Edissere nobis parabolam zizaniorum agri. Qui respondens. ait. Qui seminat bonum semen. est filius hominis. Ager autem. est mundus. Bonum vero semen. hi sunt filii regni. Zizania autem. filii sunt nequam. Inimicus autem qui seminavit ea. est diabolus. Messis vero. consummatio seculi est. Messores autem. angeli sunt. Sicut ergo colliguntur zizania. & igni comburuntur. sic erit in consummatione seculi. Mittet filius hominis angelos suos. & colligent de regno eius omnia scandala. & eos qui faciunt iniquitatem. & mittent eos in caminum ignis. ibi erit fletus & stridor dentium. Tunc iusti fulgebunt sicut sol. in regno patris eorum. Qui habet aures audiendi. audiat. Simile est regnum celorum. thesauro abscondito in agro. Quem qui invenit homo abscondit. & pregaudio illius

uadit · & uendit uniuersa quę habet · & emit agrū
illum · Iterū similē. regnum celoy homini
negotiatori · quęrenti bonas margaritas. In
uenta aut̄ una p̄tiosa margarita. abiit & uen
didit omnia quae habuit · & emit eam · Iterū
similē. regnū celorū sagenae missę in mare ·
& ex omni genere piscium congregāti · Quā
cum impleta ēt educentes · & sedentes litus se
lectos · elegerunt bonos in uasa · malos aut̄
foras miserunt · Sic erit in consummatione
sęcli · Exibunt angeli · & separabunt malos ·
de medio iustoy · & mittent eos in caminū
ignis · ibi erit fletus & stridor dentium ·
Intellexistis haec omnia · Dicunt ei · & iam ·
Ait illis · Ideo omnis scriba doctus in regno cę
lorum · similis ē homini patri familias ·
qui p̄fert de thesauro suo · noua & uetera ·
Et factum ē · cum consummasset iesus parabo
las istas · transiit inde ·

Et ueniens in patriā suam · docebat eos in sy
nagogis eorum · ita ut mirarent̄ & dice
rent · Unde huic sapientia haec & uirtu
tes · Nonne hic ē fabri filius · Nonne mat̄
eius dr̄ maria · & frēs eius iacob · & ioseph ·
& simon & iudas · Et sorores eius · nonne

ōnes apud nos sunt? Unde ergo huic omnia
ista? Et scandalizabantur in eo.

cxlii
cxxi
xxxv

Jhc aut dixit. Nonē ppheta sine honore. nisi
in patria sua. & in domo sua. Et non fecit ibi vir
tutes multas. ppter incredulitatē illorum.

cxliii
cxvii
xc

In illo tempore. Audivit xxvij.
herodes tetrarcha famam ihū. & ait pueris suis.
Hicē. iohannes baptista. Ipse surrexit a mortu
is. & ideo virtutes operantur in eo.

cxliii
cxviii
xii

Herodes enim tenuit iohannē. & alligavit eum
& posuit in carcere. propter herodiadem uxorem
fratris sui. Dicebat enim illi iohannes. Non licet
tibi habere eam. Et volens illū occidere timu
it populū. quia sicut prophetā. eum habebant.

cxlv
vi
lx

Die autē natalis herodis. saltavit filia herodiadis
in medio. & placuit herodi. Unde cū iuramēto
pollicitus est. ei dare. quodcumq; postulasset
a se. At illa p̄monita a matre sua. da mihi in
quit hic in disco. caput iohannis baptistae.
Et contristatus est rex. Propter iuramentū autē.
& eos qui pariter recumbebant. iussit dari.
Misitq; & decollavit iohannē in carcere. & al
latum est caput eius in disco. & datum est puellę.
& tulit matri suae. Et accedentes discipuli eius
tulerunt corpus. & sepelierunt illud. & venientes

nuntiauer ihū.

m cxlvi
le iii xcii
lo xlvii

Quodcum audisset ihc. recessit inde innauicula
in locum. desertū seorsum. Et cū audissent
turbae. secutae sunt eum. pedestres de ciui
tib. Et exierūt uidit turbam multam. & miser
tus est. eis. & curauit languidos eorum.

m cxlvii
m lxiiii
le xciii
lo xlviii

Vespere aut facto. accesserunt ad eum discipu
li eius dicentes. Desertus est. locus. & hora iam
pr̄terit. Dimitte turbas. ut eunt in castella.
emant sibi escas. Ihc aut. dixit eis. Non habent
necesse ire. date illis uos manducare. Res
ponderunt ei. Non habemus hic. nisi quinq;
panes. & duos pisces. Quibus ait eis. Afferte illos
mihi huc. Et cum iussisset turbam discūbere
super fœnum. acceptis quinq; panib; & duob;
piscibus. aspiciens in cœlum. benedix. & fregit.
& dedit discipulis panes. discipuli aut turbis
Et manducauerunt omnes. & saturati sunt.
Et tulerunt reliquias. duodecim cophinos frā
gmentorum plenos. Manducantiū aut
fuit numerus quinq; milia uirorum. excep
tis mulieribus & paruulis.

m cxlviii
m lxv

Et statim iussit discipulos ascendere in nauicu
lam. & pr̄cedere eum trans fretum. donec
dimittere turbas.

Et dimissa turba. ascendit in montē solus orare
Vespere autem facto. solus erat ibi · Nauicula
autem. in medio mari iactabatur fluctibus·
Erat enim contrarius uentus· Quartaēm autē
uigilia noctis. uenit ad eos ambulans supra
mare · Et uidentes eum supra mare ambu
lantem. turbati sunt dicentes· quia fantasma
est· Et pre timore clamauerunt · Statimq:
ihc. locutus ē. eis dicens · habete fiduciam. ·
Ego sum. nolite timere ·

Respondens autem petrus. dixit · Dne. si tu es.
iube me uenire ad te super aquas · At ipse ait.,
ueni·, Et descendens petrus de nauicula. ambu
labat super aquā. ut ueniret ad ihm · Videns
uero uentū ualidum. timuit · Et cum coepis
set mergi. clamauit dicens · Dne. saluum me
fac · Et continuo ihc extendens manum app̄
hendit eum. & ait illi · Modicę fidei. quare
dubitasti ?

Et cum ascendissent in nauicula. cessauit
uentus · Qui aut̄ in nauicula erant. uener̄.
& adorauer̄ eum dicentes· Vere. filius dī
es·

Et cum trans fretassent. uener̄ in terrā genesar &;
Et cum cognouissent eum uiri loci illius.

miserunt in uniuersam regionem illam. Et
obtulerunt ei omnes male habentes. & roga
bant eum ut uel fimbriam uestimenti eius tan
gerent. Et quicumq; tetigerunt. salui
facti sunt.

xv. TUNC ACCESSERUNT AD EUM
ab hierosolimis scribe & pharisei dicentes.
Quare discipuli tui transgrediuntur traditionem
seniorum? Non enim lauant manus suas.
cum panem manducant. Ipse uero respondens.
ait illis. Quare & uos transgredimini man
datum dei propter traditionem uram? Nam deus dixit.
Honora patrem & matrem. Et qui maledixerit
patri uel matri. morte moriatur. Vos autem
dicitis. quicumq; dixerit patri uel matri. mu
nus quodcumq; e. ex me tibi prodierit. & non
honorificauit patrem suum uel matrem suam.
Et irritam fecistis mandatum dei propter tradi
tionem uram. Hypocritae. bene prophe
tauit de uobis esaias dicens. Populus hic
labiis me honorat. cor autem eorum longe est
a me. Sine causa autem colunt me. docentes
doctrinas mandata hominum. Et conuoca
tis ad se turbis. dixit eis. Audite & intellegite.
Non quod intrat in os coinquinat quem hom

nem. ~ sedquodpcedit exore·hocco inquinat ho
minem·

Tunc accedentes discipuli eius. ~ dixerunt ei· Scis
quia pharisæi audito hoc uerbo scandalizati sunt? ~
At ille respondens ait· Omnis plantatio· quam
non plantauit pat̄ mr cadestis. ~ eradicabitur·

Si nti illos. ~ cæci sunt. duces cæcorum· Cæci autē.
si cæco ductū præstet. ambo in fouea cadunt·

Respondens aut̄ petrus. ~ dix̄ ei· Edissere nobis
parabolam istam· At ille dixit· Adhuc & uos sine
intellectu estis? ~ Non intelligitis· quia omne
qd in os intrat in uentr̄e uadit· & in secessum
emittitur? ~ Quæ aut̄ procedunt de ore· de cor
de exeunt. & ea coinquinant hominē· De cor
de enim. ~ exeunt cogitationes male· homi
cidia. adulteria· fornicationes· furta· falsa
testimonia· blasphemiæ· Hæc sunt quæ
coinquinant hominē· Non lotis aut̄ manib:
manducare. ~ nō coinquinat hominem· Et
egressus inde ihc. ~ secessit in partes tyri &
sidonis· Et ecce mulier chananea· a finibus
illis egressa· clamauit dicens ei· Miserere
mei dne. fili dauid· filia mea male a dæmoni
o uexatur· Qui non respondit ei uerbum.
Et accedentes discipuli eius· rogabant eum di

cessit. Dimitte eam. quia clamat post nos.

M CLVIII
Le V CCXXVI

Ipse aut. respondens ait. Non sum missus. nisi ad oues quae perierunt domus israel.

M CLVIII
VI.
M LXXIII

Atilla uenit. & adorauit eum dicens. Dne. adiuua me. Qui respondens. ait. Non est bonum sumere panem filiorum. & mittere canib.; Atilla dixit; & iam dne; Nam & catelli edunt de micis. quae cadunt de mensa dominorum suorum. Tunc respondens ihc. ait illi. O mulier. magna est fides tua. fiat tibi sicut uis. Et sanata. est filia illius. ex illa hora.

Et cum transisset inde ihc. uenit secus mare galileae. Et ascendens in montem. sedebat ibi. Et accessit ad eum turbae multae. habentes secum mutos. claudos. caecos. debiles. & alios multos. & proiecerunt eos ad pedes eius. & curauit eos. Ita. ut turbae mirarentur; Videntes mutos loquentes. claudos ambulantes. caecos uidentes. & magnificabant dm israel.

M CLX
VI
M LXXVI

XVI

IHS autem conuocatis discipulis suis. dixit. Misereor turbae. quia triduo iam perseuerant mecum. & non habent quod manducent. Et dimittere eos ieiunos nolo. ne deficiant in uia. Et dicunt ei discipuli. Unde ergo nobis in deserto panes tan

·45·

tos· ut saturemus turbam tantam· ¶ Dixit illis ihc·
¶ Quot panes habetis? At illi dixerunt· Septem·
Et paucos pisciculos· Et pcepit turbae ut discu
beret sup terram· Et accipiens septē panes· &
pisces· & gās agens· fregit· & dedit discipulis
suis· & discipuli dederunt populo· Et come
derūt omnes· & saturati sunt· Et quod supfuit
defragmentas· tulerūt vii sportas plenas· Erant
autē qui manducauerūt iiii milia hominū· ex
tra paruulos & mulieres· Et dimissa turba· as
cendit in nauiculā· & uenit in fines magedan·
¶ Et accesserūt ad eum pharisaei· & sadducęi tēptan tes· & rogauerunt eum ut signū de cęlo ostē deret eis· ·xvj·
¶ At ille respondens ait eis· ¶ Facto uespere· dicitis·
serenum erit· rubicundum ē· enim caelum·
Et mane hodie tempestas· rutilat enī tristē
cęlum· Faciem ergo caeli diiudicare nostis·
signa autem temporum non potestis·
¶ Generatio mala & adultera signū quaerit· &
signum non dabitur ei nisi signū ionae· Et
relictis illis· abiit· Et cum uenissent discipu
li eius trans fretū· obliti sunt panes accipere·
¶ Qui dixit illis· Intuemini & cauete a fermento pha
risaeorū· & sadducęorum·

cl xv
cl xxx

Atilli cogitabant inter se dicentes· quia panes non accepimus· Sciens autē ihc· dixit· Quid cogitatis inter uos modicæ fidei· quia panes non habetis? Nondum intelligitis· neq; recordamini quinq; panum· & quinq; milia hominū· & quot cophinos sustulistis· neq; septem panū· & iiii milia hominum· & quot sportas sumpsistis? Quare non intelligitis quia non de pane dixi uobis· cauete a fermento pharisæorum & sadducæorum? Tunc intellexerunt quia non dixerit cauendū a fermento panum· sed a doctrina pharisæorum & sadducæorum·

cl xvi
cl xxxii
le xciii
Io lxxiii

Uenit autem ihc in partes cesaree philippi· & interrogabat discipulos suos dicens· Quē dicunt homines esse filium hominis? At illi dixerūt· Alii iohannem baptistā· alii autē heliam· alii uero hieremiam· aut unum exprophetas· Dicit illis ihc· Uos autē· quē me esse dicitis? Respondens simon petrus dixit· Tu es xpc filius dei uiui·

cl xvii
S xl

Respondens autem ihc· dixit ei· Beatus es simon bariona· quia caro & sanguis non reuelauit tibi· sed pater meus qui in cælis est· Ego dico tibi· quia tu es petrus· & super hanc petram ædificabo ecclesiam meam· & portæ inferi· non prevalebunt aduersus eam· Et tibi dabo claues regni cælorum· Et

quodcumq: ligaueris sup terram. erit ligatum in
celis. Et quodcūq: solueris sup terrā. erit solutū
in celis.

Tnclxviii
Hlxxxiii
lxcv

Tunc precepit discipulis suis. ut nemini dicerent.
quia ipse est ihc xpc. Exinde coepit ihc ostendere discipulis suis. quia oportet eum ire hierosolimam. & multa pti a senioribz. & scribis.
& principibz sacerdotum. & occidi. & tertia die
resurgere.

Tnclxviii
Hlxxxiii

Et assumens eum petrus. coepit increpare illum.
dicens. Absit a te dne. Non erit tibi hoc. Qui
conuersus. dixit petro. Vade post me satanas.
Scandalum es mihi. quia non sapis ea quae
di sunt. sed ea quae hominum.

Tnclxx
Hlxxxv
lxcvi

Tunc ihc. dixit discipulis suis. Si quis uult
post me uenire. abneget semet ipsum. & tol
lat crucē suam & sequatur me. Qui enim
uoluerit animam suam saluam facere. pdet
eam. Qui aut pdiderit animam suam ppt
me. inueniet eam. Quid enim prodest
homini. si mundum uniuersum lucretur.
animę uero suae detrimentū patiatur?
Aut quis dabit homo cōmutationem pro
anima sua?

Tnclxxi
Xlxxxvi
sol

Filius enim hominis uenturus est. in gla pris

sui cum angelis suis. & tunc reddet unicuique
secm opera sua.

m̄ clxxii
gll lxxxvii
lxxxviii

Amen dico uobis. Sunt quidam de hic stantibus
qui non gustabunt mortē. donec uideant filiū
um hominis. uenientem in regno suo. xvi.

xvii. ETPOST DIES SEX ASSUMPSIT
ihc petrum & iacobum. & iohannē fratrē eius.
& duxit illos in montem excelsum seorsum.
& transfiguratus ē. ante eos. Et resplenduit
facies eius sicut sol. uestimenta aut̄ eius facta
sunt alba sicut nix. Et ecce apparuit illis mo
yses & helyas. cum eo loquentes. Respon
dens autem petrus. dixit ad ihm. Bone.
bonū ē. nos hic ēē. si uis. faciamus hic tria taber
nacula. Tibi unum. & moysi unum. & helye
unum. Adhuc eo loquente. ecce nubes lucida
obumbrauit eos; & ecce uox de nube dicens.
Hic ē. filius mi dilectus in quo mihi bene cōpla
cui. ipsum audite. Et audientes discipuli.
ceciderunt in facie suam. & timuer ualde.
Et accessit ihc & tetigit eos. dixit eis. q. est.
Surgite. & nolite timere. Le uantes
autem oculos suos. neminem uiderunt. nisi
solum ihm. Et descendentib: illis de monte.
precepit ihc dicens. Nemini dixeritis uisio

nem. donec filius hominis. amortuis resurgat.
Fol lxxiii
& VI
Fol lxxviii
Et interrogauerunt eum discipuli. dicentes. Quid
ergo scribe dicunt. quod helyam oportet primū
uenire? At ille respondens. ait eis. helyas
quidē uenturus ē. & restituet omnia. Dico aūt
uob. quia helyas iam uenit. & noncognouer̄ eum.
sedfecer̄ in eo. quęcūq; uoluerunt. Sic & filius
hominis passurus ē. aiebat. Tunc intellexerunt
discipuli. quia de iohanne baptista dixisset eis.
Fol lxxiiii
& II
Fol xci
Et cum uenissent ad turbam. accessit ad eū homo
Fol xcviii
genib; ei prouolutus ante eum dicens. Dne. miserere
filio meo. quia lunaticus ē. & male patitur.
nam sępe cadit in ignē. & crebro in aquā. Et ob
tuli eum discipulis tuis. & non potuer̄ curare eū.
Respondens ihc. ait. O generatio incredula
& prauersa. quousq; ero uobiscū. usq; quo patiar
uos? Afferte huc illum ad me. Et increpauit
illum ihc. & exiit a eo demoniū. Et curatus ē
puer. ex illa hora.
Fol lxxv
& V
cc
Tunc accesserunt discipuli ad ihm. secreto. & dix
erunt. Quare nos non potuimus eicere illum?
Dicit illis. Propter incredulitatē uram. Amen
quippe dico uobis. Si habueritis fidē sicut
granum sinapis. dicetis monti huic. transi hinc
& transibit. & transibit. & nihil impossibile erit

uobis · Hoc autē genus non eicitur · nisi per
orationem · & ieiunium ·

Feria clxxvi
Ad xciii
Le ci

Conuersantib: autem eis in galilea · dixit illis ihc ·
Filius hominis tradendus ē · in manus hominū ·
& occident eum · & tertia die resurget · Et con
tristati sunt uehementer ·

Feria clxxvii
Ad
Sol

Et cum uenissent capharnaum · accesserunt
qui didragma accipiebant ad petrū · & dixer ei ·
magist ur · non soluit didragma ; Ait ; Etiam ·
Et cū intrasset in domum · præuenit eū ihc
dicens · Quid tibi uidetur simon · reges terræ
a quib: accipiunt tributū uel censū · a filiis
suis an ab alienis · Et ille dixit · Ab alienis ·
Ait illi ihc · Ergo · liberi sunt filii · Ut autē
non scandalizemus eos · uade ad mare · & mitte
hamum · & cum piscem qui primus ascende
rit · tolle · Et aperto ore eius · inuenies staterē ·
Illum sumens · da eis pro me & te ·

SEXTA FERIA · XVIII · IN ILLA HORA ACCESSERUNT

Feria clxxviii
Ad xcv
Le cii

discipuli ad ihm · dicentes · Quis putas ma
ior est in regno celorū · Et aduocans ihc
paruulum · statuit eum in medio eorum
& dixit · Amen dico uobis · nisi conuersi fu
eritis · & efficiamini sicut paruuli · non in
trabitis in regnū celoy · Quicumq: ergo hu

milliuerit se sicut paruulus iste. hicē. maior
in regno celorum. Et qui susceperit unū paruu
lum talem in nomine meo. me suscipit.

ō cl xxviii
ō xxviii
l xxviii

Quia aūt scandalizuerit unū de pusillis istis qui
in me credunt. expedit ei ut suspendatur mo
la asinaria in collo eius. & demergatur in pfun
dum maris. Vae mundo a scandalis. necesse
est. enim. ut ueniant scandala. Verūtamen.

uae homini p quem scandalum uenit.

ō cl xxx
l vi
ō c.

Si aūt manus tua uel pes tuus scandalizat te.
abscide eum & proice abste. Bonum tibi est
aduitā ingredi debilē uel clodum. quā duas manus. uel duos pedes ha
bentē. mitti in ignem aeternum. Et
si oculus tuus scandalizat te. eruc eum & proi
ce abste. Bonum tibi est unum oculū habentem
in uitā intrare. quā duos oculos habentem mit
ti in gehennam ignis.

ō cl xxxi
l x
s o l

Videte. ne contemnatis unum ex his pusillis.
Dico enim uob. quia angeli eorū in celis semp
uident faciem patris mei. qui in celis est.
Venit enim filius hominis saluare. quod
perierat.

ō cl xxxii
l v cl xxx vii

Quid uob uidetur. Si fuerint alicui centū
oues. & errauerit unus ex eis. nonne relinquet

nonagintanouem immontabus. & uadit quere
eam quę errauit. Et si contigerit ut inueniat
eam. Amen dico uob. quia gaudet sup eam ma
gis. quam sup nonagintanouem. quę non
errauer. Sic non est uoluntas ante patrem uestru
qui in cęlis est. ut pereat unus de pusillis istis.

Vm clxxxiii
le V exevi

Si autem peccauerit in te frater tuus. uade & cor
ripe eum inter te & ipsum solum. Si te audie
rit. lucratus eris fratrem tuum.

Vm clxxxiiii
le V exevii

Si autem non te audierit. adhibe tecum adhuc
unum uel duos. ut in ore duorum uel trium
testium. stet omne uerbum. Quod
si non audierit eos. dic ecclie. Si aut
eccl̃am non audie rit. sit tibi sicut eth
nicus & publicanus.

Vm clxxxv
VII
le cc xv

Amen dico uob. quęcumq; alligaueritis super
terram. erunt ligata & in cęlo. Et quęcūq;
soluerit is sup terram. erunt soluta & in cęlo.

Vm clxxxvi
le V exevi

Iterum dico uob. Quia si duo ex uob consen
serint super terrā. de omni re. quācūq; pete
rint. fiet illis a patre meo qui in cęlis est.
Vbi enim sunt duo uel tres congregati in no
mine meo. ibi sum in medio eorum.

Vm clxxxvii
le V exeviiii

Tunc accedens petrus ad eum dixit. dñe. quo
ties peccabit in me frater meus. & dimittā ei

usq: septies. Dicit illiHic Nondico tibi usq:
septies. sed usq: septuagies septies.

XVIIII Die clxxxviii ☉ in ♌ [OEO ASSIMILATVM EST REGNV
celorum homini regi. qui uoluit rationem po
nere cum seruis suis. Et cum coepisset ratione
ponere. oblatus e. unus: qui debebat decem milia
talenta. Cum aut non haberet unde redderet.
iussit eum dominus uenundari & uxore eius.
& filios. & omnia quae habebat. & reddi. Proca
dens aut seruus ille. orabat eum dicens.
Patientiam habe in me. & omnia reddam tibi,
misertus autem dominus serui illius. dimisit
eum. & debitum dimisit ei. Egressus aut ser
uus ille. inuenit unum de conseruis suis.
qui debebat ei centu denarios. Et tenens. suf
focabat eum dicens. Redde quod debes. Et
procidens conseruus eius. rogabat eum dicens.
Patientia habe in me. & omnia reddam tibi.
Ille aut noluit. sed abiit. & misit eum in car
cerem. donec redderet debitum. Videntes
aut conserui eius quae fiebant. contristati
valde. Et uenerunt. & narrauerunt domino suo.
omnia quae facta fuerant. Tunc uocauit illum
dominus suus. & ait illi. Serue nequam. omne
debitum dimisi tibi. quoniam rogasti me; Nonne ergo

oportuit & te misereri conseruitui · sicut & ego tui
misertus sum ? Et iratus dominꝰ eius · tradidit
eum tortoribꝫ: quoadusq: reddat uniuersu
debitum · Sic & pat mꝰ celestis faciet uobis · siñ
remiserit uꝰ unusquisq: fratri suo · de cordibꝫ uñis
Et factū ē · cū consummasset ihc sermones istos ·
migrauit a galilea · & uenit in fines iudee trans
iordanen · & secutae sunt eum turbe multae · &
curauit eos ibi · Et accesserūt ad eum pharisei tēp
tantes eum · & dicentes · Si licet homini dimittere
re uxorē suam quacūq: ex causa ? Qui respon
dens · ait eis · Non legistis quia qui fecit ab ini
cio masculum & feminā fecit eos ? Et dixit ·
Propt hoc dimittet homo patrē & matrē & ad
herebit uxori suae · & erunt duo in carne una ·
Itaq: ultra non sunt duo · sed una caro · Quod ergo
dꝰ coniunxit · homo non separet · Dicunt illi ·
Quid ergo moyses mandauit dare libellum re
pudii · & dimittere ? Ait illis · Quia moyses
ad duritiā cordis uꝰ · permisit uob dimittere
uxores uras · Ab initio aut non fuit sic ·
Dico aut uobis · Quicunq: dimiserit uxo
rem suam · nisi ob fornicationē · & aliam duxe
rit · mechatur · Et qui dimissam duxerit ·

cap. clxxxviii
cap. vi
cap. xix.

cap. cxc
cap. vii
cap. xx

mocchatur

Dicunt ei discapuli eius. Si ita ē. causa hominis cū uxore. non expedit nubere. Quidixit. Non omnes capiunt uerbum istud. sed quib. datū est. Sunt enim eunuchi. qui de matris utero sic nati sunt. Et sunt eunuchi. qui facti sunt ab hominibus. Et sunt eunuchi. qui seipsos castrauerunt ppt̄ regnum ꝯlōꝝ. Qui potest capere. capiat

Tunc oblati sunt ei paruuli. ut manus eis imponeret. & ōraret. Discapuli aut̄. increpabant eos. Ihc uero. ait eis. Sinite paruulos. & nolite eos prohibere ad me uenire. Talium ē. enī regnum celorum. Et cum imposuisset eis manus. abiit inde.

Et ecce unus accedens. ait illi. Magister bone. quid boni faciam ut habeam uitam aeternā. Quid dixit ei. Quid me interrogas de bono. Unus ē. bonus dñs. Si aut uis ad uitā ingredi. serua mandata. Dicit illi. Quae. Ihc aut. dixit. Non homicidium facies. non adulterabis. Non facies furtum. Non falsum testimonium dices. Honora patrē & matrē. Et diliges proximum tuum. sicut te ipsum. Dicit illi iuuenis

olescens · Omnia hæc custodiui . quid adhuc mi
hi deest ·

M exciii
M cc viii
l ccc xc viii
l c l ii

At illi ihc · Si uis perfectus esse . uade uende quæ
habes & da pauperibus. & habebis thesaurū
in cælo. & ueni sequere me ·

M exc v
M cc viii
l ccc xx

Cū audisset aut adolescens uerbum . abiit tristis ·
Erat enim habens multas possessiones · Ihc aut .
dix discipulis suis · Amen dico uobis . quia diues
difficile intrabit in regnum cælorū · Et rursum
dico uob · Facilius est camelum per foramen acus
transire . quā diuitem intrare in regnū cælorū · Au
. diti aut hi discipuli . mirabantur ualde di
centes · Quis ergo potest saluus esse ? Aspi
ciens autem ihc . dixit illis · Apud homines
hoc impossibile est . apud dm aut . omnia possibi
lia sunt · Tunc respondens petrus . dixit ei ·
Ecce nos reliquimus oīa & secuti sumus te ·
quid ergo erit nobis ·

M cxcvi
S ol

Ihc aut . dixit illis · Amen dico uob · quod uos
qui secuti estis me . in regeneratione cū sede
rit filius hominis in sede maiestatis suæ ·
Sedebitis & uos super sedes duodecim . iudicantes
xii . tribus israel ·

M cxcvii
l dcc l xxii

M cx cviii
M l x
l ccc xxi

Et omnis qui reliquit domum . uel fres . aut so

ronis. aut patris. aut matris. aut uxoris. aut filios
aut agros ppter nomen meum. centuplum accipiet.
& uitam eternam possidebit.

Multi autem erunt primi nouissimi. & nouissimi primi.

In marg: m cxcviii / a.ii / m cxi / le clxxiii / M cc / xxL.

Simile est regnum celorum homini patri familias. qui exiit primo mane conducere operarios in uineam suam. Conuentione aut facta. cum operariis. ex denario diurno. misit eos in uineam suam. Et egressus circa horam tertiam. uidit alios stantes in foro otiosos. & illis dixit. Ite & uos in uineam. & quod iustum fuerit dabo uobis. Illi aut abierunt. Iterum aut exiit circa sextam. & nonam horam. & fecit similiter. Circa xi. uero exiit. & inuenit alios stantes. & dicit illis. Quid hic statis tota die otiosi? Dicunt ei. qui nemo nos conduxit. Dicit illis. Ite & uos in uineam. Cum sero aut factum esset. dicit dominus uineae procuratori suo. Voca operarios. & redde illis mercedem. Incipiens a nouissimis. usq: ad primos. Cum uenissent ergo qui circa undecimam horam uenerant. ac ceperunt singulos denarios. Venientes aut & primi. arbitrati sunt quod plus essent ac

ceperunt · Accepérunt aut & ipſi · ſingulos de
narios · Et accipientes · murmurabant aduer
ſus patrē familias dicentes · Nouiſſimi una
hora fecerūt · & pares illos nobis feciſti · qui por
tauimus pondus diei & æſtus · At ille reſpo
ndens · unicuique dixit · Amice · non facio tu
bi iniuriam · Nonne ex denario conuenisti
mecum · Tolle quod tuum ē · & uade · Volo
aut & huic nouiſſimo dare · ſicut & tibi · Aut
non licet mihi quod uolo facere · An oculus
tuus nequam ē · quia ego bonus ſum · Sicē
nouiſſimi primi · & primi nouiſſimi · Multi
enim ſunt uocati · pauci aut electi ·

M cc
S II cxii
le cexii

Et aſcendens ihc hieroſolimam · aſſūpſit xii · diſ
cipulos ſecreto & ait illis · Ecce aſcendimus hie
roſolimam · & filius hominis tradetur prin
cipibus ſacerdotū & ſcribis · & condemnabunt
eum morte · & tradent eum gentibus ad de
ludendum · & flagellandum · & crucifigendū ;
& tertia die · reſurget ·

S cc
S VI cxiii

Tunc acceſſit ad eum mat̄ filiorum zebedei cū
filiis ſuis · adorans & petens aliquid ab eo · Qui
dixit · Quid uis · Ait illi · Dic ut ſedeant hi
duo filii mei · unus ad dexteram tuam · & unus

ministram · in regno tuo · Respondens autem
ihc · dixit · Nescitis quid petatis · Potestis bibe
re calicem · quem ego bibiturus sum · Dicunt ei ·
possumus · Ait illis · Calicem quidem meum bi
betis · sedere autem ad dexteram meam & sinistram · non
est meum dare uobis · sed quibus paratum est a patre
meo ·

M ccIII
B III cXIIII
L cc LXX

Et audientes decem · indignati sunt de duobus fratribus ·
Ihc autem uocauit eos ad se · & ait · Scitis quia principes
gentium dominantur eorum · & qui maiores sunt po
testatem exercent in eos · Non ita erit inter uos ·
Sed quicumque uoluerit inter uos maior fieri · sit uester
minister · Et qui uoluerit inter uos primus esse ·
erit uester seruus ·

M cc IIII
B IIII cXV
L XCI
T cXXXV

Sicut filius hominis non uenit ministrari · sed
ministrare · Et dare animam suam · redemptio
nem pro multis ·

M CCV
B III cXVI
L CCXXIIII

Et egredientibus illis ab hiericho · secuta est eum turba
multa · Et ecce duo cęci sedentes secus uiam · au
dierunt quia ihc transiret · & clamauerunt dicentes ·
Dne · miserere nri fili dauid · Turba autem · increpa
bat eos ut tacerent · At illi · magis clamabant
dicentes · Dne · miserere nri fili dauid · Et stetit
ihc · & uocauit eos & ait · Quid uultis ut faciam

uobis? Dicunt illi. Dñe. ut aperiantur oculi
nri. Misertus aut eorum ihc. tetigit oculos
eorum. Et confestim uiderunt. & secuti sunt
eum.

-xxj-
M cc vi
B cc vii
L cccxxii

Et cum appropinquassent
hierosolimis. & uenissent bethfagé ad montem
oliueti. tunc ihc misit duos discipulos. dicens
eis. Ite in castellum quod contra uos é. & statim
inuenietis asinam alligatam. & pullū cum ea.
Soluite. & adducite mihi. Et si quis uob aliqd
dixerit. dicite quia dñs his opus habet. & con
festim dimittet eos.

M cc vii
VII
L cl

Hoc autem factum é. ut adimpleretur quod dic
tū é. p ppheta dicentē. Dicite filiae sion. ecce
rex tuus uenit tibi mansuetus. sedens sup asinā.
& pullum filium subiugalis.

M cc viii
M lx viii
L ccxxxiii

Euntes aut discipuli. fecerūt sicut præcepit illis
ihc. & adduxerunt asinam & pullū. & impo
suerūt sup eos uestimenta sua. & eum desup sedé
re fecerunt. Plurima aut turba. strauerunt
uestimenta sua uiuia. Alii aut cedebant ramos
de arboribus. & sternebant uiuia.

M cc viii
M l cx viii
L ccxxxiii
L c.

Turbe aut quae precedebant. & quae sequebant.
clamabant dicentes. Osanna filio dauid. be

nedictus qui uenit in nomine dñi. osanna in al
tissimis.

cccx
sol

Et cum intrasset hierosolimam. cōmota ē. uniuer
sa ciuitas dicens. Quis ē hic? Populi aūt dice
bant. hic est ihc̄ pphēta. a nazareth galileae.

cccxi
cccxi
ccxxxviii
xxi

Et intrauit ihc̄ in templum dī. & eiciebat om̄s
uendentes & ementes in templo. & mensas num
mulariorū. & cathedras uendentium columbas
euertit. Et dicit eis. Scriptum ē. domus mea
domus orationis uocabitur. Vos aūt. fecistis
illam spēluncā latronum.

cccxii
sol

Et accessēt ad eum cęci & claudi in templo. & sana
uit eos.

cccxiii
ccxxxv

Videntes aūt principes sacerdotum & scribae mi
rabilia quae fecit. & pueros clamantes in tēplo.
& dicentes osanna filio dauid. indignati sunt
& dixer̄ ei. Audis quid isti dicunt? Ihc aūt
aūt. dicit eis. Vtique; Numquā legistis quia
ex ore infantium & lactantium p̄fecisti laudē?

cccxiiii
vi
cxx

Et relictis illis. abiit foras extra ciuitatē in bethā
niam. ibiq: mansit. Mane aūt reuertens in
ciuitatē. esurijt. Et uidens ficā arbor̄ unam
secus uiam. uenit ad eam. & nihil inuenit in ea.
nisi folia tantū. Et ait illi. Numquā ex te fructus

nascatur in sempiternum. Et ait illa. Etiam Domine. Etiam uo
ficulnea. Et uidentes discipuli. mirati sunt
dicentes. Quomodo continuo aruit.

Respondens autem ihc. ait eis. Amen dico uobis. si habu
eritis fidem. & non hesitaueritis. non solum
de ficulnea facietis: sed & si monti huic dixeritis.
tolle & iacta te in mare. fiet.

Et omnia quecumq; petieritis in oratione credentes.
accipietis.

Et cum uenisset iterum in templum. accesserunt ad eum
docentem principes sacerdotum. & seniores po
puli. dicentes. In qua potestate hec facis. &
quis dedit tibi hanc potestatem. Respondens
ihc. dixit eis. Interrogabo uos & ego unum ser
monem. Quem si dixeritis mihi. & ego uobis
dicam. in qua potestate hec facio. Baptismum
iohannis unde erat. e celo an ex hominibus.
At illi. cogitabant inter se dicentes. Si dixerim
e celo. dicet nobis. Quare ergo non credidistis
illi. Si autem dixerimus ex hominib. timemus
turbam. Omnes enim habent iohannem. sicut pphe
tam. Et respondentes ihu. dixerunt; Nesci
mus; Ait illis & ipse. Nec ego dico uob. in qua
potestate hec facio.

-a5.

cm ccxviii
sol

Quid autem uobis uidetur? homo quidam habebat
duos filios. & accedens ad primum dixit. fili:
uade hodie operare in uinea mea. Ille aut respon
dens. ait, nolo, postea aut pœnitentia motus.
abiit. Accedens aut ad alterum. dixit simili. At
ille respondens. ait. Eodnē. & non uit. Quis ex
duobus fecit uoluntatē patris? Dicunt. primus,
Dicit illis ihc. Amen dico uob. quia publicani &
meretrices p̄cedunt uos in regnū dei. Venit aut ad
uos iohannes in uia iustitiæ. & non credidistis ei. Pub
licani aut & meretrices. credidēr ei. Vos aut ui
dentes: nec pœnitentiam habuistis postea. ut crede
retis ei.

xxii
cm ccxviiii
sol ccxviii
le ccxli

Aliam parabolam audite,
homo erat pat familias. qui plantauit uineam
& sepem circumdedit ei & fodit in ea torcular. &
ædificauit turrim. & locauit eam agricolis. &
peregre profectus est. Cum aut tempus fructuū
appropinquasset. misit seruos suos ad agricolas.
ut acciperent fructus eius. Et agricole apprae
hensis seruis eius. Unum ceciderūt. Alium occi
derūt. Alium uero lapidauerunt. Iterū misit
alios seruos plures prioribus. & fecerunt illis
similiter. Nouissime aut misit ad eos filiū suū

dicens· Verbuntur filiū meum· Agricolæ
aūt uidentes filiū· dixerunt intrase· hicē·
heres· uenite occidamus eum· & habebimus
hereditatē eius· Et apphensum eum· eiece
runt extra uineam· & occiderunt· Cū ergo
uenerit dominus uineæ· quid faciet agrico
lis illis· Aiunt illi· Malos male pdet· &
uineam suam locabit aliis agricolis· qui red
dent fructum temporib: suis· Dicit illis
ihc· Num quā legistis in scripturis· Lapidē
quē reprobauerunt ædificantes· hic factus ē·
in caput anguli· A dnō factū ē· istud· & est
mirabile in oculis nris· Ideo dico uobis· q
auferetur a uobis regnum dī· & dabitur gnī
ti faciēti fructus eius· Et qui ceciderit sup
lapidem istum· confringetur· Sup quem
uero ceciderit· conteret eum·

Et cum audissent principes sacerdotum & phā
risæi parabolas eius· cognouerūt q dicebat
de ipsis· Et quærentes eum tenere· timuerūt
turbas· Quoniam sicut pphetam· eum habebant·

Et respondens ihc· dixit iterum in parabolis
eis dicens· Simile factū ē· regnum cælorū
homini regi· qui fecit nuptias filio suo·

cc xx
ccxxviiii
cxl ii
lxxxviii

ccxxi
clxxxi

xxij

Et misit seruos suos uocare inuitatos ad nuptias.
& nolebant uenire. Iterum misit alios seruos dicens
Dicite inuitatis. Ecce prandium meum paraui.
Tauri mei. & altilia occisa. & omnia parata. uenite
ad nuptias. Illi autem negligentes, abierunt.
alius in uillam suam. alius uero ad negotiationem suam. Reliqui uero tenuerunt seruos eius.
& contumelijs affectos. occiderunt. Rex autem
cum audisset iratus est. & missis exercitibus suis
perdidit homicidas illos. & ciuitatem illorum succendit. Tunc ait seruis suis. Nuptiae quidem
paratae sunt. sed qui inuitati erant. non fuerunt digni. Ite ergo ad exitus uiarum. & quoscumq;
inueneritis. uocate ad nuptias. Et egressi serui
eius in uias. congregauerunt omnes quos inuenerunt
malos & bonos. & impletae sunt nuptiae discumbentium.

Intrauit autem rex. ut uideret discumbentes. Et
uidit ibi hominem non uestitum. ueste nuptiali.
& ait illi. Amice. quomodo huc intrasti. non
habens uestem nuptialem. At ille obmutuit.
Tunc dixit rex ministris. Ligatis manibus eius
& pedibus. mittite eum in tenebras exteriores.
ibi erit fletus & stridor dentium. Multi autem.

℔ ccxxii
Vol

~~XXIIII~~

ℌ ccxxiii
ℌ ccxxx
Le ccxlvij

uocati. paucivero electi.

TVNC ABEVNTES PHARISAEI.

consilium inierunt. ut caperent eum in sermone.
Et mittunt ei discipulos suos. cum herodianis di
centes. Magister scimus quia verax es. & viam dei in ue
ritate doces. & non est tibi cura de aliquo. Non enim
respicis personam hominum. Dic ergo nobis.
quid tibi videtur. Licet censum dare cesari.
an non? Cognita autem ihc nequitia eorum. ait.
Quid me tentatis hypocritae? Ostendite mihi
nomisma census. At illi obtulerunt ei denarium.
Et ait illis ihc. Cuius est imago haec & suprā
scriptio? Dicunt ei. cesaris. Tunc ait illis.
Reddite ergo quae sunt cesaris cesari. & quae
sunt dei deo. Et audientes mirati sunt. & relic
to eo. abierunt. In illo die accesserunt ad eum
sadducaei. qui dicunt non esse resurrectionem.
& interrogauerunt eum dicentes. Magister.
moyses dixit. Si quis mortuus fuerit. non
habens filium. ut ducat frater uxorem illius. &
suscitet semen fratri suo. Erant autem apud nos
septem fratres. Et primus uxore ducta de
functus est. & non habens semen. reliquit uxorem
suam fratri suo. Similiter secundus & tertius.

usq: adseptamum · Nouissime aut̄ omnium ·
& mulier defuncta est · In resurrectione ergo.
cuius erit de septem uxor · Omnes enim habuer
am · Respondens aut̄ ihc. ait illis · Errat.
nescientes scripturas. neq: uirtutem dī · In re
surrectione enim · neq: nubent. neq: nubentur
sed sunt sicut angeli dī in cælo · De resurrec
tione autem mortuorum non legistis. quod
dictum ē. a dō dicente uobis · Ego sum dūs A
braham · & dūs Isaac · & dūs Iacob · Non ē. dūs mor
tuorum · sed uiuentium · Et audientes turbæ ·
mirabantur in doctrina eius ·

Pharisæi aut̄ audientes quod silentium impo su
isset sadducæis · conuenerunt in unum · & in
rogauit eum · unus ex eis legis doctor tem p
tans eum · Magister · quod ē. mandatum mag
num in lege · Ait illi ihc · Diliges dn̄m dm̄
tuum ex toto corde tuo · & in tota anima tua ·
& in tota mente tua · Hoc ē. maximum · & ●
primum mandatum · Secd̄m aut̄ simile ē huic ·
Diliges proximum tuum · sicut te ipsum · In his
duob: mandatis · universa lex pendet · & pro
phetæ ·

Congregatis aut̄ pharisæis · interrogauit eos ihc

dicens· Quid uob uidetur dexpō· cuius filius ē·
Dicunt ei dauid· Ait illis· Quomodo ergo dd
inspū uocat cum dnm̄ dicens. dixit dns dnō meo
sede adextris meis· donec ponā inimicos tuos
scabellum pedum tuorum·?
Si ergo dauid uocat cum dnm̄· quomodo filius ei
ē·? Et nemo poterat respondere ei uerbum·
neq; ausus fuit quisquā exilla die· cum ampli
us interrogare·

Tunc ihc locutus ē· ad turbas· & addiscipulos -xxiij.
suos dicens· Sup cathedram moysi· sederunt
scribe & pharisei· Omnia ergo quaccumq;
dixerint uob· seruate & facite· Scdm opera
uero eorum· nolite facere· Dicunt enim·
& non faciunt·

Alligant aut̄ onera grauia & importabilia· &
imponunt inhumeros hominū· digito aut̄
suo nolunt ea mouere·

Omn̄ uero opera sua faciunt· ut uideantur ab
hominibus· Dilatant enim philacteria sua·
& magnificant fimbrias· Amant aut̄ pri
mos recubitus in cenis· & primas cathedras in
synagogis· & salutationes in foro· & uocari ab
hominib: rabbi·

Fer cexxx
Sbt

Qui autem. nolite uocari rabbi. Unus ē. enim
magister ur. Omnes aut uos. frēs estis. Et patrē.
nolite uocare uobis sup terram. Nec uocemini
magistri. quia magister ur unus ē. xpc.

Sab cexxxi
Le cl xxviiii

Qui maior ē. urm. erit minister uester. Qui aut se
exaltauerit. humiliabitur. Et qui se humilia
uerit. exaltabitur.

Uae autem uobis scribe

Sab cexxxii
Le cxlii

& pharisaei hypocritae. quia claditis regnum cel ante
homines. Vos enim non intratis. nec intro
euntes sinitis intrare.

Sab cexxxiii
Sol

Uae uob scribae & pharisaei hypocritae. qui comc
ditis domus uiduarum. orationes longas oran
tes. ppter hoc amplius accipietis iudicium. Vae
uobis scribae & pharisaei hypocritae. quia cir
cuitis mare & aridā. ut faciatis unum psely tū.
Et cum fuerit factus. facitis eum filiū gehennę
duplo quam uos. Vae uob duces cęci. qui dicitis
quicūq; iurauerit in auro templi. debet.
Stulti & cęci. quid enim maius ē. aurum an templs
qd sanctificat aurum. Et quicumq; iurauerit
in altari. nihil ē. Quicumq; aut iurauerit
in dono. quod ē. sup illud. debet. Caeci quid
enim maius ē. donum an altare. qd sanctificat donū.

Quicūq; iurat in altari . iurat in eo & in omnib:
quae sup illud sunt . Et quicunq; iurauerit
in templo . iurat in illo & in eo qui habitat in
ipso . Et qui iurat in caelo . iurat in throno dī.
& in eo qui sedet sup eum .

Mcccxxxiiii
Vae uob scribae & pharisaei hypocritae .
quia decimatis mentā & anetum . & cyminum .
& reliquistis quae grauiora sunt legis . iudicū
& misericordiam & fidem . haec oportuit facere .
& illa nō omittere .

Mcccxxxv
Duces cęci . excolantes culicem . camelum aut
glutientes .

Mcccxxxvi
Vae uob scribae & pharisaei hypocritae . qui
mundatis quod de foris est . calicis & parapsidis .
intus autem pleni sunt rapina & immunditia .
Pharisaee cęce . munda prius quod intus est
calicis & parapsidis . ut fiat & id quod de foris
est mundum .

Mcccxxxvii
Vae uob scribae & pharisaei hypocritae . quia si
miles estis sepulchris dealbatis . quae a foribus pa
rent hominib: speciosa . intus uero plena sunt
ossib: mortuorū . & omni spurcitia . Sic & uos a foris
quidē paretis hominib: iusti . intus autē pleni
estis hypocrisi & iniquitate .

M cc xcviii
V cxl

Vae uobis scribae & pharisaei hypocritae. qui aedificatis sepulchra pphetarū. & ornatis monumenta iustorū & dicitis. Si fuissemus in diebus patrū nrorū non essemus socii eorū in sanguine pphetarū. Itaq: testimonio estis uobismetipsis. quia filii estis eorū qui pphetas occiderunt.

M ccc xcviii
V cxl

Et uos implete mensuram patrū uestrorū. Serpentes. genimina uiperarū. quomodo fugietis a iudicio gehennae.

M cc xl
V cxlı

Ideo. ecce ego mitto ad uos pphetas & sapientes & scribas. & ex illis occidetis & crucifigetis. & ex eis flagellabitis in synagogis uris. & persequemini de ciuitate in ciuitatem. ut ueniat super uos omnis sanguis iustus. qui effusus est. super terrā. a sanguine abel iusti. usq: ad sanguinē zachariae filii barachiae. quē occidistis inter templū & altare. Amen dico uob. uenient haec omnia super generationem istam.

M cc xl
V cl xxv

Hierusalem. Hierusalem. quae occidis pphetas. & lapidas eos qui ad te missi sunt. quoties uolui congregare filios tuos. quē admodū gallina congregat pullos suos sub alas. & noluisti. Ecce. relinquetur uob domus uestra deserta. Dico autem uob. nunc uidebitis amodo. donec

XXIIII.

dicitur. Benedicatur qui uenit in nomine dñi.
Et egressus ihc de templo. ibat. Et accesserunt discipuli eius. ut ostenderent ei ædificationem templi. Ipse autem respondens. dixit illis. Videtis hæc omnia. Amen dico uobis. non relinquetur hic lapis super lapidem. qui non destruatur.
Sedente autem eo super montem oliueti. accesserunt ad eum discipuli secreto. dicentes. Dic nobis. quando hæc erunt. & quod signum aduentus tui. & consummationis sæculi. Et respondens ihc. dixit eis. Videte. ne quis uos seducat. Multi enim uenient in nomine meo dicentes. ego sum xpc. & multos seducent. Audituri enim estis proelia. & opiniones prœliorum. Videte. ne turbemini. Oportet enim hæc fieri. sed nondum est finis. Consurget enim gens in gentem. & regnum in regnum. & erunt pestilentiæ & fames. & terræmotus per loca. Hæc autem omnia. Initia sunt dolorum.
Tunc tradent uos in tribulationem & occident uos. & eritis odio omnibus gentibus. propter nomen meum.
Et tunc scandalizabuntur multi. & inuicem tradent. & odio habebunt inuicem. Et multi pseudoprophetæ surgent. & seducent multos. Et quoniam abundabit iniquitas. refrigescet caritas multorum. Qui autem perseuc

fauerit usq: infm̄. hic fluuius erit. mat.

m̄ ccxl vi
ꝑ VI cxl

Et p̄dicabitur hoc euangelium regni in uniuerso
orbe. in testimonium omib: gentib: & tunc ueniet consu

m̄ ccxl vii
ꝑ VI cxl ii

Cū ergo uideritis abominationē desolationis quę dicta est
ab danihele pphēta stantē in loco scō. qui legit intelligat

m̄ ccxl viii
ꝑ VI cxl iii
l ccc viii
l ccl iii

Tunc qui in iudea sint fugiant ad montes. & qui in tecto
non descendat tollere aliquid de domo sua. & qui in agro
non reuertatur tollere tunicam suam.

m̄ ccxl viii
ꝑ VI cxl iiii
l ccl iiii

Uę autem prągnantib. & nutrientib: in illis diebus.

m̄ ccl
ꝑ VI cxl v

Orate aut̄. ut non fiat fuga uestra hieme uel sabbato.

m̄ ccl i
ꝑ VI cxl vi
l ccl v

Erit enim tunc tribulatio magna. qualis non fuit ab initio
mundi usquemodo neq: fiet.

m̄ ccl ii
ꝑ VI cxl vii

Et nisi breuiati fuissent dies illi. non fieret salua omnis caro.
Sed ꝓpt̄ electos. breuiabuntur dies illi.

m̄ ccl iii
ꝑ VI cxl viii
l ccc iii

Tunc si quis uob dixerit. ecce hic xp̄c. aut illic. nolite credere.

m̄ ccl iiii
ꝑ VI cxl viiii

Surgent enim pseudo christi. & pseudo ꝓphę. & dabunt
signa magna & prodigia. ita ut in errorē inducantur.
si fieri potest & in electis. ecce prędixi uobis.

m̄ ccl v
ꝑ VI ccl

Si ergo dixerint uob. ecce in deserto est. nolite exire.
ecce in penetralibus. nolite credere.

m̄ ccl vi
l V ccc v

Sicut enim fulgur exit ab oriente. & paret usq: in occi
dentē. ita erit & aduentus filii hominis.

m̄ ccl vii
l V ccxiii

Ubicūq: fuerit corpus. illuc congregabuntur & aquilę.

m̄ ccl viii
ꝑ II cl
l ccl vi

Statim aut̄ post tribulationē dierū illorū sol obscu

rabitur: & luna non dabit lumen suum: & stellæ cadent de cælo.
& uirtutes cælorum commouebuntur, & tunc parebit
signum filii hominis in cælo:

cclviii Tunc plangent omnes tribus terræ: & uidebunt filium
cli hominis uenientem in nubibus cæli cum uirtute multa
ccclviii & maiestate. Et mittet angelos suos cum tuba & uoce
magna. & congregabunt electos eius a iiii uentis.
a summis cælorum usque ad terminos eorum. A arbore
uero fici discite parabolam. Cum iam ramus eius tener
fuerit. & folia nata fuerint, scitis quia prope est æstas; ita & uos
cum uideritis hæc omnia scitote quia prope est in uanis.
Amen dico uobis. quia non præteribit hæc generatio. donec
hæc omnia fiant. Cælum & terra transibunt.
uerba uero mea non præteribunt. Pater solus.

cclx Vedie autem illa & hora nemo scit. neque angeli cæli nisi
clii Sicut autem in diebus noe. fuerunt & aduentus filii ho
cclxi minis. Sicut enim erant in diebus ante diluuium. come
dentes & bibentes. nubentes & nuptui tradentes:
usque ad eum diem quo intrauit noe in arcam. &
non cognouerunt donec uenit diluuium & perdidit omnes.
ita erit & aduentus filii hominis.

cclxii Tunc duo erunt in agro. unus assumetur. & unus re
ccxii linquetur. Duæ molentes in mola. una assumetur. & u
una relinquetur. Duo in lecto. una assumetur. & una relinqu

ccclxiii
vi cl iii

Vigilate ergo. quia nescitis qua hora dns ur uenturus sit.

ccclxiiii
xi cl vii
l cl vi

Illud autē scitote. quō si sciret pat familias. qua hora fur uenturus esset. uigilaret utiq; & non sineret p fodi domū suā. Ideo & uos estote parati. quia qua nesciatis hora. filius hominis uenturus est.

ccclxv
v cl vii

Quis putas ē. fidelis seruus & prudens. quē constituit dominus suus sup familiā suā. ut det illis cib̄ in tp̄e.

ccclxvi
v cl v
l cl vii

Beatus ille seruus. quē cū uenerit dominus ei. inuenerit sic facientē. Amen dico uob̄. qm̄ sup omna bona sua. constituet eū.

ccclxvii
v cl viii

Si aut dixerit malus ille seruus in corde suo. morā facit dominus meus uenire. & coeperit pcutere conseruos suos. manducet aut & bibat cū ebriosis. ueniet dns serui illius in die qua non sperat. & hora qua ignorat. & diuidet eum. partemq; eius ponet cū hypocritis. illic erit fletus & stridor dentium.

ccclxviii
x cl

Tunc simile erit regnū cælorum decē uirginibus. quæ accipientes lampades suas. exierē obuiam sponso & sponsæ. Quinq; aut ex eis erant fatuæ. & quinq; prudentes. Sed quinq; fatuæ. accepta lampadib; nō sumpserunt oleū secū. Prudentes uero. acceperē oleū in uasis suis cū lampadib;. Moram aut faciente sponso. dormitauerē omnes & dormierē. Media aut nocte clamor factus ē. Ecce sponsus uenit. exite obuiam ei. Tunc surrexerē omnes uirgines illæ. & ornauerē lampades suas.

xxv.

Fatuç aũt ſapientib⁹ dixer̃ · Date nob⁹ de oleo uř⁹ · quia lampades nr̃æ extinguũt̃ · Respondẽ prudentes dicentes · Ne forte nõ ſufficiat nob⁹ & uob⁹ · ite potius ad uendentes & emite uob⁹ · Dũm aũt irent emere · uenit ſponſus · & quæ paratæ erant intrauer̃ cũ eo ad nuptias · & clauſa ẽ ianua · Nouiſſime uero ueniunt & reliquæ uirgines dicentes · Dñe dñe · aperi nob⁹ · At ille respondens · ait · Amẽ dico uob⁹ · neſcio uos · Vigilate itaq; · quia nec̃ diem nec̃ horam ·

Sicut enĩ homo peregre pfiſcens · uocauit ſeruos ſuos · & tradidit illis bona ſua ·

Et uni dedit quinq; talenta · alii aũt duo · alii uero unũ · Vnicuiq; ſcdm̃ ppriã uirtutẽ · & pfectus ẽ ſtatim · Abiit aũt qui quinq; talenta acceperat · & operatus ẽ in eis · & lucratus ẽ alia quinq; · Similit̃ qui duo acceperat · lucratus ẽ alia duo · Qui aũt unũ acceperat · abiens fodit in terra · & abſcondit pecuniã domini ſui · Poſt multũ uero tẽporis · uenit dominꝰ ſeruoꝝ illoꝝ · & poſuit rationẽ cũ eis · Et accedens qui quinq; talenta acceperat · obtulit alia quinq; talenta dicens · Domine quinq; talenta mihi tradidiſti · ecce alia quinq; ſup lucratus ſũ · Ait illi dominꝰ eius · Euge bone ſerue & fidelis · quia ſuper pauca fuiſti fidelis · ſup̃ multa te conſtituam · intra in gaudiũ dñi tui · Acceſſit aũt · & qui duo talenta acceperat · & ait · Domine duo talenta mihi tradidiſti · ecce

ℳ cclxxviiii
ℳ cl iiii
℔ ccxxviii

ℳ cclxx
℔ ccxxviii

alia duo sup lucrat ussium · Ait illi dominꝰ eius · Euge
serue bone & fidelis · quia sup pauca fuisti fidelis · sup
multa te constituam · Intra in gaudium dominitui · Acce
dens aut & qui unū talentū acceperat · ait · Domine scio
quia homo durus es · metis ubi non seminasti · & congregas
ubi non sparsisti · & timens abii · & abscondi talentū tuum
in terra · Ecce habes quod tuum est · Respondens aut
dominꝰ ei · dixit · Serue male & piger · sciebas quia
meto ubi non semino · & congrego ubi non sparsi · Oportu
it ergo te committere pecunia mea · nūmulariis · & ue
niens ego · recepissem utiq; quod meum est cū usura · Tolli
te itaq; ab eo talentū · & date ei · qui habet x talenta ·
Omni enim habenti dabit · & habundabit · A uite qui non
habet · & qd uidet habere · auferetur ab eo ·
Et inutilem seruum · eicite in tenebras exteriores · illic
erit fletus & stridor dentium ·
Cum autē uenerit filius hominis in maiestate sua · &
omnes angeli cum eo · tunc sedebit sup sedē maiestatis sue ·
& congregabuntur ante eum omnes gentes · & separabit eos
ab inuicē · sicut pastor segregat oues ab hedis · Et statuet
oues quidē a dextris suis · hedos aut a sinistris · Tunc
dicet rex his qui a dextris erunt · Venite benedicti
patris mei · possidete paratū uob regnū a con
stitutione mundi · Seruiuicū · & dedistis mihi

ℳ cclxxi
ℳ xlii
ℒ cxxx

ℳ cclxxii
ℒ cxxxi

ℰ cclxxiii
ℴ ℒ

manducare. Sitiui. & dedistis mihi bibere. Hospes eram. & collegistis me. Nudus. & operuistis me. Infirm. & uisitastis me. In carcere eram. & uenistis ad me. Tunc respondebunt ei iusti dicentes. Dne. quando te uidimus esurientem. & pauimus? sitientem. & dedimus tibi potum. Quando autem te uidimus hospitem. & collegimus te? Aut nudum. & cooperuimus? Aut quando te uidimus infirmum aut in carcere. & uenimus ad te. Et respondens rex. dicet illis. Amen dico uobis. quamdiu fecistis uni de his fratribus meis minimis. mihi fecistis. Tunc dicet & his. qui a sinistris erunt. Discedite a me maledicti in ignem aeternum. qui paratus est diabolo. & angelis eius. Esurui enim. & non dedistis mihi manducare. Sitaui. & non dedistis mihi potum. Hospes eram. & non collegistis me. Nudus. & non operuistis me. Infirmus. & in carcere. & non uisitastis me. Tunc respondebunt ei. & ipsi dicentes. Dne. quando te uidimus esurientem. aut sitientem. aut hospitem. aut nudum. aut infirmum. uel in carcere. & non ministrauimus tibi. Tunc respondebit illis dicens. Amen dico uobis. quamdiu non fecistis uni de minoribus his. nec mihi fecistis. Et ibunt hi. in supplicium aeternum. Iusti autem. in uitam aeternam. .xxv.

.xxvi. Et factum est cum consummasset ihesus sermones hos omnes. dixit discipulis suis.

Scitis quia post biduum pascha fiet. & filius hominis

tradatur ut crucifigatur

dñi ccl xxxv
xvi
dñi cl vii

Vncongregatisunt principes sacerdotū & seniores popu
li · in atrium principis sacerdotū · qui dicebatur
caiphas · Et consiliū fecerūt ut ihm dolo tenerent · &
occiderent · Dicebant aut · Nō in die festo · ne forte tu
multus fieret in populo ·

dñi ccl xxvi
dñi cl viii
le lxxiiii
lo xcviii

Cū aut esset ihc in bethania in domo simonis leprosi · acces
sit ad eum mulier · habens alabastrū unguenti preciosi ·
& effudit sup caput ipsius recumbentis · Videntes aut
discipuli · indignati sunt dicentes · Vt quid perditio hec ·
Potuit enī istud venundari multo · & dari pauperibus ·
Sciens aut ihc · ait illis · Quid molesti estis huic mulieri · opus
bonū · operata est · in me · Nam semp pauperes habetis
mecum aut · non semp habetis ·

dñi ccl xxvii
dñi cl viii
lo xcviii

Mittens enī hec unguentū hoc in corpus meum · ad sepe
liendū me fecit · Amen dico uobis · ubicūq; predicatū fuerit
hoc euangelium in toto mundo · dicet & quod hec fecit · in
memoriam eius · Tunc abiit unus de duodecim qui dicit
dñi ccl xxviii
dñi cl x
le cl xiii

iudas scarioth · ad principes sacerdotū · & ait illis · Quid
uultis mihi dare · & ego uobis eum tradam · At illi · consti
tuerunt ei xxx argenteos · Et exinde quærebat opportunita
te · ut eum traderet · Primo aut azimorum · accesserunt disci
puli ad ihm dicentes · Vbi uis parem tibi comedere
pascha · At ihc dixit · Ite in ciuitatem ad quendā · & dicite

f 9;

Magister dicit; tempus meum prope est. apud te facio pas
cha. cū discipulis meis. Et fecerūt discipuli sicut constituit
illis ihc. & parauerūt pascha. Vespere autē facto. discūbe
bat cū duodecim discipulis suis. Et edentib: illis dixit.
Amē dico uob: quia unus ex uob me traditurus est.
Et contristati ualde. cepēr singuli dicere. Nūquid ego sum dne?
Ipse respondens. Ait. Qui intingit mecū manū in paropsi
de. hic me tradet. Filius quidē hominis uadit. sicut scrip
tum est de illo. Ve autē homini illi. p quē filius hominis
tradetur. Bonū erat ei. si natus nō fuisset homo ille.
Respondens autē iudas. qui tradidit eū. dixit. Nūquid ego sum
rabbi? Ait illi. Tu dixisti. Cenantib: autē eis. accepit ihc
panē & benedixit. ac fregit. deditq: discipulis suis & ait.
Accipite & comedite. hoc est. corpus meum. Et accipiens
calicē. gratias egit. & dedit illis dicens. Bibite ex hoc omes.
hic est enī sanguis meus noui testamēti. qui pro multis effun
detur in remissionē peccatorū. Dico autē uob. Non bi
bam amodo de hoc genimine uitis. usq: in diem illū.
cū illud bibam uobcum nouū in regno patris mei.
Et hymno dicto. exierunt in montē oliueti.
Tunc dicit illis ihc. Omēs uos
scandalū patiemini in me in ista nocte. Scriptū est enī.
Percutiā pastorē. & dispergent oues gregis. Postquā aut
resurrexero. precedam uos in galileam.

cclxxxviii cclxx cclxxv

Respondens autē petrus. ait illi. Etsi omnes scandalizati fuerint in te. ego nunquā scandalizabor. Ait illi ihc. Amē dico tibi. quia in hac nocte. antequā gallus cantet. ter me negabis. Ait illi petrus. Etiā si oportuerit me mori tecū. non te negabo. Similit & omnes discipuli dixerunt.

ccxci cl xxii cclxxviii l cl vi

Tunc venit ihc. cū illis in villā quae dicitur gethsemani. et dixit discipulis suis. Sedete hic. donec vadā illuc & orem. Et assumpto petro. & duobus filiis zebedei. cepit contristari & moestus esse.

ccxcii clxxiii

Tunc ait illis. Tristis est anima mea. usq; ad mortem. Sustinete hic. & vigilate mecū. Et progressus pusillum. cecidit in faciem suam orans & dicens. Pater mi. si possibile est. transeat a me calix iste. Verumtamen. non sicut ego volo. sed sicut tu.

ccxciii cclxxxii l cvii

Et venit ad discipulos. & invenit eos dormientes. & dicit petro. Sic non potuistis una hora vigilare mecū? Vigilate & orate. ut non intretis in temptationem.

ccxciv cl xxvii cccl xxx ccc lxxviii

Spiritus quidem prompta est. caro autem infirma. Et iterum secundo abiit. & oravit dicens. Pater mi. si non potest hic calix transire nisi bibam illum. fiat voluntas tua. Et venit iterum. & invenit eos dormientes. Erant enim oculi eorum gravati. Et relictis illis. iterum abiit. & oravit tertio.

ccxcviii cl xxx ccciii

eundem sermonem dicens. Tunc venit ad discipulos suos. & dicit illis. Dormite jam. & requiescite. Ecce appropinquavit hora. & filius hominis tradetur in manus peccatorum. Surgite. eamus. Ecce appropinquavit. qui me tradet.

Adhuc ipso loquente. ecce iudas unus de duodecim uenit.
& cum eo turba multa cum gladiis & fustibus missi a principi
bus sacerdotum. & senioribus populi. Qui autem tradidit
eum. dedit illis signum dicens. Quemcumque osculatus fuero.
ipse est. tenete eum. Et confestim accedens ad ihm. dixit.
Ave rabbi. Et osculatus est eum. Dixitque illi ihc. Amice.
ad quod uenisti. Tunc accesserunt. & manus iniecerunt in ihm.
& tenuerunt eum. Et ecce unus ex his qui erant cum ihu.
extendens manum & emisit gladium suum. & percutiens seruum
principis sacerdotum. amputauit auriculam eius.
Tunc ait illi ihc. Converte gladium tuum. in locum suum. Omnes
enim qui acceperint gladium. gladio peribunt. An puta
tis quia non possum rogare patrem meum. & exhibebit mihi
modo plusquam duodecim legiones angelorum. Quomodo
ergo implebuntur scripture. quia sic oportet
fieri. In illa hora. dixit ihc turbis. Tanquam ad latro
nem existis cum gladiis & fustibus comprehendere me. Cotidie
apud uos sedebam docens in templo. & nunquam tenuistis
me. Hoc autem totum factum est. ut implerentur scripture prophetarum.
Tunc discipuli omnes. relicto eo. fugerunt.
At illi tenentes ihm. duxerunt ad caiphan principem sacer
dotum. ubi scribe & seniores conuenerant. Petrus autem
sequebatur eum a longe. usque in atrium principis
sacerdotum. Et ingressus intro. sedebat cum ministris ut

uiderit finē · Princeps aut̄ sacerdotū & om̄ē cōcilium quę
rebant falsū testimoniū cōtra ihm · ut eum morte tradę
rent · Et nō inuenieb̄ · cūmulti falsi testes accessissent ·
Nouissime aut̄ uenieb̄ duo falsi testes · & dixerunt · hic
dixit · Possum destruere templum dei · & post triduū
reedificare illud · Et surgens princeps sacerdotum ·
ait illi · Nihil respondes ad ea quę isti aduersū te
stificantur · Ihc aut̄ tacebat · Et princeps sacerdotū ·
ait illi · Adiuro te p dm̄ uiuū · ut dicas nob̄ · si tu es xp̄s fi
lius dei · Dicit illi ihc · Tu dixisti · Verūtam̄ dico uob̄ ·
a modo uidebitis filiū hominis sedentē a dextris uir
tutis · & uenientē in nubib̄ cęli · Tūc princeps sacer
dotū · scidit uestimenta sua dicens · Blasphemauit ·
Ecce nunc audistis blasphemiā · q̄d uob̄ uidet̄ · At illi · respondentes dix q̄d uob̄ uidet̄ ·
erunt · Reus est̄ mortis · Tūc expuer̄ in faciem ei · &
colaphis eum ceciderūt · Alii aut̄ · palmis in faciem ei de
derunt dicentes · Prophetiza nob̄ xp̄e · quis est̄ qui te p cussit ·
Petrus uero · sedebat foris in atrio · Et accessit ad eū una
ancilla dicens · Et tu cū ihū galilęo eras · At ille · negā
uit coram omib̄ dicens · Nescio · quid dicis ·
Exeunte aut̄ illo · ianuam · uidit eū alia ancilla · & ait
his qui erant ibi · Et hic erat cū ihū nazareno · Et iterū
negauit cū iuramento · q̄a non noui hominē · Et post pus
illū · accesser̄ qui stabant · & dixer̄ petro · Vere · & tu

exilluſcē. ꝓNam & loqui dixit manifeſtū te fiet. Tunc
cœpit deteſtari & iurare. quia non nouiſſet hominē. Et
continuo gallus cantauit. Conuerſus autē dñs. petrus uer
bi iHū q̄d dixerat. priuſquā gallus cantet ter me negab.
Et egreſſus foras. fleuit amare. Cancta facto cōſilio
miſerunt omēs principes ſacerdotū & ſeniores populi ad
uerſus iHm. ut eū morti traderent. Et uincti adduxe
runt eum. & tradiderūt pontio pilato præſidi.

Tunc uidens iudas qui eū tradidit q̄d damnatus eſſet. pœni
tentia ductus. retulit xxx. argenteos principib: ſacerdo
tū. & ſeniorib: dicens. Peccaui. tradens ſanguinē iuſtū.
At illi dixerūt. Quid ad nos? Tu uideris. Et proiectis argenteis
in templo. receſſit. Et abiens. laqueo ſe ſuſpendit. Prin
cipes autē ſacerdotum acceptis argenteis. dixerunt.
Non licet mittere eos in corbanan. quia pretiū ſanguinis eſt.
Conſilio autē inito. emerūt ex illis agrū figuli in ſepulturā
peregrinorum. Propter hoc uocatus eſt ager ille achel de
mach. hoc eſt. ager ſanguinis. uſq: in hodiernū diem. Tunc
impletum eſt. q̄d dictum eſt per hieremiā pphetā dicentē. Et acce
perūt xxx. argenteos. pretium appretiati. quē appretiauerūt a filiis
iſrl. & dederūt eos in agrū figuli. ſicut conſtituit mihi dñs.

IHC autē. ſtetit ante præſidem. Et interrogauit eū præſes dicens.
Tu es rex iudeorum? Dicit ei iHc. Tu dicis.
Et cū accuſaretur a principib: ſacerdotū & ſeniorib: nihil re

xxvij.

pondit. Tunc dicit illi pilatus. Non audis quanta aduer
sum te dicunt testimonia. Et non respondit ei ad ullū
uerbū. ita ut miraretur pręses uehementer.

Per diem autē sollēpnē. consuerat pręses dimittere popu
lo. unum uinctum quem uoluissent.

Habebat autē tunc uinctū insignem. qui dicebat barabbas.
Congregatis ergo illis. dixit pilatus. Quem uultis dimittā uob
barabbam. an hm qui dicit xpc. Sciebat enī. qd pre inuidiā
tradidissent eum. Sedente autē illo pro tribunali. misit
ad eū uxor eius dicens. Nihil tibi. & iusto illi. Multa enī
passa sum hodie per uisū propter eum. Principes autē sacerdo
tū & seniores persuaserunt populis ut peterent barabban.
ihm uero perderent. Respondens autē pręses. ait illis:
Quem uultis uob de duob. dimitti. Illi dixer. Barabban.
Dicit illis pilatus. Quid igit faciam de ihū qui dicit xps.
Dicunt oēs. Crucifigat. Ait illis pręses. Quid enī malefecit.
Illi magis clamabant dicentes. Crucifigatur.

Videns autē pilatus quia nihil proficeret. sed magis tumult
fieret. accepta aqua. lauit manus coram populo dicens.
Innocens ego sum a sanguine iusti huius. uos uidetis.
Et respondens uniuersus populus. dixit. Sanguis eius
super nos. & super filios nros. Tunc dimisit illis barabban.
Ihm autē. flagellatū tradidit eis. ut crucifigeretur.

XXVIIII

TUNC MILITES PRESIDIS

5 ccc xxii
4 cc ii
le cccviii

5 ccc xxiii
4 cc iii
lo clxxxiii

5 ccc xxiiii
4 cc iiii
le ccc x
lo clxxxiiii

5 ccc xxv
4 cc v
le ccc xi
lo clxxxv-iii

5 ccc xxvi
4 cc vi
le ccc xiii
lo cxc vi

5 ccc xxvii
4 cc vii
le cccxiiii
lo clxxxv-clxxxvii

susapientes in prætorio congregauerũ ad eum uniuersam cohortem. Et exuentes eum clamide coccinea circumdederũ ei. Et plectentes coronã despinis posuerũ sup. caput eius & arundinẽ in dextera eius. Et genu flexo ante eum illudebant dicentes. Aue rex iudeorũ.

Et expuentes in eum accepерunt arundinẽ. & percutiebant caput eius. Et postquã illuserũ ei exuerũ eum clamide & induerũ eum uestimentis ei? & duxerũ eũ ut crucifigerent.

Exeuntes autẽ inuenerũ hominẽ cyrenẽũ nomine symonẽ. Hunc angariauerũ ut tolleret crucem eius.

Et ueneruntin locũ qui dicit golgotha. qd̃ est. caluarie locus.

Et dederũ ei uinũ bibere. cũ felle mixtũ. Et cũ gustasset. noluit bibere. Postquã autẽ crucifixerũ eum. diuiserũ uestimenta ei? sortẽ mittentes. Et sedentes. seruabant eum.

Et imposuerũ sup caput ei? causam ipsius scriptã. hic est ihc rex iudeorũ. Tunc crucifixi sunt cũ eo duo latrones. unus a dextris. & unus a sinistris. Prætereuntes autẽ blasphemabant eum. mouentes capita sua & dicentes. Vah. qui destruit templum dei. & in triduo illud reedificat. Saluum fac temetipsum; si filius dei es. descende de cruce.

Similit & principes sacerdotũ. illudentes cũ scribis & senioribus. dicebant. Alios saluos fecit. seipsum non potest saluum facere. Si rex israel est. descendat nunc de cruce. & credimus ei. Confidit in deo. liberet nunc eum si uult.

Dixerũ quidam filiusſum Ide ipſi uidebũt & latrones qui
crucifixerant eum. Et preteribant autem
Ⓐ ſexta autem hora tenebre facte ſunt ſuper uniuerſam
terrã uſq; ad horam nonã. Et circa horã nonã clama
uit uoce magna dicens Heli heli lama zapdani
hoc est. deus meus deus meus utquid dereliquiſti me. Quidã
autem illic ſtantes & audientes dicebant. Heliam uocat iſte.
Ⓔ continuo currens unus ex eis. & accepta ſpongia impleuit
aceto. & impoſuit arundini. & dabat ei bibere. Ceteri uero dicebant. Sine uideamus an ueniat helias liber
ans eum. Iheſus autem rurſum clamans uoce magna emiſit ſpm
Ⓔ et ecce uelum templi ſciſſum eſt. in duas partes. a ſummo uſq;
deorſum. Et terra mota eſt. & petre ſciſſe ſunt. & monu
menta aperta ſunt. & multa corpora ſanctorum qui dormierant
ſurrexerunt. Et exeuntes de monumentis poſt reſurrec
tionem eius. uenerũt in ſanctam ciuitatem & apparuerũt multis.
Ⓒ enturio autem. & qui cum eo erant cuſtodientes iheſum. uiſo
terremotu. & his que fiebant timuerũt ualde dicentes
Vere filius dei erat iſte. Erant autem ibi mulieres multe
a longe que ſecute erant ihm a galilea. miniſtrantes ei.
Inter quas erat maria magdalene. & maria iacobi. &
ioſeph mater. & mater filiorum zebedei
Ⓒ um autem ſero factum eſſet. uenit quidam homo diues a rimathea
nomine ioſeph. qui & ipſe diſcipulus erat ihu. hic accedit

ad pilatū. & petit corpus ihū. Tunc pilatus. iussit reddi
corpus. Et accepto corpore ioseph inuolut illud in
sindone munda. & posuit illud in monumēto suo nouo.
qd exciderat in petra. Et aduolut saxū magnū ad ostiū
monumenti. & abiit. Erat aūt ibi maria magdalene
& altera maria. sedentes contra sepulchrum.

Altera aūt die quae est post parasceuen. cuenerūt principes
sacerdotū & pharisei ad pilatum dicentes. Domine.
recordati sumus. quia seductor ille dixit adhuc uiuens.
post tres dies resurgam. Iube ergo custodiri sepulchrū
usq; in diem tertium. ne forte ueniant discipuli eius. &
furentur eū. & dicant plebi surrexit a mortuis. Et erit
nouissimus error. peior priore. Ait illis pilatus.
Habetis custodiam. ite custodite sicut scitis. Illi aūt
abeuntes. munierunt sepulchrum. signantes lapi
dē. cum custodibus.

xxvii.

Vespere aūt sabbati. quae lucescit in prima sabbati. uenit
maria magdalene. & altera maria. uidere sepulchrū
Et ecce terremotus factus est magnus. Angelus enim dñi
descendit de celo. & accedens reuolut lapidē. & sede
bat supra eum. Erat aūt aspectus eius sicut fulgur. &
uestimentū eius sicut nix. Prae aūt timore eius exterriti
facti sunt custodes. & facti sunt uelut mortui.

Respondens aūt angelus. dixit mulieribus. Nolite timere
uos;

Scaocnim. qdiñm quicrucifixus ē. querit. ꝓ non ē hic.
Surrexit enim. sicut dixit. Venite & uidete locum.
ubi positus erat dñs. Cito euntes dicite discipulis ei.
quia surrexit. Ecce. precedit uos in galilea. ibi eū
uidebitis. ecce dixi uobis.

Et exeuntes ab monumento. cū timore & gaudio
magno currebant. nunciare discipulis eius.

Ecce ihc. occurrit illis dicens. Auete. Illi autē accessē
serunt. & tenuerūt pedes eius. & adorauerunt eum. Tunc
ait illis ihc. Nolite timere. Ite nunciate fratribus meis.
ut eant in galileam. ibi me uidebunt. Quidā autē ex custodib:
ecce quidā de custodib: uenerūt in ciuitatem. & nunciauerunt
principib: sacerdotum. oīa quecūq; facta fuerant. Et congregati cū seniorib:. consilio accepto. pecuniam copiosam dederunt militib: dicentes. Dicite
quia discipuli eius nocte uenerūt. & furati sunt eum
nob dormientibus. Et si hoc auditū fuerit apud ꝓsidem.
nostrum. nos suademus ei. & securos uos faciemus. At illi ac
cepta pecunia. fecerunt sicut erant docti. Et diuulgatū ē. uerbum istud apud iudeos. usq: in hodiernum diem. Undecim autē discipuli. abierūt in galileam.
in montē ubi constituerat illis ihc. Et uidentes eum.
adorauerunt. Quidā autē dubitauerunt. Et accedens
ihc. locutus ē eis dicens. Data ē mihi omnis potestas.

· mcdo & mcrnp. ¶ Euntes ergo: docete omēs gentes
baptizantes eos in nomine patris & filii & spūs scī
docentes eos seruare omīa quecumq; mandaui
uobis · ¶ Ecce ego uobiscum sum omib: diebus
usq: ad consummationē seculi:

MARCVS EVANGELISTA OI.

&petri inbaptismate filius indiuino sermone discipulus. sacerdotium; imitat agens. secm carne leuita· conuersus adfidem xpi. euangliu initia scripsit. Ostendens inco. quid & generi suo debet& &xpo. Naminitium principii inuocc prophetice exclamationis instituens. ordinem leuiticae dectionis ostendit. ut praedicans praedestinatum iohannē filium zachariae inuocc angeli an nuntiantis emissum. Nonsolum uerbum caro factum. sedcorpus dni inomnia pū bū diuinae uocis animatū. Initio euuangelicae praedicationis ostendere&. utquihacc legens scire& cuiinitium carnis indō. & IHU aduc nientis habitaculum caro debere& agnoscere. Atq: inse uerbum uocis quodinconsonantib: pdiderat inuenire&. Veniq: & pfecti euangliu opus intrans. &abaptismodni pdicare dm inchoans. nonlaborauit natiuitatē carnis qua inpriorib; uiderat dicere. sedtotus exprimens expositionem deserti. numerum ieiunii. tēptationem diaboli. congregationē bestiarum. & ministeriu praebuit angloy.

ut instituens nos ad intellegendū singula In
breui cōpinguens. nec auctoritatem factae
rei demer&. &pficiendo operi. plenitudinē
nonnegaret. Denique ampiuisse sibi post
fidē pōlicē dicitur. ut sacerdotio reprobus
haberetur. sectantum consentiens fidei prae
destinata potuit electio. ut nec sic inopete
uerbi pderet. quod prius meruerat ingenere.
Namalexandriae eps fuit. Cuius pfingula
opus sare. & euuangelii inse dicta disponere.
& disciplinā inse legis agnoscere. & diuinam
incarne dñi intellegere naturā. quae innos
primū requirit dehinc inquisita uolumus
agnosci. habentes mercedē exhortationis.
quoniā quiplantat. & quirigat unū sunt.
Quiaut incrementū pstat. ds ē.

EXPLICIT ARGUMENTUM: INCIP
BREVIARIUM.

I De iohanne baptista & uictu & habitu eius. de bap
tismo ihū & tēptatione eius. Petrū & andreā
iacobum & iohannē sequi iub&. de homine
quispm immundū habuit sanato.

II De socru p&ri afebribus liberata. & aliis multis
quos ihc saluauit. de leproso. de paralytico.
iacobū alphei sequi iub&. apud quē cū publicanis

conuiuat murmurantibus iudaeis dicit ñ esse
opus sanis medicñ. de decimis discipulorũ. &
filiis sponsi. & de utribus & de uino.

III De piscis quas discipuli uellebant. de octo quimanũ
aridã habuit. & ubi daemones ihm̃ confitentur.
xii aplor̃ electio. de beel zebub principe demoniorz
& fortuor ligando. & peccanti in spm̃ scm̃ ñ remitti.

IIII De matre & fribz eius. de parabola seminantis.
lucernam submodio. de bona mensura. de para
bola herbe & spice. & pleno fructu. de sinapis
grano. ubi inmanu dormit. & exurgens tẽpestati
imperat. & de dem̃one cui nomen legio fuit.

V Archi synagogi filiã dum irt & resuscitat. mulierẽ
a profluuio sanguinis liberat. puellã suscitat.
pphetã in patria sua sine honore ẽt. duodecim
discipulis precepta dat. & premittit eos. de capite
iohannis.

VI Regressi a postali ad ihm̃. de quinq: panibus &
duob: piscibus. ihc̃ ambulans supra mare uenit
ad discipulos. de diuersis languoribus sanatis
& manibus. & quod nonquã intrant in hominẽ.
coinquinant hominẽ.

VII De filia syrophenisse a dem̃onio saluata. ubi
surdũ & mutũ curauit. de septẽ panibus in
quattuor milia hominũ. pharisaei & quaerunt a;

abeo signum. mon& caueri afermento phariſac
orum &herodianorum. deſputo ccco oculoſ
aperuit. petrus confitetur ipſum eſſe xp̃m.
&eidem petro dicit ſatanas. ac negantem ſe
negaturum. &quoſdam nonuiſuroſ mort̃
niſi uiderint regnū dī. immonet cummoyſe
&helya colloquitur. Inde deſcendens imerro
gatur de helyae aduentu dicit eum uenturū
ſed&iam uenisſe. nonetci poſſe ſp̃m inmun
dum. niſi p ieiuniū &oratione.

VIII Utquiuult primus ee fiat nouiſſim. &noneſſe
prohibendum quinnomine eiuſ uirtutē facit.
&decalice aquae frigidę. acoculo &manu &
pede erucido. &bonum ē. ſal. Uxorem non
debere dimitti. infantes nonarguendoſ. Uen
dras omnibus elemoſinam dandam. &difficile
diuitem intrare inregnum dī.

VIIII Quae ci essent uentura praedicit. defiliis
zebedei decco mendicante curato. depullo
aſing denummulariis etcomplo eiectas. defi
culnea quae arte fictae. depeccatis frm remit
tendis.

X Interrogatus inqua potestate haec faceret.
deiohannis baptismo interrogat. parabola
deuinea &colonis. dedenario ces̃aris. domuli

ere que septem frr̄ habuit · & scribę dicit
nonlonge a rogno dī· xiq: interrogat quomodo
dicitur xp̄s filius dauid · mon & cauendum
a scribis. deuidua & gazophilatio · de templi
structura·

XI De pseudo christis & passione martyrum · &
cōmotione sti · & aduentu xp̄i · de arbore
ficus parabolam · & qđ diem iudicii
nemo scit · ppt̄ qđ docet uigilandū·

XII De unguento supra cap̄ - ihū effuso · iudas
sacerdotibus dnm̄ prodit · Apparatus pas
chę dn̄s dicit a bunoeorum se tradendum·
oblatio · petro p̄dicit negaturū · orationes
ihū · tradito iudę iudęis·

XIII Principes interrogant ihm̄ & condēpnant
eum petrus tertio negat · ihc pilato tra
ditur · Pilatus dimisso barabba · ihm
flagellatum crucifigendū tradit · Passio
ihū & sepultura & resurrectio eius exmor
tuis · Post resurrectionē mandata &
ascensio eius incielis·

EXPLICIT BREUIARIUM :

initium

EVANGELII IHV XPI FILII DEI. SIC
scriptum E. ysaia propheta. Ecce ego mitto
angelum meum ante faciem tuam. qui preparabit
viam tuam.

Vox clamantis in deserto. parate viam dni. rectas
facite semitas eius.

Fuit iohannes in deserto baptizans. & predicans
baptismum penitentie. in remissionem peccatorum. Et egrediebatur ad illum omnis iudaee regio.
& hierosolimite. et universi. & baptizabantur ab
illo in iordane flumine. confitentes peccata sua.

ET erat iohannes vestitus
pilis cameli. & zona pellicia circa lumbos eius.
Et locustas & mel silvestre edebat. & predicabat dicens.
Venit fortior me post me. cuius non sum dignus
procumbens solvere corrigiam calciamentorum eius.
Ego baptizavi vos aqua. ille vero baptizabit vos
spu sco.

Et factum E. in diebus illis. venit ihc a nazareth galilee.
& baptizatus E. in iordane a iohanne. Et statim ascendens de aqua. vidit apertos celos. & spm tanquam columbam descendentem & manentem in ipso. Et vox
facta E. de celis. Tu es filius mis dilectus. in te
co placui.

Et statim spus expulit eum in desertum. Erat in de

sexto quadragintа diebus & xl noctibus & temptabatur a satana.

Erat q: cum bestiis. & angeli ministrabant illi.

Postquā aut tradit̄ e. iohannes. uenit ihc in galilęam.

Predicans euuangelium regni dī. & dicens. q̄m impletum e. tempus. & appropinquabit regnū dī. Penitemini. & credite euuangelio. Et p̄teriens secus mare galilee. uidit simonē & andreā fratrē eius. mittentes retia in mare. Erant enī piscatores.

Et dixit eis ihc. Venite post me. & faciā uos fieri piscatores hominū. Et q̄ptinus relictis retib; secuti sunt eū.

Et progressus inde pusillū. uidit iacobū zebedęi & iohannē fratrē eius. & ipsos in naui cōponentes retia. Et statim uocauit illos. Et relicto patre suo zebedęo in naui cum mercennariis. secuti sunt eum.

Et ingrediuntur capharnaum. & statim sabbatis ingressus in synagogam docebat eos.

Et stupebant sup doctrina eius. Erat enī docens eos quasi potestatē habens. & non sicut scribe.

Et erat in synagoga eor̄ homo in spū immundo. & exclamauit dicens. Quid nob & tibi ihū nazarene. uenisti p̄dere nos. Scio qui sis sc̄s dī, Et cōminatus e. ei ihc dicens. Obmutesce. & exi de homine, Et discerpens eū spiritus immundus. & exclamans uoce magna

quia abeo · et mirati sunt omnes · ita ut conquirerent
inter se dicentes · Quidnã est hoc · quae doctrina haec nova ·
quia in potestate spiritibus immundis imperat ·
& obediunt ei · Et processit rumor eius statim ·
in omnem regionem galileae ·

ET PROTINUS EGREDIENTES
de synagoga · uenerunt in domum simonis & andreae ·
cum iacobo & iohanne · Decumbebat autem socrus
simonis febricitans · & statim dicunt ei de illa · Et ac
cedens eleuauit eam apprehensa manu eius · & con
tinuo dimisit eã febris · & ministrabat eis · Vespere
autem facto · cum occidisset sol · afferebant ad eum omnes
male habentes · & daemonia habentes · Et erat omnis
ciuitas congregata ad ianuã · & curauit multos
qui uexabantur uariis languoribus · & daemonia
multa eiciebat ·

Et non sinebat ea loqui · quo sciebant eum ·

Et diluculo ualde surgens · egressus abiit in desertum
locum · ibiq: orabat · Et persecutus est eum simon · & qui cum
illo erant · Et cum inuenissent eum · dixerunt ei ·
quia omnes quaerunt te · Et ait illis · Eamus in proxi
mos uicos & ciuitates · ut & ibi praedicem · ad hoc
enim uenI · Et erat praedicans in synagogis eorum · & omni
galilea · & daemonia eiciens ·

Et uenit ad eum leprosus deprecans eum · & genuflexo

dixit · Si uis · potes me mundare · Ihc aut misertus
eius · extendit manū suam & tangens eū · ait illi ·
Uolo mundare · Et cū dixisset · statim discessit a bo
lepra · & mundatus est · & cōminatus est ei · Sedmq;
eiecit illū · & dicit ei · Uide nemini dixeris · sed uade
ostende te principi sacerdotū · & offer pro mundatio
one tua quae praecepit moyses · in testimoniū illis
A talle egressus · coepit praedicare & diffamare ser
mone · ita ut iam non posset manifeste in ciuitate
introire · sed foris in desertis locis erat · Et conuenie
bant ad eum undique ·

Et rursū intrauit capharnaum post dies · & audi
tū est quod in domo esset · Et conuenerunt multi ·
ita ut non caperet neq; ad ianuam · & loquebatur
eis uerbum · Et ueniunt ferentes ad eum paraly
ticū · quē a quattuor portabatur · Et cum nō pos
sent offerre eum illi pra turba · nudauerunt tectū
ubi erat · & patefacientes summiserunt grabatū ·
in quo paralyticus iacebat · Cuius uidisset aut Ihc
fidem illorū · ait paralytico · Fili · dimittuntur
tibi peccata · Erant aut illic quidā describes sedē
tes · & cogitantes in cordibus suis · Quid hic sic
loquitur · Blasphemat · Quis potest peccata
dimittere · nisi solus ds · Quos tam cognito
Ihc spū suo · quia sic cogitarent intra se · dicit illis ·

Quidista cogitatis incordibus uris? Quidē facilius
dicere paralytico · dimittuntur tibipeccata · aut
dicere surge tolle crabattū tuum & ambula?
Ut autē sciatis quiapotestatē hab& filius hominis
interra dimittendi peccata · ait paralytico · Tibi
dico · surge tolle crabattū tuum · & uade indomū
tuam · Et statim ille surrexit · Et sublato cra
batto · abiit coram omnibus · ita ut admirarentur
omnes & honorificarent dm dicentes · quianūq;
sicuidimus ·

m xxi
m lxxi
le xxxviii

Et egressus ē rursus admare · omnisq: turba ue
niebat adeum · & docebat eos · Et cum prçterir&
uidit leuin alphei sedentē adtelonēū · & ait illi ·
Sequere me · Et surgens · secutus ē eum ·

m xxii
m lxxii
le xxxviiii
l clxxxvi

Et factum ē · dum accūbere& indomoilliusˇ multi
publicani & peccatores · simul discūbebant
cū ihū · & discipulis eius · Erant enī multi · qui
& sequebantur eum · Et scribę & pharisæi
uidentes quia manducat& cum publicanis
& peccatoribus · dicebant discipulis eius ·
Quarecū publicanis & peccatoribus manducat
& bibit ?

m xxiii
m lxxiii
le xl

Hocaudito ihc · ait illis · Nonnecesse habent
sanimedico · sedquimale habent · Nonenim
ueni uocare iustos · sedpeccatores · Erant

discipuli iohannis & pharisęi ieiunantes. & ueni
unt & dicunt illi. Quare discipuli iohannis &
pharisęorum ieiunant. tui aũt discipuli ñ
ieiunant. Ait illis ihc. Numquid possunt
filii nuptiarum quãdiu sponsus cũ illis ẽ. ieiu
nare. Quanto tempore habent secum sponsũ.
non possunt ieiunare. Venient aũt dies cum
auferetur ab eis sponsus. & tunc ieiunabunt
in illis diebus. Nemo assumẽtum pannũ rudis
assuit uestimento ueteri. alioquin aufert
supplementũ nouum a ueteri. & maior scissura
fit. Et nemo mittit uinũ nouum in utres ueteres.
alioquin disrũpit uinũ utres. & uinũ effundẽ.
& utres peribunt. Sed uinum nouum in utres
nouos mitti deb&.

III
Sc̃ xxiiii
Sc̃ii c xiiii
Le xl i

ET FACTUM EST ITERUM
cum sabbatis ambularet ps̃ata. & discipuli eius
coeperunt pręgredi. & uellere spicas. Pharisęi
autem dicebant ei. Ece quid faciunt sabbatis
qd non licẽt. Et ait illis. Numquã legistis quid
fecerit dauid quando necessitatẽ habuit. & esu
rit ipse. & qui cũ eo erant. quomodo introiit
in domum dei sub abiathar principe sacerdotũ.
& panes ppositionis manducauit. quos ñ lice
bat manducare nisi sacerdotib; & dedit eis

quicum eo erant.

dñs xxv
dñ ebdm
le xlii

Et dicebat eis. Sabbatum ppt̄ hominē factū ē.
& non homo propt̄ sabbatū. Itaq; dñs ē. filius
hominis. & iam sabbati. Et introiit iterū in sina
gogam. & erat ibi homo habens manū aridā.
Et observabant eum si sabbatis curaret. ut accusa
rent illum. Et ait homini habenti manū aridā.
surge in medium. Et dicit eis. Licet sabbatis
bene facere an male. Animam saluam facere.
an perdere. At illi tacebant. Et circūspici
ens eos cum ira. contristatus sup cecitatem
cordis eorum dicit homini. Extende ma
num tuam. Et extendit. & restituta est ma
nus illi.

dñs xxv
dñ iiij ebdm
le xlvi
lo xlvii

Exeuntes autem statim pharisaei cum herodianis.
consilium faciebant aduersus eum. quomodo eū
perderent. Et ihc cum discipulis suis. se
cessit ad mare.

dñs xxvi
dñ v ebdm
le xlv
lo xlviii

Et multa turba a galilea & iudea. secuta ē. eū.
Et ab hierosolimis. & abidumea. & trans iorda
nem. & qui circa tyrum. & sydonem multi
tudo magna. audientes que faciebat. uenerē
ad eum. Et dixit discipulis suis. ut nauicula
sibi deseruiret. ppt̄ turbam. ne cōprimerent
eum. Multos enim sanabat. ita ut irruerent

mcum ut illum tangerent. quotquot habe
bant plagas. Et spiritus immundi cum illum
uidebant. procidebant ei.

Et clamabant dicentes. Tu es filius dei. Et ue hemẽt
comminabatur eis. ne manifestarent illum.

Et ascendens in montẽ. uocauit ad se quos uoluit
ipse. & uenerunt ad eum. Et fecit ut essent xii
cum illo. & ut mitteret eos predicare. Et dedit
illis potestatem curandi infirmitates. & eicien
di demonia.

Et imposuit simoni nomen petrum. Et iacobũ
zebedaei & iohannẽ fratrẽ iacobi. & imposuit
eis nomina boanerges. quod est. filii tonitrui.
Et andream & philippum. & bartholomeum.
& matheum. & thomam. & iacobum alphei.
& thaddeum. & symonẽ cananeum. Et iudã
scariothis. qui tradidit illum.

Et uenium ad domum. & conuenit iterum
turba. ita ut non possent neq; panem man
ducare. Et cum audissent sui. exierunt tenere
eum. dicebant enim. quoniam furore
uersus est.

Et scribe qui ab hierosolimis descenderant. di
cebant. quoniam beelzebub habet. & quia
in principe demoniorum eicit demonia.

R m.xxxiii
f m.cxcii
l c.xxviii

Et conuocatis eis. in parabolis dicebat illis. Quomodo potest satanas satanan eicere? Et si regnū in se diuidatur. non potest stare regnum illud. Et si domus sup semet ipsam dispartitur. non potuerit domus illa stare. Et si satanas consurrexerit in semetipsum. dispartitus é. & non potuerit stare. sed finē habet. Nemo potest uasa fortis ingressus in domum diripere. nisi prius fortem alliget. & tunc domum eius diripiet.

R m.xxxiiii
f m.cxciii
l c.xlvii

Amen dico uobis. quoniam oīa dimittentur filiis hominum peccata & blasphemiae. quib: blasphemauerint. Quicūq blasphemauerit in spīm scm. non habet remissionem in aeternum. sed reus erit actī delicti. qm dicebant. spīm immundū habet.

IIII

R m.xxxv.
f m.cxxx
l l.xxxii

Et uenerunt mater eius & frēs. & foris stantes miserunt ad eum. uocantes eum. Et sedebat circa eum turba. & dicunt ei. Ecce mr tua & frēs tui. foris quaerunt te. Et respondens. ait eis. Quę est mr mea & fratres mei? Et circumspiciens eos qui in circuitu eius sedebant. ait. Ecce mr mea. & frēs mei. Quicūq fecerit uoluntatē dī. hic frr mꝰ & soror

~~.iiij.~~

&matr est.

y. ℞ ℳ cxxxvi
℞℞ ℳ cxxxi
℞ lxxvi

Et iterum coepit docere ad mare. & congre
gata est ad eum turba multa. ita ut in nauim
ascendens sederet in mari. & omnis turba
circa mare super terram erat. Et docebat illos
in parabolis multa. & dicebat illis in doctri
na sua. Audite. Ecce exiit seminans. ad
seminandum. Et dū semināt. aliud cecidit
circa uiam. & uenerunt uolucres. & comede
rūt illud. Aliud uero cecidit sup petrosa. ubi
non habet terram multam. Et statim ex
ortum ē. quoniam non habebat altitudinē
terrae. Et quando exortus ē. sol. exęstu
auit. & eo q̄d non haberet radicem exaruit.
Et aliud cecidit in spinas. & ascenderunt
spinae. & suffocauerūt illud. & fructum non
dedit. Et aliud cecidit in terram bonam.
& dabat fructum ascendentem & crescentē.
Et afferebat unum .xxx. & unum sexagin
ta. & unum centum. Et dicebat. Qui ha
bet aures audiendi audiat. Et cum esset
singularis. interrogauerunt eum hi qui
cum illo erant duodecim parabolam. & di
cebat eis. Vobis datum ē. scire mysteriū
regni dei.

a m xxxvii
b m i cxxxiii
c lxxvii
d o cviiii

Illis autem quiforiſſunt. inparabolis omnia fiunt: ut uidentes uideant. & non uideant. & audientes audiant & non intelligant. nequando conuertantur & dimittantur eis peccata. Et ait illis. Neſcitis parabolam hanc? Et quomodo omnes parabolas cognoſcetis?

a m xxxviii
b m ii cxxxv
c lxxviii

Qui ſeminat. uerbum ſeminat. Hi autem ſunt qui circa uiam. ubi ſeminatur uerbum. Et cum audierint. confeſtim uenit ſatanas. & aufert uerbum qd ſeminatu in cor dib: eorum. Et hi ſunt ſimiliter. qui ſup petroſa ſeminantur. Qui cu audierint uerbum. ſtatim cum gaudio accipiunt illud. Et non habent radicem in ſe. ſed tēporales ſunt. Deinde orta tribulatione & pſecutione. ꝓpter uerbum confeſtim ſcandalizantur. Et alii ſunt. qui in ſpinis ſeminantur. Hi ſunt qui uerbū audiunt. & erumnae ſeculi. & deceptio diuitiarū. & circa reliqua concupiſcentiae introeuntes. ſuffocant uerbum. & ſine fructu efficitur. Et hi ſunt qui ſup terrā bonā ſeminati ſunt. qui audiunt uerbum & ſuſcipiunt. & fructificant unu xxx

& unum ſexaginta. & unum centum.

m xxxviiii
ii xxxii
le cxxxiii

Et dicebat illis. Numquid uenit lucerna ut ſub modio ponatur. aut ſub lecto. nñ ne ut ſup candelabrum ponatur.

m xl
ii xcii
le lxxx

Non enim. ē. aliquid abſconditum q̄ nō manifeſtetur. nec factum. ē. occultum. ſed ut in palam ueniat. Siquis habet aures audiendi. audiat.

& adicichat uobis.

m xli
ii l
le lvi

Et dicebat illis. Videte quid audiatis. In qua menſura menſi fueritis. remetietur uobis.

m xlii
ii cclxxii
le ccxxx

Qui enim habet. dabit illi. Et qui nō habet. etiam quod habet auferetur abeo.

m xliii
Sol

Et dicebat. Sic ē. regnum dī. quemadmodū ſi homo iaciat ſementem in terram. & dormiat. & exſurgat nocte ac die. & ſemen germinet. & increſcat. dum neſcit ille. Vltro enim terra fructificat. Primum herbam. deinde ſpicam. deinde plenum frumentū in ſpica. Et cum ſe p̄duxerit fructus. ſtatim mittit falcem. quō ad ē. meſſis. Et dicebat. Cui aſſimilabimus regnū dī. Aut cui parabolę cōparabimus illud. Sicut granum ſinapis. q̄ dū ſeminatum fuerit in terra. minus eſt omnib: ſeminibus quae ſunt in terra.

m xliiii
ii cxxxvii
le clxvii

Et cum seminatum ascendit. & fit maius
omnibus holeribus. & facit ramos magnos.
ita ut possint subumbra eius aues caeli habi
tare.

R
M xlv
M vl
M cxxxviii
Et talibus multis parabolis loquebatur eis uer
bum. prout poterant audire. Sine parabo
la autem non loquebatur eis.

R
M xlvi
Sol.
M xlvii
M iiij xviii
& lxxxiii
Seorsum autem discipulis suis disserebat om̃a.
Et ait illis in illa die cum sero e& factu. transeam̃
contra. Et dimittentes turbam assumunt eu
ita ut erat in nauu. & alie naues erant cu illo.
Et facta est procella magna uenti. & fluctus
mittebat in nauim. ita ut impleretur nauis;
Et erat ipse in puppi supra cerui cal dor
miens. & excitant eum. & dicunt ei. Magist.
non adte pertinet quia perimus. Et exsurgens
comminatus e. uento. & dixit mari. Tace.
obmutesce. Et cessauit uentus. & facta e.
tranquillitas magna. Et ait illis. Quid
timidi estis. Nondum habetis fidem. Et
timuerunt timore magno. & dicebant ad
alterutrum. Quis putas e. iste. quia &
uentus & mare. obediunt ei. Et uenerũt
transfretum maris. in regionem gerasenorũ;
Et exeunti ei denuo. statim occurrit de

monumentis homo inspū immundo. qui do
mi alium habebat in monumentis · Et neq: ca
tenis iam quisquā cum potuit ligare. quōsepe
cōpedib: & catenis uinctus · disrupisset catenas.
& cōpedes cōminuisset · Et nemo potuit
eum domare · Et semp nocte & die in mo
numentis & in montib: erat · clamans · & con
cidens se lapidibus · Uidens autem ihm
a longe cucurrit & adorauit eum · & clamans
uoce magna dixit · Quid mihi & tibi ihū fili
dī altissimi · Adiuro te p dm · ne me tor
queas · Dicebat enim illi · Exi spūs immun
de ab homine · Et interrogabat eum · qd
tibi nomen est · Et dicit ei · Legio nomen
mihi est · quia multi sumus · Et deprecabāt
eum multum · ne se expelleret extra regionē ·
Erat autem ibi circa montem grex porcorū
magnus pascens · & deprecabantur eum
spūs dicentes · Mitte nos in porcos · ut in eos
introeamus · Et concessit eis statim ihc ·
Et exeuntes spiritus immundi · introie
in porcos · & magno impetu grex prae
cipitatus est in mare · adduo milia · &
suffocati sunt in mari · Quibus pascebant
eos · fugerunt · & nuntiauerunt in ciuita

tom & imagros. Et egressisunt uidere qđ
actū facta. & ueniunt adihm. & uident
illum. quia demonio uexabatur sedentem
uestitū & sanę mentas. & timuerunt. Et
narrauer illis quiuiderant qualit facti & &
ei quidemonium habuerat. & de porcis.
Et rogare cum coepe. ut discederet de
finib: eorum.

Cumq: ascenderet nauim. coepit illū deprę
cari qui a demonio uexatus fuerat. ut & &
cum illo. Et non admisit eum. sed ait illi.
Vade in domum tuam ad tuos. & annuntia
illis quanta tibi dns fecerit. & misertus sit
tui. Et abiit. & coepit praedicare in de
capoli. quanta sibi fecisset ihc. & omnes
mirabantur.

Et cum transcendisset ihc
in navi rursus trans fretum. conuenit turba
multa ad illum. & erat circa mare. Et ueni
quidam de archisynagogis. nomine iairus.
Et uidens eum cadit ad pedes eius. & de
precabatur eum multum dicens. qm
filia mea in extremis est. ueni impone
manum ei super eam. ut salua sit. & uiuat;
Et abiit cum illo. & sequebatur eum

turba multa. & comprimebant illum.
Et mulier quae erat in profluuio sanguinis
annis duodecim. & fuerat multa per
pessa a compluribus medicis. & erogauerat
omnia sua. nec quicquam profecerat. sed magis
deterius habebat. cum audisset de ihu.
uenit in turba retro. & tetigit uestimen
tum eius. Dicebat enim. Quia si uestimenti eius tetigero. salua ero. Et
confestim siccatus est fons sanguinis eius.
& sensit corpore. quod sanata est a plaga.
Et statim ihc cognoscens in semetipso uir
tutem. quae exierat de eo. conuersus ad turbam. aiebat. Quis tetigit uestimenta mea.
Et dicebant ei discipuli sui. Vides turbam
comprimentem te. & dicis. quis me tetigit? Et circumspiciebat uidere eam. quae
hoc fecerat. Mulier autem timens & tremens. sciens quid factum est in se. uenit.
& procidit ante eum. & dixit ei. omnem ueritatem. Ille autem. dixit ei. Filia. fides
tua. te saluam fecit. Vade in pace. & esto
sana a plaga tua. Adhuc eo loquente. ueniunt a archisynagogo dicentes. Quia
filia tua mortua est. quid ultra uexas ma

gistrum. Hic autem uerbo qđ dicebatur
audito. ait archisynagogo. Noli timere.
tantummodo crede. Et non admisit quē
quam se quise. nisi petrum. iacobum. &
iohannem fratrem iacobi. Et ueniunt ad
domum archisynagogi. & uidet tumul
tum. & flentes & heiulantes multum.
Et ingressus. ait eis. Quid turbamini
& ploratis. Puella nonē. mortua. sed
dormit. Et irridebant eum. Ipse ue
ro eiectis omnib: assumit patrem & ma
trē puellae. & quistum erant. Et in
greditur ubi erat puella iacens. &
tenens manum puellae ait illi. Talitha
cumi. qđē. interpretatū. puella tibi dico sur
ge. Et confestim surrexit puella. &
ambulabat. Erat autē annorum xii.
Et obstupuerunt stupore maximo. Et p
cepit illis uehementer. ut nemo id sciret.
& dixit dari illi manducare.

Et egressus inde. abiit in patriam suam. & se
quebantur illū discipuli sui. Et facto sabba
to. coepit in synagoga docere. Et multi au
dientes. admirabantur in doctrina eius
dicentes. Unde huic haec omnia. Et quae est

vj.

sapientia quaedatur illi. & uirtutes tales
quaeper manus eius efficiuntur? Nonne
iste est faber. filius mariae. frater iacobi.
& ioseph. & iudae. & symonis? Nonne
& sorores eius hic nobiscum sunt? Et
scandalizabantur in illo.

Et dicebat eis ihc. Quia non est. prophetа sine
honore. nisi in patria sua. & in cognatione
sua. & in domo sua. Et non potuit ibi
uirtutem ullam facere. nisi paucos infir
mos impositis manib: curauit. Et mi
rabatur. propter incredulitatem illorum.

Et circuibat castella. in circuitu docens.

Et conuocauit duodecim. & coepit eos mit
tere binos. Et dabat illis potestatem spiri
tuum immundorum. & praecepit eis ne
quid tollerent in uia. nisi uirgam tantum.
Non peram. non panem. neq: in zonam aes.
sed calciamentis scandaliis. & ne induc
rentur duab: tunicis.

Et dicebat eis. Quocunq: introieritis in do
mum. illic manete. donec exeatis inde.

Et quicumq: non receperint uos. nec audie
rint uos. exeuntes inde. excutite pul
uerem de pedibus uris. in testimoniu

illis.

m lvi
ℓ viii lxxxviii

Exeuntes. praedicabant ut poenitentiam age
rent. Et daemonia multa eiciebant. & ungue
bant oleo multos aegros. & sanabant.

m lvii
m ii cxliii
ℓ xc

Et audiuit herodes rex. manifestū ei factū
est nomen eius & dicebat. Quia iohannes
baptista resurrexit a mortuis. & propterea
operantur uirtutes in illo. Alii uero dice
bant. quia helyas est. Alii uero dicebant
quia propheta est. quasi unus exprophetis.

m lviii
x
s l

Quo audito herodes ait. Quem ego de
collaui iohannem. hic a mortuis resurrexit.

m lviiii
m ii cxliiii
ℓ xii

Ipse enim herodes misit adtenuit iohannem.
& uinxit eum in carcere. propter herodiadem
uxorem philippi fratris sui. quia duxerat eam.

m lx
m vi cxlv

Dicebat enim iohannes herodi. Non licet tibi
habere uxorem fratris tui. Herodias autem
insidiabatur illi. & uolebat occidere eum.
nec poterat. Herodes enim metuebat io
hannem. sciens eum uirum iustum & sanc-
tum. & custodiebat eum. Et audito eo multa
faciebat. & libenter eum audiebat. Et cum
dies oportunus accidisset. herodes natali
suo. cenam fecit principibus. & tribunis.
& primis galileae. Cumque introisset filia

ipſius. herodiadis & ſaltaſſe. & placuiſſe
herodi. ſimulq: recumbentib: rex ait puelle
Pete a me quodcunq: & dabo tibi. Et iurauit
illi. quia quicquid petieris dabo tibi. licet
dimidium regni mei. Que cū exiſſet. dixit
matri ſue. Quid petam. Et illa dixit.
Caput iohannis baptiſte. Cumq: introiſſet
ſtatim cum feſtinatione ad regem. petiuit
dicens. Volo. ut protinus des mihi in diſco.
caput iohannis baptiſte. Et contriſtatus eſt rex; Propter ius iurandum. & pro
ter ſimul recumbentes. noluit ea contriſtari. Sed miſſo ſpiculatore. precepit
afferri caput eius in diſco. Et decollauit
eum in carcere. & attulit caput eius in diſ
co. Et dedit illud puelle. & puella de
dit matri ſue. Quo audito diſcipuli eius.
uenerunt. & tulerunt corpus eius. & po
ſuerunt illud in monumento.

·VI· ℔ L x1 ℓ VIII x c1

ET CONUENIENTES APLI (cap. vi)
ad iēm. renuntiauerunt illi omnia que
egerant & docuerant.

℔ x Lii ℈ x ſol L

Etait illis. Venite ſeorſum in deſertū locū.
& requieſcite pusillum. Erant enī qui
uenientes & redientes multi. & nec man

ducandi ſpacium habebant.

Lxii
L

Ascendentes innauim abierunt locum ſe
orſum. Et uiderē eos abeuntes. & cognoue
runt multi. Et pedib⁹ ex omnib: ciui
tatib⁹ concurrer̄ illuc. & precesserē eos.
Et exiens. uidit turbam multā ihc. & miſe
ratus ē. ſup eos. quia erant ſicut oues non ha
bentes paſtorem. Et coepit docere illos
multa.

Lxiiii
cxlvii
xciii
xlviiii

Et cum iam hora multa fieret. accesſer̄ diſci
puli eius dicentes. Deſertus ē. locus hic. &
iam hora p̄teriit. Dimitte illos. ut eun
tes in proximas uillas & uicos. emant ſibi
cibos quos manducent. Et respondens.
ait illis. Date illis manducare. Et dixe
runt ei. Euntes emamus denariis ducen
tis panes. & dabimus eis manducare.
Et dicit eis. Quot panes habetis. ite &
uidete. Et cum cognouiſſent. dicunt.
quinq: & duos piſces. Et praecepit illis.
ut accumbere faceret omnes ſecundū con
tubernia. ſup uiride foenum. Et diſ
cubuerunt inpartes. p centenos & p quin
quagenos. Et acceptis quinq: panibus
& duobus piſcibus. intuens in caelum

benedixit. & fregit panes. & dedit discipulis
suis. ut ponerent ante eos. Et duos pisces
diuisit omnibus. Et manducauerunt oēs.
& saturati sunt. Et sustulerunt reliquias
fragmentorum. duodecim cophinos ple
nos. & de piscibus. Erant aūt qui man
ducauerunt. quinq: milia uirorum.

m Lxv
m VI cLxviii

Et statim coegit discipulos suos ascendere
nauim. ut precederent eum trans fretū
ad bethsaidam. dum ipse dimitteret popl̄m.

m Lxv
m VI cxLviiii
e xLiiii lxxxv.
m Lxvii
m IIII c L
Io Li.

Et cum dimisisset eos. abiit in montem ora
re.

Et cum sero esset. erat nauis in medio mari.
& ipse solus in terra. Et uidens eos labo
rantes in remigando. erat enim uentus con
trarius eis. Et circa quartam uigiliam
noctis. uenit ad eos ambulans sup mare.
& uolebat preterire eos. At illi ut uide
runt eum ambulantē sup mare. putauc
runt fantasma esse. & exclamauerunt.
Omnes enim eum uiderunt. & conturbati sunt. Et statim locutus ē. cū eis.
& dixit illis. Confidite. ego sum. no
lite timere.

m Lxviii
m VI cLii.

Et ascendit ad illos in nauim. & cessauit

uentus-&plus magis intrase stupebant.
Nonenim intellexerant de panibus. erat
enim cor illorum obcecatum. Et cum trans
fretassent. puenerunt interra genesareth.
& applicuerunt.

Cumq: egressi essent de naui. continuo cogno
uerunt eum. Et percurrentes uniuersam
regionem illam. coeperunt infirmos circum ferre.
ubi audiebant eum esse. Et quocunq: in
troibat in uicos. uel in uillas. aut ciuitates.
in plateis ponebant infirmos. & deprecabantur eum. ut uel fimbriam uestimenti eius tangerent. Et quotquot tangebant eum. salui fiebant.

Et conueniunt ad eum pharisei. & quidam de scribis uenientes abhierosolimis. Et cum uidissent quosdam ex discipulis eius communib: manib:. id est. non lotis manducare panes. uituperauerunt. Pharisei enim & omnes iudei. nisi crebro lauent manus non manducant. tenentes traditionem seniorum. Et a foro nisi baptizentur non comedunt. Et alia multa sunt quae tradita sunt illis seruare.

baptismata calicum & urceorum. & cramentay.
& lectorum.

℣ Lxxi
℣ VI cLiiii

Et interrogabant eum pharisaei & scribae,
Quare discipuli tui non ambulant iuxta
traditionem seniorum sed communibus
manibus manducant panem? At ille
respondens. dixit eis. Bene prophetauit
esaias de uobis hypocritis. sicut scriptū ē.
Populus hic labiis me honorat. cor aut̄
eorum longe est a me. Inuanum aut̄
me colunt. docentes doctrinas praecep
ta hominum. Relinquentes enim man
datum dī. tenetis traditionē hominum,
baptismata urceorum & calicum. & alia
similia his facitis multa. Et dicebat illis.
Bene irritū facitis praecoeptum dī. ut
traditionem uram seruetis. Moyses
enim dixit. honora patrem tuum & ma
trem tuam. Et qui maledixerit patri aut
matri. morte moriatur. Vos aut̄ dicitis.
si dixerit homo patri aut matri. corbán.
q̄d ē. donum q̄d cumq: ex me. tibi pro
fuerit. Et ultra non dimittitis eum
quicquam facere patri suo aut matri:
rescindentes uerbum dī. p traditionem

uiam quam tradidistis. Et similia huius
modi multa facitis. Et aduocans iterum
turbam. dicebat illis. Audite me omes.
& intellegite. Nichil est extra hominem
introiens in eum. qd possit eum coinquina
re. Sed quae de homine procedunt. illa
sunt quae communicant hominem. Si quis
habet aures audiendi audiat.

Cum introisset in domum a turba. in
terrogabant eum discipuli eius parabolā
istam illis. Sic & uos imprudentes estis.
Non intellegitis. quia omne extrinsecus
introiens in hominem. non potest eum
communicare. quia non intrat in cor
eius sed in uentrem. & in secessum exit.
purgans omes escas. Dicebat autem,
q̄m quae de homine exeunt. illa com
municant hominem. Abintus enim de
corde hominum cogitationes malae
p̄cedunt. adulteria. fornicationes.
homicidia. furta. auaricia. nequi
tiae. dolus. impudicitia. oculus ma
lus. blasphemia. superbia. stultitia.
Omnia haec mala abintus p̄cedunt.
& communicant hominem.

VII. ET INDE SURGENS ABIIT
in fines tyri & sydonis. & ingressus
domum. neminem voluit scire. &
non potuit latere. Mulier enim
statim audiuit de eo. cuius habebat
filia spiritum immundum. intrauit.
& procidit ad pedes eius. Erat enim
mulier gentilis. syrophenissa genere.
& rogabat eum. ut demonium eiceret
de filia eius. Quid dixit illi. Sine
prius saturari filios. Non. enim
bonum sumere panem filiorum. &
mittere canibus. At illa respondit:
& dicit ei. Etiam dne. Nam & ca
telli. sub mensa comedunt de micis
puerorum. Et dixit illi propter hunc ser
monem. Vade. exiit demonium
de filia tua. Et cum abisset in domum
suam. inuenit puellam uexatam
supra lectum. & demonium exisse.
Et iterum exiens de finib: tyri. uenit
per sydonem ad mare galilee. inter
medios fines decapoleos. Et adducu
nt ei surdum & mutum: & deprecabantur
eum. ut imponat illi

manum · Et apprehendens cum de
turba seorsum · misit digitos suos in au
riculas · & exp̃uens · tetigit linguam eius ·
Et suspiciens in celum · ingemuit & ait
illi · Effeta · quod est · adaperire · Et
statim aperti sunt aures eius · & solutum est
uinculum linguae eius · & loquebat
recte · Et praecepit illis · ne cui dice
rent ·

Lxxv
VIII
c.

Quanto autem eis praecipiebat · tanto magis
plus praedicabant · & eo amplius ad
mirabantur dicentes ·

Lxxvi
VI
clx

Bene omnia fecit · & surdos fecit audire ·
& mutos loqui · In illis diebus rursum VIIII.
cum turba multa esset · nec haberent
quod manducarent · conuocatis discipulis suis ait illis ;
Misereor super turbam · quia ecce iam
triduo sustinent me · nec habent quod
manducent · Et si dimisero eos ieiunos
in domum suam · deficient in uia · Qui
dam enim ex eis · de longe uenerunt ·
Et responderunt ei discipuli sui ·
Unde istos poterit quis hic saturare
panibus in solitudine · Et interroga
uit eos · Quot panes habetis · Qui

dixerunt. ſeptem. ℣t præcepit turbæ.
diſcumbere ſuper terram. ℣t accipiens
ſeptem panes. gratias egit. fregit. &
dabat diſcipulis ſuis ut apponerent.
& apposuerunt turbæ. ℣t habebant
piſciculos paucos. & ipſos benedixit.
& iuſſit apponi. ℣t manducauerunt.
& ſaturati ſunt. ℣t ſuſtulerũ quod ſu
perauerat de fragmentis. ſeptem ſpor
tas. ℣ erant autẽ qui manducauerũ quaſi
mˢ iiii milia. & dimiſit eos. ℣t ſtatim
aſcendens nauim cum diſcipulis ſuis.
uenit in partes dalmanutha

mˢ Lxxvii
viiii
Lxxviiiim

℣t exierunt phariſæi. & cœperunt conqui
rere cum eo. quærentes a illo ſignũ
de cœlo. tẽptantes eum.

mˢ Lxxviii
mˢ VI Lxiii

℣t ingemiſcens ſpũ ait. Quid generatio iſta quærit ſignum? Amen dico
uobis. ſi dabitur generationi iſti ſig
num. ℣t dimittens eos. aſcendens
rurſum nauim. abiit trans fretum.
℣t obliti ſunt panes ſumere. & niſi unũ
panem non habebant ſecum in naui;

mˢ Lxxviii
ii Lxiiii
le exLiiii

℣t præcipiebat eis dicens. ℣idete caue
te a fermento phariſæorũ. & fermẽto

herodis.

Lxxx
VI
cxv

Et cogitabant adalterutrum dicentes. quia panes non habemus. Quo cognito ihc. ait illis. Quid cogitatis. quia panes non habetis. Nondum cognoscitis. nec intelligitis. Adhuc cecatum habetis cor uestrum. Oculos habentes non uidetis. & aures habentes non audistis. Nec recordamini quando quinq: panes fregi in quinq: milia. & quot cophinos fragmentorum plenos sustulistis. Dicunt ei. xii. Quando & septem panes in quattuor milia. Quot sportas fragmentorum tulistis. Et dicunt ei septem. Et dicebat eis. Quomodo nondum intelligitis

Lxxxi
X
Vol

Et ueniunt bethsaidam. & adducunt ei cecum. & rogabant eum ut illum tangeret. Et apprehensa manu ceci eduxit eum extra uicum. Et exspuens in oculos eius. impositis manibus eius. interrogauit eum si aliquid uideret. Et aspiciens. ait. Video homines. uelut arbores ambulantes. Deinde iterum imposuit

manus sup oculos eius. & coepit uidere.
Restrauratus est. tamuidere clare omia.
Remisit illum indomu suam dicens. uade
indomum tuam. Et si inuicum introieris.
nemini dixeris.

Sm LXXXII
Sm IIcLXVI
Le XCIIII
Io LXXIIII

Et egressus ē. ihc & discipuli eius incastella
cesariae philippi. & inuia interrogabat
discipulos suos. dicens eis. Quem me di
cunt ee homines. Qui responderunt
illi dicentes. iohannem baptistam. Alii
heliam. Alii uero. quasi unum depphetas.
Tunc dicit illis. Vos uero quem me ee di
citis.

Sm LXXXIII
Sm IIcLXVIII
Le XCV

Respondens petrus. ait ei. Tues xpc. Et
comminatus ē. eis. ne cui dicerent de illo.
Et coepit docere illos. q̃m oportet filiu
hominis multa pati. & reprobari a se nio
ribus. & a summis sacerdotibus. & scribis.
& occidi. & post tres dies resurgere;
Et palam uerbum loquebatur.

Sm LXXXIIII
Sm VIcLXVIIII

Et apprehendens eum petrus. cepit inci
pere eum. Qui conuersus. & uidens dis
cipulos suos. comminatus ē. petro dicens.
Vade retro me satanas. quo non sapis quę
dī sunt. sed quae sunt hominum.

m lxxxv
m ll cl xx
le xxvi

Et conuocata turba cum discipulis suis.
dixit eis. Si quis uult me sequi. deneget
semetipsum. & tollat crucem suam & se
quatur me. Qui enim uoluerit animā
suam saluum facere. pdet eam. Qui
aut pdiderit animam suam ppt me.
& euangelium. saluam eam faciet.
Quid enim pdest homini si lucretur
mundū totum. & detrimentū faciat ani
mae suae? Aut quid dabit homo. cōmu
tationis pro anima sua.

m lxxxvi
m ll cxciiii
le xxvii
l cxlvi.

Qui enim me confusus fuerit & uerba mea
in generatione ista adultera & peccatrice:
& filius hominis confundetur cum. cum
uenerit in gla patris sui. cum angelis sci.

m lxxxvii
m ll clxxii
le xc viii

Et dicebat illis. Amen dico uobis. quia
sunt quidā de hic stantib: qui non gustabūt
mortem donec uideant regnum dei. uenies
in uirtute. Et post dies sex. assumpsit ihc
petrum. & iacobum. & iohannem. &
duxit illos in montem excelsum seorsum
solos. & transfiguratus est coram ipsis. Et
uestimenta eius facta sunt splendentia.
& candida nimis uelut nix. qualia fullo
super terrā non potest candida facere. Et

xxvij.

apparuit illis helyas cum moyse & erant
loquentes cum ihū · Et respondens petrus
ait ihū Rabbi bonum ē nos hic esse
& faciamus tria tabernacula · Tibi unum
& moysi unum & helye unum · Non
enim sciebat quid diceret erant enim
timore exterriti · Et facta ē nubes ob
umbrans eos · & uenit uox de nube dicēs ·
hic est filius mī dilectus audite illū ·
Et statim circumspicientes neminem
amplius uiderunt · nisi ihm tantū secū ·
Et descendentibus illis de mon
te præcepit illis ne cui quæ uidissent
narrarent · nisi cum filius hominis a
mortuis resurrexerit ·
Et uerbum continuerunt apud se con
quirentes · quid ē cum a mortuis resur
rexerit ·
Et interrogabant eum dicentes · quid
dicunt pharisei & scribe · quia helyam
oportet uenire primum · Qui
respondens ait illis · helyas cum
uenerit primo restituet omnia · Et
quomodo scriptum est in filium homi
nis ut multa patiatur & contemnatur ·

Lxxxviii
x
So L.

Lxxxviii
VI
cL xxviii

Sadico uobis: quia &hdx:as uenit. & fecer
illi quaccumq: uoluerunt. sicut scriptū
est deco.

Et uenies addisapulos suos: uidit turbā
magnam circa eos. & scribas conquirentes
cum illis. Et confestim omis populus
uidens ihm stupefactus est. & expauer.
& accurrentes salutabant eum. Et int
rogauit eos. Quid inter uos conquiri
tis.

Et respondens unus de turba: dixit: Ma
gister. attuli filium meū ad te: haben
tē spiritum mutum. Quubicumq:
eum apprehenderit: allidit eum: &
spumat. & stridet dentibus. & arescit.
Et dixi discipulis tuis ut eicerent illum.
& non potuerunt. Qui respondens ei:
dicit. O generatio incredula: quādiu
apud uos ero. quādiu uos patiar: Af
ferte illum ad me. Et attulerunt eū.
Et cum uidisset illum: statim spiritus
conturbauit eum. & elisus in terra uo
lutabatur spumans. Et interrogauit
patrem eius. Quantum temporis e.
ex quo hoc ei accidit. At ille ait. A bimfan

ta. Et frequenter eum & in ignem. & in
aquas misit. ut eum perderet. Sed si qid
potes. adiuua nos. misertus nri Ihc ait
ei illi. Si potes credere. omnia possi
bilia sunt credenti. Et continuo excla
mans pater pueri cum lacrimis. aiebat.
Credo dne. adiuua incredulitatem meam.
Et cum uideret Ihc concurrentem turbam.
comminatus e. spiritui immundo. dicens
illi. Surde & mute spiritus. ego tibi
precipio. exi ab eo. & amplius non introeas
in eum. Et clamans. & multum dis
cerpens eum. exiit ab eo. Et factus e.
sicut mortuus. ita ut multi dicerent. q
mortuus est. Ihc aute tenens manum
eius. eleuauit eum. & surrexit.

Et cum introisset in domum. discipuli q̄
secreto interrogabant eum. Quare nos
non potuimus eicere eum. Et dixit illis.
Hoc genus in nullo potest exire. nisi
in oratione & ieunio.

VIII Et inde profecti peruenerunt
in regionem iudee. & trans iordanem.
& conuenerunt iterum turbe ad eum.
& sicut consueuerat iterum docebat eos.

Et accesserunt ad eum pharisei. &
interrogabant eum. Si licet uiro uxorem
dimittere. tentantes eum. Qui respondens
dixit illis. Quid uobis mandauit moyses.
Illi dixerunt. moyses permisit libellum
repudii scribere. & dimittere. Ad quos
Ihc respondens ait. Ad duritiam cordis
uestri scripsit uobis mandatum istud.
ab initio autem creature masculum &
feminam fecit eos deus. Propter hoc
relinquet homo patrem & matrem. &
adherebit uxori suae. Et erunt duo in
carne una. Itaque iam non sunt duo.
sed una caro. Quod ergo deus coniunxit
homo non separet. In domo iterum
discipuli eius de eodem super hoc in
terrogauerunt eum. Et ait illis. Quicun
que dimiserit uxorem suam. & aliam
duxerit. adulterium committit super
eam. Et si uxor dimissa a uiro suo
alii nupserit. moechatur.

Et offerebant illi paruulos ut tangeret
eos. Discipuli autem increpabant offe
rentes. Quod cum uidisset Ihc indig
natus est. & ait illis. Sinite paruulos
uenire ad me. & nolite prohibere eos.
talium enim est regnum dei. Amen
dico uobis. quicunque non receperit
regnum dei sicut paruulus non intro
ibit in eum. Et complexans eos. &
imponens manus super illos benedi
cebat eos.

Et cum egressus fuisset in uiam. pro
cidens quidam genuflectens ante eum.
rogabat eum. Magister bone. quid
faciam ut uitam eternam possidebam.
Ihc autem dixit ei. Quid me dicis
bonum. nemo bonus nisi solus deus.
Decalogum nosti mandatorum. Ne
adulteres. Ne occidas. Ne furtum
facias. Ne falsum testimonium dicas.
Honora patrem tuum & matrem.
Ille autem respondens ait illi. Magister
haec omnia obseruauit a iuuentute mea.
Ihc autem intuens eum dilexit eum.
& dixit ei. Unum tibi deest. Uade
quaecunque habes uende. & da pau
peribus. & habebis thesaurum in
celo. & ueni sequere me. tollens
crucem. Qui contristatus in uerbo
abiit maerens. erat enim habens
multas possessiones. Et circumspi
ciens Ihc ait discipulis suis. Quam
difficile qui pecunias habent in regnum
dei introibunt. Discipuli autem ob
stupescebant in uerbis eius. Ihc autem
rursum respondens ait illis. Filioli
quam difficile est confidentes in pe
cuniis introire in regnum dei. Facilius
est camelum per foramen acus transire.
quam diuitem intrare in regnum dei.
Illi autem amplius admirabantur.
Et ad semetipsos dicebant. Et quis
potest saluus fieri. Intuens illos Ihc
ait. Apud homines impossibile est.
sed non apud deum. Omnia enim
possibilia sunt apud deum. Et coepit
petrus dicere illi. Ecce nos dimisimus
omnia & secuti sumus te. Respondens
Ihc ait. Amen dico uobis. nemo est
qui reliquerit domum. aut fratres.
aut sorores. aut matrem. aut patrem.
aut filios. aut agros propter me. &
propter euangelium. qui non accipiat
centies tantum. nunc in tempore hoc
domos. & fratres. & sorores. & matres.
& filios. & agros cum persecutionibus.
& in futuro seculo uitam eternam.
Multi autem erunt primi nouissimi.
& nouissimi primi.

Erant autem in uia ascendentes hie
rosolymam. & praecedebat eos Ihc.
& stupebant. & sequentes timebant.
Et assumens iterum duodecim coepit
illis dicere quae essent ei eventura.
Quia ecce ascendimus hierosolymam.
& filius hominis tradetur principibus
sacerdotum. & scribis. & seniori
bus. Et damnabunt eum morte. &
tradent eum gentibus. Et illudent
ei. & conspuent eum. & flagellabunt
eum. & occidunt eum. Et tertia die
resurget.

Et accedunt ad eum iacobus & iohan
nes filii zebedei. dicentes ei. Magister
uolumus ut quodcumque petierimus
a te. facias nobis. Ait illis. Quid
uultis ut faciam uobis. Dixerunt ei.
Da nobis ut unus ad dexteram tuam.
& unus ad sinistram tuam sedeamus
in gloria tua. Ihc autem dixit eis.
Nescitis quid petatis. Potestis bibere
calicem quem ego bibo. aut baptismo
quo ego baptizor baptizari. Qui dixe
runt ei. Possumus. Ihc autem dixit
eis. Calicem quidem meum bibetis.
& baptismo quo ego baptizor bapti
zabimini. Sedere autem ad dexteram
meam uel sinistram non est meum
dare uobis. sed quibus paratum est.
Et audientes decem coeperunt indig
nari de iacobo & iohanne. Ihc autem
conuocans eos ait illis. Scitis quod
hi qui uidentur principari gentibus
dominantur eorum. & principes eorum
potestatem habent ipsorum. Non ita
est autem in uobis. sed quicunque
uoluerit inter uos maior fieri. erit
uester minister. & quicunque uoluerit
in uobis primus esse. erit omnium
seruus. Nam & filius hominis non
uenit ministrari sed ministrare. &
dare animam suam redemptionem pro
multis.

Et uenerunt hierichuntem. Et egre
diente eo ab hierico. & discipulis eius
non modico. Bartimeus filius thimei
mendicus sedebat secus uiam. Et cum
audisset quia Ihc nazarenus est. coepit
clamare. & dicere. Fili dauid Ihc
miserere mei. Et increpabant eum
multi ut taceret. Ille autem multo
magis clamabat. Fili dauid miserere
mei. Et stans Ihc iussit eum uocari.
Et uocant caecum dicentes ei. Confor
tare. surge. uocat te. Qui proiecto
uestimento suo exiliens uenit ad Ihc.
Et respondens Ihc dixit ei. Quid uis
faciam tibi. Caecus autem dixit ei.
Rabboni ut uideam. Ihc dixit illi.
Uade. fides tua te saluum fecit. Et
confestim uidit. & secutus est eum
in uia.

Et cum appropinquasset hierosolymis
bethaniae & bethphage ad montem
oliueti. mittit duos discipulos suos.
Et ait illis. Ite in castellum quod
contra uos est. & statim introeuntes
inuenietis pullum asinae alligatum.
cui nemo hominum umquam sedit.
solutum adducite mihi. Et si quis
uobis dixerit. Quid facitis. dicite.
Quia dominus eius opus habet. &
continuo illum dimittet huc. Abierunt
autem & inuenerunt pullum ligatum
ante ianuam foris in biuio. & solue
runt eum. Et quidam de illic stanti
bus dicebant illis. Quid facitis solu
entes pullum. Qui dixerunt eis sicut
praecepit Ihc. & dimiserunt eos. Et
adduxerunt pullum ad Ihc. & impo
nunt ei uestimenta sua. & sedit super
eum. Et plurimi uestimenta sua
sternebant in uia. alii autem frondes
caedebant de arboribus. & sternebant
in uia. Et qui praecedebant. & qui
sequebantur clamabant dicentes.
Osanna. benedictus qui uenit in
nomine domini. benedicta quae uenit
regnum in nomine domini dauid.
Osanna in excelsis. Et introiuit Ihc
hierosolymam in templum. & circum
spectis omnibus. cum iam hora esset
undecima. exiit in bethaniam cum
duodecim.

Et postera die cum exirent a bethania.
esuriit. Et cum uidisset a longe ficum
habentem folia. uenit si forte inueniret
aliquid in ea. Et cum uenisset ad eam.
nihil inuenit praeter folia. non enim
erat tempus ficorum. Et respondens
Ihc dixit ei. Nunquam ex te fructum
quisquam manducet in aeternum.
Et audiebant discipuli eius. Et uene
runt hierosolymam. Et cum introisset
Ihc in templum. coepit eicere uen
dentes & ementes in templo. Et mensas
nummulariorum & cathedras uendentium
columbas subuertit. Et non sinebat ut
quisquam transferret uas per templum.
Et docebat dicens eis. Nonne scriptum
est. Quia domus mea domus orationis
uocabitur omnibus gentibus. Uos autem
fecistis eam speluncam latronum. Quod
audientes scribae & principes sacerdo
tum. quaerebant quomodo illum perde
rent. timebant enim eum. Omnis enim
turba admirabatur super doctrina eius.
Et cum sero fieret. egrediebatur extra
ciuitatem.

Et mane cum transirent uidebant
ficum aridam factam radicitus. Et
recordatus petrus dixit ei. Rabbi ecce
ficus cui maledixisti aruit. Et respon
dens Ihc ait illis. Habete fidem dei.
Amen dico uobis. quia quicunque dixe
rit huic monti. Tollere & mittere in
mare. & non haesitauerit in corde suo.
sed crediderit quia quae dicit fiant.
quicunque dixerit fiet ei. Propterea
dico uobis. omnia quaecunque orantes
petitis credite quia accipietis. & fiet
uobis. Et cum stetistis ad orandum.
dimittite si quid habetis aduersus
aliquem. ut & pater uester qui in
caelis est dimittat uobis peccata uestra.
Si autem uos non dimiseritis. nec pater
uester qui in caelis est dimittet uobis
peccata uestra.

Et ueniunt iterum hierosolymam. Et
cum ambularet in templo. uenerunt ad
eum principes sacerdotum. & scribae.
& seniores. Et dicebant ei. Quo
uadrato haec facis. aut quis dedit
tibi hanc potestatem ut haec facias.
Ihc autem respondens ait illis. Inter
rogabo uos & ego unum uerbum. &
respondete mihi. & dicam uobis quo
uadrato haec facio. Baptismum ioannis
de caelo fuit. an ex hominibus. Re
spondete mihi. Et cogitabant apud
se dicentes. Si dixerimus de caelo.
dicet. Quare ergo non credidistis ei.
Si autem dixerimus ex hominibus.
timebamus populum. Omnes enim
habebant ioannem sicut uere prophe
tam. Et respondentes dicunt Ihc.
Nescimus. Ihc ait illis. Neque ego
dico uobis in qua potestate haec facio.

Et coepit illis in parabolis loqui.
Uineam plantauit homo. & circum
dedit sepem. & fodit lacum. & aedi
ficauit turrem. & locauit eam agricolis.
& peregre profectus est. Et tempore
misit ad agricolas seruum. ut a
agricolis acciperet de fructu uineae.
Qui illum apprehensum eum caesum
dimiserunt uacuum. Et iterum misit
ad illos alium seruum. Et illum
capitibus uulnerauerunt. & contume
liis affecerunt. Et alium misit. Et
illum occiderunt. & multos alios.
quosdam caedentes. & quosdam occi
dentes. Adhuc unum habebat filium
carissimum. Et hunc misit ad illos
ultimum. dicens. Quia uerebuntur
filium meum. Coloni autem dixerunt
ad inuicem. Hic est heres. uenite.
occidamus eum. & nostra erit hae
reditas. Et apprehendentes eum occi
derunt. & eiecerunt extra uineam.
Quid ergo faciet dominus uineae.
ueniet & perdet colonos. & dabit
uineam aliis. Nonne scripturam hanc
legistis. Lapidem quem reprobauerunt
aedificantes. hic factus est in caput
anguli. A domino factum est istud.
& est mirabile in oculis nostris.
Et quaerebant eum tenere. & timue
runt turbam. cognouerunt enim quia
ad ipsos parabolam dixerat. Et relicto
eo abierunt.

Et mittunt ad eum quosdam de pha
risaeis & herodianis. ut eum capere
nt uerbo. Qui cum uenissent dixerunt
ei. Magister scimus quia uerax es. &
non curas quemquam. non enim respi
cis personam hominis. sed in ueritate
uiam dei doces. Licet censum dare
caesari. an non dabimus. Qui sciens
hypocrisim eorum. dixit ad illos.
Quid me tentatis. afferte mihi denarium
ut uideam. Illi autem tulerunt. Et
ait illis. Cuius est imago haec & in
scriptio. Dixerunt ei. Caesaris. Et
respondens Ihc dixit illis. Reddite
quae sunt caesaris caesari. & quae
sunt dei deo. Et admirati sunt super
eo.

Et uenit ad eum sadducaei. qui dicunt
resurrectionem non esse. Et interro
gabant eum dicentes. Magister moyses
scripsit nobis. Si cuius frater mortuus
fuerit. & reliquerit uxorem. & filios
non reliquerit. ut accipiat frater eius
uxorem eius. & suscitet semen fratri
suo. Septem fratres erant. Et primus
accepit uxorem. & mortuus est non
habens semen. Et secundus accepit
eam. & mortuus est. nec ipse habuit
semen. Et tertius similiter. Et acce
perunt eam similiter septem. & non
reliquerunt semen. Nouissima omnium
defuncta est & mulier. In resurrectione
ergo cum resurrexerint. cuius de his
erit uxor. Omnes enim habuerunt eam.
Dicit illis Ihc. Nonne propterea erratis.
quia nescitis scripturas. neque uirtutem
dei. Cum enim a mortuis resurrexerint.
neque nubent neque nubentur. sed sunt
sicut angeli in caelis. Nam de mortuis
quod resurgant. non legistis in libro
moysi. super rubum quomodo dixerit
illi deus dicens. Ego sum deus abraham.
& deus isaac. & deus iacob. Non est
deus mortuorum. sed uiuorum. Multum
ergo erratis.

Et accedens unus de scribis. audisset
eos inuicem conquirentes. uidens quia
bene illis respondisset. interrogauit eum.
Quod esset mandatum primum omnium.
Ihc autem respondit ei. Quia primum
omnium mandatum est. Audi israel.
dominus deus noster dominus unus est.
Et diliges dominum deum tuum ex
toto corde tuo. & ex tota anima tua.
& ex tota mente tua. & ex tota fortitu
dine tua. Hoc est primum mandatum.
Secundum autem simile illi est hoc.
Diliges proximum tuum sicut te ipsum.
Maius horum aliud mandatum non est.
Et ait illi scriba. Bene magister. in
ueritate dixisti quia unus est deus. &
non est alius praeter eum. Et ut diligere
eum ex toto corde. & ex tota mente.
& ex tota anima. & ex tota fortitudine.
& diligere proximum tamquam seipsum.
maius est omnibus holocaustomatibus
& sacrificiis. Ihc autem uidens quia
sapienter respondisset. dixit illi. Non
es longe a regno dei. Et nemo audebat
eum interrogare.

Et respondens Ihc dicebat docens in
templo. Quomodo dicunt scribae
christum filium esse dauid. Ipse enim
dauid dicit in spiritu sancto. Dixit
dominus domino meo. sede a dextris
meis. donec ponam inimicos tuos
scabellum pedum tuorum. Ipse ergo
dauid dicit eum dominum. & unde
filius eius est. Et libenter eum audiebat
multitudo. Et dicebat in doctrina sua.
Cauete a scribis qui uolunt in stolis
ambulare. & salutari in foro. & in
primis cathedris sedere in synagogis.
& primos discubitus in conuiuiis.
qui deuorant domos uiduarum. sub
obtentu prolixae orationis. Hi accipient
prolixius iudicium.

Et recumbens Ihc contra gazophylacium
aspiciebat quomodo turba iactaret aes
in gazophylacium. Et multi diuites
iactabant multa. Et cum uenisset una
uidua pauper. misit duo minuta. quod
est quadrans. Et conuocans discipulos
suos dixit illis. Amen dico uobis. quia
uidua haec pauper plus quam omnes
qui miserunt in gazophylacium. Omnes
enim ex eo quod abundabat illis mise
runt. haec autem de penuria sua omnia
quae habuit misit. totum uictum suum.

Et cum egrederetur de templo. dixit
illi unus discipulorum suorum. Magister
aspice quales lapides. & quales structu
rae. Et respondens Ihc dixit illi. Uides
has magnas aedificationes. non remanebit
lapis super lapidem. qui non destruatur.

Et cum sederet in monte oliueti contra
templum. interrogabant eum seorsum
petrus & iacobus. & iohannes. & andreas.
Dic nobis quando haec erunt. & quod
signum cum incipient haec consummari.
Ihc autem coepit dicere ad eos. Uidete
ne quis uos seducat. Multi enim uenient
in nomine meo dicentes. Quia ego sum.
& multos seducent. Cum audieritis
autem proelia & opiniones proeliorum.
nolite turbari. Oportet enim haec fieri.
sed nondum finis. Surget enim gens
contra gentem. & regnum aduersus
regnum. Et terrae motus per loca.
& fames. Et pestilentiae. Et terrores
de caelo. Et signa magna erunt. Et
ante haec omnia imponent uobis manus
suas. & persequentur uos. tradentes in
synagogas. & custodias. Ducemini
autem ante reges & praesides propter
me. in testimonium illis. Et in omnes
gentes primum oportet praedicari euan
gelium. Et cum duxerint uos tradentes
uos. nolite praecogitare quid loquamini.
neque meditemini. sed quodcumque da
tum fuerit uobis in illa hora. hoc
loquimini. non enim estis uos qui
loquimini. sed spiritus sanctus. Tradet
autem frater fratrem in mortem. & pater
filium. & insurgent filii in parentes.
& morte afficient eos. Et eritis odio
omnibus propter nomen meum. Qui
autem perseuerauerit usque in finem.
hic saluus erit. Cum autem uideritis
abominationem desolationis. stantem
ubi non debet. qui legit intelligat.
tunc qui in iudea sunt fugiant ad
montes. Et qui in tecto non descendat
in domum. neque introeat ut tollat
aliquid de domo sua. Et qui in agro
non reuertatur retro ad tollendum
uestimentum suum. Uae autem praegnan
tibus & nutrientibus in illis diebus.
Orate autem ut non fiat hieme. Erunt
enim dies illi tribulationes tales quales
non fuerunt ab initio creaturae quam
creauit deus usque nunc. & non fiet.
Et nisi breuiasset dominus dies. non
utique saluaretur omnis caro. sed propter
electos quos elegit. breuiauit dies. Et
tunc si quis uobis dixerit. Ecce hic
christus. ecce illic. nolite credere.
Surgent enim pseudochristi & pseudo
prophetae. & dabunt signa & prodigia
ad seducendos si fieri potest etiam
electos. Uos autem uidete. Ecce praedixi
uobis omnia. Sed in illis diebus post
tribulationem illam sol obscurabitur.
& luna non dabit lumen suum. & stellae
erunt de caelo excidentes. & uirtutes
quae in caelis sunt mouebuntur. Et
tunc uidebunt filium hominis uenientem
in nubibus cum uirtute multa & gloria.
Et tunc mittet angelos suos. & congre
gabit electos suos a quatuor uentis.
a summo terrae usque ad summum caeli.
Ab arbore autem ficus discite parabolam.
Cum iam ramus eius tener fuerit. &
folia nata. scitis quia prope est aestas.
Ita & uos cum uideritis haec fieri.
scitote quia prope est in ianuis. Amen
dico uobis. quia non praeteribit generatio
haec donec omnia haec fiant. Caelum
& terra transibunt. uerba autem mea
non praeteribunt. De die autem illa
uel hora nemo scit. neque angeli in
caelo. neque filius. nisi pater. Uidete.
uigilate & orate. nescitis enim quando
tempus sit. Sicut homo qui peregre
profectus reliquit domum suam. & dedit
seruis suis potestatem cuiuscuique operis.
& ianitori praecepit ut uigilaret. Uigilate
ergo. nescitis enim quando dominus domus
ueniat. sero an media nocte. an galli
cinio. an mane. ne cum uenerit subito
inueniat uos dormientes. Quod autem
uobis dico. omnibus dico. uigilate.

Erat autem pascha & azyma post
biduum. & quaerebant principes sacer
dotum & scribae quomodo eum dolo
tenentes occiderent. Dicebant autem.
Non in die festo. ne forte tumultus
fieret in populo. Et cum esset Ihc
bethaniae in domo simonis leprosi.
& discumberet. uenit mulier habens
alabastrum unguenti nardi pistici
pretiosi. Et fracto alabastro effudit
super caput eius. Erant autem quidam
indignantes apud semetipsos. & dicentes.
Ut quid perditio haec unguenti facta
est. Potuit enim unguentum istud
uenire amplius quam trecentis denariis.
& dari pauperibus. & fremebant in
illam. Ihc autem dixit. Sinite illam.
quid illi molesti estis. Bonum opus
operata est in me. Nam semper pau
peres habetis uobiscum. & cum uolueritis
benefacere. potestis illis. Me autem non
semper habetis. Quod habuit haec fecit.
praeuenit ungere corpus meum in
sepulturam. Amen dico uobis. ubicunque
praedicatum fuerit euangelium istud in
uniuerso mundo. dicetur & quod haec
fecit in memoriam eius.

Et iudas iscariotes unus de duodecim.
abiit ad principes sacerdotum ut proderet
eum illis. Qui audientes gauisi sunt.
& promiserunt pecuniam se daturos.
Et quaerebat quomodo illum oportune
traderet.

Et primo azymorum cum pascha im
molarent. dicunt ei discipuli eius. Quo
uadens parabis ut manducemus pascha.
Et mittit duos ex discipulis suis. Et
dicit eis. Ite in ciuitatem. & occurret
uobis homo lagenam aquae bajulans.
sequimini eum. & quocumque introierit
dicite patri familias. quia magister dicit.
Ubi est refectio mea. ubi pascha cum
discipulis meis manducem. Et ipse
uobis demonstrabit coenaculum grande
stratum. & parata. & illic parate nobis.
Et exierunt discipuli eius. & uenerunt
in ciuitatem. & inuenerunt sicut dixerat
illis. & parauerunt pascha. Et cum
uespere fieret. uenit cum duodecim.
Et discumbentibus eis & manducantibus.
ait Ihc. Amen dico uobis. quia unus
ex uobis tradet me. qui manducat mecum.
Qui coeperunt contristari. & dicere ei
singuli. Numquid ego. Qui ait illis.
Unus ex duodecim. qui intingit mecum
manum in paropside. Et filius quidem
hominis uadit sicut scriptum est de eo.
Uae autem homini illi per quem filius
hominis tradetur. Bonum erat ei si
natus homo non fuisset. Et manducantibus
eis. accepit Ihc panem. & benedixit.
ac fregit. & dedit eis. & ait. Sumite.
hoc est corpus meum. Et accepto calice
gratias egit. & dedit eis. Et biberunt
ex illo omnes. Et ait illis. Hic est
sanguis meus noui testamenti. qui pro
multis effundetur. Amen dico uobis.
quia iam non bibam de hoc genimine
uitis usque in diem illum. cum illud
bibam nouum in regno dei. Et hymno
dicto exierunt in montem oliueti.

Et ait illis Ihc. Omnes uos scandalum
patiemini in me in nocte hac. quia scriptum
est. Percutiam pastorem. & dispergentur
oues. Postquam autem resurrexero. praece
dam uos in galilaeam. Petrus autem ait
illi. Et si omnes scandalizati fuerint.
sed non ego. Et ait illi Ihc. Amen dico
tibi. quia tu hodie in nocte hac. antequam
gallus bis uocem dicat. ter me negabis.
At ille amplius loquebatur. Et si mihi
oportuerit mecum mori. non te negabo.
similiter autem & omnes dicebant.

Et uenerunt in praedium cui nomen
gethsemani. Et dicit discipulis suis.
Sedete hic donec orem. Et assumpto
petro & iacobo & iohanne secum. coepit
pauere & taedere. Et ait illis. Tristis
est anima mea usque ad mortem. sustinete
hic & uigilate. Et cum processisset
paululum. procidit super terram. Et
orabat ut si fieri posset. transiret ab eo
hora. Et dixit. Abba pater. omnia tibi
possibilia sunt. transfer calicem hunc a
me. sed non quod ego uolo. sed quod tu.
Et uenit. & inuenit eos dormientes.
Et dicit petro. Simon dormis. non
potuisti una hora uigilare. Uigilate &
orate. ut non intretis in temptationem.
Spiritus quidem promptus est. caro
autem infirma. Et iterum abiit. & ora
uit eundem sermonem dicens. Et reuersus
est. & inuenit eos iterum dormientes.
erant enim oculi eorum grauati. & ne
sciebant quid responderent ei. Et uenit
tertio. & dicit eis. Dormite iam. &
requiescite. Sufficit. uenit hora. ecce
tradetur filius hominis in manus pecca
torum. Surgite. eamus. ecce qui me
tradet prope est.

Et statim adhuc eo loquente. uenit
iudas iscariotes unus de duodecim. &
cum eo turba multa cum gladiis & lig
nis. a principibus sacerdotum & scribis
& senioribus. Dederat autem traditor
eius signum eis dicens. Quem osculatus
fuero. ipse est. tenete eum. & ducite
caute. Et cum uenisset. statim accedens
ad eum ait. Rabbi. & osculatus est eum.
Qui manus iniecerunt in eum. & tenue
runt eum. Unus autem quidam de
stantibus educens gladium percussit
seruum principis sacerdotum. & abscidit
auriculam eius. Et respondens Ihc ait
illis. Tamquam ad latronem existis cum
gladiis & lignis comprehendere me.
Quotidie apud uos eram docens in templo.
& non tenuistis me. sed ut impleantur
scripturae. Et relinquentes eum omnes
fugerunt. Et adolescens quidam sequebatur
eum amictus sindone super nudo. & tenue
runt eum. At ille reiecta sindone nudus
profugit ab eis.

Et adduxerunt Ihc ad principem sacer
dotum. & conuenerunt omnes principes
sacerdotum & seniores & scribae. Petrus
autem a longe secutus est eum usque intro
rsum in atrium principis sacerdotum.
& sedebat cum ministris. & calefaciebat
se ad lumen. Principes autem sacerdotum
& omne consilium quaerebant aduersus
Ihc testimonium ut eum morti tradere
nt. & non inuenerunt. Multi enim falsum
testimonium dicebant aduersus eum. &
conueniebant testimonia eorum. Et quidam
surgentes falsum testimonium ferebant
aduersus eum. dicentes. Quoniam nos
audiuimus eum dicentis. Quia ego
destruam templum hoc manufactum. &
per triduum aliud non manufactum
aedificabo. Et nec sic inueniebatur
testimonium eorum. Et exurgens sacer
dos in medium interrogauit Ihc dicens.
Non respondes quid isti aduersum te
testificantur. Ihc autem tacebat. & nihil
respondit. Iterum sacerdos interrogabat
eum. & dicit ei. Tu es christus filius
benedicti. Ihc autem dixit illi. Ego sum.
& uidebitis filium hominis sedentem a
dextris uirtutis dei. & uenientem cum
nubibus caeli. Sacerdos autem scindens
tunicas suas ait. Quid adhuc desideramus
testes. Audistis blasphemiam. quid uobis
uidetur. Qui omnes condemnauerunt eum
esse reum mortis. Et coeperunt quidam
conspuere eum. & uelare faciem eius.
& colaphis eum caedere. & dicere ei.
Prophetiza. Et seruuli alapis eum
caedebant. Et cum petrus esset deorsum
in atrio. uenit una ancillarum principis
sacerdotum. Et cum uidisset petrum
calefacientem se. intuita eum dixit. Et
tu cum nazareno eras Ihc. Qui negauit
dicens. Neque scio neque noui. neque
quid dicis. Et exiit foras ante atrium.
& gallus cantauit. Et iterum ancilla
uidit eum. & coepit dicere astantibus
quia hic ex illis est. Et iterum negabat.
Et post pusillum rursum qui astabant
dicebant petro. Uere ex illis es. nam
& galilaeus es. & loquela tua similis
est. Ipse autem coepit anathematizare
& iurare. quia non noui hominem istum
quem dicitis. Et statim gallus secundo
cantauit. Et recordatus est petrus
uerbi quod dixerat ei Ihc. Priusquam
gallus bis uocem dicat. ter me negabis.
Et coepit flere.

Et mane facto consilium facientes
principes sacerdotum cum senioribus &
scribis. & uniuersum concilium. uincientes
Ihc adduxerunt & tradiderunt pilato.
Et interrogauit eum pilatus. Tu es rex
iudeorum. Respondens autem ait illi.
Tu dicis. Et accusabant eum principes
sacerdotum in multis. Pilatus autem
rursum interrogauit eum dicens. Non
respondes quicquam. ecce in quantis te
accusant. Ihc autem amplius nihil
respondit. ita ut mirari pilatum. Per
diem autem festum dimittebat eis unum
ex compedibus quem petissent. Erat
autem qui dicebatur barabbas. cum
seditionariis uinctus. qui in seditione
fecerant homicidium. Et cum ascendisset
turba coepit rogare eum. sicut semper
faciebat illis. Pilatus autem respondit
eis. Uultis dimittam uobis regem iudeo
rum. Sciebat enim quod per inuidiam
tradidissent eum principes sacerdotum.
Sed principes sacerdotum concitauerunt
turbam. ut magis barabbam dimitteret
eis. Pilatus autem respondens iterum
ait illis. Quid uultis faciam regi iudeo
rum. Illi autem iterum clamauerunt.
Crucifige eum. Pilatus autem dicebat
illis. Quid enim mali fecit. At illi
magis clamabant. Crucifige eum. Pilatus
autem uolens populo satisfacere. dimisit
illis barabbam. & tradidit ihesum flagel
lare. ut crucifigeretur.

Milites autem duxerunt eum in atrium
praetorii. & conuocant totam cohortem.
Et induunt eum purpura. & circumdant
ei plectentes coronam de spinis. Et coepe
runt salutare eum. Aue rex iudeorum.
Et percutiebant capud eius harundine.
& conspuebant eum. & ponentes genua
adorabant eum. Et postquam illuserunt
ei. exuerunt eum purpura. & induerunt
eum uestimentis suis. & educunt eum
ut crucifigerent eum. Et angariauerunt
praetereuntem quendam simonem cyre
naeum uenientem de uilla. patrem alexan
dri & rufi. ut tolleret crucem eius.
Et perducunt eum in golgotha locum.
qui dicitur caluariae locus. Et dabant
ei bibere uinum myrratum. Et non
accepit. Et crucifigunt eum. & diuidunt
uestimenta eius. mittentes sortem super
eis quis quid tolleret. Erat autem hora
tertia. & crucifixerunt eum. Et erat
titulus causae eius inscriptus. Rex
iudeorum. Et cum eo crucifigunt duos
latrones. unum a dextris. & unum a
sinistris eius. Et impleta est scriptura
quae dicit. Et cum iniquis reputatus est.
Et praetereuntes blasphemabant eum.
mouentes capita sua. & dicentes. Uah
qui destruis templum dei. & in triduo
illud reaedificas. Salua temetipsum.
descendens de cruce. Similiter & principes
sacerdotum illudentes. ad alterutrum
cum scribis dicebant. Alios saluos fecit.
seipsum non potest saluum facere. Christus
rex israel descendat nunc de cruce. ut
uideamus & credamus. Et qui cum eo
crucifixi erant conuituperabant eum.
Et facta hora sexta. tenebrae factae sunt
per uniuersam terram usque in horam
nonam. Et hora nona exclamauit Ihc
uoce magna dicens. Eloe eloe lamma
sabacthani. quod est interpretatum.
Deus meus deus meus. ut quid dereliquisti
me. Et quidam de astantibus audientes
dicebant. Ecce heliam uocat. Et cucurrit
unus & implens spongiam aceto. & circum
dans harundini potum dabat ei. dicens.
Sinite. uideamus an ueniat helias deponere
eum. Ihc autem emissa uoce magna
expirauit. Et uelum templi scissum est
in duas partes a summo usque deorsum.
Uidens autem centurio qui ex aduerso
illius erat. quia sic clamans expirasset.
dixit. Uere hic homo filius dei erat.
Erant autem & mulieres de longe aspi
cientes. inter quas erat & maria magdalene.
& maria iacobi minoris & ioseph mater.
& salome. Et cum esset in galilaea
sequebantur eum & ministrabant ei.
& alie multe que simul ascenderant
hierusalem.

Et cum iam sero esset factum. quia
erat parasceue. quod est ante sabbatum.
Et cum uenisset ioseph ab arimathia
nobilis decurio. qui & ipse erat expectans
regnum dei. audacter introiuit ad pilatum.
& petiit corpus ihesu. Pilatus autem
mirabatur si iam obisset. Et accersito
centurione interrogauit eum si iam
mortuus esset. Et cum didicisset a
centurione. donauit ioseph corpus eius.
Ioseph autem mercatus sindonem. &
deposito eum inuolutum sindone. posuit
eum in monumento suo. quod erat excisum
de petra. & aduolutum lapidem ad ostium
monumenti. Maria autem magdalene &
maria ioseph aspiciebant ubi poneretur.

Et cum transisset sabbatum maria
magdalene & maria iacobi & salome
emerunt aromata ut uenientes ungerent
eum. Et ualde mane una sabbatorum
ueniunt ad monumentum. orto iam sole.
Et dicebant ad inuicem. Quis reuoluet
nobis lapidem ab ostio monumenti. Et
respicientes uiderunt reuolutum lapidem.
erat quippe magnus ualde. Et introeuntes
in monumentum uiderunt iuuenem sedentem
in dextris coopertum stola candida. Et
obstupuerunt. Qui dicit illis. Nolite
expauescere. Ihesum quaeritis nazarenum
crucifixum. surrexit. non est hic. ecce
locus ubi posuerunt eum. Sed ite dicite
discipulis eius & petro. quia praecedet
uos in galilaeam. ibi eum uidebitis sicut
dixit uobis. Et egressae fugerunt de
monumento. tenebat enim eas tremor &
pauor. & nemini dixerunt. timebant enim.

Surgens autem mane prima sabbati
apparuit primo mariae magdalene. de qua
eiecerat septem daemonia. Illa abiit
nuntiauit his qui cum eo fuerant. lugen
tibus & flentibus. Et illi cum audissent
quia uiuit & uisus est ab ea. non credi
derunt. Post haec autem duobus ex eis
ambulantibus ambulabat in illa hora in
agrum. Et illi euntes nuntiauerunt
reliquis. nec illis quidem credidit.
Nouissime recumbentibus undecim illis
apparuit. & exprobrauit incredulitatem
eorum & duritiam cordis. quia his qui
uiderant eum resurrexisse non credidissent.
Et dixit eis. Euntes in mundum uniuersum
praedicate euangelium omni creaturae.
Qui crediderit & baptizatus fuerit. salus
erit. qui uero non credit condemnabitur.
Signa autem eos qui credunt haec sequen
tur. In nomine meo daemonia eicient.
linguis loquentur nouis. serpentes tollent.
& si mortiferum quid biberint non eis
nocebit. super aegros manus imponent.
& bene habebunt. Et dominus quidem
ihesus postquam locutus est eis. assumptus
est in caelum. & sedet a dextris dei.
Illi autem profecti praedicauerunt ubique.
domino cooperante. & sermonem confir
mante. sequentibus signis.

nis tradetur inmanus hominum. & occi
dent eum. & occisus. tertia die resurgᷤ.
Illi ignorabant uerbum. & timebant
eum interrogare.

Et uenerunt capharnaum. Quicum do
mi essent. interrogabat eos. Quid in
uia tractabatis.

Illi tacebant. Siquidem inter se inuia
disputauerant. quis eorum maior.
Et residens uocauit duodecim. & ait illis.
Si quis uult primus esse. erit omnium
nouissimus. & omnium minister. Et
accipiens puerum. statuit eum inme
dio eorum. Quem cū complexus esset.
ait illis. Quisquis unum exhuiusmodi
puerorum receperit innomine meo. me
recipit.

Et quicumque me susceperit. non me
suscipit. sed eum qui me misit.

Respondit illi iohannes dicens. Magist.
uidimus quendam innomine tuo eicien
tem demonia. quinon sequitur nos. &
prohibuimus eum. Hic ait illi. Nolite
prohibere eum. Nemo enim qui facit
uirtutem innomine meo. & possit cito

male loqui deme. Quicnim nonest ad
uersumuos. prouobis est.

dm xcviii
m VI
c

Quisquis enim potum dederit uobis
calicem aquae innomine meo. quia
xpi estis. Amendico uobis. nonpd&
mercedem suam.

dm xcviiii
m II dl xxxviiii
le cxcvii

Et quisquis zandalizauerit unum exhis
pusillis credentibus inme. bonum e.
ei magis sicircumdaretur mola asinaria
collo eius. & inmare mitteretur.

dn. c
m VI dl xxxv

Etsi zandalizauerit te manus tua. absci
de illam. Bonum e. tibi debilem in
troire inuitam. quamduas manus ha
bentem ire ingehennā. inignem inex
tinguibilem.

dm ci
s X
s o l

Ubiuermis eorum nonmoritur. & ignis
nonextinguitur. Et sipes tuus te zan
dalizat. amputaillum. Bonum e.
tibi claudum introire inuitam aeternā.
quāduos pedes habentē mitti ingehen
nam ignis inextinguibilis. ubiuermis
eorum nonmoritur. & ignis nonextin
guitur. Quodsi oculus tuus scanda
lizatte. eiecum. Bonum e. tibiluscum introire inregnum dī. quam duos

oculos habentem. mitte in gehennam ignis.
ubi uermis eorum non moritur. & ignis non
extinguitur. Omnis enim igne salietur.
& omis uictima sale salietur.

sc cii
sc iii xxxi
le clxxxv

Bonum est sal. Quod si sal insulsum fu
erit. in quo illud condietis. Habete in
uobis salem. & pacem habete inter uos

sc c iii
sc vi clxxxviii

Et inde exsurgens. uenit in fines iudee ·x·
ultra iordanem. & conueniunt iterum
turbe ad eum. Et sicut consueuerat. iterum
docebat illos. Et accedentes pharisei.
interrogabant eum. Si licet uiro uxo
rem dimittere. temptantes eum. Ille
respondens. dixit eis. Quid uobis prae
cepit moyses. Quidixerunt. Moyses
permisit libellum repudii scribere. & di
mittere. Quib: respondens ihc. ait.
Ad duriciam cordis uri. scripsit uobis
praeceptum istud. Ab initio autem
creaturae. masculum & feminam fecit
eos ds. Propter hoc relinquet homo patrem
suum & matrem. & adherebit ad uxo
rem suam. & erunt duo in carne una.
Itaq: iam non sunt duo. Sed una caro.
Quod ergo ds iunxit. homo non separet.

Et in domo iterum discipuli eius de eodē
interrogauerunt eum.
Et ait illis. Quicumq: dimiserit uxorē
suam & aliam duxerit. adulterium cō
mittat sup eam. Et si uxor dimiserit
uirum suum & alii nupserit. moechat̃.
Et offerebant illi paruulos. ut tangeret
illos. Discipuli aut. comminabantur
offerentibus. Quos cum uidisset ihc
indigne tulit. & ait illis. Sinite paruu
los uenire ad me. & ne prohibueritis eos.
Talium e. enim regnum dī. Amen dico
uobis. quisquis non receperit regnū
dī uelut paruulus. non intrabit in illud.
Et complexans eos. & imponens manus
sup illos. benedicebat eos.
Et cum egressus e& in uia. p̄curreṅs qui
dam genuflexo ante eum. rogabat
eum. Magister bone. quid faciam
ut uitam ætn̄a p̄capiā. Ihc aut dixit
ei. Quid me dicis bonum. Nemo bon̄.
nisi unus ds. Pr̄cepta nosti. Ne adulte
reris. ne occidas. ne furer̄is. ne falsum
testimoniū dixeris. ne fraudē feceris.
honora patrē tuum & matrē. At ille

respondens ait illi. Magister. omnia hec
obseruaui a iuuentute mea.

Dm cvii
Ll dm cxciii
le coxviiii
7 cl ii

Ihc ait intuitus eum dilexit eum. & dixit
illi. Unum tibi deest. Quecq̃q:
habes uende. & da pauperibus; & habebis
thes aurum in cdo. & ueni sequere me.

Dm cviiii
Ll dm cxcv
le cxxx

Qui contristatus in uerbo. abiit merens.
Erat enim habens possessiones multas. Et
circumspiciens ihc. ait discipulis suis.
Quam difficile qui pecunias habent in regn
nū dī introibunt? Discipuli autem.
obstupescebant in uerbis eius. At ihc
respondens. ait illis. Filioli. quā dif
ficile est confidentes in pecuniis. in regnū
dī introire. Facilius ē. camelū p foramen
acus transire. quam diuitem in regno
num dī. Qui magis admirabantur. di
centes ad semetipsos. Et quis potest sal
uus fieri? Intuens illos ihc. ait.
Apud homines impossibile est. sed non
apud dm. Omnia enim. possibilia sunt
apud dm. Et coepit petrus dicere.
Ecce nos dimisimus omnia. & secuti sum
te.

Dm ex
Ll dm cxcviii
le ccxxi

Respondens ihc. ait. Amen dico uobis.

nemo est qui reliquerit domum · aut fratres.
aut sorores · aut patrem · aut matrem · aut
filios · aut agros · propter me · & propter euan
gelium · qui non accipiet centies tantum ·
Nunc in tempore hoc · domos · & fratres
& sorores · & matres · & filios · & agros cū
persecutionibus · & in seculo futuro, uitam ae
ternam · Multi autem erunt primi nouissimi · &
nouissimi primi ·

VIIII

Erant autē in uia ascendentes
in hierosolimam · & precedebat illos ihc · &
stupebant · & sequentes timebant · Et as
sumens iterum duodecim · coepit illis
dicere · quae essent ei euentura, Quia
ecce ascendimus hierosolimam · & filius
hominis tradetur principibus sacerdo
tum & scribis · & senioribus · & damna
bunt eum morte · & tradent eum gen
tibus & illudent ei · & conspuent eum ·
& flagellabunt eum · & interficient eū ·
& tertia die resurget ·

Et accedunt ad eū · iacobus & iohannes · filii
zebedei dicentes · Magister · uolumus ut
quod cūq; petierimus · faciat nobis; At ille

dixit eis· Quidvultis ut faciam vobis? Et
dixerunt· Da nobis ut unus ad dexteram
tuam· & alius ad sinistram tuam· sed eamus
in gloria tua· Ihc autē· ait eis· Nescitis quid
petatis· Potestis bibere calicem quem ego
bibo· aut baptismum· quo ego baptizor
baptizari? Ait illi dixerunt ei· Possumus·
Ihc autē· ait eis· Calicem quidē quē ego
bibo bibetis· & baptismum quo ego bap
tizor· baptizabimini· Sedere autem ad
dexteram meam vel ad sinistram· non est
meum dare vobis· sed quib: paratum est·

m cxiiii
m cciii
l clxx

Et audientes decem· coperunt indignari
de Iacobo & Iohanne· Ihc autem vocans
eos· ait illis· Scitis quia hi qui videntur
principari gentib: dominantur eis· &
principes eorum potestatem habent ip
sorum· Non ita est autē in vobis· Sed
quicumq: voluerit fieri maior· erit vr
minister· Et quicūq: voluerit in vob
primus esse· erit omnium servus·

m cxv
m iiii lxxiii
l cxci
lo xci l cxxv.

Nam & filius hominis non venit ut minis
tretur ei· sed ut ministret· Et det
animam suam· redemptionem pro
multis·

R m cxvi
s ii m cc v
le ccxxiiii

Et ueniunt hierichum. Et profiscente eo de hiericho. & discipulis eius. & plurima multitudine. filius timei bartimeus. cecus sedebat iuxta uiam mendicans. Qui cum audisset quia ihc nazarenus e. coepit clamare & dicere. Ihu fili dauid. miserere mei. Et comminabantur ei multi. ut taceret. Ille. multo magis clamabat. fili dauid miserere mei. Et stans ihc. precepit illum uocari. Et uocant cecum. dicentes ei. Animequior esto. surge. uocat te. Qui proiecto uestimento suo. exiliens. uenit ad eum. Et respondens ihc. dixit illi. Quid tibi uis faciam. Cecus autem. dixit ei. Rabboni. ut uideam. Ihc autem. ait illi. Uade. fides tua te saluum fecit. Et confestim uidit. & sequebatur eum in uia.

R m cxvii
s ii m cc vi
le ccxxxii

Et cum appropinquarent hierosolimae. & bethaniae ad montem oliueti. mittit duos ex discipulis suis. & ait illis. Ite in castellum quod e. contra uos. & statim introeuntes illuc. Inuenietis pullum ligatum. super quem nemo adhuc hominum sedit. Soluite illum. & adducite. Et si quis uobis dixerit. quid facitis?

.xi.

dicte quia dño necessarius est. & continuo
illum dimittet huc;
Et abierunt. inuenerunt pullum ligatum ante
ianuam foris in biuio. & soluunt eum.
Et quidam de illic stantibus. dicebant illis:
Quid facitis soluentes pullum? Quid dixerunt
eis. sicut preceperat illis ihc. & dimiserunt
eos. Et duxerunt pullum ad ihm. & imponunt illi uestimenta sua. & sedit sup eum.
Multi autem. uestimenta sua strauerunt in uia:
Alii autem frondes cedebant de arboribus.
& sternebant in uia.
Et qui præibant & qui sequebantur. clamabant
dicentes. Osanna benedictus qui uenit.
in nomine dñi. Benedictum qd uenit
regnum patris nri dauid. osanna in excelsis.
Et introiuit hierosolimam in templum.
et circumspectis omnibus. cum iam uesperi
tra esset hora. exiit in bethaniam cum xii.
Et alia die cum exirent a bethania. esurijt.
Cumq: uidisset a longe ficum habentem
folia. uenit. si quid forte inueniret in
ea; Et cum uenisset ad eam. nihil inuenit præter folia. Nondum enim tempus

ficorum · Et respondens · dixit a: Iam non
amplius in aeternum · quisquam fructum
ex te manducet · Et audiebant discipuli ·
Et veniunt hierosolimam · Et cum introisset
templum · coepit eicere vendentes &
ementes · in templo · & mensas nummula
riorum · & cathedras vendentium colum
bas evertit · Et non sinebat ut quisquam trans
ferret vas per templum · & docebat dicens
eis · Nonne scriptum est quia domus mea
domus orationis vocabitur omnibus
gentibus · Vos autem · fecistis eam spe
luncam latronum ·

Quo audito · principes sacerdotum & scribe
quaerebant quomodo eum perderent ·
Timebant enim eum · quoniam universa
turba admirabatur super doctrina eius ·

Et cum vespere fieret · egrediebatur
de civitate · Et cum mane transirent ·
viderunt ficum aridam · factam a ra
dicibus · Et recordatus petrus · dixit ei ·
Rabbi · ecce ficus cui maledixisti · aruit ·

Et respondens · Iesus ait illis · Habete
fidem dei · Amen dico vobis · quia qui
cumque dixerit huic monti tollere & mit

tert inmare. & non hesitauerit incorde
suo. sed crediderit. quicqd dixerit fiat. fi & ei.

d. cxxv
iiii
m. ccxvi
Propterea dico uobis. Omnia quaecumq:
orantes petitis. credite quia accipietis. &
ueniet uobis.

lo. cl. lexxxvii.

d. cxxvi
vi
m. xliiii
Et cum stabitis ad orandu. dimittite si quid
habetis aduersus aliquem. ut & pr̄ ur̄ qui
in caelis est. dimittat uobis peccata ura. q̄d
si uos non dimiseritis. neq; pr̄ ur̄ qui in
caelis ē. dimittet uobis peccata ura.

x
d. cxxvii
ii
m. ccxvii
k. ccxl.

Et uenerunt rursus hierosolimam. Et cum ambularet in templo.
accedunt ad eum summi sacerdotes & scribę. & seniores. & dicunt illi. In quapotestate haec facis. & quis tibi dedit hanc
potestate ut ista facias. Ihc aūt respondens. ait illis. Interrogabo uos & ego
unum uerbum. & respondete mihi. & dicam uobis in qua potestate haec faciā.
Baptismum iohannis. de celo erat an ex hominibus. Respondete mihi. At illi
cogitabant secum dicentes. Si dixerimus
de celo. dicet. Quare ḡ non credidistis ei.
Si dicemus ex hominibus. timebant popm;

Omis enim habebant iohannē. / quia uere pro
pheta erat. Et respondentes dicunt ihū. / nes
cimus. Et respondens ihs. ait illis. Neq:
ego dico uobis. / in qua potestate hec faciam.

m cxxviii
m ii cc xviii
b cc xli

Et coepit illis in parabolis loqui. Vineam -xij-
plantauit homo. / & circumdedit sepē
& fodit lacum. & edificauit turrim.
& locauit eam agricolis. & peregre profectus e.
Et misit ad agricolas in tpr. seruū. / ut ab
agricolis acciperet de fructu uineae. Qui
apprehensum eum ceciderūt. & dimiserunt
uacuum. Et iterum misit ad illos aliū
seruum. / & illum in capite uulnerauerūt.
& contumelijs affecerunt. Et rursum
alium misit. / & illum occiderūt. Et plures
alios quosdam cedentes. / alios uero oc
cidentes. Adhuc ergo unum habens filiū
carissimum. / & illum misit ad eos nouis
simum dicens. / quia uerebuntur filiū
meum. Coloni aut. / dixerunt ad inuicē.
Hic est heres. / uenite occidamus eum. /
& nra erit hereditas. Et apprehendentes
eum occiderunt. / & eiecerunt extra uineā.
Quid ergo faciet dns uineae. / Veniet &
perdet colonos. / & dabit uineam alijs.

Nec scripturā hanc legistis. lapidem quem
reprobauerunt ædificantes. hic factus est
in caput anguli. a dño factum ē. istud & ē.
mirabile in oculis nr̄is ¶
Et quærebant eum tenere. & timuer̄ turbā.
cognouerunt enim. quoniā ad eos para
bolam hanc dixerit. Et relicto eo. abi
erunt.
Et mittunt ad eum quosdā ex pharisæis & he
rodiānis. ut eum caperent in uerbo.
Qui uenientes. dicunt ei. Magister. scim̄
quia uerax es. & non curas quēquā. non enī
uides in faciem hominum. sed in ueritate
te uiam dī doces. Licet dari tributum
cæsari an non dabimus. Quiscies uer
sutiam eorum. ait illis. Quid me tēp
tatis. Afferte mihi denarium ut
uideam. At illi attulerunt ei. Et ait
illis. Cuius ē imago hæc & inscriptio.
Dicunt illi. cæsaris. Respondens ait
illis. dixit illis. Reddite igitur quæ
sunt cæsaris cæsari. & quæ sunt dī dō.
Et mirabantur super eo. Et uenerunt
ad eum saddducæi. qui dicunt resurrec
tionem non esse. & interrogabant eū

dicentes· Magister· moyses nobis scripsit· ut
si cuius frat mortuus fuerit· & dimiserit
uxorem· & filios non reliquerit· accipiat
frater eius uxorē ipsius· & resuscitet semen
fratri suo· Septem ergo fratres erant·
Et primus accepit uxorem· & mortuus ē.
non relicto semine· Et secundus accepit
eam· & mortuus ē· & neciste reliquit·
semen· Et tertius similiter· Et acceperunt
eam similiter septem· & non reliquerunt
semen· Nouissima omnium· defuncta ē.
& mulier· In resurrectione g cum resur
rexerint· cuius debis erit uxor? Septē
enim habuerunt eam uxorem· Et respon
dens ihc· ait illis· Nonne ideo erratis·
non scientes scripturas· neq: uirtutem dī·
Cum enim a mortuis resurrexerint· neq:
nubent· neq: nubentur· sī sunt sicut
angeli in cadis· De mortuis autem qđ
resurgant· non legistis in libro moysi
sup rubum· quomodo dixerit illi dīs
inquiens· Ego sum dī abraham· & dī
isaac· & dī iacob? Non est dī mor
tuorum· sed uiuorum· Uos ergo
multum erratis·

Et accessit unus de scribis qui audierant illos
conquirentes. Et uidens quoniam bene illis
respondisset. interrogauit eum. quod est pri
mum omnium mandatum. Hic autem.
respondit ei. Quia primum omnium
mandatum est. Audi israhel. dns ds nr. ds un
est. Et diliges dnm dm tuum. ex toto
corde tuo & ex tota anima tua. & ex tota
mente tua. & ex tota uirtute tua. Hoc est.
primum mandatum. Secundum autem.
simile est illi. Diliges proximum tuum.
tanquam te ipsum. Maius horum.
aliud mandatum non est

Et ait illi scriba. Bene magister in ueritate
dixisti. quia unus est. & non est alius pter
eum. Et ut diligatur ex toto corde. &
ex toto intellectu. & ex tota anima & ex
tota fortitudine. & diligere proximum
tanquam se ipsum. maius est omnibus
holocaustomatibus & sacrificiis. Hic autem
uidens quod sapienter respondisset. dix
it illi. Non es longe. a regno dei.

Et nemo iam audebat eum
interrogare.

cxxxiiii
ccxxv
ccxlv

Et respondens ihc. dicebat docens in templo. Quomodo dicunt scribae xpm esse filium dauid? Ipse enim dauid. dicit in spu sco. Dixit dns dno meo. sede ad dexteris meis. donec ponam inimicos tuos scabellu pedum tuorum. Ipse ergo dauid dicit eum dnm. & unde est filius eius? Et multa turba eum libenter audiuit.

cxxxv
ccxxviiii
ccxlvi
cxxxvii

Et dicebat eis in doctrina sua. Cauete a scribis. qui uolunt in stolis ambulare & salutari in foro. & in primis cathedris sedere in synagogis. & primos discubitus in cenis.

cxxxvi
VIII
ccxlvii

Qui deuorant domos uiduarum sub obtentu plixae orationis. hi accipient plixius iudicium. Et sedens ihc contra gazophilatium. aspiciebat quomodo turba iactaret aes in gazophilatium. Et multi diuites. iactabant multa. Cum uenisset aut una uidua pauper. misit duo minuta. quae est. quadrans. Et conuocans discipulos suos. ait illis. Amen dico uob. quo uidua haec pauper plus omnibus misit. qui miserunt in gazophilatiu. Omnes enim. ex eo quod habundabant illis miserunt. haec uero de penuria sua

omnia quae habuit . misit totum victum
suum.

Et cum egrederetur de templo . ait illi unus ex
discipulis suis : Magister . aspice quales lapi
des . & quales structurae . Et respondens ihc .
ait illi : Vides has omnes magnas aedifica
tiones ? Non relinquetur lapis super lapide .
qui non destruatur

XI Et cum sederet in monte oli
uarum contra templum . interrogabant
eum seorsum . petrus & iacobus . & iohannes .
& andreas : Dic nobis quando ista fient .
& quod signum . erit . quando haec omnia
incipient consummari ? Et respondens
ihc . coepit dicere illis : Videte . ne quis
vos seducat . Multi enim venient in nomi
ne meo dicentes . quia ego sum . & multos
seducent . Cum audieritis autem bella .
& opiniones bellorum . ne timueritis .
Oportet enim fieri . sed nondum finis .
Exsurget enim gens super gentem . & regnum
super regnum . & erunt terremotus
per loca & fames . Initium
dolorum haec .
Videte autem vos metipsos .

.xvij.

Tradent enim uos in concilijs. & in synagogis uapulabitis. Et ante præsides. & reges stabitis propter me. in testimonium illis
Et in omnes gentes. primum oportet prædicari euuangelium.
Cum autem duxerint uos tradentes. nolite præcogitare quid loquamini. Sed quod datum uobis fuerit in illa hora. id loquimini. Non enim uos estis loquentes. sed spiritus. Tradet autem frater fratrem in mortem. & pater filium. Et consurgent filii in parentes. & morte afficient eos. Et eritis odio omnibus. propter nomen meum. Qui autem sustinuerit in finem. hic saluus erit.
Cum autem uideritis abominationem desolationis stantem ubi non debet. qui legit intelligat.
Tunc qui in iudea sunt fugiant in montes. & qui super tectum non descendat in domum. nec introeat. ut tollat quid de domo sua.
Et qui in agro erit. non reuertatur retro. ut tollat uestimentum suum.

Vacaũt prgnantibus & nutrientibus in illis diebus

Orate uero ut hieme non fiant

Erunt enim dies illi tribulationes tales. qles non fuerunt ab initio creaturæ. quã condidit dñs usq: nunc. neq: fient

Et nisi breuiasset dñs dies. non fuisset salua omnis caro. Sed propt electos quos elegit. breuiauit dies

Et tunc si quis uobis dixerit. Ecce hic est xpc. ecce illic. ne credideritis

Exsurgent enim pseudo xpi & pseudo pphetæ. & dabunt signa & portenta. ad seducendos si fieri potest & etiam electos

Vos ergo uidete. ecce prædixi uobis omnia

Sed in illis diebus post tribulationẽ illã sol contenebrabitur. & luna non dabit splendorẽ suum

Et stellæ cæli erunt decidentes. & uirtutes quæ sunt in cælis mouebuntur

Et tunc uidebunt filium hominis uenientem in nubibus. cum uirtute multa & gla

Et tunc mittet angelos suos & congregabit electos suos a quatuor uentis. a summo terræ usq: ad summum cæli

A ficu autem · discite parabolam· Cum iam
ramus · eius tener fuerit · & nata fuerint folia ·
cognoscitis quia in proximo est æstas· Sic & uos
cum uideritis hæc fieri · scitote q̄ in proximo
est in ostis · Amen dico uobis · q̄o non præ
teribit generatio hæc · donec omnia ista fiant·
Cælum & terra transibunt · uerba aut mea
non transibunt·

D ie autem illo uel hora nemo scit · neq: angeli
in cælo neq: filius · nisi pater ·
Videte · uigilate & orate · Nescitis enim ·
quando tempus sit·
Sicut homo qui peregre profectus reliquit do
mum suam · & dedit seruis suis potestatem
cuiusq: operis · & ianitori præcepit ut uigil&·
Uigilate ergo · nescitis enim quando dominꝰ
domus ueniat · sero an media nocte · an
galli cantu · an mane · ne cum uenerit repen
te · Inueniat uos dormientes ; Quod autē
uobis dico · omnib: dico · uigilate·

ĒRAT AUT PASCHA · ET xiiij.
azima post biduum
Et quærebant summi sacerdotes & scribæ · quo
modo cum dolo tenerent & occiderent·
Dicebant enim · Non in die festo · ne forte

tumultus fieret populi.

m clviii
m ccl xxvi
l lxxiii
l xcviii

Et cum eet bethanie in domo symonis leprosi
& recumberet. uenit mulier habens alabastrū
unguenti nardi spicati pretiosi. Et fracto ala
baſtro. effudit sup eius. Erant aut quidā
indignāt ſecum intra semetipsos. & dicentes.
Ut quid perditio ista unguenti facta est? Potuit
enim unguentum istud. uenundari plus
quam trecentis denariis. & dari pauperibus.
Et fremebant in eam. Ihc aut dixit. Sinite
eam. Quid illi molesti estis? Bonum opus
operata est in me. Semp enim pauperes ha
betis uobiscum. & cum uolueritis potestis
illis benefacere. Me aut. non semp habe
tis.

m clviii
m ccl xcvii
l xcviii

Quod habuit hec fecit. præuenit unguere
corpus meum in sepulturam. Amen dico
uobis. ubicumq: prdicatum fuerit euan
gelium istud in uniuerso mundo. & quod
fecit hec. narrabitur in memoriam eius.

m clx
m ccl xxviii
l ccc l xiii

Et iudas scariothis unus de duodecim. abiit
ad summos sacerdotes. ut prderet eum illis.
Qui audientes gauisi sunt. & promiserunt
ei pecuniā se datauros. Et quærebat. quo
modo illum oportune traderet. Et primo

c. capud

dic azimorum quandopascha immolabant.
dicunt adiscipuli. Quouis camus & part
mus tibi ut manduces pascha? Et mittit
duos exdiscipulis suis. & dicit eis. Ite inci
uitatem. & occurret uobis homo lagena
aquae baiulans. Sequimini eum. & quo
cumq: introierit. dicite domino domus.
quia magister dicit. Vbi est refectio ma.
ubi pascha. cum discipulis meis manducē?
Et ipse uobis demonstrabit cenaculum
grande stratum. & illic parate nobis.
Et abierunt discipuli eius. & uenerunt
inciuitatem. & inuenerunt sicut dixerat
illis. & parauerunt pascha.

d. cl xi
f. iiii. cc l xxviii
lo cxxi
ℸ lxxii

Vespere autem facto. uenit cū duodecī.
Et discumbentibus eis & manducantibus.
Ait ihc. Amen dico uobis. quia unus ex
uobis me tradet. qui manducat mecum.

d. cl xii
f. i. cc lxxx
le. cc lxviii
lo cxxii

At illi coperunt contristari. & dicere
singillatim. Numquid ego?

d. cl xiii
f. ii. cc l xxxi
le cc lxviii

Qui ait illis. Vnus ex duodecim. qui in
tingit mecum in catino. Et filius quidē
hominis uadit. sicut scriptum est de illo.
Vae autē homini illi. p quē filius ho
minis tradetur.

clxiiii
VI cclxxxii
clxv
cclxxxiiii
cclxvi
lxvii lx

Bonum erat ei. si non ei natus homo ille.
Et manducantibus illis. accepit ihc panē
& benedicens. fregit. & dedit eis & ait.
Sumite. hoc est corpus meum.
Et accepto calice. gratias egit. dedit eis. &
biberunt ex illo omnes. Et ait illis. Hic est
sanguis mis nouitestamenti. qui pro multis effundetur. Amen dico uobis. quod
iam non bibam de genimine uitis. usq: in
diem illum. cum illud bibam nouum in
regno dī.

clxvii
VI cclxxxvi

Et hymno dicto. exierunt in montem oliuarum.

clxviii
IIII cclxxxvii
lo clii

Et ait eis ihc. Omnes scandalizabimini in nocte ista. quia scriptum est.
Percutiam pastorem. & dispergentur oues.
Sed postquam resurrexero. precedam uos in galilea.

clxviii
VI cclxxxvii

clxx
cclxxxviii
lx cclxxv
lo cxxvi

Petrus autem. Ait ei. Et si omnes scandalizati fuerint. sed non ego. Et ait illi ihc.
Amen dico tibi. quia tu hodie in nocte hac.
priusquam bis gallus uocem dederit.
ter me es negaturus.

clxxi
VI ccxc

At ille. amplius loquebatur. Et si oportuerit me simul commori tibi. non non

gabo · Similit aiit · & oms dicebant ·

m clxxii
v i
m ccxci
le cclxxxviii
lo clvi

Et uenient inpraedium · cui nomen gethse
mani ·

Et ait discipulis suis · Sedete hic · donec orē ·

m cl xxiiii
v vi
m cc xcii

Et assumit petrum · & iacobum · & iohannem ·
secum · & coepit pauere & tedere ·

m cl xxiiii
v iiii
m cc xc iii
lo cvii

Et ait illis · Tristis ē. anima mea · usq: ad
mortem · Sustinete hic · & uigilate ·

m clxxv
v i
m ccxciiii
le cclxxxi
lo clxi

Et cum processisset paululum · p cidit supra
& orabat · ut si fieri posset · transiret ab eo
hora · Et dixit · Abba pater · omnia tibi
possibilia sunt · transfer calicē hunc a me ·

m clxxvi
v i
m ccxcv
le cclxxxii
lo lvii-lxii

Sed non q ego uolo · sed quod tu · Et uenit ·
& inuenit eos dormientes · & ait petro ·
Simon dormis · non potuisti una hora
uigilare ?

m clxxvii
v ii
m ccxcvi
le cclxxx-lxxxiiii

Uigilate & orate · ut non intretis in temp
tationem

m clxxviii
v iiii
m ccxcvii
lo lxx

Spūs quidem promtus est · caro uero infirma ·
Et rursum abiens · orauit eundem sermo
nem dicens · Et reuersus denuo · inue
nit eos dormientes · Erant enī oculi illo
rum grauati · & ignorabant quid ei
ponderent ·

m clxxix
v vi
m ccxcviii
lo cviii

Et uenit tertio · & ait illis · Dormite iam ·

& requiescite. Sufficit. Venit hora. ecce
tradetur filius hominis in manus peccatoy.
Surgite eamus. ecce qui me tradet ppe est.
Et adhuc eo loquente. venit iudas scarioth
unus ex duodecim. & cum illo turba multa
cum gladiis & lignis. a summis sacerdotib:
& a scribis. & senioribus.
Dederat aut traditor eius signum eis. dicens.
Quemcumq: osculatus fuero. ipse est. tenete
eum. & ducite caute. Et cum venisset.
statim accedens ad eum. ait. Rabbi. &
osculatus e. eum. At illi manus iniecerunt
in eum. & tenuer eum.
Unus aut quidam de circumstantibus ed u
cens gladium. percussit servum summi
sacerdotis. & amputavit illi auriculam.
Et respondens ihc. ait illis. Tanqua ad la
tronem existis cum gladiis. & lignis com
prehendere me. Cotidie eram apud vos
in templo docens. & non me tenuistis.
sed ut adimplentur scripture.
Tunc discipuli eius relinquentes eum. omes
fugerunt.
Adulescens aut quidam sequebatur eum.
amictus sindone super nudo. & tenuerunt

m cl xxxi
m I ecc
le ccl xxxv
lo cl viii

m cl xxxvii
m II eccc
le ccl xxxvi

m cl xxxviii
m I ccc ii
le ccl xxxvii
lo cl x

m cl xxxviii
m I ccc iiii
le ccl xxxviii
lo cl xx

m cl xxxv
m VI eccc v

m cl xxxvi
s o l

cum. Ⅎtalle reecta ſindone. nudus ꝑfugit
abeis.

Et adduxer ihm adſummum ſacrdotem.
& conuencrunt omes ſacerdotes & scribe. &
seniores.

Petrus autem alongt secutus est eum. usq: in
tro in atrium summi sacrdotis. Et sedebat
cum ministris. & calc faciebat ſe adignem.

Summi uero sacrdotes & omne conalium
querebant aduersus ihm testimonium.
ut eum mortadarent. nec inuenichant.
Multi enim testimonium falsum dicebant
aduersus eum. & conuenientia testimo
nia nonerant.

Et quidam surgentes. falsum testimonium
ferebant aduersus eum dicentes. Quia nos
audiuimus eum dicentem. Ego dissoluā
templum hoc manufactum. & ædificabo
Et non erat conueniens testimonium il
lorum.

XIII Et exsurgens summus sa
cerdos in medium. interrogauit ihm
dicens. Nonrespondes quicquid adu
quitibi obiciuntur ab his? Ille autem
tacebat. & nihil respondit. Rursum

M cl xxxvii
M cccvii
le ccxc
la clxii

M cl xxxviii
M ccc viii
la clxiii

M cl xxxviii
M cccviii
le cccv

M cccc
vi
M ccviii

et post triduum
aliud non manu
factum

sacerdos interrogabat eum. & dixit ei:
Tu es xpc filius dei benedicti?
Ihc autem dixit illi: Ego sum. Et uidebitis
filium hominis a dextris sedentem uirtutis.
& uenientem cum nubibus cæli.
Summus autem sacerdos scindens uestimen
ta sua. ait
Quid adhuc desideramus testes? Audistis
blasphemiam. Quid uobis uidetur?
Qui omnes condempnauerunt eum. esse
reum mortis.
Et cœperunt quidam conspuere eum. &
uelare faciem eius. & colaphis eum cædere.
& dicere ei. Prophetiza. Et ministri
alapis eum cædebant.
Et cum est petrus in atrio deorsum. uenit
una ancillarum summi sacerdotis. Et cū
uidisset petrum calefacientem se. aspi
ciens illum ait. Et tu cum ihū nazare
no eras. At ille negauit dicens. Neq:
scio. neq: noui quid dicas.
Et exiit foras ante atrium. & gallus can
tauit. Rursus uidit eum. & cœpit dicere
ancillæ. coepit dicere circūstantibus.
quia hic ex illis est. At ille rursum negauit.

Et post pusillum. rursus quia stabant dicc
bant petro. Vere. ex illis es. Nam & galilc
us es. Ille aũt coepit anathematizare &
iurare. quia nescio hominem istum quem di
citis. Et statim iterum gallus cantauit.

Et recordatus e. petrus uerbi quod dixerat
ei IHS. priusquam gallus cantet bis. ter
me negabis. & coepit flere.

Et confestim. mane consilium facientes
summi sacerdotes. cum senioribus & scrib.
& uniuerso concilio.
Vincientes IHM. duxerunt & tradiderunt
pilato.

Et interrogauit eum pilatus. Tues rex
iudeorum? At illo respondens. ait illi.
Tu dicis

Et accusabant eum summi sacerdotes in
multis. Pilatus aut. rursum interrogau
it eum dicens. Non respondes quicquam?
Vide in quantis te accusant. Ihc autem
amplius nihil respondit. ita ut miraret
pilatus

Per diem autem festum. dimittere solebat
illis unum exuinctis. quem cumq: pe
tissent

Erat aũt quidicebatur barabbas. quicum
seditiosis erat uinctus. quiinseditione
fecerat homicidium. Et cum ascendisset
turba. coepit rogare sicut semp faciebat
illis. Pilatus aũt respondit eis. & dixit.
Uultis dimittam uobis regem iudeorum.
Sciebat enim. quodp inuidiã tradidissent
eum summi sacerdotes.

Pontifices autem concitauerunt turbam.
ut magis barabban. dimitteret eis.

Pilatus aũt. iterum respondens. ait illis.
Quid ergo uultis faciam regi iudeorum.
Illi. iterum clamauerunt. Crucifige
eum. Pilatus uero. dicebat eis. Quidẽ
malifecit. Illi. magis clamabant.
Crucifige eum.

Pilatus aũt uolens populo satisfacere. di
misit illis barabban. & tradidit ihm
flagellis cęsum. ut crucifigeretur.

Milites aũt duxerunt eum intro in atriũ
pretorii. & conuocant totam cohortem.
Et induunt eum purpura. & imponũt
ei plectentes spineam coronam. & coepe
runt salutare eum. Aue. rex iudeo
orum. Et paciebant caput eius arundi

ne & conſpuebant eum. & ponentes genu
adorabant eum.

Et poſtquam illuſerunt ei. exuerunt illū
purpura. & induerunt illum veſtimen
tis ſuis. & educunt illum ut crucifigerent
eum.

Et angariaverunt prętereuntem quen
dam ſymonem cyrenęum venientē
de villa. patrem alexandri & rufi. ut
tolleret crucem eius.

Et perducunt illum in golgatha locum.
quod eſt interpretatum caluarię locus.

Et dabant ei bibere myrratum vinum.
& non accepit.

Et crucifigentes eum. diviſerunt veſti
menta eius. mittentes ſortem ſuper eis.
quis quid tolleret.

Erat autem hora tertia. & crucifixe
runt eum.

Et erat titulus cauſe eius inſcriptus.
rex iudeorum.

Et cum eo crucifigunt duos latrones.
unum a dextris. & alium a ſiniſtris
eius.

Et adimpleta eſt ſcriptura quę dicit.

& cuiuiniquis repiratus est.

Et preterentes blasphemabant eum. mo
uentes capita sua & dicentes. Vah. qui
destruit templum. & intribus dieb:
redificat. Saluum fac temetipsum.
descendens de cruce.

Similiter & summi sacerdotes ludentes
ad alterutrum cum scribis. dicebant
Alios saluos fecit. seipsum non potest
saluum facere. Xps rex isrl. descen
dat nunc de cruce. ut uideamus. & cre
damus.

Et qui cum eo crucifixi erant. conuitia
bantur ei.

Et facta hora sexta. tenebre facte sunt
per totam terram. usq: in horam nonam.

Et hora noua. exclamauit ihs. uoce
magna dicens. heloy. heloy. le
masabictani. quod est. interpretatum.
deus meus. deus meus. utquid dereliquisti me.

Et quidam de circum stantibus audien
tes dicebant. Ecce helyam uocat.

Curens autem unus. & implens spon
giam aceto. circumponensq: calamo.
potum dabat ei dicens. Sinite. uide

dñ ccxxiii
f 1 dñ cccxliii
le cccxxviiii
lo cciiii

Ianus ſiuenit hdias addeponendū eū.
hc autem emiſſa uoce magna. exſpira
uit.

dñ ccxxiiii
f 11 dñ cccxliiii
le cccxxviii

Etudum tompliſaſſum eſt induo. aſur
ſum uſq: dorſum.

dñ ccxxv
f 11 dñ cccxlui
le cccxxx

Uidens autem centurio quiqxaduerſo ſtabat.
quia ſicclamans exſpiraſſet. ait. Uere.
hic homo filius dī erat.

dñ ccxxvi
f vi dñ cccxlui

Erant aut & mulieres delonge aſpicientes.
interquas erat maria magdalene. & maria
iacobi minoris. & ioſeph mater. & ſalome.
Et cum eē ingalilea ſequebantur eum. &
miniſtrabant ei. & alie multe. quaeſi
mul cumeo aſcenderant hieroſolimam.

dñ ccxxvii
f 1 dñ cccxlviii
le cccxxxii
lo ccvi

Etcum iam ſero factum eſſet. quia erat paraſce
ue quodē. antē ſabbatum. uenit ioſeph
abarimathia. nobilis decurio. qui & ipſe erat
expectans regnum dī. Et audiatr' introit
ad pilatum. & petit corpus ihū. Pilatus
autem. miabatur ſiam obiſſe. Et acce
ſito centurione. interrogauit eum. ſiam
mortuus eſt. Et cum cognouiſſet a centu
rione. donauit corpus ioſeph.

dñ ccxxviii
f 1 dñ cccxlviii
le cccxxxiii
lo ccvii

Ioſeph autem mercatus ſindonem. & depo
nens eum inuoluit ſindone. & poſuit
eum in monumento. quod erat excaſum de

pata. Et aduolunt lapidem. ad ostium monumenti.

xvj.

Maria autem magdalena. & maria ioseph. aspiciebant ubi poneretur.

Et cum transisset sabbatum. Maria magdalena. & maria iacobi. & salome. emerunt aromata. ut uenientes unguerent eum.

Et ualde mane una sabbatorum ueniunt ad monumentum. orto iam sole. Et dicebant ad inuicem. Quis reuolua bit nobis lapidem ab hostio monumenti? Et respicientes. uiderunt reuolutum lapidem. Erat quippe magnus ualde. Et introeuntes in monumentum. uiderunt iuuenem sedentem in dextris. cooptum stola candida. & obstupuerunt.

Qui dicit illis. Nolite expauescere. Iesum quaeritis nazarenum. crucifixum. surrexit. non est hic. Ecce locus. ubi posuerunt eum. Sed ite. dicite discipulis eius. & petro. quia praecedit uos in galileam. Ibi eum uidebitis. sicut dixit uobis.

Et exeuntes. fugerunt de monumento.

bnúsérat enim eas tremor. & pauor eas
& nemini quicquam dixerunt. Timeri
bant enim. Surgens autem mane pri
ma sabbati. apparuit primo mariae
magdalenae: de qua ciecerat septem
daemonia. Illa uadens. nuntiauit his
qui cum eo fuerant. lugentibus &
flentibus. Et illi audientes quia uiuit
& uisus est ab ea. non crediderunt.
Post haec duobus ex eis ambulan
tibus ostensus est in alia effigie. eun
tibus in uillam. Et illi euntes nuntia
uerunt ceteris. nec illis crediderunt.
Nouissime recumbentibus undecim ap
paruit. & exprobrauit incredulitatem
illorum. & duritiam cordis. Quia his
qui uiderant eum resurrexisse. non cre
diderunt. Et dixit eis. Euntes in mun
dum uniuersum. praedicate euuangelium
omni creaturae. Qui crediderit &
baptizatus fuerit. saluus erit. Qui
uero non crediderit. condemnabitur.
Signa autem eos qui crediderint. haec se
quentur. In nomine meo daemonia
eicient. linguis loquentur nouis ser-

pentes tollent. Et si mortiferum
quid biberint. non eis nocebit. Super
egros manus imponent. & bene habe
bunt. Et dns quidem ihs postquam lo
cutus e. eis. assumptus est in celum. &
sedit ad dexteris di. Illi aut pfecti. p
dicauerunt ubique. dno cooperante
& sermonem confirmante. sequen
tibus signis.

EXPLICIT EUA
NGELIUM SE
CUNDUM MAR
CUM.

INCIPIT ARGUMENTUM EUUANGELII SECUNDUM LUCAM:

LUCAS SYRUS ANTIOCENSIS. artemedicus. discipulus apostolorum. postea paulum secutus usq: adconfessionem eius: seruiens dno sine crimine. Namneq: uxorem umquam habens neq: filios. septuagintа & quattuor annorum obiit inbithinia: plenus spu sco. Quicum iam scripta essent euuangelia. pmatheum quidem iniudaea. pmarcum autem in italia. sco instigante spu. inachaiae partibus: hocscripsit euuangelium. Significans apud ipsum inprincipio ante alia esse descripta. cui extranea quae ordo euuangelicae dispositionis expos cit: eamaxime necessitas laboris fuit. ut primum gentis fidelibus. omni pro phetatione uenturi incarnem di xpi manifestata humanitas. ne tu ducis fabulis attenti. insolo logis desiderio teneren tur. neue hereticas fabulis. & stultas

ſollicitationibuſ ſeducti. excederant aucto
re. elaborarat. Dehinc utinprincipio
euuangelii iohannis natiuitate praeſumpta
cui euuangelium ſcriberet. & inquo deus
ſcriberet. indicaret. ſ conſtans inſe com
pleta eſt. quaeſſent abaliis inchoata.
Cuiideo poſt baptiſmum filiidi apfec
tione generationis inxpo implet. repe
tendę aprincipio natiuitatis humanae
poteſtas ꝑmiſſa eſt. ſ utrequirentibus
demonſtraret. inquoapprehendens etat
ꝑnathan filium introitu raurrentis in
dm generationis admiſſo indiſparabilis
di. praedicans inhominibus xpm ſuum
ꝑfecti opuſ hominis redire inſe ꝑfiliū
faceret. quipdauid patrem. uenientibus
ret praebebat inxpo. Cuilucc. nonim
merito &iam ſcribendorum apoſtolicorū
actuum poteſtas inmyſterio datur. ut
do indmpleno. & filio proditionis ex
tincto. oratione abapoſtolis facta. ſorte
dni electionis numerus compleretur. Sicq:
puulus conſummationē apoſtolicas acta:
daret. quamdiuconiuga ſtamulum recti
tudinem dns dogiſſet. Quod exlegemab:
aequirentab: dm. & ſipſingula expediri

nobis. male fuerat. scias tamen quod
operantem agricolam. oportuit defru
ctibus suis vesci. utamur publicam
curiositatem. non nostram voluntatibus dm
uideremur. quam fastidientibus prodesse

Explicit Argumentum
Incipiunt capitula eius

Dem:

·I· Zacharias uiso angelo quia non credidit.
omnium. Elisabeth uxor eius
concepit. maria quoq: despōso cum
concepisset & salutauit elisabeth. elisa
beth salutata pphetauit. & peperit.
Et ut nomen filii sui iohannis zacharias
scripsit. locutus est. ac filium prophetauit
ante dnm prophetauit. postq quam
peperit maria ihm. infantem inspicio
posuit. quem pastores iuxta angelorum
indicia inueniunt. quiq: octauo die
circumciditur.

·II· Symeon iustus. xpm manibus sumptū
benedicit. anna pphetissa uiduus mul
ta de xpo pphetat: his annorū duodecī.

intemplo cumdoctoribus legis muen
tis. inpatris sedē oportere ꝓnuntiat.
·III· Anno quinto decimo imperii ꝯberii cesa
ris pilato ꝑcurante. Johannes baptista
pēnitentiam p̄dicat. & fortiorem xp̄m
uenturum designat. quo baptizato co
lumbae figura sp̄s sūpra descendit.
uox etiam de cło filium di indicat.
quem putabant filium ioseph.
·IIII· Ductus in desertum hīc quadraginta di
ebus ieiunauit. & a diabolo ꝑtatus
uicit. reuersus in galileam. docet sabba
tis in sy̅nagam ingressus isaiam sc̄ signa
re. a nullum ꝓphetam in patria sua
dicit acceptum. de qua ejectus apud ca
phar naum hominem a demonio sab
batis liberat. & socrum sy̅monis af
bribus & multos male habentes cura.
& demonia sc̄ confitentia increpat.
de qua alloquitur. de qui pisces multos
capi facit. Ubi & eum petrum. iohannē.
& iacobum elegit. leprosum mundat.
in deserto orat.
·V· Paralyticum demissum ꝓ tectum hīc
a peccatis & ab infirmitate liberat. le
uī publicanum sequi libet. apud quē

murmurantibus phariſeis ſanarit.
dicit ſanis nonesse opus medicum. & de
ieiunio diſputans parabolam panni &
utrium ponit. ſpicas uellentibus diſci
pulis pancs ꝓpoſitionis commemorat.
hominem manum aridam habentem
ſabbatis curat. Inoratione ꝓnoctat.
apoſtolos elegit. turbas alloquitur. be
atitudinem aliorum. & aliorum inſidia
tionem ꝓmittens. parabolam proferens
de ducatu cęci. & magiſtri. & diſcipli.
& feſtucae inoculo uel trabis. & arboris
boni fructus uel mali. & hominem qui
domum ſuper petram. uel ſuꝑ arenam
ędificat.

VI. Centurionis puerum curat. Viduę filiū
reſuſcitat. Iohannes diſcipulos mittit ad
ihm. & xp̄c de iohanne loquitur. ſub
nectens ſimilitudinē puerorum in foro
ſedentium. mulier peccatrix pedes xp̄i
lauit & unxit. ꝓp̄t quam parabola dr̄
creditoris. quipiam uel mutuū conce
dit. Intuendę ſequentibus ſecurbis. &
mulieribus. quacunq; erant ſimilitudi
nem ſeminantis dicit. cuius ſemen in bo
nam terram uel petroſam cecidit. Lucernū

nonsubuas. ſ; ſuper candelabrum poni.
matrem & frēs repudiat. nauigans post
ſomnium tempeſtatem ſedat. hominē
a maledictione liberat.

·VII· Iairi filiam dumirā reſuſcitare. mulierem a profluuio liberat. puellam
uiuificat.

·VIII· Mittens diſcipulos predicare data eis omī
poteſtate. quibus herode miranter
uerſis. in deſerto quinq: panibus & duo
b; piſcibus quinq: milia uirorum ſatiat.
interrogans. quē se dicerent turbe. apertо xpō declaratur. & monet. abnegatis
omnib: crucē tolli & se ſequi. deſignans
eē illic quimortem nongustarent ante
uiſionē glie eius.

·VIIII· In monte aſſumpto petro·iohanne. & iacobo xpūs transfiguratur. inter moysen
& helyam uiſus. ubi tria tabernacula
petrus debet fieri dicit. & nube ob
umbrantur. a uoce celeſtis filium
declarat. puerum lunaticum liberat.
a ſe tradi deberi pnuntiat. & cogitantes diſcipulos quis eorum maior eſſet
inſtruit. a non prohibendum quiinnomine ſuo uirtutem facit. a ſamaritanis

nonrtaiptaur. & uotemas apoſtolos ignē
ſupeos deſcendere increpat. ſequi uolen
ti ſe nonhabere ubicapud relinet prae
dicat. Alterum tamen ipſa etiam pa
tris morte intermiſſa adſequendum,
eligit. & alio uolenti ſuis primum re
nuntiare. arboris figuram ponit
& eo reſpiciemas.

·x· Eligit ſeptuagina. duo. quos mittit
adpraedicandum. Ipſe uero increpat
ciuitates. & retuerſos diſcipulos exem
dicit filiaores. quodeorum nomina
incaelo eant ſcripta. Obquam rem gras
agit patri. quodbonaſint paruuli re
uelata. & omnia ſibia patre tradita ma
nifeſtat. quemnemineм niſi filium
noſſe declarat. beatos q; oculos quiui
derint. idquod prophetis non contigit.
alagis pertio temptatus. mandata quę
fieri praecepit dns. parabolam uulne
rati. quem leuita. & ſacerdote praeterr
unte. ſamaritanus colligit. Apudmar
tham mariae partem colliudat.

·xi· Poſt orationem propriam. docet oratio
nem. & parabolam ponit eius. quippe
taedium dat poſtulanti panem. Pe

cendum esse. quærendum. & pulsandū
exemplo asserens. dæmonium ejiciens.
in principe dæmoniorum. idem phari
sæos opinantes destruxit. beatosq:
dicit. qui audiunt uerbum. & custodi
unt. dans signum ionæ. & reginæ
austri. & niniuitas iudicio dicit fore
beatos. & lucernam supcandelabrū
poni. & quod oculus sit lucerna cor
poris. apud pharisæum inuitatus.
lauandum potius quodintus est cle
mosinis ꝓnuntiat. increpans multos
pharisæos. & legis doctores.

·XII· Pharisæis uolentibus cum eo cæmendere
discipulos palam doc&. ut eorum fal
lacias caueant. ut eum timeant qui
potest post mortem in gehennam mit
tere. & pluris esse discipulos quinq:
passeribus dipondio ualentibus. & ne
gantem seneganturum. & peccanti in
spm̃m̃ non remittendum. & non cogi
tandum quid apphensus loquatur.
petenti respondit se n̄ esse diuisorem
hereditatis. similitudinem eius. cui mul
ta nata sunt. cuius anima eadem noc
te petitur. & docet exemplis nonco

grandum detrastino. faciendamq: demo
sinam omnibus uendtas. & uigilandū.
dicens pro. felicem esse bonum dis
pensatorem. Inde dicit ignem mittere
sup terram. non pacem. turbis quoq:
dicentibus. quod faciem celi cognosce
rent. tempora non intelligerent. quos
monet. ut dum in uia essent. reconcilia
rentur aduersario. ne tradti non ex
irent. donec nouissimum. quadran
tem reddderent.

·XIII· Cum enumeratum fuisset galileos occi
sos. monet agendam poenitentiam.
parabolam ficulneae subiungens. qua
dominus cum infructuosam uellet ex
cidere stram postulauit. cumu
lierem annis decem & octo curuam ere
xisset. indignantem archi synagogum
increpat. Unde similitudinem grani
synapis subiungit. ex quo arbor ma
gna holeribus nascitur. & fermentū quod
abscondit mulier in farina. & ait in
troeatur p angustum ostium necludit.
phariseis dicentibus. quia herodes ui
lere eum occidere. dicit eum uulpem.
& pphetam extra hierm non perire. &

ingrepat hiertm.

·XIIII· Sabbatis curat hydropicū. discumbendi
dat ordinem · inuitantem hortatur pau
peres pascere. similitudinem iungens
hominis qui excusantib: inuitatis. cecos.
claudos. debiles uocauit. & turbis depla
tas hortatur omnem affectionem ppt̄
se relinquendā. parabolam ponens tur
rim aedificare uolentis & regis.

·XV· Salfatuum cū nondebet. murmurantib:
pharisaeis de conuiuio peccatoy. dat si
militudinem pastoris propter unam
ouem nonaginta nouem relinquentis.
& mulierem quaerentem dragmam per
ditam Inuenientis gaudet. sed & homini
qui duobus filiis substantiam diui
sit. ex quibus iunior prodige egit.
ppter quo uitulus occiditur. de dispensatore
prodigo qui sapienter fecit. & ideo
ex emplis hortatur operandum. & de
ridentes cum pharisaeos increpat. legē
& pphetas usq: ad iohannē dicens. ac
moechari cum ostendit. qui sua dimissa
alteram accipit uxorem. & ab alio di
missam ducit.

·XVI· Parabolam de diuite & lazaro. & nemini

mum detrahentibus scandalizandum.
atq: omnia accepta fratri remittenda. &
quod fidos ut granum sinapis transf
ferat arborem mori inmare. seruitu
quoq: debitam exhibendum. decem
leprosi curantur. exquibus unus reuer
sus. ihm sequitur gras agens do. Intra
nos & regnum di. regnum autem
ipsum iuxta exemplum noxe uel
loth subuertendum. actum aliud as
simi & aliud relinqui. & ubi fuerit
corpus illic aquile. similitudine
uidue rogantis. & iudicis iniqui.
& duorum in templo orantium. &
infantes non prohibendos. similitu
do diuitis. & cameli facilius per foram.
acus transitura. & omnia hic relin
quenda.

fico

XVII. Cum discipulis aduentura sibi indica
ret. cecum mendicantem curauit. Za
cheum collaudit dimidiam substantiam
pauperibus offerentem. & similitu
dinem decem quidecem minas rursus
ad regnum seruis suis distribuit.
& de extremo eorum quicum regem se
causa uocarunt. sup pullum asine

sedit. & sup hierusalem flevit. & ventura
ei predixit. Ibidem templo mensas ejec
tit. & vendentes columbas ejecit. Pha
risæos interrogantes. in qua potestate
hæc faceret. de baptismo Iohannis in
terrogat. Parabolam subiungens. aus.
quicum servos misisset ad vineam. pos
tea filium misit. & de lapide abiecti
ficantibus reprobato.

XVIII. Tentatus. de tributo respondit. de
muliere quæ septem viros habuit.
addit de se interrogans. quomodo xp̃c
filius david esset. cum eúm ipse dn̄m
dicat. & monet a scribis cavendum.
Viduam laudat. quæ in donario duo
minuta misit. de templi structura.
& de futura passione. & de exitu
hierl̃m. & fine sæli. de adventu xp̃i
in maiestate. & similitudinem ficul
neæ. & monet vigilandum.

XVIIII. De azimorum die appropinquante.
iudas dæmonio repletus. de traden
di tempus pecunia sibi promissa. & dis
cumbentibus secum discipulis. sacra
mentum panis & calicis ostendit. &c

tradtorem designat. Certantibus de
gradu. cum praefert qui ministrat. &
petro dicit quodcum oc negaturus.
admonitus. discipulis ut uendito uesti
mento emant gladium. pgit admonē
oliueti. Quicum orasset. discipulos
excitat dormientes.

XX. Accedente iudā uenit turba. & osculo
tradit xpc. & petrus auriculam ser
uo abscidit. ducto ihū ad domum prin
cipis sacerdotum petrus ibi ter negauit.
Xpc deducitur. interrogatus a iudaeis.
a pilato. & ab herode. actunc inimicitiā
pilatus & herodes redeunt. barabbas di
mittitur. & ihc a iudaeis crucifigend
tradit. quiplangentibus cum mulie
ribus: ut sese magis plangerent dixit.
& inter latrones fixus. acceti potum acce
pit. titulo rex designatur. a quo unus
exlatronibus credens ad paradysum
ducitur. ab hora sexta usq: ad nonam
diem obscuratus est. & ihū spm emit
tente. ut dum complu sassum est. quibus
uisis. centurio. & qui ad erant dnm
magnificant. Ioseph postulat corpus

& fepdit · quodmulieref requiraref · non in
uenium ·

·xxi· Nuntiant mulieref angelorum uifionem ·
Necredunt difapuli · Cumef duo adciftel
lum · In panif fractione xp̃m cognofcunt ·
Ctreuerfi difapuli · indicant quibuf ih̄c
apparuit · & plagaf noncredentibus
oftendit · & pifcem · acfauum accendum
accepit · Alloquitur apoftolof · & cor
eorum aperit adintellegendū · quod hoc
compti oportuerit · & ut illic eff̃et ·
donec Inceof ueniret uirtuf admonuit ·
tuncbenedixit eof & rteceffit · rdiquit
q;; Laudantef dm̄ intemplo ·

Explicivnt capi
tvla evvangelii
secvndvm lucā:

INCIP
EVGLM
SCDM
LVCAM

QUIDEM MULTI CONA
TI SUNT ORDINARE
NARRATIONEM QUE
IN NOBIS COMPLETE SUNI
RERUM ~ SICUT TRA
DIDERUNT NOBIS QUI AB
INITIO IPSI VIDERUNT ET
MINISTRI FUERUNT SERMO
NIS ~ VISUM EST ET MIHI
ASSECUTO A PRINCIPIO OMIB;
DILIGENTER EX ORDINE TIBI
SCRIBERE OPTIME THEOPHILE VT
COGNOSCAS FORŨ VERBORŨ DE QUIBŸ

qudrtus et ucritatem.

1 FUIT IN DIEBUS HERODIS RE
gis iudę. sacerdos quidā nomine
zacharias de uice abia. & uxor illi de
filiabus aaron. & nomen eius elisabeth.
Erant autem iusti amboante dm. incē
dentes in omnibus mandatis. & iustifi
cationibus dni. sine querela. Et non
erat illis filius. eo quod esset elyſabeth
sterilis. & ambo processissent in diebus
suis. Factum ē. autem cum sacerdotio
fungeretur in ordine uicis suę ante
dm. secm consuetudinem sacerdo
tii. sorte exiit. ut incensum poneret.
Ingressus in templum dni; & omnis
multitudo —— erat populi. orans fo
ris. hora incensi. Apparuit autem illi
angls dni. stans a dextris altaris in
censi. Et zacharias turbatus ē. uidēs.
& timor irruit sup eum. At ille autem
ad illum angls. Ne time zacharia.
quo exaudita est deprecatio tua. & ux
or tua elisabeth pariet tibi filium.
& uocabis nomen eius iohannem. Et

erit gaudium tibi & exultatio. & mul
ti in natiuitate eius gaudebunt. Erit
enim magnus coram dño. & uinum
& siceram non bibet. & spũ sco replc
bitur adhuc exutero matris sue. &
multos filiorũ isrl conuertet ad dnm
dm ipsorum. & ipse p̃cedet ante illũ
in spũ & uirtute helyc. ut conuer
tat corda patrum in filios. & incredibi
les ad prudentiam iustorum. Parare
dño. plebem p̃fectam. Et dixit za
charias ad angelum. Unde hoc sciam.
Ego enim sum senex. & uxor mea pcss
sit in diebus suis.

Le II
S V
O III

Et respondens angls. dixit ei. Ego sum ga
brihel qui asto ante dm. & missus sũ
loqui ad te. & hec tibi euuangelizare.

Le III
S X
O L

Et ecce eris tacens & non poteris loqui.
usq: in diem quo hec fiant. pro eo q̃d
non credidisti uerbis meis. que im
plebuntur in tempore suo. Et erat
plebs expectans zachariam. & mira
bantur q̃d tardaret ipse in templo.
Egressus autem. non poterat loqui ad
illos. & cognouerunt quod uisionem

uidisset intemplo: Et ipsecrat innuens
illis. & permansit mutus. Et factum est
ut impletisunt dies officii eius: abiit
indomum suam. Post hos aut dies: con
cepit elisabeth uxor eius: & occultabat
se mensibus quinq: dicens. Quia sic
fecit mihi dns indiebus: quib: respexit au
ferre obp brium meū inter homines.
In mense aut sexto. Missus e. angelus
gabriel adō inciuitate galilee. cui no
men nazareth. aduirginē desponsatam
uiro cui nomen erat ioseph de domo dauid:
& nomen uirginis maria. Et ingressus
angls adeam. dixit. Aue gra plena.
dns tecum benedicta tu inmulieribus.
Quae cum audisset. turbata e. insermone
eius. & cogitabat qualis eet ista salu
tio. Et ait angls ei. Ne timeas maria.
inuenisti enim gram apud dm. Ecce con
cipies inutero & paries filium. & uocabis
nomen eius ihm. Hic erit magnus. &
filius altissimi uocabitur. Et dabit illi
dns ds sedem dauid patris eius. & regna
bit indomo iacob inaeternum. & regni eius
non erit finis. Dixit aut maria adangl.

Quomodo fiet istud · quoniam non cog
nosco ? Respondens angls . dixit ei ·
Spūs scūs superueniet in te · & uirtus altissimi
obumbrabit tibi · Ideoq: & quod nascēt
sanctū · uocabitur filius dei · Et ecce
elisabeth cognata tua · & ipsa concepit filiū
in senectute sua · & hic mensis est sextus
illi quae uocatur sterilis · quia non erit
impossibile apud dm̄ omne uerbum ·
Dixit autem maria · Ecce ancilla dñi ·
fiat mihi secm uerbum tuum · Et dis
cessit angls ab illa ·

Surgens autem maria in diebus illis · abi
it in montana cum festinatione in ciui
tatem iuda · & intrauit in domum zacha
riae · & salutauit elisabeth · Et factū est
ut audiuit salutationem mariae elisa
beth · exultauit infans in utero eius ·
Et repleta est spū scō elisabeth · & excla
mauit uoce magna & dixit · Benedic
ta tu inter mulieres · & benedictus fru
ctus uentris tui · Et unde hoc mihi
ut ueniat mater dñi mei ad me ?
Ecce enim ut facta est uox salutationis
tuae in auribus meis · exultauit in gau

dio anfans mutro meo fr beata
quia credidit quo pficientur ea que
dicta sunt ei a dño. fr ait maria.
Magnificat anima mea dñm. & exul
tauit spūs meus in deo salutari meo. Quia
respexit humilitatem ancille sue. ecce
enim ex hoc beatam me dicent omnes ge
nerationes. Quia fecit mihi magna qui
potens est. & sanctum nomen eius. Et misericordia eius in progenies & progenies
timentibus eum, fecit potentiam in
brachio suo. dissipsit superbos mente cor
dis sui. Deposuit potentes de sede. & exal
tauit humiles. Esurientes implet
uit bonis. & divites dimisit inanes.
Suscepit israel puerum suum. memora
ri misericordie sue. Sicut locutus est
ad patres nros. abraham & semini eius
in secula. Mansit autem maria cum
illa quasi mensib: tribus. & reuersa
est in domum suam. Elisabeth aute
impleta est tempus pariendi. & &
peperit filium. Et audierunt vici
ni & cognati eius. quia magnificauit
dns misericordiam suam cum illa. & con

gratulabantur· a· Et factum ē indie oc
tauo· uenerunt circumcidere puerum·
& uocabant eum nomine patris sui za
chariam· Et respondens mater eius dix·
Nequaquā· sed uocabitur iohannes· Et dix
erunt ad illam· Quia nemo ē in cog
natione tua· quiuocetur hoc nomine·
Innuebant autem patri eius· quem uelit
uocari eum· Et postulans pugillarē·
scripsit dicens· iohannes ē nomen eius·
Et mirati sunt uniuersi· Aperum est autē
ilico os eius & lingua eius· & loquebatur
benedicens dm· Et factus ē timor sup
om̄s uicinos eorum· & sup omnia mon
tana iudeae diuulgabantur omnia uer
ba haec· Et posuerunt omnes qui audi
erant in corde suo· dicentes· Quid
putas puer iste erit· Etenim manus
dni· erat cum illo· Et zacharias pater
eius impletus ē spū sco· & prophe
tauit dicens· Benedictus dns deus isrl· q
uisitauit & fecit redemptionem· ple
bi suae· Et erexit cornu salutis nobis·
in domo dauid pueri sui· Sicut locut
est p os sanctorū· qui a seculo sunt pphetarū

ciuſ· Salutem exinimicaſ nr̄ıſ·˙ & de
manu omnium quiodeṙunt noſ· Adfaci
endam miſeḋam cumpatribuſ nr̄ıſ·ꝫ me
morari teſtamenti ſuiſc̄· Iuſiurandum
qđ iuṙauit adabrahm patṙem nr̄m·ꝫ datu
rumſe nobiſ· Utſine timoṙe de manu
inimicoṙum nr̄oꝝ liberati·˙ ſeṙuiamuſ
illi· Inſc̄tate & iuſtitia coram ipſo·˙ om
nib: diebuſ nr̄ıſ· Et tu puer ṗpheta
altiſſimi uocaberiſ·˙ pṙ̄ibiſ enim ante
faciem dn̄i· parare uiaſ eiuſ· Ad dandi
ſcientiam ſalutiſ plebi eius·˙ in remiſſi
onem peccatoṙum eoṙum· Per uiſcera
miſeric̄ie d̄i nr̄i·ꝫ in quibuſ uiſitauit noſ
oriens ex alto· Illuminare his qui in te
nebriſ· & in umbra moṙtis ſedent·˙ ad di
rigendoſ pedeſ nr̄oſ in uiam pacis·
Puer autem creſcebat & confoṙtabatur ſpū·˙
& erat in deſeṙtis uſq: in diem oſtenſionis
ſue ad iſṙl· Factum ē· autem in dieb:
illiſ·˙ Exiit edictū a ceſare auguſto·˙ ut
deſcriberetur uniuerſus orbis· Hec
deſcriptio prima·ꝫ facta eſt apṙeſide ſy
rie cyṙino· Et ibant omn̄ſ·˙ ut ṗfite
rentur ſinguli in ſuam ciuitatem· Aſcen

.y.

dit autem & ioseph agalilea de ciuitate na
zareth. in iudeam ciuitatem dauid. que
uocatur bethleem. eo quod esset de domo
& familia dauid. ut profiteretur cum ma
ria desponsata sibi uxore pregnante.
Factum est autem cum essent ibi. impleti
sunt dies ut parieret. Et peperit filiū
suum primogenitum. & pannis eum
inuoluit. & reclinauit eum in presepio.
quia non erat eis locus in diuersorio. Et pas
tores erant in regione eadem uigilantes.
& custodientes uigilias noctis. super gre
gem suum. Et ecce angelus dñi stetit iux
ta illos. & claritas dī circumfulsit illos.
& timuerunt timore magno. Et dixit
illis angelus. Nolite timere. Ecce enim euan
gelizo uobis gaudium magnum. quod
erit omni populo. quia natus est. uobis
hodie saluator. qui est. xps dns in ciuitate
dauid. Et hoc uobis signū. Inuenietis
infantem pannis inuolutum. & positū
in presepio. Et subito facta est cum angelo
multitudo militie celestis. laudantiū
dm & dicentium. Gta in altissimis dō.
& in terra pax hominibus. bone uoluntatis.

factum est ut discesserunt ab eis angeli
in celum. Pastores loquebantur ad
inuicem. Transeamus usq: bethleem. &
uideamus hoc uerbum quod factum est.
quod dns ostendit nobis. Et uenerunt
festinantes. & inuenerunt mariam & ioseph.
& infantem positum in presepio. Uidentes
autem. cognouerunt de uerbo quod dic
tum erat illis de puero hoc. Et oms qui au
dierunt mirati sunt. & de his quae dicta
erant a pastoribus ad ipsos. Maria aut
conseruabat omnia uerba haec. conf
rens in corde suo. Et reuersi sunt pastores.
glorificantes & laudantes dm. In omib:
quae audierant & uiderant. sicut dictum e.
ad illos. Et post quam consummatis sunt
dies octo ut circumcideretur. uocatum
e nomen eius ihc. Quod uocatum est
ab angelo. prius quam in utero concep
retur.

Et postquam impleti sunt dies purga
onis eius. secm legem moysi. tulerun
illum. in hierlm. ut sisterent eum
dno sicut scriptum e in lege dni. Quia
omne masculinum adaperiens uulua.

scm dño uocabitur. Fit ut darent hos
tiam scdm quoddictum ē inlege dñi.
par turturum. aut duos pullos colū
barum.

H Ecce homo erat in hierlm.
cui nomen symeon. Et homo iste iust⁹
& timoratus. exspectans consolationē
isrl. & spūs scūs erat in eo. Et responsū
acceperat aspūsco. nonuisurum se
mortem. nisiprius uideret xpm dñi.
Et uenit inspū in templum. Et cum
inducerent puerum ihm parentes ei⁹.
ut facerent scdm consuetudinem legis
pro eo. & ipse accepit eum in ulnas suas.
& benedixit dm & dixit. Nunc dimit
tis seruum tuum dne. scdm uerbum
tuum in pace. Quia uiderunt oculi
mei salutare tuum. quod parasti
ante faciem omniū populorum. Lumen
ad reuelationem gentium. & gla
plebis tue isrl. Et erat pater eius
& mater mirantes. super his quae dice
bantur de illo. Et benedixit illis
symeon. & dixit ad mariam matrem
eius. Ecce positus est hic in ruinā.

& resurrectionem multorum inisrt. & in
signum cui contra dicetur. Et tuam ipsius
animam ptransibit gladius. ut revelen
tur exmultas cordib: cogitationes. Erat
anna pphetissa filia fanuhel. de tribu
aser. hae pcesserat indieb: multis. & vix
erat cum viro suo annis septem. a virgi
nitate sua. Et hae vidua usq: ad an
nos octoginta quatuor. quae non dis
cedebat de templo. ieiuniis & obsecratio
nibus. serviens. nocte ac die. Et hae ipsa
hora supveniens confitebatur dño.
& loquebatur de illo omnib: qui expec
tabant redemptionem hierlm: Et ut pfe
cerunt omnia secm legem dñi. reves
tisunt in galilea: in civitatem suam na
zareth. Puer autem crescebat & confor
tabatur. plenus sapientia. Et gra dei.
erat in illo. Et ibant parentes eius
p omnes annos in hierlm. in die sollep
ni pasche. Et cum factus esset annorum
duodecim. ascendentib: illis in hierlm se
cundum. secm consuetudinem diei festi
ti. Consummatisq: diebus cum redirent.
remansit puer ihc in hierlm. & non

cognouerunt parentes eius. Existiman
tes autem illum esse in comitatu. uenerunt
diem. & requirebant eum inter cognatos
& notos. Et non inuenientes. regressi sunt
in hierlm. requirentes eum. Et factum e.
post triduum. inuenerunt illum in templo. sedentem in medio doctorum. audien
tem illos. & interrogantem eos.

Le iiii
Ev lxii
Ap xiii

Stupebant autem omnes qui eum audiebant.
super prudentia & responsis eius. Et uidentes. admirati sunt.

Le v
X Col

Et dixit mater eius ad illum. Fili. quid fecisti nobis sic? Ecce pater tuus & ego.
dolentes. querebamus te. Et ait ad illos.
Quid est. quod me querebatis? Nesciebatis.
quia in his que patris mei sunt oportet
me esse? Et ipsi non intellexerunt uerbum. quod locutus est. ad illos. Et descendit cum eis. & uenit nazareth. & erat
subditus illis. Et mater eius conser
uabat omnia uerba hec. in corde suo.
Et ihc proficiebat sapientia. & aetate &
gra. apud dm & homines.

III
Le vi
Ev iiii
Ap xxii

ANNO AVTE QVINTO DECIMO .iij.
imperii tyberii cesaris. procurante

pontio pilato iudeam · tetrarcha autem
galileae herode · philippo autem fratre
eius · tetrarcha ituree & trachonitidis re
gionis · & lisania abilinae tetrarcha · sub
principibus sacerdotū anna & caipha ·
factum ē · uerbum dn̄i sup iohannē zacha
riae filium in deserto ·

Et uenit in omnem regionē iordanis · prę
dicans baptismum pœnitentiae · in remis
sionē peccatorum · sicut scriptum est
in libro sermonum · esaiae pphetae ·
Vox clamantis in deserto · parate uiam dn̄i ·
rectas facite semitas eius · Omnis uallis
implebitur · & omnis mons · & collis hu
miliabitur · Et erunt prauа in directa ·
& aspera in uias planas · Et uidebit om̄is
caro · salutare dī ·

Dicebat ergo adturbas · qui exibant ut
baptizarentur a ipso · Genimina ui
perarum · quis ostendit uobis fugere
a uentura ira · Facite ergo fructus dig
nos pœnitentiae · & ne coperitis dicere ·
patrem habemus abraham · Dico enī
uobis · quia potest dś de lapidibus istis ·
suscitare filios abrahae · Iam enim ·

Le VII
Sm VIII
Sa II
Lox

Le VIII
S V
O X

scuris adradicem arborum posita est
Omnis g arbor nonfaciens fructum bonu
excidetur & ignem mittetur
Le qui
S. Sol
Et interrogabant eum turbe dicentes. Qid
ergo faciemus. Respondens autem
dicebat illis. Quihabet duas tunicas. det
nonhabenti. Et quihabet escas. similit faci
at. Venerunt aut & publicani ut baptiza
rentur. & dixerunt adillum. Magister.
quid faciemus. Atille dixit adeos.
Nichil amplius. quamqd constitu
tum est uobis faciatis. Interroga
bant aut eum & milites. dicentes.
Qid faciemus & nos. Et ait illis.
Neminem concutiatis. neq: calumni
am faciatis. & contenta estote stipen
diis uris. Existimante aut popto.
& cogitantib: omnib: incordib: suis
de iohanne. neforte ipse sit xps.
Respondit iohannes. dicens om
nibus.
Le x
S. l xi
S. iiii
le xii
Ego quide aqua baptizo uos. uenit &
autem fortior me. cuius nonsum
dignus soluere corrigia calciamen
torum eius. Ipse uos baptizabit.

inſpū ſcō & igni.

Le xi
Ev xii

Cuius uentilabrum in manu eius. & purga
bit aream ſuam. & congregabit triticum
in horreum ſuum. Palea uero. cōburet
igni inextinguibili. Multa quidem &
alia exhortans. euangelizabat popło.

Le xii
Ev xiii
Ev Lviii

Herodes uero tetrarcha. cum corriperetur ab
illo de herodiade uxore fratris sui. & de omni
bus malis quae fecerat herodes. adiecit &
hoc sup omnia. & inclusit iohannem
in carcerem.

Ispau
Ei
Ev xiii
Ec
Ev v
Io xv

Factum est autem cum baptizaretur omnis po
pulus. & iesu baptizato & orante. ap
tum est caelum. & descendit spūs sc̄s cor
porali specie sicut columba in ipsum.
& uox de caelo facta est. Tues filius mus
dilectus. in te complacui mihi.

Le xiii
Ev iii
Io i. Iiii. Iv.

Et ipse ihs erat incipiens quasi annorū
triginta. ut putabat filius ioseph.
Qui fuit heli. qui fuit matthat. qui
fuit leui. qui fuit melchi. qui
fuit ianne qui fuit ioseph. qui
fuit mathathie. qui amos. qui
fuit naum. qui esli. qui nag
ge. qui math. qui mathathie

quifuit ſema· quifuit ioſeph· quif̄
ioda· quifuit iohanna· quifuit reſa·
quifuit zorobabel· quifuit ſalathihel·
quifuit neri· quifuit melchi· quifuit
addi· quifuit choſan· quifuit helma
dan· quifuit her· quifuit heſu·
quifuit heliezer· quifuit ior̄·
quifuit matthat· quifuit leui·
quifuit ſimeon· quifuit iuda·
quifuit ioſeph· quifuit iona·
quifuit eliachim· quifuit melea·
quifuit menna· quifuit mattathi·
quifuit nathan· quifuit dauid·
quifuit ieſſe· quifuit obed·
quifuit booz· quifuit ſalmon
quifuit naaſon· quifuit aminadab·
quifuit aram· quifuit eſrom·
quifuit phares· quifuit iudae·
quifuit iacob· quifuit iſaac·
quifuit abrahę quifuit thare·
quifuit nachor· quifuit ſeruch·
quifuit ragau· quifuit phaleth·
quifuit eber· quifuit ſale·
quifuit cainan· quifuit arfaxit·
quifuit ſem· quifuit noe·

quifuit lamech· quifuit matuſale·
quifuit enoch· quifuit iared·
quifuit malelehel· quifuit cainan·
quifuit enoſ· quifuit ſeth· quifuit adā·
quifuit dī·

.iiij.

IHC

Ihc autem plenus spū
ſcō· regreſſus ē. a iordane· & agebatur
inſpū indeſerto diebus quadraginta· &
tēptabatur adiabolo·

Et nihil manducauit indiebꝫ illis· Et con
ſummatis illis eſurijt· Dixit aut illi
diabolus· Si filius dī es· dic lapidi huic.
ut panis fiat· Et reſpondit adillum ihc·
Scriptum ē· quia non in pane ſolo uiuit
homo. ſed in omni uerbo dī· Et duxit illū
diabolus· & oſtendit illi omnia regna orbꝭ
terrae in momento temporis· & ait ei·
Tibi dabo poteſtatem hanc uniuerſam
& gtam illorum· quia mihi tradita ſunt·
& cui uolo do illa· Tu ergo ſi adoraueris
coram me· erunt tua omnia· Et reſpon
dens ihc· dixit illi· Scriptum ē· dnm
dm tuum adorabis· & illi ſoli ſeruies·
Et duxit illum in hieruſlm· & ſtatuit
eum ſupra pinnam templi· & dix illi·

si filius dei es. mitte te deorsum. Scriptū ē.
enim. qđ angelis suis mandabit de te ut con
seruent te. & quia in manib: tollent te.
ne forte offendas ad lapidem pedem tuum.
Et respondens ihc. ait illi. Dictū ē. Non
tentabis dnm deū tuum. Et consummata
omni tentatione: diabolus recessit a illo.
usq: ad tempus.

le xvii
fin xxiii
in xxvii
lo xlvii

Et regressus ē. ihc in virtute spūs in galileā:
& fama exiit p uniuersam regionē de illo.
Et ipse docebat in synagogis eorum. &
magnificabatur ab omnibus.

le xviii
sol

Et uenit nazareth ubi erat nutritus. &
intrauit secm consuetudinē suam die
sabbati in synagogam. & surrexit legere
Et tradit⁹ ē. illi liber. ꝓphete esaie.
Et ut reuolui librum. inuenit locū
ubi scriptum erat. Spūs dni sup me.
ꝓpt̄ qđ unxit me. euangelizare pau
peribus misit me. Sanare contritos
corde. ꝑdicare captiuis remissionem.
& cecis uisum. Dimittere confractos
in remissionem. ꝑdicare annum dni
acceptum. & diem retributionis. Et
cum plicuisset librum. reddidit minis

fo

& sedit · Et omnium in sinagoga oculi ·
erant intendentes in eum · Coepit aut̄
dicere ad illos · Quia hodie impleta ē.
hec scriptura · in auribus uris ·

Le xviii
m̄ clxi
m̄ L
Lo Lviiii

Et omnes testimonium illi dabant · & mi
rabantur in uerbis grāe · quae procedebaṅ
de ore ipsius ; & dicebant · Nonne hic
ē. filius ioseph ·

Le xx
S̄ol L

Etait illis · Utiq: dicetis mihi hanc simi
litudinē · Medice. cura te ipsum · Quanta
audiuimus facta in capharnaum · fac & hic
in patria tua ·

Le xxi
m̄ cxLii
m̄ Li
Lo xxxu

Amen dico uobis · quia nemo pphēta acceptus ē. in patria sua ·
In ueritate dico uobis · Multę uiduae
erant in diebus helie in isr̄l. quando
clausum est caelum annis tribus & men
sibus sex · cum facta est fames magna
in omni terra · & ad nullam illarū mis
sus ē. helyas · nisi in sarepta sydonie ad
mulierē uiduam · Et multi leprosi
erant in isr̄l sub helyseo pphēta · & nemo
eorum mundatus ē. nisi naaman syrus ·
Et repleti sunt omnes in synagoga ira ·
haec audientes · Et surrexerunt · &

Le xxii
S̄ol

eiecerunt illum extra ciuitatem · & duxer̄
illum usq: ad sup̄ cilium montis · sup̄ra quē
ciuitas illorum erat ædificata · ut p̄cipita
rent illum · Ipse aut̄ transiens · p̄ mediū
illorum ibat ·

Et descendit in capharnaum ciuitat̄ galilee ·
ibiq: docebat illos sabbatis ·
Et stupebant in doctrina eius · quia in potes
tate erat sermo ipsius ·
Et in synagoga erat homo habens dæmoniū
immundum · & exclamauit uoce magna
dicens · Sine · quid nobis · & tibi iesu naza
rene · uenisti p̄dere nos ? scio te · qui
sis sc̄s dei · Et increpauit illum ihc dicens
Obmutesce · & exi ab illo · Et cum pie
cisset illum dæmonium in medium ·
exiit ab illo · nichilq: illum nocuit ·
Et factus est pauor in omnibus · & collo
quebantur ad inuicem dicentes · Quid est
hoc uerbum · quia in potestate · & uirtute
imperat immundis spīb; & exeunt · Et
diuulgabatur fama de illo · in omnem
locum regionis ·

Surgens autem de synagoga · intrauit
in domum symonis · Socrus aut̄ simonis

tenebatur magnis febribus: & rogauerunt
illum pro ea. Et stans sup illam imperauit
febri. & dimisit illam. Et continuo sur
gens. ministrabat illis. Cum sol aut
occidisset. omnes quihabebant infir
mos uariis languoribus. ducebant illos
ad eum. Ille singulis manus imponens.
curabat eos.

Exibant aut dæmonia amultis. clamen
tia & dicentia. quia tues filius dei.
Et increpans non sinebat eloqui. quia sci
ebant ipsum ee xpm.

Facta aut die. egressus ibat in desertum
locum. Et turbæ requirebant eum.
& uenerunt usq: ad ipsum. & detinebant
illum. ne discederet ab eis. Quib: ille
ait. Quia & aliis ciuitatibus oportet
me euuangelizare regnum dei. quia ego ideo
missus sum. Et erat prdicans. in synago
gis galileæ.

Factum e. autem cum turbæ irruerent in
eum ut audirent uerbum dei. & ipse sta
bat secus stagnum genesareth. Et uidit
duas naues stantes secus stagnum. pisca
tores autem descenderant. & lauabant

rtia. Ascendens aut inunam nauium quæ
erat sÿmonis. rogauit eum a terra reducere
re pusillum. Et sedens. docebat de nauicu
la turbas.

Vt cessauit aut loqui. dixit ad simonem.
Duc in altum. & laxate retia ura in captura.
Et respondens simon. dixit illi. Præcep
tor. per totam noctem laborantes. nihil
cepimus. in uerbo autem tuo laxabo re
te. Et cum hoc fecissent. concluserunt
piscium multitudinem copiosam. Ru
pebatur autem rete eorum. Et annu
erunt sociis qui erant in alia naui.
ut uenirent. & adiuuarent eos. Et uc
nerunt. & impleuerunt ambas naui
culas. ita ut mergerentur.

Q Et cum uidisset simon petrus. cecidit ad
genua ihu dicens. Exi a me. quia homo
peccator sum dne. Stupor enim circu
dederat eum. & omnes qui cum illo
erant. in captura piscium quam ceper
ant. Similit autem iacobum. & iohan
nem filios zebedei. qui erant socii
simonis.

Et ait ad simonem ihc. Noli timere.

exhocium homines eris capiens. Et subduc
tas adterra nauibus. relictis omnibus.
secuti sunt illum.

Le xxxiii
m ii xlii
a m xviii

Et factum e. cum esset in una ciuitatum. &ec
ce uir plenus lepra. Et uidens ihm. &
prodens in faciem rogauit eum dicens.
Dne si uis. potes me mundare. Et extendes
manum. tetigit illum dicens. Volo.
mundare. Et confestim. lepra discessit ab
illo. Et ipse precepit illi. ut nemini diceret.
Sed uade ostende te sacerdoti. & offer
pro emundatione tua. sicut precepit moy
ses. in testimonium illis.

Le xxxiiii
m i xxiii
a m xviii
lo xlvi

Perambulabat autem magis sermo de illo.
Et conuenichant turbe multe ut audi
rent. & curarentur ab infirmitatibus
suis.

Le xxxv
m ii xlviii
a m lxvi

Ipse autem secedebat in desertum. & orabat.

Le xxxvi
m ii xlviii
a m lxviii

Et factum est in una dierum.
& ipse sedebat docens. Et erant pharisei sedentes & legis doctores. qui uenerant ex omni castello galilee & iudee
& hierlm. & uirtus erat dni ad sanandum eos.

Le xxxvii
m i lxx
lo xxxviii

Et ecce uiri portantes in lecto hominem

quera paralyticus. & quærebant eum
inferre. & ponere ante eum. Et non
inuenientes quapiam illum inferrent
præturbam. ascenderunt superadtectum.
& per tegulas summiserunt illum cum
lecto in medium ante ihm. Quorum
fidem uidit. dixit homo. remit
tuntur tibi peccata tua. Et cœperunt
cogitare scribæ & pharisæi. dicentes.
Quis ē hic qui loquitur blasphemias?
Quis potest dimittere peccata: nisi solus
ds. ~ Et cognouit aut ihc cogitationes
eorum. respondens dixit ad illos. Quid
cogitatis in cordibus uris. ~ Quid est
facilius dicere. dimittuntur tibi pec
cata. an dicere surge & ambula. Ut
autem sciatis. quia filius hominis potes
tatem habet in terra dimittere peccata.
Ait paralytico. Tibi dico. surge tolle
lectum tuum. & uade in domū tuā. Et
Et confestim surgens coram illis. tulit
in quo iacebat. & abiit in domum suā.
magnificans dm. Et stupor apprehen
dit omnes. & magnificabant dm. Et re
pleti sunt timore dicentes. Quia uidimus

mirabilia hodie.

Le xxxviii
Mc lxxi
Lc xxi

Et post hec exiit. & uidit publicanum no
mine leui. sedentem ad theloneum. & ait
illi. Sequere me. Et relictis omnibus:
surgens secutus e. eum.

Le xxxix
Mc xxii
Lc xxii

Et fecit ei conuiuiu magnum leui in domo
sua. & erat turba multa publicanorum.
& aliorum qui cum illis erant discumben
tes. Et murmurabant pharisei & scri
bae eorum. dicentes ad discipulos eius.
Quare cum publicanis. & peccatoribus
manducatis & bibitis?

Le xl
Mc lxxiii
Lc xxiii

Et respondens ihc. dixit ad illos: Non
egent qui sani sunt medico. sed qui male
habent. Non uenio uocare iustos. sed
peccatores in penitentia.
Alii. dixerunt ad eum. Quare dis
cipuli iohannis ieiunant frequenter. & ob
secrationes faciunt similiter & pharisaei.
tui autem edunt & bibunt? Quib: ipse
ait: Numquid potestis filios sponsi
dum cum illis est sponsus facere ieiuna
re? Venient autem dies. & cum ablа
tus fuerit ab illis sponsus. tunc ieiuna
bunt in illis diebus. Dicebat autem &

similitudinē adillos· Quia nemo com
missuram uestimento nouo. Immittit
inuestimentum uetus· Alioquin &
nouum rumpit. & ueteri non conuenit
commissura a nouo· Et nemo mittit u
num nouum in ueteres uestes· Alioquin
rump& uinum nouum ueteres· & ipsū
effundetur· & ueteres peribunt· Sed uinū
nouum in ueteres nouos mittendum est·
& utraq: conseruantur· Et nemo bibens
uetus· statim uult nouum· Dicit enim·
uetus melius est·

Factū ē· aut in sabbato secundo primo· cū
transirēt p sata· uellebant discipuli eius
spicas & manducabant· confricantes ma
nibus· Quidam autem phariseorum·
dicebant illis· Quid facitis quod non li
c& in sabbatis· Et respondens ihc ad eos·
dixit· Nec hoc legistis quod fecit dauid
cum esuriisset ipse & qui cum eo erant· quo
modo intrauit in domum dī· & panes p po
sitionis sumpsit & manducauit· & dedit
his qui cum ipso erant· quos non licet man
ducare nisi tantum sacerdotibus· Et dix
it illis· Quia dns ē· filius hominis·

&rum sabbati·

Factum ē. aũt & in alio sabbato. ut intraret in
synagogam & docret. ⁊ erat ibi homo. & manꝰ
eius dextera erat arida·

Obseruabant aũt scribe & pharisei. si in
sabbato curaret. ⁊ ut inuenirent unde accusa
rent illum· Ipse uero sciebat cogitationes
eorum. & ait homini· qui habebat manũ
aridam· Surge & sta in medium· Et sur
gens stetit· Ait aũt ad illos ihc· Inter
rogo uos. ⁊ licet sabbatis bene facere an male.
animam saluam facere. an perdere. ⁊ Et circum
spectis omnibus. ⁊ dixit homini· Extende
manum tuam· Et extendit. ⁊ & restituta est
manus eius· Ipsi aũt repleti sunt insipientia.
& colloquebantur ad inuicē. ⁊ quidnam face
rent ihũ·

Factum ē. aũt in illis diebus. exiit in montē
orare. ⁊ & erat pernoctans in oratione dei·
Et cum dies factus esset. ⁊ uocauit discipulos su
os. & elegit duodecim ex ipsis. quos & apos
tolos nominauit· Simonem quem cognomi
nauit petrum. ⁊ & andream fratrem eius·
Iacobum· & iohannem· ⁊ philippum & bar
tholomeum. matheum & thomam. Iacobũ

alphei. & simonem qui uocatur zelotes. Iudæ
iacobi. Et iudam scarioth. qui fuit proditor
Et descendens cum illis. stetit in loco campestri.
& turba discipulorum eius. & multitudo copio
si plebis ab omni iudæa. & hierusalem. & maritima.
& tyri & sydonis. qui uenerant ut audirent
eum. & sanarentur a languoribus suis. Et
qui uexabantur a spiritibus immundis. curæ
bantur. Et omnis turba quærebat eum tan
gere. quia uirtus de illo exibat. & sanabat
omnes.
Et ipse dicebat discipulos suos. dice
bat. Beati pauperes. quia uestrum est regnum dei.
Beati qui nunc esuritis. quia saturabimini.
Beati qui nunc fletis. quia ridebitis.
Beati eritis cum uos oderint homines. & cum
separauerint uos. & exprobrauerint. & eie
cerint nomen uestrum tanquam malum. propter filii
um hominis. Gaudete in illa die. & exultate.
ecce enim merces uestra. multa in cælo.
Secundum hæc enim faciebant prophetis patres
eorum.
Verumtamen. uæ uobis diuitibus. qui habe
tis consolationem uestram. Uæ uobis qui satu
rati estis. qui esurietis. Uæ uobis qui ride

tas nunc . quia lugebitis & flebitis .

Le Li
S V
S o L

Ve cum benc uobis dixerint omnes homines .
secm hec faciebant pseudo prophetis pa-
tres eorum .

Le Lii
E V
o i xL

Sed uobis dico qui audit is . Diligite inimi
cos uros . benefacite his qui uos oderunt .
Benedicite maledicentib: uob; orate pro
calumpniantib: uos .

Le Liii
E V
o i xlviii

Et qui te percutit in maxillam . prebe et
alteram . Et abo qui aufert tibi uestimen
tum . & iam tunicam noli prohibere .
Omni autem petenti te tribue . & qui au
fert quae tua sunt . ne repetas .

Le Liiii
E V
o i Liiii

Et prout uultis ut faciant uobis homines .
& uos facite illis similiter .

Le Lv
E V
o i Li

Et si diligitis eos qui uos diligunt . quae
uobis c. gra . Nam & peccatores . dili
gentes se diligunt . Et si bene feceritis his
qui uobis benefaciunt . quae uobis c. gra .
Siquidem & peccatores hoc faciunt . Et
simile mutuum dederitis his . a quib: speratis
recipere . quae gra est uobis . Nam &
peccatores peccatoribus fenerantur . ut
recipiant aequalia . Uerumtamen diligi
te inimicos uros . & benefacite . &

mutuum date nihil desperantes. & erit merces uestra multa. Et eritis filii altissimi. quia ipse benignus est super ingratos & malos. Estote ergo misericordes. sicut & pater uester misericors est.

Le lvii
m v el vi

Nolite iudicare. & non iudicabimini. Nolite condemnare. & non condemnabimini. Dimittite. & dimittemini. Date. & dabitur uobis. mensuram bonam. & confertam. & coagitatam. & superefluentem. dabunt in sinum uestrum. Eadem quidem mensura qua mensi fueritis. remetietur uobis.

Dicebat autem illis & similitudinem. Numquid potest cecus cecum ducere. nonne ambo in foueam cadunt?

Le lviii
m iii &c
loc xviii
l cxxviii

Non est discipulus super magistrum. Perfectus autem omnis erit sicut magister eius.

Le lviii
m v l i

Quid autem uides festucam in oculo fratris tui. trabem autem que in oculo tuo est non consideras? Aut quomodo dicere potes fratri tuo. Frater sine eiciam festucam de oculo tuo. Ipse in oculo tuo trabem non uidens? Hypocrita. eice primum trabem de oculo tuo. & tunc perspicies

ut educas festucam. de oculo fris tui.

Le lx
Sm Lviii

Non. enim arbor bona. quae facit fruct malos. neq: arbor mala. faciens fructū bonum. Unaquaeque enim arbor. de fructu suo cognoscitur.

Le lxi
Sm Lviii

Neq: enim de spinis colligunt ficus. neq: de rubo uindemiant uuam.

Le lxii
Sm cxxv

Bonus homo. de bono thesauro. cordis sui profert bonum. Et malus homo. de malo thesauro. profert malum. Ex abundantia enim cordis. os loquitur.

Le lxiii
Sm Lviii
Io. cxii

Quid autem uocatis me dne dne. & non facitis quae dico?

Le lxiiii
Sm Lxi

Omnis qui uenit ad me & audit sermones meos & facit eos. ostendam uobis cui similis sit. Similis e. homini aedificanti domum. qui fodit in altum. & posuit fundamenta supra petram. Inundatione autem facta. illisum e. flumen domui illi. & non potuit eam mouere. fundata enim erat. supra petra. Qui aut audit & non facit. similis e. homini aedificanti domum suam supra terram. sine fundamento. In qua illisus e. fluuius. & continuo cecidit. & facta e. ruina dom

illius magna.

VI
le lxv
iii
dñ lxiiii
le xxxvii

Cū aūt implesset oīa
uerbasua in aures plebis. intrauit capha
naum. Centurionis autem cuiusdam
seruus male habens erat moriturus. qui
illi erat pretiosus. Et cum audisset de ihū.
misit ad eum seniores iudaeorū. rogans
eum ut ueniret. & saluaret seruum eius.
At illi cum uenissent ad eum. rogabant eū
sollicite dicentes ei. quia dignus ē. ut hoc
illi prestet. Diligit enim gentē nrām.
& synagogam ipse edificauit nobis. Ihc
aūt. ibat cum illis. Et cum iam non longe
eet a domo. misit ad eum centurio amicos
dicens. Dñe. noli uexari. Non enim
dignus sum ut sub tectum meum intres.
propter qd & meipsum non sum dignum ar
bitratus. ut uenirem ad te. Sed dic uerbo.
& sanabitur puer ms. Nam & ego ho
mo sum sub potestate constitutus. habens
sub me milites. Et dico huic. uade. & uadit
Et alio. ueni. & uenit. Et seruo meo.
fac hoc. & facit. Quo audito ihc. mira
tus ē. & conuersus. sequentibus se dixit
Amen dico uobis. nec in israel

VII.

tantam fideminuem.

Le Lxvi
Et V
or Lxvi

Et reuersi quimissi fuerant domum. inue
nerunt seruum quilanguerat sanum.

Le Lxvii
Et
sol

Et faciamē. deincepſ. ibat inciuitatē quae
uocatur naim. & ibant cumillo discipu
li eius. & turba copiosa. Cum autē appro
pinquaret porte ciuitatis. ecce defunct⁹
efferebatur filius unicus matris suae.
et haec uidua erat. & turba ciuitatis mul
ta cumilla. Quamcumuidisset dns.
misericordia motus super eam. dixit illi. Noli
flere. et accessit. & tetigit loculum.
hi autem quiportabant. steterunt. et ait
Adulescens. tibidico. surge. Et resedit
qui erat mortuus. & coepit loqui. & de
dit illum matri suae. Accepit autē oēs
timor. & magnificabant dm dicentes.
Quia pphēta magnus surrexit innobis.
& quiadś. uisitauit plebem suam

Le Lxviii
Et
sol

Et exiit hicsermo inuniuersam iudaeam
deo. & omnem circa regionem.

Le Lxviii
Et V cii

Et nuntiauerunt iohanni discipuli eius.
de omnibus his. et conuocauit duos ex
discipulis suis iohannes. & misit ad ihm
dicens. Tues quiuenturus es. analium

expectamus. ¶ Cumautem uenissent ad eū
uiri. dixerunt. Iohannes baptista. misit
nos ad te dicens. Tues qui uenturus es. an
alium expectamus. ¶ In ipsa aut hora.
curauit multos a languoribus. & plagis. & spi
ritib: malis. & cecis multis donauit uisum.
Et respondens. dixit illis. Euntes nunti
ate iohanni. quecunq; uidistis. & audistis. qui
ceci uident. claudi ambulant. leprosi
mundantur. Surdi audiunt. mortui
resurgunt. pauperes euangelizantur
Et beatus e. qui non fuerit scandalizatus
in me. Et cum discessissent nuntii iohis.
coepit dicere de iohanne ad turbas. Quid
existis in desertum uidere arundinem ue
nto moueri. ¶ Sed quid existis uidere
hominem molibus uestimentis indutum.
Ecce qui in ueste pciosa sunt & delicijs.
in domibus regum sunt. Sed quid existis.
uidere pphetam. ¶ Vtiq: dico uobis.
& plusquā pphetam.

Le lxx
m ciii
dñi 1

Hice. de quo scriptum e. Ecce mitto an
gelum meum ante faciem tuam. qui p
parabit uiam tuam ante te.

Le lxxi
v
m ciiii

Dico enim uobis. maior inter natos mulie

crum ꝓpheta iohannebaptista. nemo est.
Quia ūt minor est. inregnodī maior ē illo.
Le lxxii
S6L
Et omnis populus audiens. & publicani iusti
ficauerunt dm̄. baptizati baptismo iohis.
Pharisei aut̄ & legis periti. consiliū dī
sprouerunt insemetipsos. nonbaptizati
abeo.
Le lxxiii
Cui ergo similes dicam homines generationis
huius. & cui similes sunt. Similes sunt
pueris sedentibus inforo. & loquentibus ad
inuicem & dicentibus. Cantauimus uob
& non saltastis. lamentauimus. &
non planxistis. Uenit enim iohannes bapti
sta neque manducans panem. neq: bibens
uinum. & dicitis. daemonium habet.
Uenit filius hominis manducans & bibens.
& dicitis. ecce homo uorator & bibens ui
num. amicus publicanorum & peccatorū.
Et iustificata ē. sapientia. abomnibus fi
lius suis.
Le lxxiiii
Rogabat aut̄ illum quidam depharisei.
ut manducaret cumillo. Et ingressus do
mum pharisei. discubuit. Et ecce muli
er quae erat incuitate peccatrix. ut cog
nouit qd accubuit indomo pharisei. attu

in alabastrum unguenta. & stans retro secus
pedes eius. Lacrimis coepit rigare pedes eius.
& capillis capitis sui tergebat: & osculabatur
pedes eius. & unguento unguebat. Videns
autem pharisaeus qui vocaverat eum. dixit
intra se dicens. Hic si esset propheta. sciret
utique quae & qualis mulier esset quae tangit
eum. quia peccatrix est. Et respondens ihc.
dixit ad illum. Simon. habeo tibi aliquid
dicere. At ille ait. Magister. dic. Duo
debitores erant cuidam foenatori. unus de
bebat denarios quingentos. Alius quinqua
ginta. Non habentibus illis unde redde
rent. donavit utrisque. Quis ergo eum
plus diligit? Respondens simon. dixit.
Aestimo. quia is cui plus donavit. At ille.
dixit ei. Recte iudicasti. Et conversus
ad mulierem. dixit simoni. Vides hanc
mulierem? Intravi in domum tuam.
aquam pedibus meis non dedisti. Haec autem
lacrimis rigavit pedes meos. & capillis su
is tersit. Osculum mihi non dedisti. Haec
autem ex quo intravit. non cessavit osculari pedes meos. Oleo caput me
um non unxisti. Haec autem unguento

unxit pedes meos. Propt quod dico tibi:
Remittuntur ei peccata multa. quo dilexit
multum. Cui aut minus dimittitur.
minus diligit. Dixit aut ad illam. remit
tuntur tibi peccata multa; Et coepe
qui simul accumbebant. dicere intra se:
Quis hic qui & iam peccata dimittit?
Dixit autem ad mulierem. Fides tua te
saluam fecit. uade in pace.

Le LXXV
S. L

Et factum e. deinceps. & ipse ibat
p ciuitatem & castellum. praedicans &
euuangelizans regnum di, & duodecim
cum illo. & mulieres aliquae quae erant
curatae ab spiritibus malignis. & infir
mitatibus. Maria quae uocatur magda
lena. de qua daemonia septem exierant.
& iohanna uxor chuzae procuratoris he
rodis. & susanna. & aliae multae quae
ministrabant ei de facultatibus suis.

VIJ.

Le LXXVI
S. VI. S. XXXI
S. XXXVI

Cum autem turba plurima conueniret.
& de ciuitatibus properarent ad eum. dixit
per similitudinem. Exiit qui seminat. semina
re semen suum. Et dum seminat. aliud
cecidit secus uiam & conculcatum e. & uolu
cres caeli comederunt illud. Et aliud

ccidit supra petram. & natum aruit. quia
non habebat humorem. Aliud ccidit inter
spinas. & simul exortae spinae. suffocauer-
runt illud. Aliud ccidit in terram
bonam. & ortum fecit fructum centupli.
Haec dicens. clamabat. Qui habet aures
audiendi. audiat. Interrogabant autem
eum discipuli eius. quae esset haec parabola.
Quibus ipse dixit. Vobis datum est. nosse
mysterium regni dei. 1

Ceteris autem in parabolis. ut uidentes non ui-
deant. & audientes non intellegant.

Est autem haec parabola. Semen. est uerbum
dei. Qui autem secus uiam. hi sunt qui au-
diunt. Deinde uenit diabolus. & tollit
uerbum de corde eorum. ne credentes salui
fiant. Nam qui supra petram. qui cum
audierint. cum gaudio suscipiunt uerbum.
Et hi radices non habent. qui ad tempus
credunt. & in tempore temptationis recc-
dunt. Quod autem in spinis ccidit. hi sunt
qui audierunt. & a sollicitudinibus. & diui-
tiis. & uoluptatib: uitae. eunt es suffocant.
& non referunt fructum. Qd autem in
bonam terram. hi sunt qui in corde bono

le lxxvii
ps cxxxiii
& xxxvii
lo c viiii

le lxxviii
ps cxxxv
& xxxviii

& optimo audientes uerbum retinent. Et fructum afferunt. inpatientia.

Nemo autem lucernam accendens operit eam uasi. aut subtus lectum ponit. sed sup candelabrum ponit. ut intrantes uideant lumen.

Nonenim est occultum quodnon manifestetur. nec abscondtum qdnoncognoscatur. & inpalam ueniat.

Videte ergo quomodo audiatis. Quicunque habet. dabitur illi. Et quicumq: nonhabet. & iam quodputat se habere. auferetur abillo.

Venerunt autem adillum mater & fratres ei. & nonpotuerunt adire eum prae turba. Et nuntiatum est illi. Mater tua. & fratres tui stant foris. uolentes te uidere. Quirespondens. dixit adeos. Mater mea & fratres mei hisunt. quiuerbum dei audiunt & faciunt.

Factum est autem inunadierum. & ipse ascendit innauiculam. & discipuli eius. Et ait adilloS. Transfretemus trans stagnum. & ascenderunt; Navigantibus autem illis. obdormiuit. Et descendit procella uenti instagnum. & complebantur. & periclitabantur.

Accedentes autem. suscitauerunt eum dicentes.
Preceptor . perimus. Atille surgens
increpauit uentum & tempestatem aquae:
& cessauit . & facta. tranquillitas. Dixit aut
illis. Ubi est fides ura? Timentes.
mirati sunt adinuicem dicentes. Quis putas
hic est? Quia & uentis imperat & mari.
& obaudiunt ei. Et nauigauerunt autem
adregionem gerasenorum. quae est contra ga
lilaeam. Et egressus esset ad terram. oc
currit illi uir quidam. qui habebat demonium
Iam temporibus multis. Et uestimento non
induebatur. neq: in domo manebat sed in mo
numentis. Is ut uidit ihm. procidit ante
illum. & exclamans uoce magna dixit.
Quid mihi & tibi. ihu. fili dei altissimi. ob
secro te. ne me torqueas. Praecipiebat en
spiritui immundo. ut exiret ab homine.
Multis enim temporibus arripiebat illu.
& uinciebatur catenis. & compedibus custo
ditus. & ruptis uinculis. agebatur a demo
nio in deserta. Interrogauit autem illum
ihc dicens. Quod tibi nomen est? Atille
dixit, legio. Quia intrauerant demonia
multa in eum. Et rogabant illum. ne impe

rarct illis ut inabyssum iront. Erat autem
ibi grex porcorum multorum pascentium in
monte: & rogabant eum ut permitteret eis
in illos ingredi. Et permisit illis. Exierunt
autem dacmonia abhomine. & intrauer
in porcos. Et impetu abiit grex per praeceps
in stagnum. & suffocatus est. Qd ut
uiderunt factum qui pascebant. fuger.
& nunciauerunt in ciuitatem & in uillas.
Exierunt autem uidere quod factum est.
& uenerunt ad ihm. & inuenerunt ho
minem sedentem. a quo dacmonia exie
rant. uestitu. & sanum mente ad pedes eius.
& timuerunt. Nunciauerunt autem
illis & quiuiderant. quomodo sanus
factus est a legione. Et rogauerunt illu
omnis multitudo regionis gerasenorū
ut discederet ab ipsis. quia timore mag
no tenebantur

le lxxxiii
dviii
m xl viii

Ipse autem ascendens nauim. reuersus e.
Et rogabat illum uir a quo dacmonia ex
ierant. ut cum eo esset. Dimisit aut
eum ihc dicens. Redi domum tuam.
& narra quanta tibi fecit ds. Et abiit pu
blicans quanta illi

fcuſſit ihc

VII Le lxxvv
Mr lxxiiii
Jo xl viii

FACTVM EST ·NŪ CUMRE
diſſet ihc · ꝯcepit illum turba · Erant
enim omnes expectantes eum · Et ecce ue
nit uir cui nomen iairus · & ipſe princeps
ſinagogę erat · Et cecidit ad pedes ihū ·
rogans eum ut intraret in domum eius ·
quia filia unica erat illi fere annorū xii ·
Et hęc moriebatur · Et contigit dum iret ·
a turbis comprimebatur · Et mulier quęda
erat in fluxu ſanguinis a bannis duodecim ·
quę in medicos erogauerat omnem ſub
ſtantiam ſuam · nec a bullo potuit curari ·
Acceſſit retro · & tetigit fimbriā ueſti
menti eius · & confeſtim · ſtetit fluxus ſan
guinis eius · Et ait ihc · Quis ē · qui me
tetigit · Negantib: aut omnibus · dix
it petrus · & qui cum illo erant · Præcep
tor · turbę te comprimunt & affligunt ·
& dicis quis me tetigit · Et dixit ihc ·
Tetigit me aliquis · Nam ego noui uir
tutem de me exiſſe · Videns aut mulier
quia non latuit · tremefacta uenit · & pro
cidit ante pedes illius · & obquam cau
ſam tetigerit eum indicauit coram om̄

populo · & quē admodum confestim sanata
sit · Ait ipse · dixit illi · Filia · fides tua
te saluam fecit · uade in pace · Adhuc
illo loquente · uenit quidam ad principē
synagogae · dicens ei · Quia mortua est
filia tua · noli uexare illum · Hic aut
audito hoc uerbo · respondit patri puellę ·
Noli timere · crede tantum · & saluabit
Et cum uenisset domum · non permisit in
trare secum quēquā · nisi petrum · & iaco
bum · & iohannem · & patrem · & matrē
puellae · Flebant aut omnes · & plange
bant illam · Ait ille dixit · Nolite fle
re · non enim mortua est sed dormit · Et de
ridebant eum · scientes quia mortua esset ·
Ipse aut tenens manum eius · clamauit di
cens · Puella · surge · Et reuersus est
spiritus eius · & surrexit continuo ; & ius
sit illi dari manducare · Et stupuerunt
parentes eius · Quib: praecepit ne alicui
dicerent · qd factum erat ·

VIIII. Le LXXXVI
S. II XXVIIII
Ih XXVIIII

Conuocatis autem xii.

nuj.

apostolis · dedit illis uirtutem & potesta
tem · super omnia dęmonia · & ut langue
res curarent · Et misit illos pdicare reg

numdi. & sanare infirmos.

Lc LXXXVII
m II m LXXXIII
d XXVIII

Et accesserunt ad illum discipuli eius. Nichil tulerunt in uia. neq: uirgam. neq: peram. neq: panem. neq: pecuniam. neque duas tunicas habebat. In quamcumq: domum intraueritis ibi manete. & inde nec exeatis.

Lc LXXXVIII
m II m LXXXV
d LV

Et quicumq: non receperint uos. exeuntes de ciuitate illa. & iam puluerem pedum uestrorum excutite. in testimonium super illos.

Lc LXXXVIIII
m VIII
d LVI

Egressi autem. circuibant per castella. euangelizantes. & curantes ubique.

Lc XC
m II CXLIII
d LVII

Audiuit autem herodes tetrarcha omnia quae fiebant ab eo. & hesitabat eo quod diceretur a quibusdam. quia iohannes surrexit a mortuis. A quibusdam uero. quia helyas apparuit. A aliis autem. quia propheta unus de antiquis surrexit. Et ait herodes. Iohannem ego decollaui. Quis autem est iste de quo ego audio talia. Et quaerebat uidere eum.

Lc XCI
m III
d LXI

Et reuersi apti. narrauerunt illi quae cumq: fecerunt.

Lc XCII
m II CXLVI
l XLVII

Et assumpsit illos. secessit seorsum in locum desertum. qui est bethsaidae. Quod cum cognouissent turbae. secutae sunt illum.

Le xcm
Ti ep exlm
Bo cr lxm
Io xlmm

Et excepit illos. & loquebatur illis de regno
di. Et eos qui curam indigebant. sanabat
Dies aut coepere declinare. Et accedentes
duodecim. dixerunt illi. Dimitte turbas. ut euntes in castella. uillasq: quae
circa sunt diuertant. & inueniant escas.
quia hic in loco deserto sumus: At ait
ad illos: Vos date illis manducare. At illi
dixerunt. Non sunt nobis plusquam
quinque panes & duo pisces. nisi forte nos
eamus. & emamus in omnem hanc turbam
escas. Erant aut fere uiri quinq: milia.
At ait ad discipulos suos. Facite illos
discumbere pconuiuia quinquagenos.
& ita fecerunt. Et discubuerunt omnes.
Acceptis autem quinq: panibus & duob:
piscibus. respexit in caelum. & benedixit
illos & fregit. & distribuit discipulis suis.
ut ponerent ante turbas. Et manducaverunt omnes. & saturati sunt. Et
sublatum est quod superfuit illis fragmentorum. cophini duodecim.

Le xciiii
Ma i olxvi
Bo lxxxii
Io lxxxiiii

Et factum e. cum solus esset orans. eram
cum illo & discipuli. Et interrogauit
illos dicens. Quem me dicunt esse turbae?

Alii responderunt & dixerunt, Iohannem
baptistam. Alii autem heliam. alii quia
pphēta unus deprioribus surrexit. Dixit
aūt illis. Vos autem quem me ee dicitis?
Respondens simon petrus. dixit. Xpm di.

Le xcv
ti
m cl xviii
d lxxxiii

Atille increpans illos. praecepit ne cui dice
rent hoc dicens. quia oportet filium
hominis multa pati. & reprobari a senio
bus. & principibus sacerdotum. & scribis.
& occidi. & tertia die resurgere.

Le xcvi
ti
m cl xx
d lxxxv

Dicebat autem ad omnes. Si quis uult post
me uenire. abneget semetipsum. & tol
lat crucem suam cotidie. & sequatur me.
Qui enim uoluerit animam suam salua
facere. pdet illam. Nam qui pdiderit
animam suam ppt me. saluam faciet illā.
Quid enim pficiat homo. si lucretur tum
uersum mundum. se autem ipsum pdat.
& detrimentum sui faciat?

Le xcvii
ti
m xcviii
d lxxxvi

Nam quime erubuerit & meos sermones.
hunc filius hominis erubescet. cum ue
nerit in maiestate sua. & patris. & scōr
angelor

Le xcviii
ti
m cl xxii
d lxxxvii

Dico autem uobis. Verē sunt aliqui hic stan
tes qui non gustabunt mortem. donec

uidean regnum dī.

VIIII Factum est aut posthec
uerba fere dies octo. assumpsit petrum &
iacobum. & iohannem. & ascendit in montem
ut oraret. Et factum. dum oraret. species
uultus eius altera. & uestitus eius albus re
fulgens. Et ecce duo uiri loquebantur cum
illo. Erant autem moyses. & helyas. uisi in ma
iestate. & dicebant excessum eius. quem cō
pleturus erat in hierlm. Petrus uero.
& qui cum illo. grauati erant somno. Et cum
gilarunt uiderunt maiestatem eius. & duos
uiros qui stabant cum illo. Et factum est
dum discederent ab illo. Ait petrus ad ihm.
Preceptor. bonum. est hic nos. & faciam
tria tabernacula. Unum tibi. & unum
moysi. & unum helyae. nesciens quid dice
ret. Hec autem illo loquente. facta est
nubes & obumbrauit eos. & timuerunt
intrantibus illis in nubem. & uox facta est
de nube dicens. Hic est filius mis dilectus.
ipsum audite. Et dum fieret uox. inuen
tus est. ihc solus. Et ipsi tacuerunt. & nemi
ni dixerunt in illis diebus quicquā. ex his
quae uiderant;

Le xcviii
et lxxxiii
et xci

Factum ē. :autem in sequenti die: descendentib:
illis de monte. occurrit illis turba multa
Et ecce vir de turba. exclamavit dicens.
Magister. obsecro te. respice in filium
meum: quia unicus ē. mihi. Et ecce spiritꝰ
apprehendit illum. & subito clamat. & elidit
eum. & dissipat eum cum spuma. & vix
discedit. dilanians eum. Et rogavi discipulos tuos ut ejicerent illum. & non potu
erunt. Respondens autem ihc. dixit.
O generatio infidelis & perversa. usquequo
ero apud vos. & patiar vos? Adduc huc
filium tuum. Et cum accederet. elisit
illum dæmonium. & dissipavit. Et increpavit ihc spiritum immundum. & sanavit
puerum. & reddidit illum patri ejus.

Le xlvii et xxxv

Stupebant aut omnes. in magnitudine dei.
Omnibusq: mirantib: in omnibus quæ faciebat. dixit ad discipulos suos. Ponite vos:
in cordibus vris. sermones istos. filius enim
hominis. futurum ē. ut tradatur in manus hominum. At illi ignorabant verbum
istud. & erat velatum ante eos. ut non sentirent illud. Et timebant eum interrogare de hoc verbo;

Le cii
Le cxxxviiii
m xcv

Inqauit autem cogitatio inco: quis coru
maior esset. Ait illic uidens cogitationes
cordis illorum. apprehendens pueru.
statuit illum secus se. & ait illis. Et ait illis:
Quicumq: susceperit puerum istu innomi
ne meo. me recipit. Et quicumq: b. recepe rit
me. recipit eum qui me misit. Nam qui
minor e. inter omnes uos. hic maior est.

Le ciii
xviii
m xcvii

Respondens aut iohannes. dixit. Prae
ceptor. uidimus quendā in nomine tuo ei
cientē daemonia. & prohibuimus eum. quia
non sequitur nobiscum. Et ait ad illum
ihc. Nolite prohibere. Qui enim nō e.
aduersum uos. pro uobis est.

Le ciiii
x
Sol

Factum e. autem dū complerentur dies
assumptionis eius. & ipse faciem suam
firmauit ut iret hierm. Et misit nun
tios ante conspectum suum. Et euntes in
trauerunt in ciuitatē samaritanorum. ut
pararent illi. Et non receperunt eum.
quia facies eius erat euntis hierm. Cum
uidissent aut discipuli eius iacobus. &
iohannes. dixerunt. Dne. uis dicimꝰ
ut ignis descendat de cęlo. & consumat
illos. Et conuersus. increpauit illos. & dixit.

Nescatis cuius spiritus estis; filius hominis
non uenit animas perdere: sed saluare. Et
abierunt in aliud castellum.

Le cv
in Y
in Lxviii

Factum est autem ambulantibus illis in uia: dixit
quidam ad illum. Sequar te quocumque
ieris. Et ait illi Hic. Uulpes foueas habent. & uolucres caeli nidos: filius autem hominis
non habet ubi caput reclinet. Alii autem ad
alterum: Sequere me. Ille autem dixit.
Domine permitte mihi primum ire. & sepelire
patrem meum. Dixit autem illi: Sine. ut
mortui sepeliant mortuos suos. Tu autem
uade. Annuntia regnum dei.

Le cvi
in X
in L

Et ait alter: Sequar te domine: sed primum permitte mihi renuntiare his. qui domi sunt.
Ait autem illi Jesus. Nemo mittens manum
suam in aratrum. & aspiciens retro. aptus est
regno dei.

Le cvii
in X
in L

Post haec autem designauit

X.

dns. & alios septuaginta duos. & misit illos
binos ante faciem suam in omnem ciuitatem
& locum. quo erat ipse uenturus. Et di
cebat illis.

Le cviii
in Y
in Lxxviii

Messis quidem multa. operarii autem
pauci. Rogate ergo dnm messis. ut

Le cxviii
Ev Lxxxvi

mittat operarios inmessem suam
Ite. ecce ego mitto uos. sicut agnos inter
lupos.

Le cx
Mt Lxxxii
Lc Liii

Nolite portare sacculum. neque peram. neq:
calciamenta. & neminem p uiam saluta
ueritis.

Le cxi
Mt Lxxxiiii

In quamcumq: domum intraueritis. primu
dicite; pax huic domui. Et si ibi fuerit fi
lius pacis. requiescet sup illam pax ua.
Si autem. aduos reuertetur.

Le cxii
Mt Lxxxiii
Lc Liiii

In eadem autem domo manete. edentes. & bi
bentes quae apud illos sunt. Dignus e
enim operarius. mercede sua.

Le cxiii
Mt Lxxxv

Nolite transire dedomo indomum. Et in
quamcumq: ciuitatem intraueritis. & sus
ceperint uos. manducate quae apponun
tur uob. Et curate infirmos qui in illa sun
& dicite illis. Appropinquauit in uos
regnum di.

Le cxiiii
Mt Lxxxvi
Lc Lv

In quamcumq: ciuitatem intraueritis. & non
receperint uos. exeuntes in plateas eius
dicite. Etiam pulueren qui adhesit
nobis de ciuitate ua. extergimus in uos.
Tamen hoc scitote. quia appropinquauit
regnum di. Dico uobis: quia sodomis

indicilla romissius erit . quam illi ciuitati
Le cxv
Vactabi corozain . uae tibi bethsaida . Quia si in
Ev cviii
tyro & sydone factae fuissent uirtutes quae
in uobis factae sunt . olim in cilicio & cinere
sedentes penituissent . Verumtamen . tyro
& sydoni . remissius erit in iudicio quam uo
bis . Et tu capharnaum usq: in caelum ex
altata . usq: ad infernum dimergeris .
Le cxvi
Qui uos audit . me audit . Et qui uos spernit .
Ev cviii
Lo cxx.vi
me spernit . Qui autem me spernit . spernit
eum qui me misit .
Le cxv
Reuersi sunt aut septuaginta duo cum gaudio .
Gol
dicentes . Dne etiam daemonia subiciuntur
nobis . in nomine tuo . Et ait illis . Videbam
satanan . sicut fulgur de caelo cadentem .
Ecce dedi uobis potestatem calcandi supra
serpentes & scorpiones . & super omnem
uirtutem inimici . & nihil uob nocebit .
Verumtamen . in hoc nolite gaudere . quia
spiritus uobis subiciuntur . Gaudete aut .
quod nomina ura . scripta sunt in caelis .
Le cxvii
In ipsa hora . exultauit spus scs . & dixit .
Ev cx
Confiteor tibi pr dne caeli & terrae . qd .
abscondisti haec a sapientib: & prudentib:
& reuelasti ea paruulis . & iam pter .

quasic plicuit ∴

l. cxviii
f. iii. cxl. cxii
lo lxxxviii
& cxlviii

Omnia mihi traditasunt a patre meo. Et nemo scit quis sit filius nisi pater. & quis sit pater nisi filius. & cui uoluerit filius reuelare.

l. cxx
f. v. cxxxiiii

Et conuersus ad discipulos suos. dixit. Beati oculi. qui uident. quæ uidetis. Dico enim uobis. quod multi prophetæ. & reges uoluerunt uidere quæ uos uidetis. & non uiderunt. audire quæ auditis. & non audierunt.

l. cxxi
f. cxciii
& cxii

Et ecce quidam legis peritus surrexit. tentans illum & dicens. Magister. quid faciendo uitam æternam possidebo. At ille dixit ad eum. In lege quid scriptum est. quomodo legis. Ille respondens. dixit. Diliges dominum deum tuum. ex toto corde tuo. & ex tota anima tua. & ex omnibus uiribus tuis. & ex omni mente tua. & proximum tuum. sicut te ipsum. Dixitq; illi. Recte respondisti. hoc fac. & uiues.

l. cxxii
fol.

Ille autem uolens iustificare seipsum. dixit ad iesum. Et quis est meus proximus. Suscipiens autem iesus dixit. Homo quidam descendebat ab hierusalem in hiericho. & in

dñt mlatrones. Qui & iam despoliauerunt
eum. & plagis impositis abierunt semi
uiuo relicto. Accidit autem ut sacerdos qui
dam descenderet eádem uia. & uiso illo
pterierit. Similit & leuita cum esset secs
locum & uiderit eum. pterierit. Sama
ritanus aut quidam iter faciens. uenit sec
cum. & uidens cum misericordia motus est.
& appropians alligauit uulnera eius. infun
dens oleum & uinum. & imponens
illum in iumentum suum duxit in stabu
lum. & curam eius egit. & altera die
protulit duos denarios. & dedit stabulario
& ait. Curam illius habe. & quodcumq:
supererogaueris. ego cum rediero reddá
tibi. Quis horum trium uidetur tibi
proximus fuisse. illi. qui incidit in la
trones. At ille dixit. Qui fecit misericor
diam in illum. Ait illi ihc. Vade.
& tu fac similiter. Factum é aut dum
irent. & ipse intrauit in quoddá castellum.
& mulier quedam martha nomine. ex
cepit illum in domum suam. & huic erat
soror. nomine maria. Quae etiam
sedens secus pedes dñi. audiebat uerbum

illius. Martha aut̄ stagebat circa fr
quens ministerium. Quae stetit. & ait
Dñe: nonest tibi curae. quod soror mea
reliquit me solam ministrare? Dic ergo
illi. ut me adiuuet.
Et respondens. dixit illi dñs. Martha
martha. sollicita es. & turbaris erga
plurima. Porro unum ē necessarium.
Maria optimam partem elegit. quae non
auferetur aba.

Le cxxiii
Et cxliii

Et factum ē. cum esset

xj.

in loco quodam orans. ut cessauit. dixit
unus ex discipulis eius ad eum. Dñe.
docenos orare. sicut & Iohannes docuit
discipulos suos. Et ait illis. Cum oratis.
dicite. Pater. sanctificetur nomen tuum.
Adueniat regnum tuum. Panem nrm
cotidianum da nobis hodie. & dimitte
nobis peccata nra. siquidem & ipsi dimit
timus omni debenti nobis. Et ne nos in
ducas in temptationem.

Le cxxiiii
Sol

Et ait ad illos. Quis ex vrm habebit amicum.
& ibit ad illum media nocte. & dicet illi.
Amice. commoda mihi tres panes. quo ami
cus mr uenit de uia ad me. & non habeo

qđponam ante illū. Et ille deintus respondens.
dicat. Nolimihi molestus es. Iam ostiū
clausum est. & pueri mei mecum sunt in cu
bili. non possum surgere & dare tibi. Et
ille si perseuerauerit pulsans. dico uobis
Et si non dabit illi surgens eo quod amicus ei
sit. ppt improbitatem tamen eius surget.
& dabit illi quotquot habet necessarios.

Le cxxv
V
m Liii

Et ego uobis dico. petite. & dabitur uob.
Querite. & inuenietis. Pulsate. & ape
rietur uobis. Omnis enim qui petit. accipit.
& qui querit inuenit. & pulsanti aperi
etur. Quis autem ex uobis patrē petit
panem. numquid lapidē dabit illi?
Aut piscem. numquid ppisce serpentē
dabit illi? Aut si petierit ouum. num
quid porriget illi scorpionem? Si ergo
uos cum sitis malinostis bona data dare
filiis uris. quanto magis pat ur de celo
dabit spm bonum. petentibus se.

Le cxxvi
V
Le cxxviii

Et erat eiciens daemonium. & illud erat
mutum. Et cum eiecisset daemonium.
locutus est mutus. & admiratae sunt
turbae.

Le cxxvii
et cxxi
a
et xxxii

Quidam autem ex eis dixerunt; In beel

bub principe dæmoniorum: ciat dæ
monia.

Le exxviii
Em V exxviii

Et alii tentantes. signum de cælo quæ
rebant ab eo.

Le exxviiii
Em II exxviii

Ipse autem uidit cogitationes eorum:
dixit eis: Omne regnum in se ipsum di
uisum desolatur: & domus super domũ
cadit. Si autem & satanas in se ipsum
diuisus est: quomodo stabit regnum
ipsius: quia dicitis in beelzebub eicere
me dæmonia. Si autem ego in beelze
bub eicio dæmonia: filii uestri in quo e
iciunt? ideo ipsi iudices uestri erunt. Por
ro. si in digito dei eicio dæmonia: pro
fecto peruenit in uos regnum dei. Cum
fortis armatus custodit atrium suum.
in pace sunt ea quæ possidet. Si autẽ for
tior illo superueniens uicerit eum: uni
uersa arma eius auferet in quibus confi
debat: & spolia eius distribuet. Qui nõ.
mecum est: aduersum me est. Et qui nõ
colligit mecum: dispergit.

Le exxx
Em V exxxviiii

Cum immundus spiritus exierit de homi
ne: ambulat per loca inaquosa. quæ
rens requiem: & non inuenit. dicit: Re

indomum meam. unde exiui; et
cum uenerit. inuenit scopis mundatā.
et tunc uadit. et assumit septem alios
spūs secum nequiores se. et ingressi ha
bitant ibi. et sunt nouissima hominis
illius. peiora prioribus.

Le cxxxi
Sol

Factum ē autē cum hec diceret. extollens
uocem quedam mulier de turba. dixit illi.
Beatus uenter qui te portauit. et ubera
que suxisti. At ille dixit. Quinimmo.
beati qui audiunt uerbum dī. et custodi
unt illud.

Le cxxxii
V
Le cxxxviii

Turbis autē concurrentibus. coepit dicere.
Generatio hec. generatio nequam est.
Signū querit. et signū non dabitur illi.
nisi signū ione. Nam sicut fuit ionas
signū ninuitis. ita erit et filius hominis
generationi isti. Regina austri surget in
iudicio cum uiris generationis huius. et
condemnabit illos. quia uenit a finib;
terre audire sapientiam salomonis.
Et ecce plus salomone hic. Viri ninu
uite surgent in iudicio cum generatione
hac. et condemnabunt illam. quia pe
nitentiam egerunt ad predicationem ionae.

Le cxxxiii
in xxxvii

Ttccce plusquã ionahic

Nemo lucernã accendit & inabsconso ponit. neq:
submodio. sedsupr candelabrũ. utquiingrediun
t lumen uideant.

Le cxxxiiii
in xlvii

Lucerna corporis tui. ē. oculus tuus. Sioculus tuus
fuerit simplex. totũ corpus tuum lucidũ erit. Si
aũt neqã fuerit. & ia corpr tuũ tenebrosũ erit.
Videergo. nẽ lumẽ qđ in te ē. tenebre sint. Si ergo
corpr tuũ totũ lucidũ fuerit. nihabens aliquã par
tẽ tenebrar. erit lucidũ totũ. Etsicut lucerna
fulgoris. illuminabit te.

Le cxxxv
in V cxxxvi

Et cũ loqueretur. rogauit illũ quidã pharisicus.
ut prandéret apudse. Et ingressus. recubuit.
Pharisicus aũt coepit intrase reputans dicere. qre
nõ baptizatus erat ante prandiũ. Et ait dñs ad illũ.
Nunc uos pharisei qđ de foris ē. calicis & catini mun
dat. qđ aũt intus ē. uestrũ plenũ ē. rapina &ini
quitate. Stulti. nõne qui fecit qđ de foris ē. & cũ id
quod deintus ē. fecit? Verũtamẽ. qđ sup ē. date
elemosinã. & ecce omnia munda sunt uobis.

Le cxxxvii
in II cc xxxviiii

Sed uae uob pharisęis. quia decimatis mẽtã & ruta
& omne holus. & pterita iudiciũ & caritatẽ dei. hec
uẽ oportuit facere. & illa nõ omittere.

Le cxxxviii
in I cxxxviiii
B in cxxxv

Vae uob pharisęis. quia diligitis p̃mas cathedras
in synagogis. & salutationes in foro.

Le cxxxvii
V
in ccxxxvii

Vacuob. quiaestis utmonumta quam parent
& homines ambulantes supra nesciunt.

Le cxxxviii
V
in ccxxxviii

Respondens aut quidã ex legis pertis. dixit
magist. haec dicens. & nobis etiam dedis
dere aut. Et tuacuob legis pertis. quia oneratis
homines oneribus quae portari nõ possunt. et ip
si uno digito uro nõ tangitis sarcinas.

Le cxl
V
in ccxxxviii

Vacuob. quiaedificatis monumta pphetarum.
patres aut uri. occidet illos. & ptestificamini quidem consentitis operibus patrum uroꝝ. quia
quidem ipsi eos occidert. Vos aut. ædificatis eoꝝ
sepulchra.

Le cxli
V
in ccxl

Propterea & sapientia dixit. Mittam ad illos
pphetas & apostolos. & ex illis occident & pse
quentur. ut inquirat sanguis omiũ pphetarũ
qui effusus est. a constitutione mundi a generatio
ne ista. A sanguine abel. usq: ad sanguinem zacha
rix. qui perit inter altare & ædem. Ita dico uob. re
quiretur ab hac generatione.

Le cxlii
V
in ccxxxii

Vacuobis legis pertis. quia tulistis clauem sci
entiae. Ipsi non introistis. & eos qui introibant
prohibuistis.

XII
Le cxliii
X
Sol

Cum haec ad illos diceret.
coeperunt pharisaei. & legis perti graviter
instare. & os eius opprimere domulas

xy.

insidiantes ei; & quęrentes capere aliqd ęx ore ei.
ut accusarent eum. Multis autē turbis circūstantibus · ita ut se inuicē conculcarent · cœpit dicere
ad discipulos suos ·

Attendite a fermento pharisęorū · qđ ē. hypocrisis ·
Nichil autē opertū ē. qđ non reuelet̄ · neq: absconditū
qđ nō sciatur · Quę in tenebris dixistis · in lumine dicentur · Et qđ in aurē locuti estis in cubiculis ·
p̄dicabit̄ in tectis · Dico autē uob̄ amicis meis · ne timeatis
a mini abhis qui occidunt corpus · & post hęc non
habent amplius qđ faciant · Ostendā autē uob̄ · quē
timeatis · Timete eum · qui post quā occiderit · habet
potestatē mittere in gehennā · Ita dico uobis · hunc
timete · Nonne quinq: passeres uenundant dipondio · &
unus ex illis non ē in obliuione coram deo · Sed & capilli
capitis uri · omnes numerati sunt · Nolite ergo timere ·
multis passeribus pluris estis · Dico autē uob̄ · Omnis q̄
cūq: confessus fuerit me coram hominibus · & filius
hominis confitebit̄ illū · coram angelis dei ·
Qui autē negauerit me coram hominibus · denegabit̄
coram angelis dei ·
Et omnis qui dicit uerbū in filiū hominis · remittet̄
illi · Ei autē qui in spm scm blasphemauerit · non
remittetur ·
Cū autē inducent uos in synagogas & ad magistratus

&potestatem. nolite sollicti ee. qualiter aut quid respon
deatis. aut quid dicatis. Spūs enī scūs docebit uos in ip
sa hora. q̄ oporteat dicere.

le exl viii sol

Ait autē ei quidā de turba. magister. dic fratri meo. ut
diuidat mecū hereditatē. At ille dixit ei. homo.
quis me constituit iudicē. aut diuisorē sup uos.
Dixitq; ad illos. Uidete. & cauete ab omi auaritia.
quia non in habundātia cuiusquā uita ei ē. ex his
que possidet. Dixit aut similitudinē ad illos dicens.
Hominis cuiusdam diuitis uberes fructus ager
attulit. & cogitabat intra se dicens. Quid faciā quid
n̄ habeo quo congregem fructus meos. Et dixit.
hoc faciam. Destruam horrea mea. & maiora
faciā. & illuc congregabo oīa que nata sunt
mihi & bona mea. & dicam anime mee. Ani
ma. habes multa bona posita in annos plu
rimos. Requiesce. comede. bibe. epulare. Dixit
aut illi deus. Stulte. hac nocte anima tua repe
tunt a te. Que aut parasti cuius erunt. Sic ē.
qui sibi thesaurizat. & n̄ ē. in dm̄ diues.

le el
T V
en xl viii

Dixit q; ad discipulos suos. Ideo dico uob. noli
te sollicti ee anime quid manducetis. neq;
corpori quid uestiamini. Anima plus ē. q̄
esca. & corpus plus q̄ uestimentū. Considerate
coruos. quia n̄ seminant neq; metunt. quib; n̄ ē.

cellarium neq: horreum & dispascit illos. Quan
tomagis uos pluris estis illis? Quis aut urm cogi
tando potest adicere ad staturā suā cubitū unū?
Si ergo neq: qd minimū e. potestis. qid de cęteris
solliciti estis? Considerate lilia agri. quomodo
crescunt. nō laborant. nonnent Dico aut uobis.
nec Salemon in omni gla sua uestiebat. sicut unū ex
istis. Si aut fenū qd hodie in agro e. & cras in cli
banū mittit deus sic uestit. quanto magis uos pusillæ
fidei? Et uos nolite quęrere qid manducetis aut
qid bibatis. & nolite in sublime tolli. hæc enī om-
nia gentes mundi querunt. Pat aut ur scit. qm his
indigetis. verūtamen. quęrite regnū dī. & hæc om-
nia. adicient uobis.

Le cl.i
X
Sol

Nolite timere pusillus grex. quia cōplacuit patri
uro dare uobis regnum.

Le cl.ii
II
Or excm
Or cxm

Uendite quę possidetis. & date elemosinā.
Facite uob sacculos qui non ueterescunt. thesaurū
n deficientē in cęlis. quo fur non appropiat. neq: tinea
corrūpit. Vbi enī thesaurus ur. e. ibi & cor ur mq.

Le cl.iii
V
Or xl.vi

Sint lumbi uri pręcincti. & lucernę ardentes. Et uos
similes hominib: expectantib: dominū suū qn
doreuertat a nuptiis. Vt cū uenerit & pulsauc
rit. confestim aperiant ei.

Le cl.iv
V
Or cl.xvi

Beati serui illi. quos cū uenerit dominus inuenerit

uigilantes· Amē dicouobis· qđ p̄cinget se· & faciā
illos discūbere· & trāsiens ministrabit illis· Et si
uenerit in secunda uigilia· & si in tertia uigilia
uenerit & ita inuenerit· beati sunt serui illi·
Hoc aūt scitote· quōm si sciret pat̄ familias q̄ hora fur
ueniret uigilaret utiq: & nō sineret p̄fodi domū
suam· Et uos estote parati· quia qua hora nō putatis· filius hominis uenit·
Ait aūt ei petrus· Dne· ad nos dicis hanc parabo
lam· an & ad omes· Dixit aūt dns· Quis putas est fi
delis dispensator & prudens· quē constituit dns
sup familiā suā· ut det illis in tp̄re tritic̄ mēsurā·
Beatus ille seruus· quē cū uenerit dominus inuenerit
ita facientem· Vere dico uobis· quia sup oīa quę
possidet· constituet illum·
Q d̄ si dixerit seruus ille in corde suo· morā facit dns
mis uenire· & cōpit̄ere pueros & ancillas· &
edere· & bibere· & inebriari· ueniet dominus serui
illius in die qua non sperat· & hora qua nescit· & di
uidet eum· partemq: eius cū infidelib: ponet·
Ille aūt seruus qui cognouit uoluntatē dni sui &
non p̄parauit· & non fecit ad uoluntatē eius·
uapulabit multis· Qui aūt non cognouit & fecit
digna· plagis uapulabit paucis· Omi aūt cui
multū datū est· multū quer̄et abeo· Et cui cōmen

dauerunt multū · plus pcent abeo ·

le cl.x
ev
ad xcv

Ignē uenimittere interrā · & quid uolo nisi accendat? ·
Baptismaaūt habeo baptizari · & quomodo coartor
usq: dūpficiatur? · Putatis quia uenipacē dare interrā ·
Non · dicouobis sed separationē · erunt enī exhoc v ·
indomo una · diuisi trēs induo · & duo intres diuidentur ·
Pat infilium · & filius inpatre suum · Mat infiliam ·
& filia inmatre · Socrus innurū suam · & nurus inso
crum suam ·

le clxj
ev
ad clxii

Dicebat aūt & ad turbas · Cū uideritis nubem oriente
aboccasu · statim dicitis · nimbus uenit · & ita fit · Et
cū austrū flante · dicitis quia æstus erit · & fit · Hy
pocrite · faciem celi & terre nostis pbare · hoc autē
tēpus quomodo non probatis? · Quid aūt · & non
a uobis ipsis non iudicatis q̄ iustū est ·

le clxii
ev
ad xcvi

Cū aūt uadis cū aduersario tuo ad principem inui
da opera liberari abillo · Ne forte trahat te apud
iudicē · & iudex tradat te exactori · & exactor mit
tat te incarcere · Dico tibi · non exies inde · donec
& iam nouissimū minutū reddas ·

xiij.

le clxiii
s
sol

Adferunt aūt quidam
ipso impr · nuntiantes illi de galileis · quorum
sanguinē pilatus miscuit · cū sacrificiis eorum ·
& respondens · dixit illis · Putatis q̄ hi galilei
pr̄ omib: galileis fuerunt peccatores · quia ·

taliapassisunt. Non dicouob. sednisi poenitentiã
habueritis. omnessimilit peribitis. Sicut illi decẽ &
octo sup quos ccidit turris insiloam & occidit eos.
putatis quia & ipsi debitores fuerunt. prẽt omes ho
mines habitantes inhierm? Non dico uobis. sedsi
nõ pẽnitentiã egeritis. omnessimilit peribitis.

le dxmi
Sol

Dicebat aũt hanc similitudinẽ: Arborẽ fici habebat
quidã plantatã in uinea sua. & uenit quẽrens fruc
tũ in illa. & non inuenit. Dixit aũt adcultorẽ uineę.
Ecce anni tres sunt ex quo uenio quẽrens fructũ in
ficu hac. & non inuenio. Succide ergo illam.
Utquid & iam tram occupat? At ille respondens.
dixit illi. Dñe. dimitte illam & hoc anno. usq:
dum fodiam circa illã. & mittã stercora. Et si quidẽ
fecerit fructũ. sin aũt. in futurũ succides eam.
Erat aũt docens. in synagoga eorũ sabbatis. Et ecce
mulier quhabebat spiritũ infirmitatis annis
xviii. & erat inclinata. nec omnino poterat sur
sum respicere. Quã cũ uidisset ihc. uocauit adse
& ait illi. Mulier. dimissa es ab infirmitate tua.
Et imposuit illi manus. Et confestim erecta. & glori
ficabat dm.

le dlxv
et
m dxvi
a
dñi xxv

Respondens aũt archisynagogus. indignans quia
sabbato curasset ihc. dicebat turbae. Sex dies sunt.
in quib: oportet operari. In his ergo uenite & curã

mini · & non in die sabbati · Respondit aut ad illū
dns · & dixit · Hypocrita · unusquisq: ur̄m sabbato
non solut bouem suum · aut asinū a præsepio · & ducit
ad aquare · Hanc aut filiā abrahæ quā alligauit
satanas · ecce · x · & viii · annis · nō oportuit solui a uinculo isto die sabbati ·

Le clxvi
Sol

Et cū hæc diceret · erubescebant oēs aduersarii eius ·
et omis populus gaudebat in uniuersis · quæ gloriose
fiebant ab eo ·

Le clxvii
Luna xi
di exxxvii
Mars xLiiii

Dicebat ergo · Cui similē · ē · regnū dei · & cui similē æstimabo illud · Simile · ē · grano sinapis · quod accepto
homo misit in ortū suū · & creuit · & facta ē · in arbo
rē magnā · & uolucres cæli requieuerunt in ramis ēius ·

Le clxviii
Mercu xxviii

Et iterū dixit · Cui similē æstimabo regnū dei · Simile · ē · fermēto · quod accepta mulier abscondit in fa
rinæ sat̄ tria · donec fermentatū est totum ·

Le clxviiii
Iupi xxvi
Ven Lii

Et ibat per ciuitates & castella docens · & iter faciens in hierl̄m ·

Le clxx
Sat Lv

Ait aut illi quidā · Dne · si pauci sunt qui saluent · Ipse aut dixit ad illos · Contendite intrare per an
gustā portā · quia multi dico uob quærent intrare ·
& non potuerunt ··

Le clxxi
Luna Lx

Cū aut intrauerit pat familias · & clauserit ostium ·
& incipietis foris stare · & pulsare ostiū dicentes ·
dne · aperi nobis · Et respondens dicet uob · nescio
uos · unde sitis · Tunc incipietis dicere · Manducā

cauim̄ cor̄ac & bibim̄. & implacis nr̄is docuisti.
Et dicet uob̄, nescio uos unde sitis. Discedite a me om̄s
operarii iniquitatis; ibi erit fletus & stridor dentiū.
Le cl xxii
et lxv
Cūuideritis Abraham & isaac. & iacob. & om̄s pphetas
in regno dī. uos aut̄ expelli foras. Et uenient a oriente.
& occidente & aquilone & austro. & accūbent in regno dī.
Et ecce sunt nouissimi. qui er̄ primi. Et sūt p̄mi q̄ er̄ nouissimi.
Le cl xxiii
et lxxviii
et cxi
In ipsa die accesser̄ quidā pharisaeoy. dicentes illi. Exi.
& uade hinc. quia herodes uult te occidere. Et ait illis.
Le cl xxiii
&
Sol
Ite. & dicite uulpi illi. Ecce eicio dem̄onia & sanitates
p̄ficio hodie & cras. & tertia die consummor. Verū
tamen. oportet me hodie & cras. & sequenti ambula
re. quia non capit pphetā perire extra hierlm.
Le cl xxv
et
ccxlii
Hierusalem. hierlm. q̄ occidis pphetas. & lapidas eos
qui mittuntur ad te, quoties uolui congregare filios
tuos q̄e admodū auis nidū suum subpennis. & no
luisti. Ecce. relinquet uobis dom̄us ua. Dico aut̄ uob̄.
quia non uidebitis me. donec ueniat cū dicetis. Bene
dictus qui uenit. in nomine dn̄ī.

ET FACTUM Ē CŪ INTRARET .xuij.

Le cl xxvi
et
Sol
in domū cuiusdā principis pharisaeorū sabbato man
ducare panē. & ipsi obseruabant eum. Et ecce homo
quidam hydropicus. erat ante illum.
Le cl xxvii
et
cclxvii
et
xxv
Et respondens ihc. dix̄it ad legis peritos. & pharisaeos
dicens. Si licet sabbato curare? At illi tacuerunt.

Ipſe uero apprehenſū ſanauit eum. ⁊ dimiſit.
Et reſpondens ad illos. ⁊ dixit. Cuius ūrm aſinus.
aut bos in puteum cadet. & ñ continuo extrahet il
lū die ſabbati? Et ñ poterant ad hec. ⁊ reſponde
re illi.

Le cl.xcviii
x
Sol

Dicebat aūt & ad inuitatos parabolā. intendens
quomodo primos accubitus elegerent dicens ad
illos. Cū inuitatus fueris ad nuptias. ne diſcubas
in primo loco. ne forte honoratior tu ſit inuita
tus ab illo. & ueniens is qui te & illū uocauit.
dicat tibi. Da huic locū. Et tunc incipias cū ru
bore. nouiſſimū locū tenere. Sed cū uocatus
fueris. uade recumbe in nouiſſimo loco. Vt
cū uenerit qui te inuitauit. dicat tibi. Amice.
aſcende ſuperius. Tunc erit tibi gla. coram ſi
mul diſcūbentibus.

Le cl.xxviiii
Et vi.xxxi

Quia omis qui ſe exaltat. humiliabitur. Et qui
ſe humiliat. exaltabitur.

Le cl.xxx
x
Sol.

Dicebat aūt & ei qui ſe inuitauerat. Cū facis
prandiū aut cenā. noli uocare amicos tuos.
neq: fratres tuos. neq: cognatos. neq: uicinos
diuites. ne forte & ipſi te reuocent. & fiat
tibi retributio. Sed cū facis conuiuiū. uoca
pauperes. debiles. claudos. cecos. & beatus
eris. quia non habent retribuere tibi. Retribu

cē enim tibi · in resurrectione iustorū · Hec cū au
disset quidā de simul discūbentib; · dixit illi · Beat⁹
qui manducabit panē in regno dī ·

le .xiiii. post V in xxvi

Ait ipse dixit · Homo quidā fecit cenā magnā · & uo
cauit multos · Et misit seruū suū hora cene dicere
inuitatis ut uenirent · quia iam parata sunt oīa ·
Et coeperunt simul omnes excusare · Primus · dixit
illi · Villam emi · & necesse habeo exire · & uide
re illam · Rogote · habeme excusatū · Et alt dixit ·
Iugaboum emi quinque · & eo probare illi · Rogo
te · habeme excusatū · Et alius dixit · Vxorē duxi ·
& ideo nō possum uenire · Et reuersus seruus · nun
tiauit hec domino suo · Tunc iratus pat famili
as · dixit seruo suo · Exi cito in plateas & uicos ciui
tatis · & pauperes ac debiles · cecos & claudos · in
troduc huc · Et ait seruus · Domine · factū ē · ut
imperasti · & adhuc locus ē · Et ait dominus
seruo · Exi in uias & sepes · & cōpelle intrare · ut
implet⁹ domus mea · Dico aut uobis · Quod
nemo uirorū illoꝝ qui uocati sunt · gustabit

le .xiiii. post V in xxvi

cenam meam ·

Ibant aut turbe multe cū eo · & conuersus dixit
ad illos · Si quis uenit ad me & non odit patrē
suum · & matrē · & uxorē · & filios · & fratres · &
sorores · adhuc aut & animam suam · non

potest mr̄ ee discipulus. Et quinonbaiolat
crucem suam & uenit postme. non potest
mr̄ esse discipulus.

le clxxxiii
S. Sol

Quis enim exuobis uolens turrim aedificare.
Nonprius sedens cōputat sūptus. quinecessa
rias sit. si habet adpficiendum. Ne posa
ea quam posuerit fundamentū. & non
potuerit pficere. omnes quiuident.
incipiant illudere ei dicentes. Quiahic
homo cepit aedificare. & nonpotuit con
summare. Aut quis regturus cōmittere
bellū aduersus alium regem. Nonsedens
prius cogitat. si possit cumdecē milibus
occurrere ei. qui cum uiginti milibus
uenit adse? Alioquin. adhuc illo lon
ge agente legationem mittens. rogat
ea quę pacis sunt

le clxxxiiii
F. V
on xcvi

Sic ergo omnis exuobis quī renuntiat
omnib: quae possidet. non potest mr̄s
ee discipulus.

XV

le clxxxv
et ii
on xxxi
p
on cii

Bonum est sal. Si autem
sal quoq; euanuerit. in quo condietur?
Neq: uacca: neq: in sterquilinium utile est.
sed foras mittetur. Qui habet aures au
diendi audiat.

xv.

Le clxxxvi
Dñi Lxxii
Dñi xxii

Erant autem appropinquantes ad eum publicani & peccatores. ut audirent illum. Et murmurabant pharisæi & scribæ. dicentes. Quia hic peccatores recipit. & manducat cum illis.

Le clxxxvii
Dñi cl xxxii

Et ait ad illos parabolam istam dicens. Quis ex vobis homo qui habet centum oves. Et si perdiderit unam ex illis. nonne dimittit nonaginta nouem in deserto. & vadit ad illam quæ perierat. donec inueniat illam. Et cum inuenerit eam. imponit in humeros suos gaudens. Et veniens domum. cōuocat amicos. & vicinos dicens illis. Congratulamini mihi. quia inueni ouem meam quæ perierat. Dico vobis. quod ita gaudium erit in cœlo. super uno peccatore pœnitentiam agente. quam super nonaginta nouem iustis. qui non indigent pœnitentia.

Le clxxxviii
Sol

Aut quæ mulier habens drachmas decem. Si perdiderit drachmam unam. nonne accendit lucernam. & everrit domum. & quærit diligenter. donec inueniat. Et cum inuenerit. conuocat amicas. & vicinas dicens. Congratulamini mihi. quia in

uenidragmam quampdideram.

Le clxxxiiii
Th clxxxii

Ita dico uobis. gaudium erit coram angelis
di sup uno peccatore. penitentiā agente.

Le exc
Sol

Attamen. homoquidam habuit duos
filios. & dixit adolescentior exillis patri.
Pater. dami mihi portionem substantiae. quae
me contingit. Et diuisit illis substantiam.
Et non post multos dies. congregatis omnib;
adolescentior filius peregre profectus est
in regionem longinquam. & ibi dissipauit
substantiam suam. uiuendo luxuriose.
Et postquam omnia consummasset. fac
ta est fames ualida in regione illa. & ipse
cepit egere. Et abiit & adhaesit uni ciui
regionis illius. & misit illum in uillam
suam. ut pasceret porcos. Et cupiebat
implere uentrem suum de siliquis. quas
porci manducabant. & nemo illi dabat.
In se autem reuersus. dixit. Quanti mer
cenarii in domo patris mei habundant
panib; ego autem hic fame pereo. Sur
gam & ibo ad patrem meum. & dicam ei.
Pater. peccaui in celum & coram te. iam non sum
dignus uocari filius tuus. fac me sicut
unum de mercenariis tuis. Et surgens.

uenit adpatrem suum. ¶Cumautē adhuc lon
ge esset. uidit illum pat̄ ipsius. & misericor
motus est. ¶Et accurrens cecidit supra col
lum eius. & osculatus e. eum. ¶Dixitq: ei
filius. Pater. peccaui in cęlū & coram te.
iam non sum dignus uocari filius tuus.
¶Dixit aut̄ pat̄ ad seruos suos. ¶Cito proferte
stolam primam. & induite illū. & date
anulū in manū eius. & calciamenta in pedes
¶Adducite uitulum saginatū & occidite.
& manducemus & epulemur. ¶Quia hic
filius m̄s mortuus erat & reuixit. perierat
& inuentus est. ¶Et ceperunt epulari.
¶Erat aut̄ filius eius senior in agro. ¶Et cū ue
niret. & adpropinquaret domui. audiuit
symphoniam & chorum. ¶Et uocauit unū
de seruis. & interrogauit quę hęc essent
Isq: dixit illi. Frat̄ tuus uenit. & occidit
pat̄ tuus uitulū saginatū. quia saluū illū
recepit. Indignatus e. aut̄. & nolebat
introire. Pat̄ uero illius egressus. coepit
rogare illū. At ille respondens. dix̄ patri
suo. Ecce tot annis seruio tibi. & nūquā
mandatum tuū preterii. & nūquā de
disti mihi hedū. ut cum amicis meis epulā

fv

lr

Sed postquam filius tuus hic quidevoravit
substantiam suam cum meretricibus. venit. oc
cidisti. illi vitulum saginatū. Ipse. dixit
illi. Fili. tu semp mecum es. & omnia mea
tua sunt. Epulari aūt & gaudere opor
tebat. quia frater tuus hic mortuus erat
& revixit. perierat. & inventus est. Dixit
bat autē & discipulos suos. Homo qui
dam erat dives. qui habebat vilicum. & hic
diffamatus est. apud illum. quasi dissipasset
bona ipsius. Et vocavit illū. & ait illi.
Quid hoc audio de te. Redde rationē vili
cationis tue. Iam enim. non poteris vili
care. Ait autē vilicus intra se. Quid faciā.
quia dominus meus aufert a me vilicationē.
Fodere non valeo. mendicare erubesco.
scio quid faciam. Ut cum amotus fuero
a vilicatione. recipiant me in domos suas.
Convocatis ergo singulis debitoribus domi
nis sui. dicebat primo. Quantū debes
domino meo. At ille dixit. Centum
cados olei. Dixitq; illi. Accipe cautionē
tuam. & sedens scribe quinquaginta.
Deinde alio dixit. Tu vero quantū de
bes. Qui ait. Centū choros tritici. Ait

xvj.

illi · Accape litteras tuas & scribe octoginta ·
Et laudauit dominus uilicum iniquitatis :
quia prudenter fecisset · Quia filii huius seculi
prudentiores filiis lucis · in generatione sua
sunt · Et ego uobis dico · Facite uobis amicos de mammona iniquitatis · ut cum defeceritis recipiant uos · in aeterna tabernacula ·
Qui fidelis ē · in minimo · & in maiore fidelis est · Et qui in modico iniquus ē · & in maiore iniquus est · Si ergo in iniquo mammona fideles non fuistis · quod uerū est quis credet uobis ? Et si alieno fideles nō fuistis · quod uestrum ē · quis dabit uobis ?
Nemo seruus · potest duobus dominis seruire · Aut enim unum odio habebit · aut alterū diliget · Aut uni adhaerebit · & alterum contemnet · Non potestis dō seruire & mammonae ·
Audiebant autem oīa haec pharisaei · qui erant auari · & deridebant illum · Et ait illis · Vos estis qui iustificatis uos coram hominibus · deus autem nouit corda uestra · Quia quod hominibus altum est · abhominatio ē · ante deū ·
Lex & prophetae · usq: ad iohannē · Exinde regnū dei euangelizatur · & omnis in illud uim facit :

Le exciii
Ter V
Or xxxiii

Le exciv
Ter II
Or exc
Ter
Or cv

XVI

Le excvi
Ter
Sol

Faciliꝰ ē. autem cęlum & terram pꝛeteꝛiꝛe ꝙ̄ quidelege unum apicem cadere.

Omīs quidimittat uxoꝛem suam. & ducat alteꝛam. mocchatuꝛ. Et quidimissam auꝛo ducat. mocchatuꝛ.

Homo quidam erat diues! & inducebatur purpura & byssso. & epulabat̄ cotidie splendide. Erat quidā mendicꝰ nomine lazaꝛus. qui iacebat adianuam eius ulceribus plenus. cupiens saturari de micis. quae cadebant de mensa diuitis. Sed & canes ueniebant. & linguebant ulcera eius. Factum ē. autem ut moꝛeꝛetuꝛ mendicus. & poꝛtaꝛetuꝛ ab angelis in sinum abꝛahe. Moꝛtuus ē. aut̄ & diues. & sepultus ē. in inferno. Et leuans aut̄ oculos suos cum esset in toꝛmentis. uidit abꝛahā alonge. & lazaꝛum in sinu eius. Et ipse clamans dixit. Pateꝛ abꝛaham miseꝛeꝛe mei. & mitte lazaꝛum ut intinguat extremum digiti sui in aqua. ut ꝛefꝛigeꝛet linguam meam. quia cꝛuciaꝛ in hac flamma. Et dixit illi abꝛaham. Fili. ꝛecoꝛdaꝛe quia ꝛecepisti bona in uita tua. & lazaꝛus similiteꝛ mala. Nunc autem hic conso

latur. tuucto crucifixo. Trinis omnibus
integros & uerbo dei firmissimos.
ut ne quidem uolunt hinc transire aduersos nos
possint. Neque inde huc transmeare. Tam
Rogo & tepidos. ut mittas eum in domum
patris mei. habeo enim quinq: fratres.
uti testetur illis. ne & ipsi ueniant in locum
hunc tormentorum. & ait illi abraham.
Habent moysen & prophetas. audiant illos.
At ille dixit. Non pater abraham. sed si
quis ex mortuis ierit ad eos. penitentiam
agent. At ait illi. Si moysen & pro
phetas non audiunt. neq: si quis ex mortu
is resurrexerit credent.

le exeuii
tii
m cl xxviii
li
m xcviii

Et ait discipulos suos. Impossibile est.
ut non ueniant scandala. Ve autem illi.
per quem ueniunt. Vtilius est illi si lapis mo
laris imponatur circa collum eius. & proi
ciatur in mare. quam ut scandalizet unum de
pusillis istis.

le exeuii
v
m cl xxxiii

Attendite uobis. Si peccauerit frater tuus.
increpa illum. Et si penitentiam ag[er]it.
dimitte illi.

le exeuiiii
v
m cl xxxvii

Et si septies in die peccauerit in te. & septies
in die conuersus fuerit ad te dicens. penit

xvij.

tet me. dimittt illi.

Et dixerunt apostoli dño, adaugt nob fidē.
Dixit aūt dñs. Si habuerītis fidem sicut
granum sinapis. dicerētis huic arbori mo
ro. eradicare. & transplantare in mare. &
obediret uobis.

Quis autem uestrm habens seruum arantem. aut
pascentem. qui regresso de agro dicat illi statim.
Transi: recumbe. & nondicat illi para quod cae
nem. & praecinge te & ministra mihi. donec
manducem & bibam. & post hacc tu manduca
bis & bibes. Numquid gratiā habet
seruo illi. quia fecit quae ei imperauerat.
Non puto. Sic & uos cum feceritis omnia
quae p̄cepta sunt uobis. dicite. serui inutiles
sumus. quod debuimus facere fecimus.

Et factum ē. dum iret in hierlm. transibat
p medium samariam & galileam. Et cum
ingrederetur quoddam castellum. occur
rerunt ei decem uiri leprosi. Qui stet
erunt longe. & leuauerunt uocem dicentes. Ihu
praeceptor. miserere nri. Quos ut uidit.
dixit. Ite. ostendite uos sacerdotibus. Et
factum ē. dum irent. mundati sunt. Unus
aūt ex illis ut uidit quia mundatus ē. re

gressus ē. cum magna uoce magnificans dn̄m
procidit in faciem ante pedes eius. gr̄as
agens. & hic erat samaritanus. Respondens
autem ihc. dixit. Nonne decem mundati
sunt. & nouem ubi sunt? Non ē inuentus
qui rediret & daret gl̄am dō. nisi hic
alienigena. Et ait illi. Surge uade. q̄ fides
fides tua. te saluum fecit.

Interrogatus autem a pharisęis. quando ue
nit regnum dī. Respondit eis & dixit.
Non uenit regnū dī cū observatione.
neq: dicent ecce hic. aut ecce illic. Ecce enī
regnū dī intra uos est.

Dixit autem ad discipulos suos. Venient dies
quando desiderabitis unum diem
filii hominis. & non uidebitis.

Et dicent uobis., ecce hic ecce illic. nolite
ire. neq: sectemini.

Nam sicut fulgur coruscans de sub cęlo. in a
que sub cęlo est fulget. ita erit filius ho
minis. in die sua.

Primum autem oportet illum multa pati.
& reprobari a generatione hac.

Et sicut factum est in diebus noe. ita erit &
in diebus filii hominis. Edebant & bibe

bant. uxores ducebant. & dabantur adnup
tias. usq: indiem quam intrauit noe in arcā.
& uenit diluuium & pdidit omnes.

Le ccviii
Sol

Similiter sicut factum ē. in diebus loth: edē
bant. & bibebant. emebant & uendebant.
plantabant & edificabant. Q uadie autem
exiit loth a sodomis. pluit ignem & sul
phur de cęlo. & omnes pdidit: Secundum
hec erit. quadie filius hominis reuelabit.

Le ccviiii
Le ccxlviii
Le ccxlvii

In illa hora. qui fuerit in tecto & uasa eius
in domo: ne descendat tollere illa. Et qui
in agro. similiter non redeat retro.

Le ccx
Sol

Memores estote uxoris loth.

Le ccxi
Le ccxcvii

Quicumq: quęserit animam suam saluam fa
cere. pdet illam. Et quicumq: pdiderit
illam. uiuificabit eam.

Le ccxii

Dico autē uobis. In illa nocte erunt duo in lecto
uno. unus assumetur. & alter relinquet.
Due erunt molentes in unum. una assu
metur. & altera relinquetur. Duo in agro.
unus assumetur & alter relinquetur.

Le ccxiii

Respondentes dicunt illi. Vbi dne? Qui dixit eis. Vbicumq: fuerit corp.
illuc congregabuntur aquile.

xvii. Le ccxiiii

Dicebat autē & parabolam ad illos: quoportet

sēp orare. & nondeficere dicens. Iudex qui
dam erat in quadam ciuitate. quidm̄ nō
timebat. & hominem nō reuerebatur.
Vidua autē quedam erat in ciuitate illa. &
ueniebat ad eum dicens. Vindica me
de aduersario meo. Et nolebat per multū
tempus. Post hec autem. dixit intra se.
Etsi dm̄ non timeo. nec hominē reuere
tamen quia molesta. est mihi hec uidua.
uindicabo illam. ne in nouissimo ueni
ens suggillet me. Ait aut dns. Audi
te quid iudex iniquitatis dicit. Deus aut
non faciet uindictam electorum suorū
clamantium ad se die ac nocte. & pa
entiam habebit in illis. Dico uobis.
quia cito faciet uindictam illorum.
Uerumtamen. filius hominis ueniens.
putas inueniet fidem in terra. Dix
it autem & ad quosdā qui in se confidebant
tāquā iusti. & aspernabantur ceteros. pa
rabolam istā. Duo homines ascenderunt
in templum. ut orarent. Unus pha
risaeus. & alter publicanus. Pharisae
us stans. hec apud se orabat. Deus gras
ago tibi. quia non sum sicut ceteri hominū.

Raptores. iniusti. adulteri. uelut & iste
hic publicanus: Ieiuno bis insabbato. decimas do omnium quæ possideo. Et publicanus
alonge stans. nolebat nec oculos ad cælum
leuare. sed percutiebat pectus suum dicens.
Deus propitius esto mihi peccatori. Dico uobis.
descendit hic iustificatus in domū suam
ab illo.

Le ccxv
V
in cxxxi

Quia omnis qui se exaltat. humiliabitur.
& qui se humiliat. exaltabitur.

Le ccxvi
II
in cxcii
in cvi

Afferebant aūt ad illū & infantes. ut eos tan
geret. Quod cum uiderent discipuli.
increpabant illos. Ihc autem conuocans
illos. dixit. Sinite paruulos uenire ad
me. & nolite eos uetare. Talium e. enim
regnū dī.

Le ccxvii
II
in clxxviii
in xcv

Amen dico uobis. quicumq: non acceperit
regnum dī sicut puer. non intrabit in
illud.

Le ccxviii
II
in cxciii
in cvi

Et interrogauit eū quidam princeps dicens.
magister bone. quid faciens uitam æternā
possidebo. Dixit aūt ei Ihc. Quid me
dicis bonum. Nemo bonus. nisi solus
dr. Mandata nosti. Non occides. Non
mœchaberis. Non furtū facies. Nō falsum

testimonium dicet. Honora patrem tuum
& matrem. Qui ait. haec omnia. custo
dui a iuuentute mea.

Quo audito ihc. ait ei. Adhuc unum tibi
deest. Omnia quaecumq: habes uende & da
pauperibus; & habebis thes. aurū in cęlo. &
ueni sequere me.

His ille audit. contristatus ē. quia diues
erat ualde. Videns autem illū ihc tristē
factū. dixit. Quā difficile qui pecunias
habent. in regnum dī introibunt. Facilius
ē. enim camelum p foramen acus transire.
quam diuitem intrare in regnum dī. Et
dixerunt qui audiebant. Et quis potest
saluus fieri. Ait illis. Quae impossi
bilia sunt apud homines. possibilia sunt
apud dm̄. Ait aut petrus. Ecce nos di
misimus omnia. & secuti sumus te.

Qui dixit eis. Amen dico uobis. nemo est
qui reliquit domum. aut parentes. aut
fratres. aut uxorē. aut filios. p̄p̄ regnū
dī. & non recipiat multo plura in hoc
tempore. Et in seculo uenturo. uitam ae
ternam.

XVII Assumpsit autem ihc duodecim

&xit illis. Ecce ascendimus hierosolimā.
& consummabuntur oīa quescripta sunt
pphetas de filio hominis. Tradetur enī
gentibus. & illudetur. & flagellabitur &
conspuetur. Et postquam flagellauerint
occident eum. & die tertia resurget.
Et ipsi nihil horum intellexerunt. Et erat
uerbum istud abscondituī abeis. & non intel
legebant quecdicebantur.

Le ccxxiii
Sol

Le ccxxiiii
Et
Mr ccc
De
Mr cxvi

Factū ē. autē cum adpropinquaret hiericho.
cecus quidam sedebat. secus uiam mendi
cans. Et cum audiret turbam pterceuntē.
interrogabat quid hoc esset. Dixerunt
autem ei: quod ihc nazarenus transiret.
Et clamauit dicens. Ihu fili dauid. mise
rere mei. Et qui pībant. increpabant eū
ut taceret. Ipse uero. multomagis cla
mabat. fili dauid. miserere mei. Stans
autē ihc. iussit illum adduci ad se. Et
cum adpropinquasset. interrogauit illū
dicens. Quid tibi uis faciam? At ille
dixit. Dne. ut uideam. Et ihc. dixit
illi. Respice. fides tua te saluum fecit.
Et confestim uidit. & sequebatur illum
magnificans dm. Et omis plebs ut uidit.

dedit laudem dō

Et ingressus ihc. perambulabat hiericho; & xviij.
ecce uir nomine zacheus. & hic erat prin
ceps publicanorum & ipse diues. Et quae
rebat uidere ihm quis esset. & non poterat
pre turba. quia statura pusillus erat. Et pre
currens. ascendit in arborem sichomorem
ut uideret illum. quia inde erat transiturus.
Et cum uenisset ad locum. suspiciens ihc
uidit illum & dixit ad eum. Zachee.
festinans descende. quia hodie in domo tu
a. oportet me manere. Et festinans
descendit. & excepit illum gaudens. Et
cum uiderent omnes. murmurabant dicen
tes. quod ad hominē peccatorē diuertis
set. Stans autem zacheus. dixit ad dm.
Ecce dimidium bonorum meorum dne do pau
peribus. & si quid aliquē defraudaui. red
do quadruplum. Ait ihc ad eum. Quia
hodie salus domui huic facta ē. eo quod
ipse filius sit habrahe.

Venit enim filius hominis querere & saluū
facere. quod perierat.

Hec illis audientibus. adiciens dixit pa
rabolam. eo quod esset ppe hierusalem. &

quia existimabat, quod confestim regnū
dī manifestaretur.

Dixit g̃. Homoquidam nobilis abiit in re
gionem longinquam. ¯Accipere sibi regnū
& reuerti.

Vocatis autem decem seruis suis. dedit illis
decem mnas. & ait ad illos. Negotiami
nidū uenio. Ciues aut̃ eius oderant illū.
& miserunt legationē post illū dicentes.
Nolumus hunc regnare sup nos. Et factū ē.
ut rediret accepto regno. & iussit uocari ser
uos quibus dedit pecuniā. ut sciret quantum
quisq: negotiatus esset. Venit aut̃ primus
dicens. Dne. mna tua. decem mnas adqui
siuit. Ait illi. Euge bone serue. quia in
modico fidelis fuisti. eris potestatē habens
sup decem ciuitates. Et alter uenit dicens.
Dne mna tua. fecit quinq: mnas. Et huic
ait. Et tu esto sup quinq: ciuitates. Et alter
uenit dicens. Domine ecce mna tua. quā
habui repositam in sudario. Timui enim te.
quia homo austerus es. Tollis quod non
posuisti. & metis quod non seminasti. Di
cit ei. De ore tuo te iudico serue nequam.
Sciebas quod ego austerus homo sum. tollens

quodnonpossim. & metens quodnonsemina
ui. Et quare nondedisti pecuniam meā
admensam. & egovenions cumusuris utiq:
exegissem illud. Et astantib: dixit.
Auferte abillo mnam. & date illi quidece
mnas habet. Et dixerunt a. Domine.
habet decē mnas.

Le ccxxx
xii
m ccl xxi
s xl ii

Dico autē uobis. quia omni habenti dabitur
Abeo autē quinon habet. & quod habet.
auferetur abeo.

Le ccxxxi
v
m ccl xxii

Verūtamen. inimicos meos illos quinolu
erunt me regnare supse. Adducite huc.
& interficite anteme. Et his dictis. pīs
cedebat ascendens hierosolimam.

Le ccxxxii
vii
m cc vi
s cxxii

Et factum ē. cumappropinquasset adbethfage
& bethaniā. admontē qui uocatur oliue
ti. misit duos discipulos suos dicens.
Ite incastellū. quod contra est. Inqd
introeuntes. inuenietis pullū asinae
alligatū. cuinemo unqū hominū sedit.
Soluite illū. & adducite. Et siquis uos
interrogauerit. quaresoluitis. sicdice
tis ei. quia dñs operā eius desiderat.
Abierunt aut qui missi erant. & inuene
runt sicut dixit illis stantem illum. Soluentib:

Le ccxxxiii
vii
m cc viii
s cxviii

aut̄ illis pullum. dixerunt domini
eius ad illos. Quid soluitis pullum?
Sic dicetis; quia dñs eius necessariū habet
Et duxerunt illum ad ihm̄., & iactantes
uestimenta sua super pullum. Imposuerunt
ihm̄; Et dum ille. sub sternebant
uestimenta sua in uia.

Le ccxxxiiii
Sm ccvi
Sa cxviii
la c

Et cum appropinquaret iam ad descensum
montis oliueti. coeperunt omnes turbe
discentium gaudentes laudare dm̄ uoce
magna. sup omib: quas uiderant uirtu
tibus dicentes. Benedictus qui uenit rex
in nomine dñi. pax in cielo. & gla in excel
sis.

Le ccxxxv
Sv ccxiii

Et quidam pharisæorum de turbis. dixerunt
ad illum. Magister. increpa discipu
los tuos. Quib: ipse ait. Dico uobis.
quia si hi tacuerint. lapides clamabunt.

Le ccxxxvi
Sv
Sol

Et ut appropinquauit. uidens ciuitatem.
flauit super illam dicens. Quia si cognos
uisses & tu; & quidem in hac die tua
quæ ad pacem tibi. nunc aut̄ abscondita
sunt ab oculis tuis. Quia uenient dies
in te. & circumdabunt te inimici tui mu
lo. Et circūdabunt te. & coangustabūt te

undique. & ad terram prosternent te. & filios tuos qui in te sunt.

Et non relinquent in te lapidem super lapidem. eo quod non cognoueris tempus uisitationis tue.

Et ingressus in templum. coepit eicere uendentes in illo & ementes. dicens illis. Scriptum est. quia domus mea. domus orationis est. Vos autem. fecistis illam. speluncam latronum.

Et erat docens. cotidie in templo. Principes autem sacerdotum & scribe. & principes plebis. quaerebant illum perdere. & non inueniebant quid facerent illi. Omnis enim populus. suspensus erat audiens illum.

Et factum est. in una dierum docente illo populum in templo & euangelizante. conuenerunt principes sacerdotum & scribae cum senioribus. & aiunt dicentes ad illum. Dic nobis. in qua potestate haec facis. aut quis est. qui dedit tibi hanc potestatem. Respondens autem. dixit ad illos. Interrogabo uos & ego unum uerbum. respondete mihi. Baptismum iohannis de

erat. ancxhominibus. Atilli. cogitabant
intersc dicentes. Quasi dixerimus dccto.
dicet. Quare ergo noncredidistis illi.
Siuū dixerimus exhominibus. plebs uniūsa
lapidabit nos. certasunt enim iohannem
pphetā esse. Et responderunt se nosse
unde esset. Et ihc ait illis. Neq: ego
dico uobis. inqua potestate hec facio.
Le ccxli
Ff 11
Gm ccxviii
Ff
Gm cxxviii
Coepit aut dicere adplebem. parabolam hanc.
Homo plantauit uineam. & locauit eam
colonis. & ipse peregre fuit multis tem
poribus. Et in tempore misit adcultores
seruum. ut de fructu uineae darent illi.
Qui cesum. dimiserunt eum inanem.
Et addidit alterū seruum mittere. Illi aut
hunc quoq: cedentes & afficientes contume
lia. dimiserunt inanem. Et addidit
tertium mittere. qui & illū uulnerantes
eiecerunt. Dixit autem dominus uineę.
Quid faciam? Mittam filiū meū dilec
tum. forsitan cum hunc uiderint. uere
buntur. Quem cum uidissent coloni.
cogitauerunt intersc dicentes. Hic est
res. occidimus illum. ut nra fiat he
reditas. Et eiecto illū extra uineam.

occiderunt. Quid ergo faciet illis dominus uineae. Veniet & perdet colonos istos. & dabit uineā aliis. Quo audito. dixerunt illi. Absit. Illeuit aspicienscos. ait. Quidē. & hoc quod scriptum ē. Lapidem quē reprobauerunt aedificantes. hic factus ē. in caput anguli? Omis quiccide rit supra illum lapidem. conquassabit. Supra quē autem ceciderit. cōminuet illum.

Le ccxlii
Tl cclxx
Bo cxxviiii
Lol xxxviii

Et quaerebant principes sacerdotū & scribe. mittere in illum manus illa hora. & timuerunt populum. Cognouerunt enī. quod ad ipsos dixerit similitudinem istam.

XVIII

Le ccxliii
Tll & cxxiii
Bo cxxx

ET OBSERUANTES MISERUNT insidiatores qui se iustos simularent. ut caperent eum in sermone. & traderent eum principatui. & potestati presidis. Et interrogauerē illum dicentes. Magister scimus. quia recte dicis & doces. & non accipis personam. sed in ueritate uiam dī doces. Licet nobis dare tributum cesari annon? Considerans autem dolum illorum. dixit ad eos.

Quidme tẽptatis. Ostendite mihi denarium. cuius habet imaginẽ. & inscriptionẽ. Respondentes dixerunt. Cesaris. Tunc illis. Reddite ergo quę cesaris cesari. & quę dei sunt deo. Et non potuerunt verbum eius reprehendere coram plebe. Et mirati in responso ei. tacuerunt. Accesserunt aut quidam saduceorum, qui negant ẽ resurrectionem. & interrogauerunt eum. dicentes. Magister. moyses scripsit nobis. si frater alicuius mortuus fuerit. habens uxorẽ. & hic sine filiis fuerit. ut accipiat eam frater eius uxorẽ. & suscitet semen fratri suo. Septẽ ergo fratres erant. Et primus accepit uxorem. & mortuus ẽ. sine filiis. Et sequens accepit illam. & ipse mortuus ẽ. sine filio. Et tertius accepit illam. Similiter & omnes septẽ. & non reliquerunt semen. & mortui sunt. Nouissime omnium. mortua ẽ. & mulier. In resurrectione ergo cuius eorum erit uxor. Siquidem septẽ habuerunt eam uxorẽ. Ait illis ihc. Filii sęculi huius nubunt. & traduntur ad nuptias. Illi uero qui digni ha

bcbuntur ſeculo illo & reſurrectione ex
mortuis: neque nubunt. neq: ducunt
uxores. neq: enim ultra mori poterunt
Æquales enim angelis ſunt. & filii ſunt
dī. cum ſint filii reſurrectionis. Quia
uero reſurgant mortui. & moyſes oſten
dit ſecus rubum. ſicut dicit dnm. dm̄
abraham. & dm̄ iſaac. & dm̄ iacob. Deus
nō. mortuorū. ſed uiuorum: omneſ enī
uiuunt. Reſpondentes aut quidam
ſcribarum. dixerunt. Magiſter. bene
dixiſti.

le ccxliiii
m ccxxvi
d cxxxiii

Et amplius non audiebant eum quicquā
interrogare.

le ccxlv
m ccxxv
d cxxxiii

Dixit aut adilloſ. Quomodo dicunt xpm
filium dauid eſſe. & ipſe dauid dicit in
libro pſalmorū. dixit dnſ dnō meo. ſede
a dextris meis. donec ponam inimicos tu
os ſcabellum pedum tuorum. Dauid ergo
dnm̄ illum uocat. & quomodo filius
eius eſt?

l cxxxvii
le ccxlvi
m dcxxviii
d cxxxv

Audiente autem omni populo. dixit diſci
pulis ſuis. Attendite a ſcribis qui uolunt
ambulare in ſtolis. & amant ſalutationes
in foro. & primas cathedras in ſynagogis

&primos discubitus inconuiuij.

Quidcuiqam domos uiduarū. simulantes longam orationē. hiaccipient damnationē maiorē. Respiciens autē. uidit eos qui mittebant munera sua in gazophilatiū diuitēs. Vidit autē & quandā uiduam pauperculam. mittentē aera minuta duo. & dixit. Vere dico uobis. quia uidua hec pauper. plusquā omnes misit. Nam omnes hi. ex habundanti sibi miserunt in munera dī. Hec autem. ex eo quod deest illi. omnem uictum suum. quem habuit misit. Et quibusdam dicentibus de templo. quod lapidib⁹ bonis & donis ornatum esset. dixit. Hec quę uidetis. uenient dies in quibus non relinquetur lapis sup lapidem. quin destruatur.

Interrogauerunt aut illum dicentes. Pr̄e ceptor. quando hec erunt. et quod sig nū cum fieri incipient. Qui dixit. Videte. ne seducamini. Multi enim uenient in nomine meo dicentes. quia ego sum. & tempus appropinquabit. Nolite ergo ire post illos. Cū aut audieritis proelia & seditiones. nolite terreri. Oportet p̄mū

hoc fieri. sed non statim finis. Tunc dicebat
illis. Surget gens contra gentem. & regnū
aduersus regnū. Terre motus magni et
per loca. & pestilentie ac fames. Terroresq:
de celo. & signa magna erunt.
Sed ante hec omnia. Inicient uobis manus
suas & persequentur. tradentes in synagogis
& custodias. trahentes ad reges & presides propter
nomen meum. Continget autem uobis
in testimonium.
Ponite ergo in cordibus uestris non premeditari
quemadmodum respondeatis. Ego enim
dabo uobis os & sapientiam. cui non poterunt
resistere & contradicere omnes aduersarii
uestri. Trademini autem a parentibus. & fra
tribus. & cognatis & amicis. & morte affici
ent ex uobis. Et eritis odio omnibus.
propter nomen meum. Et capillus de capi
te uestro non peribit. In patientia uestra.
possidebitis animas uestras.
Cum autem uideritis circumdari ab exercitu
hierusalem. tunc scitote quia appropinqua
bit desolatio eius.
Tunc qui in iudea sunt fugiant in montes.
& qui in medio eius discedant, & qui in re

gionibus nominauit meam: quia dies
ultionis his sunt: ut implentur omnia que
scripta sunt:

Le ccl.iiii
Ve autem pregnantib: & nutrientibus. in
illis diebus:

Le ccl.v
Erit enim pressura magna super terrā. & ira
populo huic:

Le ccl.vi
Et cadent in ore gladii. & captiui ducentur
in omnes gentes: Et hierlm calcabitur
a gentibus: donec implentur tempora nati
onum:

Le ccl.vii
Et erunt signa in sole & luna & stellis: &
in terris pressura gentium: p confusione so
nitus maris & fluctuum; arescentibus
hominibus p timore & expectatione: que
sup uenient uniuerso orbi: Nam uirtutes
celorum mouebuntur:

Le ccl.viii
Et tunc uidebunt filium hominis uenientē
in nube: cum potestate magna & maiestate:
His autem fieri incipientibus: respicite
& leuate capita uestra: quo appropinquat
redemptio uestra: Et dixit illis similitudinē
Videte ficulneā & omnes arbores: cū pro
ducunt iam ex se fructū: scitis quo prope
est estas: ita & uos cum uideritis hec fieri:

scitote quoppcest regnum dī. Amendico
uobis. quianonpretcribit generatio hec.
donec omia fiant. Celum & terra transi
bunt. uerba autem mea nontransibunt.
Attendite autem uobis. neforte grauentur
cordaūa inebrietate. & crapula. & curis
huius uite. & supueniat inuos repenta
na dies illa. Tamquā laqueus enī supet
ueniet inomnes. quisedent supfaciem.
omnis terre. Vigilate itaque omitpr.
orantes. utdigni habeamini fugere istaom
nia quafacturasunt. & stare ante fili
um hominis. Erat autem diebꝰ docens
intemplo. Noctibus uero exiens. mora
batur inmontē. quiuocatur oliueti.
Et omnis manicabat adeum intemplo.
Audire eum.

popts

XVIII APPROPINQUABAT AUT DIES
festus azimorum. quidicitur pascha.
Et querebant principes sacerdotū & scri
bae. quomodo ihm interficerent. Ti
mebant uero plebem.

xxij.

satanas

Intrauit autem iudā qui cognominabā
tur scarioth. unum de duodecim.
Et abiit. & locutus est cum principibus si

cerdotū & magistratibus. quēadmodū illū
traderet eis. Et gauisisum. & pactasunt
illi pecuniam dare. Et spopondit. Et quae
rebat opportunitatem. ut traderet illū sine
turbis. Venit autē dies azimorū. in qua
necesse erat occidi pascha. Et misit petrū
& iohannem dicens. Euntes parate nobis
pascha. ut manducemus. At illi dixerunt
Vbi uis paremus? Et dixit ad eos. Ecce
introeuntibus uobis in ciuitatē. occurret
uobis homo amphoram aquae portans.
Sequimini eum in domum in quam in
trat. & dicetis patri familias domus. Di
cit tibi magister. Vbi est. diuersorium.
ubi pascha cum discipulis meis manducem.
Et ipse uobis ostendet cenaculū magnum
stratum. & ibi parate. Euntes autem.
inuenerunt sicut dixit illis. & parauer
pascha. Et cum facta est hora. discubu
it. & duodecim apostoli cum eo.

Ecce l xiiii
x
sol

Ecce l xv
xii
et cc l xxxv
ii
et cl xvi

Et ait illis. Desiderio desideraui hoc pascha
manducare uobiscū. ante quam patiar.
Dico enim uobis. quia ex hoc nō manduca
bo illud. donec impletur in regno dei.
Et accepto calice. gratias egit. & dixit.

λccipitt. &diuidit inter uos. Dico enim
uobis. quodnonbibam degeneratione ui
tis. donec regnū dī uenit.
Et accepto pane. grās egit. & fregit. & dedit
eis dicens. Hoc est corpus meum quod pro
uobis datur. hoc facite in meam cōmemora
tionem.
Similit & calicem. postquā cēnauit dicens.
Hic calix nouum testamentū in sangui
ne meo. qui pro uobis fundetur.
Uerūtamen. ecce manus tradentis me. Me
cum ē in mensa. Et quidem filius homi
nis. secundum quod definitū ē. uadit.
Uerūtamen. uae illi homini. per quem
tradetur.
Et ipsi cooperunt quærere inter se. quis
esset ex eis. qui hoc facturus esset.
Facta ē autē & contentio inter eos.
quis eorū uideretur esse maior. Dixit
autē eis IHC. Reges gentium dominantur
eorū. & qui potestatem habent sup eos.
benefici uocantur. Vos autem. non sic.
Sed qui maior ē in uobis. fiat sicut iuni
or. Et qui præcessor est. sicut ministrator.
Namquis maior. ē qui recūbit. an qui ministrat.

Nonne quiretumbit? Ego aut̄ inmedio
urn̄ sum. sicut quiministrat. Qui aut̄
estis. quipmansistis mecum intp̄tationib'
meis. Et ego dispono uobis. sicut disposu
it mihi pat̄ mr̄regnum. ut edatis & biba
tis supmensam meam. inregno meo.
Et sedeatis supthronos. iudicantes duode
cim tribus isr̄l.
Ait aut̄ dn̄s. Simon. simon. ecce satanas ex
petiuit uos. utcribraret sicut triticum.
Ego aut̄ rogaui pro te. ut non deficiat fi
des tua.
Et tu aliquando conuersus. confirma frr̄
tuos.
Qui dixit ei. One. tecum paratus sum. &
incarcere & inmortem ire. Et ille dixit.
Dico tibi petre. non cantabit hodie gallus.
donec bis abneges nosse me.
Et dixit eis. Quando misi uos sine sacculo
& pera & calciamentis. numquid aliqd
defuit uobis? At illi dixerunt. Nichil.
Dix̄ ergo eis. Sed nunc qui habet sacculū
tollat. similit & peram. Et qui non ha
bet. uendat tunicam suam. & emat gla
dium.

le ccl xxii
v
do cxcvii

le ccl xxiii
x
sol

Dico enim uobis · quo adhuc hoc quod scriptum est oportet impleri in me · & quod cum iniquis deputatus est · Etenim ea quę sunt de me · finem habent ·

A illi dixerunt · Dne · ecce gladii duo hic · At ille dixit eis · Satis est ·

Et egressus · ibat secm consuetudinē in montem oliuarum · Secuti sunt aut illū & discipuli ·

Et cū peuenisset ad locū · dixit illis · Orate · ne intretis in temptationē ·

Et ipse auulsus est ab eis · quantū iactus est lapidis · Et positis genibus · orabat dicens ·

Pat̄ · si uis transfer calicem istum a me · Ve rumtamen · non mea uoluntas · sed tua fiat ·

Apparuit aut̄ illi angelus de cęlo · confortans eum · & factus in agonia · prolixius orabat · Et factus est sudor eius · sicut guttę sanguinis decurrentis in terram ·

Et cum surrexisset ab oratione · & uenisset ad discipulos suos · inuenit eos dormientes prępre tristitia · Et ait illis · Quid dormitis · Surgite · orate · ne intretis

inceptationem.

Adhuc eo loquente ecce
turba & qui uocabatur iudas. unus de duode
cim ante cedebat eos. & appropinquauit
ihū. ut oscularet eum.
Ihc aut. dixit illi. Iuda. osculo filium ho
minis tradis.
Uidentes aut hi qui circa ipsum erant quod fu
turum erat. dixerunt ei. Dne. si percutim
us gladio. Et percussit unus ex illis seruū
principis sacerdotum. & amputauit auri
culam eius dextram. Respondens aut
ihc. ait. Sinite. usq: huc.
Et cum tetigisset auriculam eius. sana
uit eum.
Dixit autem ihc ad eos qui uenerant ad se
principes sacerdotum & magistratus templi.
& seniores. Quasi ad latronem existis
cum gladiis & fustibus. Cū cotidie uo
biscum fuerim in templo. nō extendistis
manus in me. Sed hec est hora uestra. &
potestas tenebrarū.
Comprehendentes autem eum. duxerun
t ad domum principis sacerdotum.
Petrus uero. sequebatur longe. A cccnso

aut ignē in medio atrio. & circumsedē
tibus illis. ¶ erat petrus in medio eorum.
¶ Quem cum uidisset ancilla quadam se
dentē ad lumen. & cum fuisset intuita dixē.
Et hic cum illo erat.

At ille negauit cum dicens. ¶ Mulier. non
noui illū. Et post pusillum. Alius uidēs
eum dixit. Et tu de illis es. Petrus uero.
ait. ¶ Homo non sum. ¶ Et interuallo fac
to quasi ortunius. Alius quidā affirma
bat dicens. Vere. & hic cum illo erat.
Nam & galileus est. Et ait petrus. Homo.
nescio quid dicis. ¶ Et continuo. adhuc illo
loquente. cantauit gallus.

¶ Et conuersus dns. respexit petrū. Et recor
datus est. petrus uerbi dni sicut dixerat.
quia priusquā gallus cantet. ter me nega
bis. ¶ Et egressus foras petrus. flenit amā
re.

¶ Et uiri qui tenebant illū. illudebant ei ce
dentes. Et uelauerūt eum. & percutiebant
faciem eius. & interrogabant eum dicentes.
Prophetiza. quis est. qui te percussit. Et alia
multa blasphemantes. dicebant in eum.
¶ Et ut factus est. dies. conuenit seniorum plebs

& principes sacerdotum & scribae. & duxe-
runt illum in concilium suum dicentes. Si tu es
xpc. dic nobis.

Le ccxcvii
Sol

Et ait illis. Si vobis dixero. non credetis mihi.
Si autem & interrogavero. Non respondebitis mi
hi. neq: dimittetis.

Le ccxcvii
Ma cccx
Lu cxci
Lo lxviiii

Ex hoc autem. erit filius hominis sedens ad dex
tram virtutis dei.

Le ccxcviii
Sol

Dixerunt autem omnes. Tu ergo es filius
dei? Qui ait. Vos dicitis. quia ego sum.

Le ccxcviiii
Ma ccc xii
Lu
M cxciii

At illi dixerunt. Quid adhuc desideramus
testimonium? Ipsi enim. audivimus de
ore eius.

Le ccc
Ma cccxviii
Lu cxcviii
Lo clxxxvi

Et surgens omnis multitudo eorum. duxe- .xxvij.
runt illum ad pilatum.

Le cccı
Sol

Coeperunt autem accusare illum. dicentes.
Hunc invenimus subvertentem gentem nam.
& prohibentem tributa dari caesari. & di
centem se xpm regem esse.

Le cccii
Ma cccxx
Lu cc
Lo clxxviii

Pilatus autem. interrogavit eum dicens.
Tues rex iudaeorum? At ille respondens.
ait. Tu dicis.

Le cccvi
viii
Lo clxxxvi
Ix cc. lxxxiii

At pilatus. ad principes sacerdo
tum & turbas. Nichil invenio causae in
hoc homine.

Le accim
x
S.L

Atilli . inualescebant dicentes. Cōmouet
populum docens p uniuersam iudeā .
& incipiens agalilea usq: huc. Pilatus
autem audiens galileam . interroga
uit si homogalileus esset. Et ut cog
nouit. quod de herodis potestate eā .
remisit eum ad herodem. qui & ipse hie
rosolimis erat illis diebus. Herodes aut
uiso ihu . gauisus ē. ualde. Erat enī
cupiens ex multo tempore uidere eum .
eo quod audierat multa de illo. & spera
bat signum aliquod uidere abeo fieri.
Interrogabat autem illū multis sermo
nibus. At ipse . nihil illi respondebat .

Le cccv
xli
de lxxxviii
de Lxxxviii

Stabant & ium principes sacerdotum &
scribe. constanter accusantes eum.

Le ccc vi
xl
S.L

Spreuit autem illū herodes cū exercitu
suo. & illusit indutum uestе alba. &
remisit ad pilatū. Et facti sunt amici
herodes & pilatus. in ipsa die. Nam an
tea inimici erant adinuicem.

Le cccvii
viii
lo e Lxxxvii
Te Lxxxvi

Pilatus autem conuocatis principibus sa
cerdotū. & magistratibus & plebe. dixit
ad illos. Obtulistis mihi hunc hominē .
quasi auertentem populum. Et ecce

ego coram uobis interrogans. nullam
causam inuenio in homine isto. ex his
in quibus eum accusatis.

Sed neq: herodes. nam remisi uos ad illum.
& ecce nihil dignum morte actum est ei.

Emendatum ergo illum dimittam. Necessi
se autem habebat. dimittere eis per diem
festum unum.

Exclamauit autem simul uniuersa turba. dicens. Tolle hunc. & dimitte no
bis barabban. Qui erat propter seditionem
quandam factam in ciuitate & homicidium.
missus in carcerem.

Iterum autem pilatus locutus est. ad illos.
uolens dimittere iesum. At illi. succla
mabant dicentes. Crucifige. crucifige
illum.

Ille autem. tertio dixit ad illos. Quid enim
malum fecit iste? nullam causam mortis
inueni in eo. Corripiam ergo illum.
& dimittam.

At illi instabant uocibus magnis. postu
lantes ut crucifigeretur. Et inualescebant uoces eorum.

Et pilatus. adiudicauit fieri petitionem eorum;

Dimisit autem illis cum quipropt̄ homi
cidium · & seditionem missus fuerat in
carcerem · quempetebant · ihm̄ uero ·
tradidit uoluntati eorum ·

Et cum ducerent eum · apprehenderunt sy
monem quendam cyrenensem uenientē
de uilla · & imposuerunt illi crucem por
tare post ihm̄ ·

Sequebatur autem illū · multa turba popu
li & mulierum · quę plangebant & lamen
tabantur eum · Conuersus aut̄ ad illas ihc ·
dixit · filiae hierlm̄ · nolite flere super me ·
sed super uos ipsas flete · & super filios uros ·
Quia ecce uenient dies · in quib; dicent ·
Beate steriles · & uentres qui non genuer̄ ·
& ubera quę non lactauerunt · Tunc in
cipient dicere montib? cadite super nos · &
collibus operite nos · Quia si in uiridi
ligno haec faciunt · in arido quid fiet ·

Ducebantur aut̄ & alii duo nequā cū eo ·
ut interficerentur ·

Et postquā uenerunt in locum qui uoca
tur caluarie · ibi crucifixerunt eum ·
Et latrones · unum a dextris · & alterum ·

asinistris.

Le cccxxc
ss L

IHC autem dicebat. Pater dimitte illis.
non enim sciunt quid faciunt.
Diuidentes uero uestimenta eius. miserunt
sortes. Et stabat populus expectans.
Et deridebant illum principes cum eis di
centes. Alios saluos fecit. se saluum fa
ciat. si hic est. xpc. di dectus

Le cccxxi
et dccxxxviii
m ccxxi
Locc

Illudebant autem ei & milites. accedentes
& acetum offerentes illi dicentes. Si tu
es rex iudeorum. saluum te fac.

Le cccxxii
et dccxxxviii
m ccxviii

Erat autem & superscriptio scripta super illum.
litteris grecis. & Latinis. & hebraicis. hic
est rex iudeorum.

Le cccxxiii
et dccl.ii
m ccxxii

Unus autem de his qui pendebant latroni
bus. blasphemabat eum dicens. Si tu es
xpc. saluum fac temet ipsum. & nos.

Le cccxxiv
ss L

Respondens autem alter. increpabat
illum dicens. Neq: tu times dm. quod
in eadem damnatione es. Et nos qui
dem iuste. nam digna factis recipimus.
hic uero. nichil mali gessit. Et dicebat
ad ihm. Dne. memento mei. cum
ueneris in regnum tuum. Et dixit illi
ihc. Amen dico tibi. hodie mecum eris

in paradyso.

Erat autē fere hora sexta. Et tenebre facte sunt
in uniuersa terra. usq: in horam nonam.
Et obscuratus ē. sol.
Et uelum templi scissum est medium.
Et clamans uoce magna ihc. ait. Pater. in
manus tuas cōmendo spiritū meum.
Et hec dicens. expirauit.
Videns autem centurio quod factū fuerat.
glorificauit dm dicens. Vere. hic ho
mo iustus erat.
Et omnis turba eorum. qui simul ade
rant ad spectaculū istud. & uidebant
quae fiebant. percutientes pectora sua
reuertebantur. Stabant autē omnes
noti eius a longe. & mulieres quae secute
erant eum a galilea. haec uidentes.
Et ecce uir nomine ioseph. qui erat decu
rio uir bonus & iustus. hic non con
senserat consilio & uictibus eorum. a barima
thia ciuitate iudaee. qui expectabat
& ipse regnum dī. hic accessit ad pila
tum. & petiit corpus ihū.
Et deposituum inuoluit sindone. & po
suit eum in monumento excisō. In quo

nondum quisquam · positus fuerat ·
Et dies erat parasceue · & sabbatum illu
cescebat · Subsecuta autem mulieres
que cum ipso uenerant de galilea · uide
runt monumentum · & quemadmodum po
situm fuit corpus eius ·
Et reuertentes parauerunt aromata &
unguenta · & sabbato quidem siluerunt
secundum mandatum ·
Una autem sabbati ualde diluculo · ueneru̇nt ad xxuij.
monumentum · portantes que parauerant
aromata ; & inuenerunt lapidem re
uolutum a monumento · Et ingressę · non
inuenerunt corpus dni ihu · Et factum e.
dum mente consternate essent de isto ·
Ecce duo uiri steterunt secus illas · inues
te fulgenti ·
Cum timerent autem · & declinarent uultus
in terram · dixerunt ad illas · Quid quę
ritis uiuentem cum mortuis · Non est hic ·
sed resurrexit · Recordamini qualiter
locutus est uobis · cum adhuc in galilea
esset dicens · Quia oportet filium homi
nis tradi in manus hominum peccatorum &
crucifigi · & die tertia resurgere · Et re

cordia sunt uerbo rū eius.

XXI

Et regressae a monumento.

nunciauerunt haec omnia illis undecim. &
ceteris omnibus.

Erant aut̄ maria magdalene. & iohanna. &
maria iacobi. & ceterae quae cum eis erant.
quae dicebant ad apostolos haec. Et uisa sunt
ante illos sicut deliramentū uerba ista.
& non credebant illis. Petrus autē surgens.
cucurrit ad monumentū. & procumbens.
uidit linteamina sola posita. & abiit secū
mirans quod factum fuerat.

Et ecce duo ex illis. ibant ipsa die in castellū
quod erat in spatio stadiorū sexaginta ab
hierlm. nomine emaus. Et ipsi loquebantur ad inuicem. de his omnibus quae ac
ciderant. Et factum est dum fabularentur
& secum quererent. & ipse ihc̄ appropinquauit ibat cum illis. Oculi autem illorum
tenebantur. ne eum agnoscerent. Dixit
ad illos. Qui sunt hi sermones. quos con
fertis ad inuicē. ambulantes & estis tristes.
Et respondens unus cui nomen cleopas.
dixit ei. Tu solus peregrinus es in hierlm:
& non cognouisti quae facta sunt in illa his diebus.

Quibus ille dixit. Quid? Et dixer̄.
de ihū nazareno. qui fuit uir̄ pphēta po
tens in opere & sermone coram dō & om̄i
populo. Et quomodo cum tradider̄ sū
mi sacerdotes & principes nr̄i in damp
nationē mortis. & crucifixerunt eum.
Nos autē sperabamus. quia ipse esset re
dempturus isr̄l. Et nunc sup hac om̄a
tertia dies ē hodie. quod hec facta sunt.
Sed & mulieres quedā ex nr̄is terruc
runt nos. que ante lucem fuerunt
ad monumentum Et non inuento cor
pore eius. uenerunt dicentes se etiam
uisionē angelorum uidisse. qui dicunt
eum uiuere. Et abierunt quidam ex
nr̄is ad monumentum. & ita inuenerun
sicut mulieres dixerunt Ipsum uero
non inuenerunt. Et ipse dixit ad eos.
O stulti & tardi corde ad credendum. in
om̄ibus quę locuti sunt prophetę. Non
ne hec oportuit pati xp̄m. & ita intrare
in gloriam suam? Et incipiens a moyse
& om̄ib: pphetis. interpretabatur illis in om̄i
bus scripturis quę de ipso erant. Et ap pro
pinquauer̄ castello quo ibant. & ipse se finx

longius ire · Et cogerunt illū dicentes ·
Mane nobiscum: quoniam aduesperascit ·
& inclinata ē. iam dies · Et intrauit cum illis.
Et factum ē dum recumberet cum illis: ac
cepit panē & benedixit. ac fregit. & porri
gebat illis · Et aperti sunt oculi eorum &cog
nouerunt eum. & ipse euanuit ex oculis
eorum · Et dixerunt ad inuicem · Nonne
cor nrm ardens erat in nob · dum loqueretur
in uia · & aperiret nob scripturas? Et
surgentes eadem hora · regressi sunt in
hierlm. & inuenerunt congregatos unde
cim · & eos qui cum ipsis erant dicentes
Quia surrexit dns uere. & apparuit Sy moni.
Et ipsi narrabant quia gesta erant in uia
& quomodo cognouerunt eum. in fractione panis.

Dum haec autem loquuntur ihs stetit
in medio eorum. & dicit eis · Pax uobis sit in
Ego sum. nolite timere · Conturbati uero
& conterriti. existimabant se spiritum
uidere · Et dixit eis · Quid turbati estis.
& cogitationes ascendunt in corda ura?
Videte manus meas & pedes. quia ipse
ego sum · Palpate & uidete. quia spiritus

carnem & ossa non habẽt. sicut me uidetis
habere. Et cum hoc dixisset. ostendit eis
manus & pedes.

Adhuc autẽ illis non credentibus & mirantib:
pre gaudio dixit. Habetis hic aliquid
quod manducetur? At illi obtulerunt
ei partem piscis assi. & favum mellis.
Et cum manducasset coram eis. sumens
reliquias dedit eis.

Et dixit ad eos. Hæc sunt uerba quæ locu
tus sum ad uos. cum adhuc essem uobiscũ.
quoniam necesse est impleri omnia
quæ scripta sunt in lege moysi. & pro
phetis. & psalmis de me. Tunc aperuit
illis sensum. ut intellegerent scripturas.
& dixit eis. Quoniam sic scriptum est.
& sic oportebat xpm pati. & resurgere
a mortuis die tertia. Et prædicari in no
mine eius pœnitentiam & remissionẽ
peccatorum. in omnes gentes. incipi
entib: ab hierosolyma. Vos autẽ estis
testes horum. & ego mittam promissum
patris mei in
uobis. Vos autem sedete in
ciuitate. quoadusq; induamini uirtute
ex alto. Eduxit autem eos foras in

bechaniam ⁊ & clausas manibus suis.
benedixit eis. Et factum est dum be
nedicere illis ⁊ recessit ab eis. & fe
rebatur in caelum. Ipsi adorantes.
regressi sunt in hierlm ⁊ cum gaudio mag
no. Et erant semp in templo ⁊ laudan
tes. & benedicentes dñm. Amen.

EXPLICIT

EUANGELI

UM SEM

LUCAM

EXPLICIT

EVANGELI

HIC EST IO HANNES EVANGE
lista · unus exdiscipulis dī. quiuirgo
dilectus ādō est. quemdenuptiis uo
lentem nubere uocauit dñs · Quiuirgini
tatis inhoc duplex testimonium inuan
gło — datur · quod & præceptis dilectus
ādōdicitur. & huic matrem suam. decru
ce cōmendauit dñs. ut uirginem uirgo
seruaret · Denig: manifestans inuangło
qđ erat ipse · incorruptibilis uerbiopy
inchoans · solus uerbum carnem factū
esse. nec lumen tenebris cōprehensum.
fuisse testatur · Primum signū ponens
quod innuptiis fecit dñs. ut ostendens
quod erat ipse. legentib: demonstraret ·
Qđ ubi dñs inuitatur deficere nuptiis
uinum debeat. ut et uetcrib: immu
tatis. noua omnia quæ expō instituun
tur apparent · Hoc aut̄ euuangliū
scripsit insula · postea quam inpathmos
insula apocalypsin scripserat. ut cui in
principio canonis incorruptibile princi
pium ingenesi. & iam incorruptibilis
finis p uirginē inapocalypsi redderet.
Dicente xpō · Ego sum · A & ω. Et hicē.

Dequo singula
quęq. inmysti
rio acta uel
dicta. euangli
sta quoq; ostendit.

iohannes. quisciens supuenisse diem recessus sui. conuocatis discapulis suis nephe so. pmulta signorum experimenta pro mans xpm. descendens indefossum se pulture sue locum. facta oratione. apposit est adpatres suos. Iam extraneus adolo remortas. quam acorruptione carnis inuentus alienus. Iamen post omnes euangelia scripsit. & hoc uirgini debebatur.

Quorū tamen ueteriptorum tēporis dis positio. uel librorū ordinatio. Ideo anob pfingula non exponitur. ut sciens desi derio collocata. & quereris ubi fructus laboris. & dō magisterii doctrina seructur.

Explicit pologus. Incipiunt capitula euglii. Scōm ioh.

I Phariseorum leuitas interrogant iohannē. Iohannes ihm uidens agnūdi dicit. Eran dreas petro dicit. Inuenimus messiam.

II Hic adcenam deaqua uinum fecit. dicen plonūmulariosr dicit. soluite hoc templū dicens. nichodemo loquitur debaptismo & dealiis multis.

III Hic inuudea baptizat. & iohannes inenon. quiq: dicit xpm crescere. seuit minorari.

b Quia si post oms euangeliū scripsisse dicit. tam dispositione canonis ordinata post matheū ponit. quo que ordo nouissima sunt. non uelud extrema, & abiecta numero. sed plenitudinis opere pfecta sunt.

IIII IHC cum mulierc samaritana loquitur.
pphetā inpatriasua sine honore esse dicit.
regulifilium a morte resuscitat.

V Apud natatoriū bethsaidam xxx octo anno
rum infirmitatem hominis sanat. ac
dicit. scrutamini scripturas. & sic credere
tis moysi. credetis forsitan & mihi.

VI Oquinq: panibus & duob' piscibus. & qd
cum regem facere voluerunt. IHC supra
mare ambulat. & demonia & pane ce
lesti loquitur. a credentib' abeo discipliś.
unum exduodecim diabolum dicit.

VII Skenophegia IHC medio diefesto ascendes
intemplum docet. multas & iam deturba
credentib' idem clamat. siquis sitit. ue
niat & bibat. cumministris. & nichode
mo principes contendunt. de mulicre
adultera. IHC lumen mundi esse se pre
dicit.

VIII IHC interrogatus: principium se esse res
pondit. quodomnis peccator seruus sit.
& quod IHC ante abraham sit: Ocum
ex natiuitate cupit.

VIIII Ocanus & ouli. pdedicationē deambu
lans intemplo. se & patrē unū ēē dicit.

delazari reſuſcitatione·

X Maria pedes ihū unguit. & capillis ſuis extergit:
ihc ſup aſinum ſedit. & uolentib: gręcis uide
re ihm̄· loquitur de grano frumenti quod
in terram mittatur· & uox de celo ad ihm̄. &
q̄d multi ex principibus crediderunt in ihm̄.
ſed ppt̄ phariſeos non confitebantur·

XI Pedes diſcipulorum lauit· de iude traditi
one· & petri negatione predicit· & dedi
tione fratrum· & quod ipſe in patre &
pater in illo ē· & de obſeruandis mandatis
paracl'ti ſp̄ſ·

XII De uinea & palmitib: & dilectione & de
p̄miſſione paracl'ti· & omnia patris ac
ſua ēſſe· & q̄tra mandata·

XIII Ihc diſcipulos patri commendat· ihc a iu
da traditur· allocutio pilati ad iudaeos
de ihū· & de barabba·

XIIII Paſſio ihū· & ſepultura· & reſurrectio eius·

N
PRINCIPIO

ERAT UERBUM: ET UERBUM
erat apud dm̄. & dr̄erat uerbum. Hoc erat in
principio apud dm̄. Omnia ꝑ ipsum facta sūt.
& sine ipso factū ē. nihil. Qd factū ē. in ipso uita
erat. Et uita erat lux hominū. & lux in tenebris
lucet. & tenebrę eam non comp̄henderunt.
Fuit homo missus a dō. cui nomen erat iohannes.
Hic uenit in testimoniū. ut testimoniū phiberet
de lumine. ut omnes crederent per illū. Non erat
ille lux. sed ut testimoniū phiberet de lumine.
Erat lux uera. quę illuminat omnē hominē
uenientē in mundū. In mundo erat. & mundus
per ipsum facta est. & mundus eum non cognouit.
In propria uenit. & sui eum non receperunt.
Quotquot aut receperunt eum. dedit eis potestatem filios dī fieri his qui credunt in nomine eius. Qui non ex sanguinibus. neq; ex uoluntate carnis. neq; ex uoluntate uiri. sed ex dō nati sunt.
Et uerbum caro factū ē. & habitauit in nobis.
Et uidimus gl̄am eius. gl̄am quasi unigeniti
a patre. Plenum gr̄ę. & ueritatis.
Iohannes testimoniū phibet de ipso. & cla
mat dicens. Hic erat quē dixi. qui post

me ueniturus ē. ante me factus ē. quia pri
or me erat.

Et de plenitudine eius nos omnes accepimus. &
gram pro gratia. Quia lex per moysen data ē.
gra & ueritas per ihm xpm facta est.

Deum nemo uidit umquam. Unigenitus filius
qui ē. in sinu patris. ipse enarrauit.

Et hoc est testimonium
iohannis. quando miserunt iudaei ab hierosolimis sacerdotes & leuitas ad eum. ut interrogarent eum. Tu quis es. Et confessus ē.
& non negauit. Et confessus ē. quia non sum
ego xps. Et interrogauer ē eum. Quid ergo?
hely? as es tu? Et dixit. non sum. Propheta
es tu? Et respondit. non. Dixer ergo ei.
Quis es ut responsum demus his qui miser
nos? Quid dicis de te ipso.

Ait. Ego uox clamantis in deserto. dirigite
uiam dni. sicut dixit esaias pphēta.

Et qui missi fuerant. erant ex pharisaeis. Et in
terrogauer ē eum. & dixerunt ei. Quid ergo
baptizas. si tu non es xps. neq; hely?. neq;
pphēta?

Respondit eis iohannes dicens. Ego baptizo
in aqua. medius autem uestrum stetit. quem quos

ne-sciui. Ipse est qui post me uenturus ē.
qui ante me factus ē. cuius ego non sū dignus.
ut soluam eius corrigiam calciamenti.
Hæc in bethania facta sunt trans iordanen. ubi
erat iohannes baptizans. Altera die uidit
iohannes ihm̄ uenientē ad se. & ait. Ecce
agnus dī. qui tollit peccata mundi.
Hic ē de quo dixi. Post me uenit uir qui ante
me factus ē. quia prior me erat. & ego nesciebam eum. Sed ut manifestetur in israhel. propterea uenio ego in aqua baptizans.
Et testimonium phibuit iohannes dicens. Quia
uidi spm̄ descendentē quasi columbā de cœlo.
& mansit sup eum. & ego nesciebam eū; Sed
qui misit me baptizare in aqua. ille mihi dixit.
Sup quē uideris spm̄ descendentē & manentē
sup eum. hic ē. qui baptizat in spū scō. Et ego
uidi & testimoniū phibui. quia hic ē filius dī.
Altera die rursum stabat iohannes. & ex discipulis eius duo. Et respiciens ihm̄ ambulantē.
dicit. Ecce agnus dī. Et audierūt eum duo
discipuli loquentem. & secuti sunt ihm̄.
Conuersus autem ihs & uidens eos sequentes
se. dicit eis. Quid quæritis? Qui dixerūt ei.
Rabbi. qđ dicitur interpretatum magister

Vbihabitas: Dicit eis. Venite & uidete.
Venerunt & uiderunt ubi maneret & apud eū
manserunt die illo. Hora autem erat quasi
decima. Erat autem andreas frāt simonis pe
tri unus exduob: qui audierant abiohanne.
& secuti fuerant eum:
Inuenit hic primum fratrem suum simonem.
& dicit ei. Inuenimus messiam. qd̄ē. interpre
tum xps. & adduxit eum ad ihm. Intuitus
aūt eum ihc. dixit. Tu es simon filius iona. tu
uocaberis cephas. qd̄ interpretatur petrus.
In crastinum uoluit exire ingalileam. & inuenit
philyppum. & dicit ei ihc. Sequere me. Erat
autem philyppus a bethsaida. ciuitate andree.
& petri. Inuenit philippus nathanahel. & di
cit ei. Quem scripsit moyses in lege & pphete.
Inuenimus ihm filium ioseph a nazareth.
Et dixit ei nathanahel. A nazaret potest aliqd
bonum esse. Dicit ei philyppus. Veni & uide.
Uidit ihc nathanahel uenientem ad se. & dicit
de eo. Ecce uere israhelita. in quo dolus n est.
Dicit ei nathanahel. Vnde me nosti. Respon
dit ihc. & dixit ei. Priusq̄ a te philippus uo
caret cum esses sub ficu. uidi te. Respondit
ei nathanahel. & ait. Rabbi. tu es filius dī.

Lxvii
et dclxvi
& dclxxiii
Lxviii

Lxviii
&
sol

aūt

tuesrexisrt· Respondit ihc. &dixit eis· Quia
dixitabi uidite subficu eredis· maius his uidebis·
Et dicit ei· Amen amendicouobis· uidebitis
caelum aptum· &angelos dī ascendentes &
descendentes· supra filium hominis·

·ij· ETDIE TERTIO NUPTIAE FACTE
sunt incanagalileae· &erat mater ihu ibi·
Vocatus ē· autem &ihc· &discipulieius adnup
tias· Et deficiente uino· dicit mat ihū adeū·
Vinum nonhabent· Et dicit eiihs· Quid
mihi &tibi ē mulier· Nondum uenit hora
mea· Dicit mater eius ministris· Quodcūq:
dixerit uobis· facite· Erant autem ibi lapi
deae hydriae sexpositae· secdm purificatio
nem iudaeoy· capientes singulae metretas·
binas uel ternas· Dicit eis ihc· Implete hy·
drias aqua· Et impleuer eas· usq: adsūmū·
Et dicit eis ihc· Haurite nunc· &ferte
architriclino· Et tulerunt· Vt autem
gustauit architriclinus· aqūa uinum facta·
&nonsciebat unde est· ministri autē sciebant
quihauserant aqūa; uocat sponsū architri
clinus· &dicit ei· Omnis homo· primum
bonum uinum ponit, &cuminebriati fue
rint· tunc id quod detrius est· Tu autem·

seruasti bonum uinum . usq; adhuc ¶ hoc
fecit initium signorum ihc in cana galilee .
& manifestauit gloriam suam . Et credide
runt in eum . discipuli eius .
¶ Post hoc descendit capharnaum ipse & mr̄
eius . & fratres eius . & discipuli eius . & ibiman
serunt non multis diebus .
¶ Appropiabat pascha iudeorum . & ascendit ihs
solimam ihc .
¶ Et inuenit in templo uendentes boues & oues .
& columbas . & nummularios sedentes . Et
cum fecisset quasi flagellum de funiculis .
oēs eiecit de templo . oues quoque & boues .
& nūmulariorum effudit aes . & mensas
subuertit . ¶ Et his qui columbas uendebant .
dixit . Auferte ista hinc . & nolite facere
domum patris mei . domum negotiationis
¶ Recordati uero sunt discipuli eius quia scrip
tum ē . zelus domus tue comedit me .
¶ Responderunt ergo iudei . & dixerunt ei .
Quod signum ostendis nobis . quia hec facis .
¶ Respondit ihc . & dixit eis . Soluite tēplum
hoc . & in tribus diebus excitabo illud . Dixe
ergo iudei . Quadraginta & sex annis edi
ficatum ē templum hoc . & tu in tribus diebus

excitabis illud. Ille autem dicebat de templo
corporis sui. Cum ergo resurrexisset a mor-
tuis. recordati sunt discipuli eius quia hoc di
cebat. Et crediderunt scripturae. & sermoni
quem dixit ihc. Cum autem esset hierosolimis in pas
ca in die festo. multi crediderunt in nomine eius.
videntes signa eius quae faciebat. Ipse autem ihc
non credebat semet ipsum eis. eo quod ipse nos
set omnes. & quia opus ei non erat. ut quis tes
timonium perhiberet de homine. Ipse enim
sciebat quid esset in homine.

.iij. Erat autem homo ex pharisaeis nichodemus no
mine. princeps iudaeorum. hic venit ad ihm
nocte. & dixit ei. Rabbi. scimus quia a deo
venisti magister. Nemo enim potest haec
signa facere quae tu facis. nisi fuerit d̄s cum eo.
Respondit ihc. & dixit ei. Amen amen dico
tibi. nisi quis natus fuerit denuo. non potest
videre regnum dei. Dicit ad eum nichodem.
Quomodo potest homo nasci cum sit senex.
Numquid potest in uterum matris suae iterum
introire & nasci. Respondit ihc. Amen
amen dico tibi. nisi quis renatus fuerit ex aq̄
& sp̄u. non potest introire in regnum dei. Quod
natum est ex carne. caro est. Et quod natum est ex sp̄u.

ſpſcſt· Nonmirteris quiadixi tibi· oportet uos
nasadenuo· Spſubiuult ſpiritꝰ· &uocē eius au
dis· ſednonscis unde ueniat· & quo uadat· Sic ē
omnis· quinatus ē· exſpū· Respondit nicho
demus· &dixit ei; Quomodo possunt hec
fieri· Respondit ihc· &dixit ei· Tues ma
gister inisr̃l· & hec ignoras· Amen amen di
cotibi· quiaquodscimus loquimur· & quod
uidimus testamur· & testimonium nr̃m nō
accipitis· Si terrena dixi uobis & nonc̃redit̃s·
quomodo sidixero uobis celestia c̃redetis·
Et nemo ascendit incelū· nisiquidescendit de
cło· filius hominis quiē· incelo· Et sicut
moyses exaltauit serpentē indeserto· ita exal
tari oportet filium hominis· Vtomnis qui
c̃redit inipsum nonpereat· sedhabeat uitam
ēternam·

Sicenim dilexit dis mundū· ut filium suum un
genitum daret· Vtomnis quic̃redit inē
nonpereat· sedhabeat uitam ēternam· Non
enim misit dis filium suum inmundū· ut iu
dicet mundum· sedut saluetur mundus
per ipsum· Quic̃redit ineum· noniudicatur·
Quiautē non c̃redit iamiudicatus ē· quiaⁿ
c̃redidit innomine unigeniti filiidī· Hocē

aut iudicium. quia lux uenit in mundum.
& dilexerunt homines magis tenebras quam
lucem. erant enim eorum mala opera.
omnis enim qui mala agit odit lucem. & non uenit
ad lucem. ut non arguantur opera eius. Qui
autem facit ueritatem. uenit ad lucem. Ut
manifestentur opera eius. quia in deo sunt
facta.

HI POST HEC UENIT IHC ET DISCI
puli eius. in iudeam terram. & illic demora
batur cum eis. & baptizabat.

Lxxv
CXVII
L VI

Erat autem & iohannes baptizans. in enon iuxta
salim quia aque multe erant illic. & ueni
ebant & baptizabantur.

Lxxvi
CXVIII
DCCCVIII

Nondum enim missus fuerat in carcere iohan
nes

Lxxvii
DCCC

Facta est ergo questio ex discipulis iohannis cum
iudeis de purificatione. & uenerunt ad iohannem.
& dixerunt ei. Rabbi. qui erat tecum trans
iordanen. cui tu testimonium phibuisti. ecce
hic baptizat. & omnes ueniunt ad eum. Res
pondit iohannes & dixit. Non potest homo
accipere quicquam. nisi fuerit ei datum de celo.

Lxxviii
DCCCXL
CCCIII
L X

Ipsi uos mihi testimonium phibetis. quod dix
erim. ego non sum xpc. sed quia missus sum

ante illum

Qui habet sponsam. sponsus est. Amicus autem sponsi. qui stat & audit eum. gaudio gaudet propt̄ uocem sponsi. Hoc ergo gaudium meum. impletum est. Illum oportet crescere. me aut̄ minui. Qui de sursum uenit. super omnes est. Qui ē. de terra. de terra est. & de terra loquitur. Qui de cęlo uenit. supra omnes est. Et quod uidit & audiuit hoc testatur. & testimonium eius nemo accepit. Qui accipit eius testimonium. signauit quia ds̄ uerax est. Quem enim misit ds̄. uerba dī loquitur. Non enī ad mensuram dat ds̄ sp̄m.

Pater diligit filium. & omnia dedit in manu eius.

Qui credit in filium. habet uitam aet̄nam. Qui autem incredulus ē filio. non uidebit uitam. sed ira dī manet sup eum.

UT ERGO COGNOUIT IHC QUIA -iiij.
audierunt pharisęi. quia ih̄c plures discipulos facit. & baptizat. quam iohannes. qūa quam ih̄c non baptizaret. sed discipuli eius.

Reliquit iudaeam. & abiit iterum in galilęam.

7

lo xxxii
Sol

Oportebat autem eum transire p samariam.
Venit ergo in ciuitatē samarie. quae dicitur
sichar. iuxta p̄dium quod dedit iacob ioseph fili
o suo. Erat aut ibi fons iacob. Ihs ergo fatigat
extinere. sedebat sic sup fontem. hora erat qua
si sexta. Venit mulier de samaria. haurire
aquā. Dicit ei ihc. Da mihi bibere. Discipuli
enim eius abierant in ciuitatē. ut cibos emerent.
Dicit ergo ei mulier illa samaritana. Quomodo
tu iudeus cum sis. bibere a me poscis. quę sū
mulier samaritana? Non enim coutuntur
iudei samaritanis. Respondit ihc. & dix
ei. Si scires donum dī. & quis ē. qui dicit tibi
da mihi bibere. tu forsitan petisses a eo. &
dedisset tibi aquā uiuam. Dicit ei mulier.
Dn̄e. neq: in quo hauris habes. & puteus altus ē.
Unde ergo habes aquam uiuam? Nūquid
tu maior es patre nr̄o iacob. qui dedit nobis
putē. & ipse ex eo bibit. & filii eius. & pecora
eius? Respondit ihc. & dixit ei. Omnis
qui bibit ex aqua hac. sitiet iterū. Qui aut
biberit ex aqua quā ego dabo ei. non sitiet in
aeternum. Sed aqua quam dabo ei. fiet in eo
fons aquae. salientis in uitā aeternā. Dicit ad
eum mulier. Dn̄e. da mihi hanc aquā. ut non

ſtaam. neq: ueniam huc hauſirt. Dicit
ei ihc. Vade uoca uirum tuum. & ueni huc.
Reſpondit mulier & dixit. Non habeo
uirum. Dicit ei ihc. Bene dixiſti. quia n̄
habeo uirum. Quinq: enim uiros habuiſti.
& nunc quē habes. non ē. tuus uir. Hoc uere
dixiſti. Dicit ei mulier. Dn̄e. ut uideo q̄a
pphēta es tu. Patres n̄ri in monte hoc adora
uerunt. & uos dicitis. quia hierosolimis est
locus. ubi adorare oportet. Dicit ei ihc.
Mulier. crede mihi. quia uenit hora. quan
do neq: hoc in monte. neq: in hierosolimis. ad
orabitis patrem. Vos adoratis quod nescitis.
nos adoramus q̄d scimus. quia salus ex iudeis
est. Sed uenit hora & nunc est. quando
ueri adoratores adorabunt patrē. in spū & ue
ritate. Nam & pat̄ tales querit. qui adorent
eum. Spūs ē. dr. & eos qui adorant eum in
spū & ueritate. oportet adorare. Dicit ei mu
lier. Scio quia messias uenit. qui dicitur
xp̄s. Cum ergo uenerit. ille nobis annun
tiabit omnia. Dicit ei ihc. Ego sum.
qui loquor tecum. Et continuo uenerunt
discipuli eius. & mirabantur quia cū muli
ere loquebatur. Tamen tamen dixit. qid

quer is. aut quid loquer is cum ea. R eliquit
ergo hydriam su am mulier. & abiit in ciuitat em.
& dicit illis hominibus. V enite & uidete
hominem. qui dixit mihi omnia quec unq;
fec i. N umquid ipse e. xp c? E xier unt de
ciuitat e. & uenie bant ad eum. I nterea ro
gabant eum discipuli. dicentes. R abbi.
manduca. I lle autem. dixit eis. E go cib u
habeo manducare. quem uos nescitis. D icc
bant ergo discipuli ad inuicem. N umquid
aliquis attulit ei manducare? D icit eis ih c.
M eus cib us e. ut faciam uolunt at em eius qui
misit me. et perficiam opus eius. N onne
uos dicitis. q adhuc quattuor mens es sunt
& messis uenit? E cce dico uobis. L euate
oculos uos & uidete regiones. quia alb e
sunt iam ad messem. E t qui metit merced em
accipit. & congreg at fructum in uit am act in am.
ut & qui semin at simul gaudeat & qui met at.
I n hoc enim e. uerbum uerum. quia aliu s est
qui semin at. & aliu s e. qui met it. E go misi
uos met ere. q uos non labor astis. A li
i labor au erunt. & uos in labor es eorum intro
istis. E x ciuitat e autem illa. multi crediderunt
in eum samar itanorum. propter uerbum

mulieris a demonium p hibentis· quia dixit mihi
omnia quecumq; fecit· Cumueniissent ergo ad
illum samaritani· rogauer cum ut ibi maneret· &
mansit ibi duos dies· Et multo plures credidérunt
propt sermonem ejus· & mulieri dicebant; quia
iam non propt tuam loquelam credimus· Ipsi enim
audiuimus & scimus· quia hic est uere saluator
mundi·

Post duos autem dies· exiit inde· & abiit in galileam
Ipse enim ihc testimonium phibuit· quia propheta in sua patria honorem non habet·

Cum ergo uenisset in galileam· exceperunt eum
galilei· cum omnia uidissent que fecerat hiero
solimis in die festo· & ipsi uenerant in diem festum·
Venit ergo rursum in cana galilee· ubi fecit
aquam uinum·

Erat quidam regulus· cuius filius infirmabat
capharnaum· Hic cum audisset quia ihc aduenit a iudea in galileam· abiit ad eum· & rogabat eum· ut descenderet· & sanaret filium eius·
Incipiebat enim mori· Dixit ergo ihc ad eum·
Nisi signa· & prodigia uideritis· non creditis·
Dicit ad eum regulus· Dne· descende priusquā
moriatur filius meus· Dicit ei ihc· Vade· filius tuus uiuit· Credidit homo sermoni quē

dixit cihc. & ibat. Iam autem ꝓ descen
dente. seruiocurrerũ ei. & nunciauerunt di
centes. quia filius eius uiuebat. Interroga
bat ergo horam abeas. inqua melius habuerit
Et dixerunt ei. Quia heri hora septima. reliqt
eum febris. Cognouit ergo pater quia illa
hora erat inqua dixit ei ihc. filius tuus uiuit
Et credidit ipse. & domus eius tota.

HOC ITERVM SECVNDVM
signum fecit ihc. cum uenisset a iudea in galileã.

Post hec erat dies festus iudeorum. & ascen V.
dit ihc hierosolimam. Est autem hierosoli
mis ꝓbatica piscina. quae cognominatur he
braice bethsaida. quinq; porticus habens.
In his iacebat multitudo magna languentium.
ceco rum claudorum. aridorum. expectantiũ
aquae motum. Angelus autem dñi. secundũ
tempus descendebat in piscinam. & mouebat
aqua. Et qui prior descendisset in piscinam post
motionem aquae. sanus fiebat. a quacumq;
tenebatur infirmitate. Erat autem quidã
homo ibi. triginta & octo annos habens in in
firmitate sua. Hunc cum uidisset ihc iacentẽ.
& cognouisset quia multum iam tempus habet &.
dicit ei. Vis sanus fieri. Respondit ei langui.

Dñe. hominem non habeo. ut cū turbata fuerit aq̄. mittat me in piscinā. Dum uenio ego. alius ante me descendit. Dicit ei ihc. Surge tolle grabatū tuum. & ambula. Et statim sanus factus ē homo. & sustulit grabatū suū & ambulabat. Erat aūt sabbatum in illo die. Dicebant ergo iudei illi qui sanatus fuerat. Sabbatū ē. non licet tibi tollere grabatum tuum.

lxxxviii
x
9o L

Respondit eis. Qui me sanū fecit. ille mihi dixit. tolle grabatū tuum & ambula. Interrogauerūt ergo eum. Quis ē ille homo. qui dixit tibi. tolle grabatū tuū & ambula. Is aūt qui sanatus fuerat effectus. nesciebat quis esset. Ihc enī. declinauit a turba constituta in loco. Postea inuenit eum ihc in templo. & dixit illi. Ecce sanus factus es. iam noli peccare. ne deterius tibi aliquid contingat. Abiit ille homo & nunciauit iudeis. quia ihc ē. qui fecit eum sanū. Propterea persequebantur iudei ihm. quia hec faciebat in sabbato. Ihc aūt. respondit eis. Pater meus usque modo operatur. & ego operor. Propterea ergo magis querebant eū iudei interficere. quia non solū soluebat sabbatū. sed & patrē suū dicebat deū. equalē se faciens deo. Respondit itaq; ihc. & dixit eis. Amen amen dico uob. non potest filius facere a se quicquā. nisi quod uiderit

patrem facientem. Quęcūq; enim ille fecerit.
hęc & filius similiter facit. Pater enī diligit filiū.
& omīa demonstrat ei quę ipse facit; & maiora his
demonstrabit ei opera. ut uos miremini. Sicut
enim pater suscitat mortuos & uiuificat. sic & filius quos uult uiuificat. Neq; enim pater iudicat quemquam. sed omne iudicium dedit filio. ut omnes honorificent filium. sicut honorificant patrem.

Qui non honorificat filium. non honorificat patrem. qui misit illum.

Amen amen dico uobis. quia qui uerbum meū audit. & credit ei qui misit me. habet uitā ętnā. Et in iudicium non uenit. sed transit a morte in uitam. Amen amen dico uobis. quia uenit hora & nunc est. quando mortui audient uocem filii dī. & qui audierint uiuent. Sicut enim pater habet uitam in semetipso. sic dedit & filio uitā habere in semetipso. Et potestatem dedit ei & iudicium facere. quia filius hominis est. Nolite mirari hoc. quia uenit hora. in qua omnes qui in monumentis sunt. audient uocem eius. Et procedent qui bona fecerunt. in resurrectionem uitę. Qui uero mala egerunt. in resurrectionem iudicii.

Nonpossum ego ame ipso facere quicquam: Sicut
audio iudico · & iudicium meum iustum est ·
Quianonquero uoluntatem meam · sed uoluntatē
eius qui misit me ·
Si ego testimonium phibeo deme · testimonium
meum nonē uerum · Alius ē qui testimoniū
phibet deme · & scio quia uerum ē testimoniū
quod phibet deme · Vos misistis adiohannē ·
& testimoniū phibuit ueritati · Ego autem ·
nabhomine testimonium accapio · Sed hec dico ·
ut uos salui sitis · Ille erat lucerna ardens & lucens ·
Vos autem · uoluistis exultare ad horam in luce
eius · Ego autem · habeo testimoniū maius io
hanne · Opera enim quededit mihi pr̄ ut p
fiam ea · ipsa opera quae ego facio testimoniū
phibent deme · quia pr̄ me misit · Et qui mi
sit me pr̄ · ipse testimoniū phibuit deme ·
Neq; uocem eius umquā audistis · neq; speciem
eius uidistis ·
Et uerbum eius non habetis in uob manens ·
quia quē misit ille · huic uos non creditis ·
Scrutamini scripturas · quia uos putatis in ip
sis uitam eternam habere · Et ille sunt quę
testimoniū phibent deme · & non uultis
uenire ad me · ut uitam habeatis · Claritatē

abhominib: nonaccapio · Sedcognoui uos: quia
dilectionē dī nonhabetis inuob · Ego uenin nomine patris mei · & nō accepistis me · Si alius ue
nerit innomine suo · illumaccipietis · Quomo
do potestis uos credere quigloriamabinuicē acci
pitis · & gloriam quaesolo ē dō non quaeritis · No
lite putare · quiaego accusaturus sim uos apud pa
trem · Est quiaccuset uos · moyses inquo uos
speratis · Si enim crederetis moysi · crederetis
forsitan & mihi · De me enī ille scripsit · Si autē
illius litteris non creditis · quomodo meis uerbis
credetis ?

VI

POST HAEC ABIIT IHC TRANS VI.

mare galilee · qđ ē · tyberiadis · Et sequebatur
eum multitudo magna · quia uidebant signa quae
faciebat · supbis quiinfirmabantur ·

lo xl vi
ā i pas iii
ii ā vii pas viii
lf xl v

Subiit ergo inmontem IHC · & ibi sedebat cū disci
pulis suis ·

lo xl vii
ā iii pl vi
lf pas ii

Erat autē pxīmum pascha · dies festus iudeoꝝ ·

lo xl viii
ā i eccl x pas iii
ā ei vi
lf eccl x

Cum sublcuasset ergo oculos IHC · & uidisset quia
multitudo maxima uenit adeum · dicit adphi
lippum · Unde ememus panes · ut manducent
hi ? Hoc autē dicebat · tēptans eum · Ipse
enim sciebat · quid esset facturus · Respon
dit ei philippus · Ducentorum denariorum

lo xl viii
ā i eccl x pas iii
ā ei vi
lf eccl x

lo xl viii
ā i eccl x pas iii
ā ei vi
lf eccl x

panes nonsufficiunt eis. ut unusquisq; modicū
quid accipiat. Dicit unus exdiscipulis eius.
andreas. frat̄ simonis petri. Est puer unus hic.
qui habet quinq; panes hordeaceos. & duos pisces.
Sed huc qid sunt int̄ tantos? Dixit ergo ih̄c.
Facite homines discumbere. Erat autem fœnū
multum in loco; Discubuerunt ergo uiri. numero
quasi quinq; milia. Accepit ergo ih̄c panes.
& cum grās egisset. distribuit discūbentibus.
Similit̄ & ex piscib:. quantum uolebant. Ut aut̄
impleti sunt. dixit discipulis suis. Colligite
quę superauer̄ fragmenta. ne pereant. Colle
gerunt ergo. & impleuerunt duodecim cophinos
fragmentoꝝ. ex quinq; panib: ordeaceis. quæ
supfuerunt his qui manducauerant.

Illi ergo homines cum uidissent qd fecerat signū.
dicebant. Quia hic est uere pphēta. qui uenturus
est in mundum. Ih̄c & cum cognouisset.
quia uenturi essent ut raperent eum & face
rent eum regem.

Fugit iterum in montem ipse solus. Ut aut̄ sero
factū est. descender̄ discipuli ei? ad mare. Et cū
ascendissent nauim. uenerunt trans mare
in capharnaum. Et tenebrae iam factae erant.
& non uenerat ad eos ih̄c. Mare autem. uento

magno flante exurgebat. Cum remigassent
ergo quasi stadia. uiginti quinq; aut xxx.
uident ihm ambulantem sup mare. & prox
imum naui fieri. & timuerunt. Ille autē.
dicit eis. Ego sum. nolite timere. Voluer
g cum accepere in nauim. & statim fuit na
uis ad terram quam ibant.

Altera die turba quae stabat trans mare. uidit
quia nauicula alia non erat ibi nisi una. & q̄a
non intro isset cum discipulis suis ihc in nauī.
sed soli discipuli eius abissent. Alie uero
sup uenerunt naues a tiberiade. iuxta locum
ubi manducauerant panem. gratias agente
dño. Cum ergo uidisset turba. quia ihc
non esset ibi neq; discipuli eius. ascendēr
in nauicul as & uenier capharnaum. que
rentes ihm. Et cum inuenissent eum trans
mare. dixerunt ei. Rabbi. quando huc
uenisti? Respondit ihc. & dixit. Am̄
amen dico uobis. quęritis me non quia
uidistis signa. sed quia manducastis ex pani
bus. & saturati estis. Operamini non cibum
qui perit. sed qui permanet in uitam ęternam
quem filius hominis uobis dabit. Hunc enī
pater signauit ds. Dixerunt ergo ad eum.

Quidfaciemus· utoperemur operadī: Rel
pondit ihc· &dixit eis· hoc̄. opus dī· ut
credatis ineum quemmisit ille·
Dixerunt ergo ei· Quodg̃ tufacissignum· ut
uideamus &credamus tibi· Quidoperaris:
Patres nri mannamanducaueř indeserto· sicut
scriptum ē· panem decło dedit eis manduca
re· Dixit g̃ eis ihc· Amen amen dico uobis·
nonmoy̆ses dedit uobis panem decło· sedpa
ter mꝰ dat uobis panem decło uerum· Panis
enimdī ē· quidescendit decło· &dat uitam
mundo· Dixer̄ g̃ ad eum· Dne· semp danob
panemhunc:
Dixit autemeis ihc· Ego sum panis uitae·
Quiuenit admc nonesuriet· &quicredit
inme nonsitiet· umquam· Sed dixi uobis·
quia &uidistime &noncredidistis·
Omne qd dat mihi pr̄ admc ueniet· &eumq̃
uenit admc· nēeiciam foras·
Quia descendi decło· nonut faciam uolunta
tem meam· sed uoluntatem eius quimisitme
hoc̄· aut̃ uoluntas eius quimisit me patris·
ut omne quoddedit nonpdam exeo· sed re
suscitem illud innouissimo die· hoc̄· aut̃
uoluntas patris mei quimisit me· ut omis

quiuidet filium & credit in eū habet uitā æternā.
Ego resuscitabo eum in nouissimo die.

lo. l. viii
et cxli.
ii. in l
et xviii

Murmurabant ergo iudæi de illo. quia dixisset. ego sum panis qui de cælo descendi. & dicebant. Nonne hic est. ihc. filius ioseph. cuius nos nouimus patrē & matrē. Quomodo ergo dicit hic. quia de cælo descendi?

lo. lx
et sol

Respondit ergo ihc. & dixit eis. Nolite murmurare in inuicē. Nemo potest uenire ad me. nisi pater qui misit me traxerit eum. & ego resuscitabo eū in nouissimo die. Est scriptū in pphetis. erunt omnes docibiles dei. Omnis qui audiuit a patre & didicit. uenit ad me.

lo. lxi
et iii. qui
le. cxviii.

Non quia patrē uidit quisquā. nisi is qui est ad deū. hic uidit patrē.

lo. lxii
et sol

Amen amen dico uobis. qui credit in me habet uitam æternā.

lo. lxiii
et ccl. xxxiiii
et cl. xv
le. cc. lxvi

Ego sum panis uitæ.
Patres uri manducauerūt in deserto manna. & mortui sunt. Hic est panis de cælo descendens. ut si quis ex ipso manducauerit. non moriatur.

lo. lxiiii
et sol

Ego sum panis uiuus. qui de cælo descendi. Si quis manducauerit ex hoc pane. uiuet in æternum. Et panis quem ego dabo caro mea est. pro mundi uita.

lo. lxv
et ccl. xxxiiii
et cl. xv
le. cc. lxvi

lo. lxvi
et sol

Litigabant ergo iudæi ad inuicē dicentes. Quo

modopotest hicnobis carnem suam dare admanducandum. Dixit ergo eis ihc. Amen ām dico vobis. nisi manducaueritis carnē filii hominis. & bibertis eius sanguinem. non habebitis uitam in uobis. Qui manducat meā carnem. & bibit meum sanguinē. habet uitam aeternam. Et ego resuscitabo eum. in nouissimo die.

Caro enim mea uere ē. cibus. & sanguis meus uere est potus.

Qui manducat meam carnē & bibit meum sanguinem. in me manet & ego in illo. Sicut misit me uiuens pr̄. & ego uiuo propt̄ patrē. Et q̄i manducat me. & ipse uiuet propt̄ me. hic ē. panis. qui de celo descendit. Non sicut manducauerunt patres uri manna. & mortui sunt. Qui manducat hunc panē. uiuet in aeternum. Hec dixit in synagoga. docens in capharnaum.

Multi ergo audientes ex discipulis eius dixerunt. Dure ē. hic sermo. Quis potest eum audire? Sciens aut ihc apud semetipsum. quia murmurarent de hoc discipuli eius. dixit eis. Hoc uos scandalizat?

Si ergo uideritis filium hominis ascendentem ubi erat prius.

Spūs ē. qui uiuificat. caro non prodest quicquā

Verba quæ ego locutus sum uobis. spūs & uita sunt.
Sed sunt quidā ex uobis. qui non credunt.
Sciebat enim ab initio ihc. qui essent non credentes. & quis traditurus esset eum.
Et dicebat. Propterea dixi uobis. quia nemo potest uenire ad me. nisi fuerit datum ei a patre meo. Ex hoc multi discipulorum eius abierunt retro. & iam non cum illo ambulabant. Dixit ergo ihc ad duodecim. Numquid & uos uultis abire?
Respondit ergo ei simon petrus. Dne. ad quem ibimus? Verba uitæ æterne habes. Et nos credidimus & cognouimus. quia tu es xps filius dei.
Respondit eis ihc. Nonne ego uos duodecim elegi. & unus ex uobis diabolus est? Dicebat autem iudam simonis scariothen. hic enim erat traditurus eum. cū esset unus ex duodecim.

VII. POST HAEC AMBULABAT IHC in galilea. non enim uolebat in iudaea ambulare. quia quærebant eum iudæi interficere. Erat autem in proximo dies festus iudæorum. scenophegia. Dixerunt autē ad eum fratres eius. Transi hinc. & uade in iudaeam. ut & discipuli tui uideant opera tua quæ facis. Nemo quippe in occulto quid facit. & quærit ipse in pala-

esse · Si hoc facit · manifestat se ipsum mundo ·
¶ Neq; enim fratres eius credebant in eum · Dicit
ergo eis ihc · Tempus meum nondū aduenit ·
tempus autem ur̄m · semp ē paratum · Non po
test mundus odisse uos · me autem odit · q
ego testimonium phibeo de illo · quia opera eius
mala sunt · Vos ascendite ad diem festū hunc ·
ego non dum ascendo ad diem festum istū · quia
meum tempus nondum implet um est · Hec cū
dixisset · ipse mansit in galilea · Vt aut̄ ascende
runt fratres eius · tunc & ipse ascendit ad diem
festum · non manifeste sed quasi in occulto · Iu
dei ergo quer ebant eum in die festo · & dicebant ·
¶ bi ē ille · Et murmur multus de eo erat
in turba · Quidam enim dicebant · quia bonus
est · Alii aut̄ dicebant · non · sed seducit tur
bas · Nemo tamen palam loquebatur de illo ·
ppt̄ metum iudaeorum · Iam aut̄ die festo me
diante · ascendit ihc in templum & docebat ·
Et mirabantur iudei dicentes · Quomodo hic
litteras scit · cum non didicerit · Respondit
eis ihc · & dixit · Mea doctrina non ē mea ·
sed eius qui misit me · Si quis uoluerit vo
luntat̄ eius facere · cognoscet de doctrina
utrū ex dō sit an ego a me ipso loquar · Qui

a semetipso loquitur. gtam ppam quęrit. Quia uir
querit gtam eius qui misit illum. hic uerax ē.
& iniustitia in illo non est. Nonne moyses dedit
uob legem. & nemo ex uob facit legem. Quid
me quęritis interficere? Respondit turba &
dixit. Dęmonium habes: quis te quęrit
interficere? Respondit ihc. & dixit eis.
Unum opus feci. & omnes miramini. Propterea
moyses dedit uobis circumcisionem. non quia ex
moyse ē. sed ex patribus. & in sabbato. circūcidatis
hominē. Si circumcisionem accipit homo in
sabbato. ut non soluatur lex moysi. mihi indig
namini. quia totū hominē sanum fra in sabba
to? Nolite iudicare secm faciem. sed iustum
iudicium iudicate. Dicebant ergo quidā ex hie
rosolimis. Nonne hic ē. quęquer interficere?
Ecce palam loquitur. & nihil ei dicunt.
Numqid uere cognouer principes. quia hic ē.
xps? Sed hunc scimus unde sit. xps autem
cū uenerit. nemo scit unde sit.
Clamabat ergo docens in templo ihc. & dicebat.
Et me scitis. & unde sim scitis. & a me ipso non
ueni. sed ē. uerus qui misit me. quē uos nescitis.
Ego scio eum. quia ab ipso sum. & ipse me mi
sit. Quęrebant ergo eum apprehendere. &

& nemo misit in illum manus quia nondum
uenerat horacius.

Dc turbaui multa credidcrunt in eum. & di
cebant. Xps cu uenerit. numquid plura
signa faciet quamque hic fecit. Audierunt
pharisei. turbam murmurantē de illo hec.
Et miserunt principes & pharisei ministros.
ut apprehenderent eum.

Dixit ergo ihc. Adhuc modicum tempus uo
biscum sum. & uado ad eum qui misit me.
Queretis me. & non inuenietis. Et ubi sum
ego. uos non potestis uenire. Dixerunt
ergo iudei ad semetipsos. Quo hic iturus est.
quia non inueniemus eum? Numquid in
dispsionem gentium iturus est. & docturus
gentes? Qui est hic sermo quē dixit. quae
retis me & non inuenietis. & ubi sum ego uos
non potestis uenire? In nouissimo autem
die magno festiuitatis. stabat ihc & clama
bat dicens. Si quis sitit. ueniat ad me & bi
bat. Qui credit in me sicut dicit scriptura
flumina de uentre eius fluent aque uiue.
Hoc autē dixit de spū quē accepturi erant. cre
dentes in eum. Nondum enim erat spūs datus.
quia ihc nondum fuerat glorificatus.

lo Lxxxii
VII
in cxx

Exilla ⁊ turba cumaudissent hos sermones dicebant · Hic est uere ꝓpheta · Alii dicebant · hic est xp̄c ·

lo Lxxxiii
VII
in V

Quidam aut̄ dicebant · Numqid a galilea xp̄c uenit ? Nonne scriptura dicit · quia ex semine dauid · & de bethleem castello ubi erat dauid · uenit xp̄s ?

lo Lxxxiiii
Sol

Dissensio itaq; facta ē in turba · propt̄ eum ·

lo Lxxxv
I
in cxx
in cxxviii
Le cxlii

Quidam autem ex ipsis uolebant apprehendere eum · sed nemo misit sup in illum manus ·

lo Lxxxvi
Sol

Uenerunt ergo ministri ad pontifices & pharisaeos · & dixerunt eis illi · Quare n̄ adduxistis eum ? Responderunt ministri · Nūquam sic locutus ē homo · sicut hic homo · Respondet̄ ergo eis pharisaei · Numquid & uos seducti estis ? Numquid aliquis ex principibus credidit in eum · aut ex pharisaeis ? Sed turba hic quae non nouit legem · maledicti sunt · Dicit nichodemus ad eos · ille qui uenit ad eum nocte · qui unus erat ex ipsis · Nūquid lex n̄ra iudicat hominē · nisi audierit ab ipso prius · & cognouerit quid faciat ? Responderunt & dixerunt ei · Nūquid & tu galilaeus es ? Scrutare & uide · quia propheta a galilea non surgit · Et reuersi sunt unusquisq;

indomum suam · Hic autem pgressus inmontē vij.
oliueti. & diluculo rursū uenit intemplum · Et
omis populus uenit adeū. & sedens docebat eos ·
Adducunt autē scribę & pharisęi mulierē in ad
ulterio deprehensam. & statuerē eā in medio & dix
erūt ei · Magiste. hęc mulier. modo deprehensa ē.
in adulterio · In lege autē. moyses mandauit nob
huiusmodi lapidare · Tu ergo qđ dicis · Hęc
autē dicebant tēptantes eum. ut possent accusare
eum · Ihc autē inclinans se deorsū. digito scribebat
in terra · Cū autē pseuerarent interrogantes eū. erexit
se & dixit eis · Qui sine peccato ē. vrm · primus in
illū lapidē mittat · Et iterū se inclinans: scribebat
in terra · Audientes autē. unus post unū exibant ·
incipientes a seniorib⁹ · Et mansit solus: & mulier
in medio stans · Erigens autē se ihc · dixit · Mulier ·
ubi sūt quia accusabant? · Nemo te condēpnauit ·
Que dixit · nemo dne · Nec ego te cōdēpnabo · Vade ·
& amplius iam noli peccare · Iterū ḡ locutus ē · eis
ihc · dicens · Ego sū lux mundi · Qui sequit me non
ambulabit in tenebris · sed habebit lumē uitę · Dix
erunt ergo ei pharisęi · Tu de te ipso testimoniū
phibes? · Testimoniū tuū nō ē · uerū · Respondit
ihc · & dixit eis · Et si ego testimoniū phibeo de me
ipso · uerū ē · testimoniū meū · quia scio unde ueni ·
& quo uado ·

Vos aũt nc̃ scatis unde uenio. aut quo uado. Vos
scdm carnẽ iudicatis. ego nõ iudico quẽquã. Et si
iudico ego. iudiciũ meũ uerũ ẽ. quia solus nõ sũ. sed
ego. & qui me misit pat̃. Et in lege aũt scriptũ ẽ.
quia duoꝝ hominũ testimoniũ uerũ ẽ. Ego sũ
qui testimoniũ phibeo de me ipso. & testimoniũ
phibet de me qui misit me pat̃. Dicebant ergo ei.
Vbi ẽ. pat̃ tuus.

Respondit ihc̃. Neq; me scitis. neq; patrẽ meum.
Si me sciretis. forsitan & patrẽ meum sciretis.

Hec uerba locutus ẽ. in gazophilatio. docens in templo.
Et nemo apphendit eum. quia nondũ uenerat
hora eius.

DIXIT ERGO ITERV EIS IHS.
Ego uado & quretis me. & in peccato uro moriemini. Quo ego uado. uos non potestis uenire.
Dicebant ergo iudei. Nũquid interficiet semetipsũ,
quia dicit. quo ego uado uos nõ potestis uenire. Et
dicebat eis. Vos de deorsum estis. ego de sursum
sum. Vos de mundo hoc estis. ego nõ sũ de hoc mun
do. Dixi ergo uob. quia moriemini in peccatis
uris. Si enim nõ credideritis quia ego sũ. moriemini in peccatis uris. Dicebant ergo ei. Tu quis es.
Dixit eis ihc̃. Principium. qui & loquor uob.
Multa habeo de uobis loqui & iudicare. sed qui

miſit me ueraxē. & ego quæ audiui abeo. hæc lo
quor in mundo. Et non cognouer. quia pater
eis dicebat dñs. Dixit ergo eis ihc. Cū exaltaue
ritis filiū hominis. tunc cognoscetis quia ego sū.
& a me ipso facio nihil. Sed sicut docuit me pr̄.
hæc loquor. Et qui me miſit mecū ē. nō reliquit
me solū. Quia ego quæ placita sunt ei. facio semp.
His illo loquente. multi crediderūt in eum. Dixit
ergo ihc ad eos. qui crediderāt ei iudæi. Si uos
manseritis in sermone meo. uere discipuli mei eritis.
Et cognoscetis ueritatē. & ueritas liberabit uos.
Responderūt ei. Semen abrahæ sumus. & nemi
ni seruiuimus umqū. Quomodo tu dicis liberi
eritis. Respondit eis ihc. Amen amen dico uob.
quia omis qui facit peccatū. seruus ē peccati. Ser
uus aut ē nō manet in domo in æternū. filius manet in
æternum. Si ergo filius uos liberauerit. uere liberi
eritis. Scio quia filii abrahæ estis. Sed quæritis
me interficere. quia sermo meus nō capit in uobis.
Ego quod uidi apud patrē loquor. & uos quæ uidistis
apud patrē urm facitis. Responderūt & dixerūt ei.
Pater nr. abraham est. Dicit eis ihc. Si filii abrahæ
estis. opera abrahæ facite. Nunc aut quæritis
me interficere. hominem qui ueritatē uobis lo
cutus sum quā audiui a deo. hoc abraham nō fecit.

Vos facitis· opa patris uri· Dixerunt itaq; ei·
Nos exfornicatione non sumus nati· unum patrem
habemus dm· Dixit ergo eis ihc· Si pr uester esset·
diligeretis utiq; me· Ego enim· exdo processi & uenio·
Neq; enim a meipso uenio· sed ille me misit· Quare
loquelam meam non cognoscitis· Quia non potestis
audire sermonem meum· Vos ex patre diabolo estis·
& desideria patris uri uultis facere· Ille homicida
erat ab initio· & in ueritate non stetit· quia non est ueri
tas in eo· Cum loquitur mendacium ex propriis
loquitur· quia mendax est· & pater eius· Ego autem q
ueritatem dico· non creditis mihi· Quis ex uobis ar
guet me de peccato· Si ueritatem dico· quare uos
non creditis mihi· Qui est ex do· uerba di audit·
Propterea uos non auditis· quia ex do non estis· Res
ponderunt igitur iudei· & dixerunt ei: Nonne bene
dicimus nos quia samaritanus es tu & dem onium
habes· Respondit ihc· Ego demonium non habeo·
sed honorifico patrem meum· & uos inhonoratis me·
Ego autem non quero gloriam meam· Est qui querat & iu
dicet· Amen amen dico uobis· si quis sermonem
meum seruauerit· mortem non uidebit in aeternum·
Dixerunt ergo iudei· Nunc cognouimus· quia dem
onium habes· Abraham mortuus est· & pphetae·
& tu dicis· si quis sermonem meum seruauerit· mor

ē nomui debit mactīnum. Numquid tu maior
es patre nr̄o abraham qui mortuus ē. & pphe
te mortui sunt? Quē te ipsum facis? Res
pondit ih̄c. Si ego glorifico me ipsum. gla
mea nihil ē. Est pat̄ mr̄ qui glorificat me. quē
uos dicitis quia d̄s nr̄ ē. & nō cognouistis eum.
Ego aut̄ noui eum. Et si dixero quia non scio eū.
ero similis uobis mendax. Sed scio eum. & ser
monem eius seruo. Abraham pat̄ ur̄ exultauit
ut uideret diem meū. & uidit & gauisus est.
Dix̄ ergo iudei ad eum. Quinquaginta an
nos nondum habes. & abraham uidisti. Dixit
eis ih̄c. Amen amen dico uobis. Antequā fieret
abraham ego sum. Tulerunt ergo lapides
ut iacerent in eum. Ih̄s aut̄ abscondit se. & ex
iuit de templo. Et pteriens uidit hominē cecū
a natiuitate. & interrogauer̄ eum discipuli sui.
Rabbi. quis peccauit hic aut parentes eius
ut cecus nasceretur. Respondit ih̄c. Neq;
hic peccauit. neq; parentes eius. sed ut mani
festentur opera dī in illo. Me oportet operā
ri opera eius qui misit me. donec dies est.
Venit nox. quando nemo potest operari. Dū
diu in mundo sum. lux sum mundi. Hec cum
dixisset. expuit in terrā & fecit lutū ex sputo.

vuy.

&linuit lutū sup oculos eius: & dixit ei. Vade
Vade lauare in natatoria siloe. qd interpretatur mis
sus. Abiit ergo & lauit. & uenit uidens. Itaq:
uicini & qui uidebant eum prius. quia mendicus
erat. dicebant: Nonne hic ē. qui sedebat & men
dicabat. Alii dicebant qui hic est. alii aut ne
quaquā. sed similis ē. eius. Ille uero dicebat. qui
ego sum. Dicebant ergo ei. Quomodo aperti sunt
tibi oculi. Respondit. Ille homo qui dicit
ihc. lutum fecit & unxit oculos meos. & dixit
mihi. Vade ad natatoriā siloe. & laua. Et abi.
& laui. & uidi. Et dixerunt ei: Vbi ē. ille. Ait.
Nescio. Adducunt eum ad pharisaeos. qui
eius fuerat. Erat aut sabbatum quando lutū
fecit ihc. & aperuit oculos eius. Iterum ergo
interrogabant eum pharisaei. quomodo uidis
set. Ille autem. dixit eis. Lutum posuit
mihi sup oculos. & laui. & uideo. Dicebant
ergo de pharisaeis quidam. Non ē. hic homo
a dō. qui sabbatum non custodit. Alii dicebant.
Quomodo potest homo peccator hec signa fa
cere. Et scisma erat inter eos. Dicunt ergo cecо
iterum. Tu quid dicis de eo qui aperuit oculos
tuos. Ille autem dixit: quia propheta est.
Non crediderunt ergo iudei de illo. quia eius

fuisset & uidisset: donec uocauer parentes eius
quiuiderit. & interrogauer eos dicentes: Ho
ic filius uester: quem uos dicitis quia cecus natus e. quomo
do ergo nunc uidet? Responderunt eis parentes
eius & dixerunt: Scimus quia hic filius nr. &
quia cecus natus est. quomodo autem nunc uidet
nescimus: aut quis eius aperuit oculos nos nesci
mus: ipsum interrogate. aetatem habet.
ipse de se loquatur. Hec dixer parentes eius. qui
timebant iudeos. Iam enim conspiraverant
iudei. ut si quis eum confiteretur xpm. extra synu
gogam fieret. Propterea parentes eius dixerunt.
quia aetatem habet. ipsum interroga. Vocavit g
rursum. hominem qui fuerat cecus. & dixerunt ei.
Da gloriam deo. Nos scimus. quia hic homo peccator
est. Dixit ergo ille: Si peccator e. nescio. unum
scio. quia cecus cum essem modo video. Dixer
ergo illi. Quid fecit tibi. quomodo aperuit tibi
oculos? Respondit eis. Dixi uobis iam. & au
distis. quid iterum uultis audire? Numquid &
uos uultis discipuli eius fieri? Maledixerunt
ei. & dixerunt: Tu discipulus illius sis. nos autem
moysi discipuli sumus. Nos scimus. quia moysi
locutus e deus. Hunc autem. nescimus unde sit. Re
spondit ille homo. & dixit eis. In hoc enim mirabile
est e.

quia uos nescitis unde sit: & aperuit oculos meos.
Scimus aiūt. quia peccatores dī non audit. Sed
si quis dī cultor ē. & uoluntatē ei⁹ fecit. hunc ex
audit. A seculo. non ē. auditū. quia aperuit quis
oculos cęci nati. Nisi hic ē. & a dō. non poterat fac
re quicquā. Respondēr. & dixer ei. In peccatis
natus ē. totus. & tu doces nos. Et eiecer eum fo
ras. Audiuit ihc quia eiecer eum foras. & cū
inuenisset eum. dixit ei. Tu credis in filiū dī.
Respondit ille & dixit. Quis est dne ut credā
in eum. Et dixit ei ihc. Et uidisti eum. &
qui loquitur tecum. ipse est. At ille ait.
Credo dne. Et procidens. adorauit eum.
Et dixit ei ihc. In iudicium ego in hunc mundum uen.
ut qui non uident. uideant. & qui uident cęci
fiant. Et audierunt ex phariseis qui cum
ipso erant. & dixer ei. Numquid & nos cęci su
mus. Dixit eis ihc. Si cęci essetis. non haberet
is peccatum. Nunc uero dicitis. quia uidim⁹.
peccatum uestrum manet.

VIIII Amen amen dico uob.
qui non intrat postium in oule ouium. sed as
cendit aliunde. ille fur ē. & latro. Qui aut
intrat postium. pastor ē. ouium. Huic osti
arius aperit. & oues uocem eius audiunt.

Et proprias oues uocat nominatim. & educit eas.
Et cum proprias oues emiserit. ante eas uadit.
& oues illum sequuntur: quia sciunt uocē eius.
Alienum autem non sequuntur. sed fugiunt
abeo. quia non nouerūt uocē alienorū. Hoc
prouerbium dixit eis ihc. Illi autē non cognouerūt
quid loqueretur eis. Dixit ergo eis iterum
ihc. Amen amen dico uobis. quia ego sum ostium
ouium. Omnes quotquot uenerunt
fures sunt & latrones. sed non audierūt eos oues:
Ego sum ostium. Per me si quis introierit
saluabitur. & ingredietur & egredietur. &
pascua inuenit &. Fur non uenit. nisi ut furet
& mactet & perdat. Ego uenit ut uitā habeant.
& abundantius habeant. Ego sum pastor
bonus. Bonus pastor. animā suā dat pro ouib.
Mercennarius & qui nō. pastor. cuius non sunt
oues ppria. uidet lupum uenientē. & dimittit
oues & fugit. Et lupus rapit. & dispergit
oues. Mercennarius autem fugit quia mer-
cennarius est. & non pertinet ad eum de ouibus.
Ego sum pastor bonus. Et cognosco meas. & cog
noscunt me me.
Sicut nouit me pater. & ego agnosco
patrem.

Et animam meam pono pro ouib⁹ meis.
Et alias oues habeo que non sunt ex hoc ouili. & illas
oportet me adducere & uocē meā audient. Et
fiet unum ouile. & unus pastor. Propte
rea me pater diligit. quia ego pono animā meā.
ut iterū sumam eā. Nemo tollit eam a me. sed
ego pono eam a me ipso. Potestatē habeo ponen
di eam. & potestatem habeo sumendi eam.
Hoc mandatū accepi a patre meo. Dissensio ite
rum facta est. inter iudeos. propter sermones hos.
Dicebant autē multi ex ipsis. Demonium hab&
& insanit. quid eum auditis. Alii dicebant.
Hec uerba. non sunt demonium habentis.
Numquid demonium potest cecorum oculos
aperire. Facta sunt autem encenia in hieroso
limis. & hiems erat. Et ambulabat ihc in
templo. in porticu salomonis. Circumdede
runt ergo eum iudei. & dixerunt ei. Quousq; ani
mam nram tollis. Si tu es xpc. dic nobis pali.
Respondit ei ihc. Loquor uobis. & non creditis
tis. Opera que ego facio in nomine patris mei.
hec testimonium phibent de me. Sed uos non
creditis. quia non estis ex ouib⁹ meis. Oues
mee uocem meam audiunt. & ego cognosco
eas. & sequuntur me. Et ego uitam eternā do eis.

& non peribunt in actnum. & non rapiet eas
quisquam de manu mea. Pat mi quod dedit
mihi. maius omnib: e. & nemo potest rapere
de manu patris mei. Ego & pat. unum sumus.
Sustulerunt lapides iudaei. ut lapidarent eu.
Respondit eis ihc. Multa opera bona ostendi
uobis ex patre meo. propt quod eorum opus me
lapidatis? Responderunt ei iudaei. De bono
opere non lapidamus te. sed de blasphemia. &
quia tu homo cum sis. facis teipsum deum. Res
pondit eis ihc. Nonne scriptum e in lege ura.
qui a go dixi. dii estis? Si illos dixit deos ad
quos sermo dei factus e. & non potest solui scrip
tura quem pat sanctificauit & misit in mundum.
uos dicitis quia blasphemas. quia dixi filius dei
sum? Si non facio opera patris mei. nolite ere
dere mihi. Si aut facio. & si mihi non uultis
credere. operib: credite. Ut cognoscatis &
credatis quia in me est pat: & ego in patre.
Quaerebant ergo eum apprehendere. & exiit
de manib: eorum. Et abiit rursum trans ior
danen in eum locum ubi erat iohannes bapti
zans primum. & mansit illic.
Et multi uenerunt ad eum. & dicebant. Quia io
hannes quidem signu fecit nullu. Omia aut

quęcumq; dixit iohannes dehoc. uęracrant. & multa credidęrunt incum.

xlj. Erat aũt quidam languens lazarus abethania. de castello mariae & marthae sororis eius. Ma ria autem erat quęunxit dnm̃ unguento. & extersit pedes eius capillis suis. cuius frat̃ laza rus infirmabatur. Miserunt ergo sorores eius adeum. dicentes: Dne. ecce quẽ amas. infirmatur. Audiens aũt ihc. dixit ei. Infir mitas hact non est admortem. sedprogloridi ficetur filius dei per eam. Diligebat aũt ihc martham. & sororem eius mariam. & la zarum. Vt ergo audiuit quia infirmabatur. tunc quidem mansit in eodem loco duob: die bus; Deinde post hoc. dicit discipulis suis. Eamus in iudeam rursum. Dicunt ei discipu li. Rabbi. nunc quęrebant te iudaei lapi dare. & rursum uadis illuc? Respondit ihc. Nonne duodecim horae sunt diei? Si quis ambulauerit in die non offendit. quia lucẽ huius mundi uidet. Si autem ambulauerit in nocte offendit. quia lux non ẽ in eo. Haec ait. & post hoc dicit eis. Lazarus amicus nr̃ dormit. sed uado ut a somno excitem eum. Dixerunt ergo discipuli eius. Dne. si dor

mit. ſaluus erit. Dixerat autem ihc demor
tuus. Illum putauer. quia dedormitione
ſomni dicerat. Tunc ergo dixit eis ihc manifeſ
te. Lazarus mortuus eſt. & gaudeo ppt uos
ut credatis. qm non eram ibi. ſed camus ad eum.
Dix ergo thomas qui dicitur didimus. ad con
diſcipulos. Camus & nos. Memoriam
cum eo. Venit itaq; ihc. & inuenit eum iiii
dies iam in monumento habentem. Erat aut
bethania iuxta hieroſolimam. quaſi ſtadiis
quindecim. Multi aut ex iudeis uenerant
ad martham & mariam. ut conſolarentur eas
de fratre ſuo. Martha ergo ut audiuit quia
ihc uenit. occurrit illi. Maria aut domi
ſedebat. Dixit ergo martha ad ihm. Dne ſi
fuiſſes hic. frater meus non fuiſſet mortuus. Sed
& nunc ſcio. quia quecumq; popoſceris ad deum. da
bit tibi. Dicit illi ihc. Reſurget frater
tuus. Dicit ei martha. Scio. quia reſurget
in reſurrectione in nouiſſimo die. Dixit ihc.
Ego ſum reſurrectio & uita. Qui credit in
me. & iam ſi mortuus fuerit uiuet. Et omis
qui uiuit & credit in me. non morietur in
eternum. Credis hoc. Ait illi. Utiq; dne.
Ego credidi quia tu es xpc filius dei. qui in hunc

mundum uenisti. Et cum hoc dixisset. abiit & uocauit mariã sororẽ suã silentio dicens. Magister adest. & uocatte. Illa ut audiuit. surgit cito & uenit ad eum. Nondũ enim uenerat ihc in castellũ. sed erat adhuc in illo loco. ubi occurrerat ei martha. Iudei igitur qui erant cum ea in domo & consolabantur eam. cum uidissent mariã quia cito surrexit & exiit. secuti sunt eam dicentes. Quia uadit ad monumentũ. ut ploret ibi. Maria cũ ergo uenisset ubi erat ihc. uidens eum cecidit ad pedes eius. & dixit ei. Dñe. si fuisses hic. frater meus non esset mortuus. Ihc ergo ut uidit eam plorantẽ. & iudeos qui uenerant cũ ea plorantes. fremuit spũ. & turbauit seipsũ. & dixit. Ubi posuistis eum? Dicunt ei. Dñe. ueni & uide. Et lacrimatus est ihc. Dixerũt ergo iudei. Ecce. quomodo amabat eum. Quidã autẽ dixerũt ex ipsis. Non potuit hic qui aperuit oculos cęci. facere ut & hic non moreretur? Ihc ergo rursũ fremens in semetipso. uenit ad monumentũ. Erat autẽ spelunca. & lapis superpositus erat ei. Ait ihc. Tollite lapidẽ. Dicit ei martha. soror eius qui mortuus fuerat. Dñe. iam fetet. quatriduanus enim est. Dicit ei ihc. Nonne dixi tibi. quõsi credideris uidebis głiam dei? Tulerunt ergo lapidẽ.

Ihc aut eleuatis sursum oculis. dixit. Pat. gras
agotibi. quoaudisti me. Ego aut sciebā. quiasēp
meaudis. Sedpp̄ populū quicarcūstat dixi. ut
credant quiatumemisisti. Hxccū dixisset. uoce
magna clamauit. Lazare. ueniforas. Et statimp
dit quifuerat mortuus. ligatis pedes & manus in
stratis. & facies illiussudario. erat ligata. Dicit eis
ihc. Solute eum. & sinite abire. Multi ergo exiude
isquiuenerant admariā & uiderant quefecit. credi
der eum. Quidā aut exipsis abierunt adpharisa
os. & dixer eis quefecit ihc. Collegerunt ergo
pontifices & pharisaei concilio. & dicebant. Quid
facimus quiahichomo multasigna facit. Si dimit
timus eūsic. omnes credent ineū. Et uenient ro
mani. & tollent nrm & locū & gentē. Unus aut ex
ipsis caiphas cū esset pontifex anni illius. dixit eis.
Vos nescitis quicquā neccogitatis. quia expedit no
bis. ut unus moriatur homo ppopulo. & non
tota gens pereat. Hoc aut a semetipso nondixit.
sed cum esset pontifex anni illius. pphetauit. qr
ihc moriturus erat progente. Et nō tantū pgente.
sed & ut filios dī qui erant dispsi congregaret inunū.
Abillo ergo die. cogitauer ut interficerent eū. Ihc g
umnon inpalam ambulabat apud iudaeos. sed
abiit inregionē iuxta desertū incauitatē quaedicit

X
Lxxxvi
I dcclxxxiiii
B dcclvi
Le ccLxe
Lxxxvii
Sol

effram. Ctribimorabatur. cūdiscapulis suis.

PROXIMVM ERAT PASCHA iudaeorum.

Ctascendēt multi hierosolimā de regione ante pascha. ut sēificarent seipsos. Quęrebant ergo ihm. & collo quebant adinuicē intēplo stantes. Quid putatis. q nonuenit ad diem festū. Dederant aūt pontifices & pharisęi mandatū. ut siquis cognouerit ubi sit indicet. ut apprehendant eum. Ihs ergo ante sex dies paschę. uenit bethaniā ubi fuerat lazarus mortuus. quē suscitauit ihc.

·xy.

Fecerunt aūt ei cenā ibi. & martha ministrabat. Lazarus uero. unus erat ex discūbentib: cūeo. Maria ergo accepit libram unguenti nardi pistici pretiosi. & unxit pedes ihu. & extersit capillis suis pedes ei. & domus impletaē. ex odore unguenti. Dicit ergo unus ex discipulis eius. iudas cariothis. qui erat cāditurus. Quare hoc unguentū. nō uenit trecentis denariis. & datū ē egenis. Dixit aūt hoc. non quia de egenis pertinebat ad eum. sed quia fur erat & loculos habens. ea quę mittebant portabat. Dixit ergo ihc. Sine illam. ut in diem sepulture mee seruet illud. Pauperes enī semp habetis uobcum. me aūtē. nō semp habetis.

lo xcviii
Sol

Cognouit ergo turba multa ex iudeis quia illic est.

&ucnerunt nonpropt̃ ihm̃ tantū · sd ut lazarū uidt
rent · qc̃ suscitauit a mortuis · Cogitauer aũt prin
cpes sacerdotum · ut & lazarū int̃ficerent · quia
multi ppt̃ illū abibant ex iudeis & credebant
in ih̃m ·
Postridie aũt turba multa quę uenerat ad diem fes
tū · cū audissent quia uenit ih̃c hierosolimam ·
accepr̃unt ramos palmarū · & pcessr̃ obuiam ei ·
& clamabant · Osanna benedictus qui uenit ·
in nomine dñi · rex isr̃t ·
Inuenit ih̃c asellū · & sedit sup eū · sicut
scriptū ē · Nolita timere filia sion · ecce rex tu
us uenit · sedens sup pullū asinę ·
Hęc non cognouer̃ discipuli eius primū · sd quan
do glorificatus ē · ih̃c · Tunc recordati sunt qr
hęc erant scripta de eo · & hęc fecer̃ ei · Testi
monium ergo phibebat turba quę erat cū eo ·
quando lazarū uocauit de monumento · & suscita
uit eum a mortuis · Propterea & obuiā uenit ei
turba · quia audier̃ eum fecisse hoc signū · Pha
risęi ergo · dixerunt ad semetipsos · Videtis quia
nihil ꝓficimus ? Ecce · mundus totus post eū
abiit · Erant aũt gentiles quidā · ex his qui ascen
derant · ut adorarent in die festo · Hi ergo accę
serunt ad philyppum qui erat a bethsaida gali

lc cxxx
cccxxxiiii
in cxxxviii
lc cxxxi

lc cxxxii
sol

lc cxxxiii
sol

lc cxxxiiii
cccxxxvii

lc cxxxv
sol

lc cxxxvi
cccxxxviii
& clxxviii

lc cxxxvii
sol

lac. & rogabant eum dicentes. Dñe. uolumꝰ ihm
uidere. Venit philippus. & dicit andreae. An
dreas rursum. & philippus. dixerunt ihū.
Ihs auē. respondit eis dicens. Venit hora. ut clarifi
cetur filius hominis.
Amen amen dico uob. nisi granū frumēti cadens mor
tua mortuum fuerit. ipsum solū manet. Si aūt mor
tuum fuerit. multū fructū affert.
Qui amat animam suam. pdet eam. Et qui odit animā
suam in hoc mundo. in uitā aeternā custodit eam.
Si quis mihi ministrat. me sequatꝰ. Et ubi sū ego. illic
& minister meus erit. Si quis mihi ministrauerit.
honorificabit eum pater meus.
Nunc anima mea turbata ē. Et quid dicam?
Pater. salui fica me ex hac hora.
Sed propterea ueni in hanc horā. Pater. clarifica tuū
nomen. Venit ergo uox de celo. & clarificaui & iterū
clarificabo. Turba ergo quae stabat & audierat. dicebat
tonitruum factū ee. Alii dicebant. angelus ei locutus ee.
Respondit ihc. & dixit. Non ppter me uox haec uenit.
sed ppter uos. Nunc iudicium ē. mundi. nunc princeps
huius mundi eiicietur foras. Et ego si exaltatus fuero
a terra. omnia traham ad me ipsum. Hoc aūt dicebat.
significans qua morte esset moriturus. Respondit
ei turba. Nos audiuimus ex lege. q xps manet in eternum.

Et quomodo tu dicis: oportet exaltari filiū hominis?
Quis ē iste filius hominis? Dixit ergo eis ihc. Adhuc mo
dicūlum in uob ē. Ambulate dū luce habetis: ut non
tenebre uos cōprehendant. Et qui ambulat in tenebris.
nescit quo uadit. Dū luce habetis: credite in luce. ut fi
lii lucis sitis. Hec locutus ē ihc & abiit: & abscondit se
ab eis. Cū aut tanta signa fecisset coram eis: non credebaN
t in eum. Ut sermo ysaie pphete impleret quē dixit.
Dne. quis credidit auditui nro. & brachiū dnī cui revelatū
est?

Propterea non poterant credere. quia iterū dixit ysaias.
Excaecauit oculos eoy. & indurauit eorū cor. ut nō uideaN
t oculis. & intelligant corde. & conuertant & sanē eos.
Hec dixit ysaias. quando uidit glām eius. & locutus ē de eo.
Verūtamen. & ex principib. multi crediderūt in eū. Sed ppter
phariseos non confitebant ut de synagoga non eicerent.
Dilexerūt enim glām hominū magis quā glām dei.
Ihc aut. clamauit & dixit. Qui credit in me. non credit
in me. sed in eū qui misit me. Et qui videt me. videt eum.
qui misit me.
Ego lux in mundū uen. ut omis qui credit in me in tene
bris nō maneat. Et si quis audierit uerba mea & non cus
dierit. ego non iudico eū. Non enim uen ut iudicē mundū.
sed ut saluificē mundū. Qui spnit me. & nō accipit uerba mea.
habet qui iudicet eū. Sermo quē locutus sū. ille iudicabit

cum Innouissimo dic. quia ego ex me ipso nō sū locutus.
Sed qui misit me pat̄. ipse mihi mandatū dedit. quid dicā. &
quid loquar. & scio quia mandatum ei⁹. uita ętna est. Que ergo
ego loquor. sicut dixit mihi pat̄. sic loquor.

XI xvij. ANTE DIEM AUT FESTUM
pasche. sciens ihc quia uenit eius hora. ut transeat ex
hoc mundo ad pat̄m. Cū dilexisset suos qui erant in
mundo. in finem dilexit eos.

Lo cxvii
Le VIIII
Le cc lxii

Et cena facta cū diabolus iam misisset in cor. ut tradere
t eum iudas. monis scarioth is.

Lo cxviii
Le III cxi

Sciens quia omnia dedit ei pat̄ in manus. & quia ad ō
exiit & ad dm̄ uadit.

Le cxviii

Surgit a cena. & ponit uestimenta sua. Et cū accepis
set linteum. p̄cinxit se. Deinde misit aquā in pel
uim. & coepit lauare pedes discipulor̄. & extergere
linteo quo erat p̄cinctus. Venit ergo ad sy. mon̄
petr̄u. & dicit ei petrus. Dn̄e. tu mihi lauas pedes?
Respondit ihc. & dicit ei. Quod ego facio tu nescis
modo. scies aut̄ postea. Dicit ei petrus. Non lauа
bis mihi pedes in aet̄nū. Respondit ei ihc. Si n̄
lauero te. non habebis partē mecū. Dicit ei simon
petrus. Dn̄e non tantū pedes meos. sed & manus
& caput. Dicit ei ihc. Qui lotus est. non indiget
nisi ut pedes lauet. sed ē mundus totus. et uos mun
di estis. sed non omnes. Sciebat enī quisnam esset

Lo cxv
Sol

quia dereliquit eum: propterea dixit. non estis mundi omnes.
Postquam ergo lauit pedes eorum & accepit uestimenta sua.
cum recubuisset iterum dixit eis. Scitis quid fecerim uobis
Uos uocatis me magister & dne. & bene dicitis.
sum & enim.
Si ergo ego lauiuos pedes dns & magister. & uos debetis
alter alterius lauare pedes. Exemplum enim dedi uobis.
ut quemadmodum ego feci uobis. ita & uos faciatis.
Amen amen dico uobis. non est seruus maior domino suo. neq;
apostolus maior eo qui misit illum. Si hec scitis. beati
eritis si feceritis ea.
Non de omnibus uobis dico. ego scio quos elegerim. Sed ut
adimpleat scriptura. qui manducat mecum panem. leuabit
ut contra me calcaneum suum. Amodo dico uobis priusquam
quam fiat. ut credatis cum factum fuerit. quia ego sum.
Amen amen dico uobis. qui accipit si quem misero. me
accipit. Qui autem me accipit. accipit eum qui me misit.
Cum hec dixisset ihc. turbatus est spu & protestatus est. & dixit.
Amen amen dico uobis. quia unus ex uobis tradet me.
Aspiciebant ergo ad inuicem discipuli. hesitantes de quo di
cebat.
Erat ergo recumbens unus ex discipulis eius in sinu ihu.
quem diligebat ihc. Innuit ergo huic simon petrus. &
dicit ei. Quis est de quo dicit. Itaq; cum recubuisset ille
super pectus ihu. dicit ei. dne. quis est. Respondit ihs.

Lo cxxiiii
viiii
Le cl xii

Illeest. cuiegointinctū panē porrexīgo
Etcum intinxisset panē dedit iudae simonis scariothis.
Et post buccellam. tunc introiuit in illū satanas.
Etdicit ei ihc. Quodfacis. fac citius? Hoc aut nemo scierunt
discumbentium. Ad quid dixerit ei. Quidā enim puta
bant quia loculos habebat iudas: quia dicit ei ihc. eme
ea quae opus sunt nob ad diem festū. Aut egenis ut aliqd
daret. Cū ergo accepisset illebuccellā. exiit continuo.
Erat aut nox. Cū ergo exisset. dicit ihc. Nunc clarifi
catus ē. filius hominis. & dēs clarificatus ē. in eo. Si dēs
clarificatus ē. in eo. & dēs clarificabit eū in semetipso.
Et continuo. clarificabit eum. Filioli. adhuc modi
cū uobiscum sum. Quaeretis me. & sicut dixi iudae
is. quo ego uado uos non potestis uenire. Et uobis
dico modo. Mandatū nouum do uobis ut diligatis
inuicē. sicut dilexi uos. ut et uos diligatis inuicem.
In hoc cognoscent omēs quia mei discipuli estis. si di
lectionē habueritis ad inuicem.

Lo cxxvi
Le cl xxviii
Le cl xxv
Le cl xxv

Dicit ei simon petrus. Dne. quo uadis. Respondit
ihc. Quo ego uado non potes me modo sequi. sequē
ris aut postea. Dicit ei petrus. Quare non possum
te sequi modo? Animam meam pro te ponā. Re
spondit ihc. Animam tuā pro me ponis. Amen
dico tibi. non cantabit gallus. donec me ter neges.
Et ait discipulis suis:

Lectio xvii
S. L

Non turbetur cor uestrum. Creditis in deum. & in me credite.
In domo patris mei. mansiones multe sunt. Si quo minus.
dixissem uobis. quia uado parare uobis locum. Et si abiero
& preparauero uobis locum. iterum ueniam & accipiam uos
ad me ipsum. ut ubi sum ego. & uos sitis. Et quo ego
uado scitis. & uiam scitis. Dicit ei thomas. Dne. nescimus
quo uadis. & quomodo possumus uiam scire.
Dicit ei ihc. Ego sum uia. & ueritas & uita. Nemo
uenit ad patrem. nisi per me. Si cognouissetis me. &
patrem meum utique cognouissetis. Et amodo cognoscetis eum. & uidistis eum. Dicit ei philippus. Dne.
ostende nobis patrem. & sufficit nobis. Dicit ei ihc.
Tanto tempore uobiscum sum. & non cognouistis me.
Philippe. Qui uidet me. uidet & patrem. Quomodo tu dicis. ostende nobis patrem. Non credis quia
ego in patre. & pater in me est. Verba quae ego lo
quor uobis. a me ipso non loquor. Pater autem in me
manens. ipse facit opera. Non creditis. quia ego in
patre. & pater in me est. Alioquin. propter opera ipsa
credite. Amen amen dico uobis. qui credit in me opera
quae ego facio & ipse faciet. & maiora horum faciet.
quia ego ad patrem uado.

Et quodcumque petieritis in nomine meo. hoc faciam.
ut glorificetur pater in filio. Si quid petieritis me
in nomine meo. hoc faciam. Si diligitis me. mandata

maſeruate · Et ego rogabo patꝛ̄ . & aliū paraclitū
dabit uobis · ut maneat uobiſcū in eternū ſpm ueri
tatis quē mundus ꝓ̄ non poteſt accipere · quia nō uidet eum
nec ſcit eum · Uos autē cognoſcetis eum · quia apud uos
manebit · & in uobis erit · Non relinquā uos orfanos ·
ueniam ad uos · Adhuc modicū · & mundus me iam nō
uidet · Vos autē uidetis me · quia ego uiuo · & uos uiue
tis · In illo die uos cognoſcetis · quia ego in patꝛe meo ·
& uos in me · & ego in uobis · Qui habet mandata mea
& ſeruat ea · ille eſt qui diligit me ·

Lo cxxvi
Ep ad ecl xxxviiii
Ih in cl xx
Le ccl xxv

Quis autē diligit me · diligetur a patꝛe meo · Et ego dili
gam eum · & manifeſtabo ei meipſū ·

Lo cxxvii
S o L

Dicit ei iudas non ille ſcariothis · Dñe · quid factū ē · q̄
nobis manifeſtaturus es · te ipſum · & non mundo ·
Reſpondit ihc · & dixit ei · Si quis diligit me · ſer
monem meū ſeruabit · Et patꝛ̄ meus diliget eum · & ad
eum ueniemus · & manſionē apud eum faciemus ·
Qui non diligit me · ſermones meos non ſeruat ·

Lo cxxxi
Ep ad xxviii
In in xvi
Le cxvi

Et ſermonē quē audiſtis non ē meus · ſed eius qui mi
ſit me patꝛis · Hec locutus ſū uob̄ · apud uos manens ·

Lo cxxxii
S o L

Paraclytus aut̄ ſps ſcs · quem mittet patꝛ̄ in nomine
meo · ille uos docebit oīa · & ſuggeret uobis oīa ·
quecumq; dixero uobis · Pacem relinquo uobis ·
pacē meam do uobis · Non quomodo mundus dat ·
ego do uobis · Non turbetur cor uꝝm · neq; formidet ·

audistis quia ego dixi uobis. uado & uenio ad uos.
si diligeretis me. gauderetis utique: quia uado ad pa
trem. quia pater maior me est. Et nunc dixi uobis pri
usquam fiat. ut cum factum fuerit credatis. Iam non
multa loquar uobiscum. Uenit enim princeps
mundi huius. & in me non habet quicquam. Sed ut
cognoscat mundus. quia diligo patrem. Et sicut man
datum dedit mihi pater. sic facio. Surgite. eamus hinc.

XV. Ego sum uitis uera. Et
pater meus agricola est. Omnem palmitem in me non fe
rentem fructum. tollet eum. Et omnem qui fert fru
ctum. purgabit eum. ut fructum plus afferat. Iam
uos mundi estis. propter sermonem quem locutus sum uobis.
Manete in me. & ego in uobis. Sicut palmes non
potest ferre fructum a semetipso. nisi manserit in
uite. sic nec uos nisi in me manseritis. Ego sum
uitis. uos palmites. Qui manet in me & ego in eo.
hic fert fructum multum. quia sine me nihil potes
tis facere. Si quis in me non manserit. mittetur
foras sicut palmes & aridus. & colligent eum. &
in ignem mittent & ardet.
Si manseritis in me. & uerba mea in uobis manserint.
quodcumque uolueritis petetis. & fiet uobis.
In hoc clarificatus est pater meus. ut fructum plurimum
afferatis. & efficiamini mei discipuli. Sicut dilexit

me pater. & ego dilexi uos. Manete in dilectione
mea. Si precepta mea seruaueritis. manebitis in
dilectione mea. sicut & ego patris mei pcepta seru
ui. & maneo meus dilectione. Hec locutus sū uobis.
ut gaudium meū in uobis sit. Et gaudiū ur̄m. imple
atur. Hoc est pceptum meum ut diligatis inuicē.
sicut dilexi uos.

Lo cxxxvi
Ff iiij
Sol
Lo cxxxvi

Maiorem hac dilectionē nemo habet. ut animā suam
quis ponat pro amicis suis.

Lo cxxxvi
Sol

Vos amici mei estis. si feceritis quecūq; pcipio uobis.
Iam nō dicam uos seruos. quia seruus nescit. quid faciat
dominus eius. Vos aut̄ dixi amicos. quia omnia
quecūq; audiui. nota feci uobis. Non uos me elc
gistis. sed ego elegi uos. & posui uos ut eatis. & fruc
tum afferatis. & fructus ur̄ maneat.

Lo cxxxvii
Ff iiij
cxvi
cxxv

Vt quodcunq; petieritis patrē in nomine meo.
det uobis.

Lo cxxxviii
Sol

Hec mando uobis. ut diligatis inuicem. Si mundus
uos odit. scitote quia me priorem uobis odio habuit.
Si de mundo fuissetis. mundus quod suum erat di
ligeret. Quia uero de mundo non estis. sed ego elc
gi uos de mundo. propterea odit uos mundus.

Lo cxxxviii
xc
Lo Lviii

Memento te sermonis mei qū ego dixi uobis. non ē.
seruus maior domino suo.

Lo cxl
Sol

Si me persecuti sunt. & uos persequentur. Si sermonē

meum seruuer̄. & urm̄ seruabunt.
Sedhaccom̄ facient uobis ꝓpt̄ nom̄ meum.
Quianesciunt cum quimisit me.
Sinonuenissem & locutus fuissem eis. peccatū non
haberent. Nuncaut̄. excusationē nonhabent de
peccato suo.
Quimeodit. & patr̄m meum odit.
Siopera nonfeci̇ssem in eis quaenemoaliu⁹ fecit.
peccatū nonhaberent. Nuncaut̄. & uider̄. & ode
runt. & me & patrem meum. Sedut impleatur
sermo quiminlege eorum scriptus. ē. quia odio ha
buerunt me gratis. Cumaut̄ uenerit paracl̄t⁹
quemegomittam uob a patre spm̄ ueritatis. qui apa
tre pcedit. ille testimonium phibebit de me.
Et uos testimonium phibetis. quia abinitio me
cumestis. Haec locutus sum uobis. ut nonscanda
lizemini. absq; synagogis facient uos.
Seduenit hora. ut omnis quiim̄ficit uos. arbitre
tur obsequium sepr̄stare dō. Et haec facient
uobis. quianonnouer̄ patr̄. neq; me. Sedhec
locutus sum uob. ut cumuenerit hora eorū re
miniscamini. quia ego dixi uobis.
Haec aut̄ uobis abinitio nondixi. quia uobiscum
eram. Et nunc. Vado ad eum quimemisit. &
nemo ex uobis interrogat me quouadis. Sedqua

hec locutus sum uobis. tristitia impleuit cor uestrum.
Sed ego ueritatem dico uobis. Expedit uobis. ut ego
uadam. Si enim non abiero. paraclytus non ueniet ad uos.
Si uero abiero. mittam eum ad uos. Et cum uenerit. ille
arguet mundum de peccato. & de iustitia & de iudicio.
De peccato quidem. quia non credunt in me. De iustitia
uero. quia ad patrem uado & iam non uidebitis me.
De iudicio autem. quia princeps mundi huius iudicatus est. Adhuc multa habeo uobis dicere. sed non
potestis portare modo. Cum autem uenerit ille
spūs ueritatis. docebit uos omnem ueritatem. Non
enim loquetur a semetipso. sed quecumque audiet loquetur. & que uentura sunt annuntiabit uobis. Ille
me clarificabit. quia de meo accipiet. & annuntiabit uobis.

Omnia quecumque habet pater. mea sunt.
Propterea dixi. quia de meo accipiet. & annuntiabit uobis. Modicum & iam non uidebitis me.
& iterum modicum & uidebitis me quia uado ad
patrem. Dixerunt ergo ex discipulis eius ad inuicem.
Quid est hoc quod dicit nobis modicum & non uidebitis
me. & iterum modicum & uidebitis me. & quia
uado ad patrem? Dicebant ergo. Quid est hoc quod
dicit modicum? Nescimus quid loquitur.
Cognouit autem ihc quia uolebant eum interroga

re. & dixit eis. Ecce quæritis inter uos. quia dixi modicū & non uidebitis me. & iterū modicū & uidebitis me? Amen amen dico uobis. quia plorabitis & flebitis uos. mundus autē gaudebit. Vos autem contristabimini. sed tristitia uestra uertetur in gaudium. Mulier cum parit tristitiam habet. quia uenit hora eius. Cum autē pepererit puerum. iam non meminit pressure ppter gaudium. quia natus est homo in mundum. Et uos igitur. nunc quidem tristitiam habetis. Iterū autē uidebo uos. & gaudebit cor uestrum. Et gaudium uestrum. nemo tollet a uobis. Et in illo die. me non rogabitis quicquam.

Amen amen dico uobis. si quid petieritis patrem in nomine meo. dabit uobis. Vsque modo. non petistis quicquā in nomine meo. Petite & accipietis. ut gaudium uestrum sit plenum.

Hec in prouerbiis locutus sum uobis. Venit hora. cum iam non in prouerbiis loquar uobis. sed palam de patre annuntiabo uobis. In illo die. in nomine meo petetis. Et non dico uobis. quia ego rogabo patrem de uobis. Ipse enim pater amat uos. quia uos me amatis. & credidistis. quia ego a deo exiui. Exiui a patre. & ueni in mundum. Iterū relinquo mundum. & uado ad patrem. Dicunt ei discipuli ej

Ecce nunc palam loquer. & proverbium nullū dicis.
Nunc scimus quia scis omia. & non opus ē. tibi ut quis te
interrogat. In hoc credimus. quia a dō existi.
Respondit eis ihc. Modo creditis. Ecce venit hora &
iam venit. ut dispgamini unusquisq; in ppria. & me
solum relinquatis. Et non sū solus. quia pater
mecum est.
Haec locutus sum uob. ut in me pacē habeatis. In mun
do pressurā habebitis. Sed confidite. ego vici mundū.
HAEC LOCUTUS EST IHC.
Et sublevatis oculis in celū. dixit. Pater venit hora.
clarifica filium tuū. ut filius tuus clarificet te. Sicut
dedisti ei potestatē omis carnis. ut omne qd dedisti
ei. det eis vitā aeternam. Haec ē aut vita aeter. ut
cognoscant te solum dm verū. & quē misisti ihm
xpm. Ego te clarificavi sup terrā. opus consummavi
qd dedisti mihi ut faciam. Et nunc clarifica me tu
pater apud temetipsū. claritate quā habui. prius
quā mundus esset apud te. Manifestavi nomen tuū
hominibus. quos dedisti mihi de mundo. Tui erant.
& mihi eos dedisti. & sermonem tuum servaverunt
Nunc cognoverunt. quia oia quecumq dedisti mihi abs te sunt.
quia verba quę dedisti mihi dedisti. Et ipsi acce
perunt. & cognoverunt vere quia a te exivi. & crediderunt.
quia tu me misisti. Ego pro eis rogo. non pro mundo rogo.

sed pbis quos dedisti mihi. quia tui sunt. Et mea omnia tua sunt.
& tua mea sunt. & clarificatus sum in eis. Et iam non sum in mundo. &
hi in mundo sunt. & ego ad te uenio. Pater sce. serua eos in no
mine tuo quos dedisti mihi. ut sint unum. sicut & nos. Cum
essem cum eis. ego seruabam eos in nomine tuo. Quos dedisti
mihi custodiui. & nemo ex his perijt nisi filius perditionis.
ut scriptura impleatur. Nunc autem ad te uenio. & hec lo
quor in mundo. ut habeant gaudium meum impletum. in
semetipsis. Ego dedi eis sermonem tuum. & mundus odio
eos habuit. quia non sunt de mundo. sicut & ego non sum
de mundo. Non rogo ut tollas eos de mundo. sed ut seru
es eos ex malo. De mundo non sunt. sicut & ego non sum de mun
do. Sanctifica eos in ueritate. Sermo tuus. ueritas est.
Sicut tu me misisti in mundum. & ego misi eos in mundum.
Et pro eis ego sanctifico me ipsum. ut sint & ipsi sanctificati in ueri
tate. Non pro his autem rogo tantum. sed & pro eis qui credi tu
ri sunt per uerbum eorum in me. ut omnes unum sint. sicut tu pater
in me. & ego in te. ut & ipsi in nobis unum sint. ut mundus
credat quia tu me misisti. Et ego claritatem quam dedisti
mihi dedi eis. ut sint unum. sicut & nos unum sumus. Ego
in eis. & tu in me. ut sint consummati in unum. Et cognoscat
mundus. quia tu me misisti. & dilexisti eos. sicut me di
lexisti. Pater quos dedisti mihi. uolo ut ubi ego sum. & illi
sint mecum. Ut uideant claritatem meam quam dedisti mi
hi. quia dilexisti me ante constitutionem mundi.

lo cl iiii
or vii cxii
l cxviii

Pater iuste. & mundus te noncognouit ego autē
te noncognoui ;

lo cl v
S ol

Et hicognouer̄ · quia tumemisisti · & notum feci eis
nomentuum · & notum faciam · vt dilectio qua
dilexisti me · in ipsis sit · & ego in ipsis ·

lo cl vi
or i ccxci xviij
dñi clxxii
le ccl xxviii

Hæc cum dixisset ihc · Egressus ē cum disci
pulis suis trans torrentē cedron ubi erat ortus ·
In quē introiuit ipse · & discipuli eius ·

lo cl vii
S ol

Sciebat autē & iudas qui tradebat eum locū · quia
frequenter ihc conuenerat illuc cum discipulis
suis ·

lo cl viii
or i ccc
dñi clxxxi
l ccl xxxv

Iudas ergo cum accepisset cohortem · & a pontifi
cib: & phariseis ministros · uenit illuc cum
lanternis & facibus · & armis ·

lo cl viiii
S ol

Ihc itaq: sciens omia que uentura erant sup eum:
processit & dicit eis · Quem quertis ? Respon
derunt ei · Ihm nazarenum · Dicit eis ihc · Ego
sum · Stabat aut̄ & iudas · qui tradebat eum
cum ipsis · Vt ergo dixit eis ego sum · abierunt
retrorsum · & ceciderunt in terram · Iterum ergo
eos interrogauit · Quem quertis ? Illi aut̄
dixer̄ · Ihc nazarenum · Respondit ihs ;
Dixi uobis · quia ego sum · Si ergo me quertis ·
sinite hos abire · vt impleretur sermo quē dixit
quia quos dedisti mihi · non perdidi ex eis quēquā ·

Simon ergo petrus habens gladiū eduxit eum · &
percussit pontificis seruum · & abscidit eius auri
culam dexteram · Erat autē nomen seruo malchus ·
Dixit ergo ihc petro · Mitte gladium in uaginā ·
Calicem quē dedit mihi pat̄ · non bibam illum ·
Cohors ergo & tribunus · & ministri iudeorū com
prehenderunt ihm̄ & ligauer̄ eum ·
Et adduxerunt eum ad annam primum · Erat enī
socer caiphe · qui erat pontifex anni illius · Erat
autem caiphas qui consilium dederat iudeis · q
expedit unum hominē mori p̄ populo ·
Sequebatur aut̄ ihm̄ simon petrus & alius
discipulus ·
Discipulus autem ille erat notus pontifici · & in
troiuit cum ihū in atrium pontificis ·
Petrus aut̄ · stabat ad ostium foris ·
Exiuit ergo discipulus alius qui erat notus ponti
fici · & dixit ostiarie · & introduxit petrū ·
Dicit ergo petro ancilla ostiaria · Nūquid & tu ex
discipulis es hominis istius ? Dicit ille · Non sū ·
Stabant aut̄ serui & ministri ad prunas · quia frigus
erat · & calefaciebant · Erat aut̄ cum eis & petrus ·
stans & calefaciens se · Pontifex ergo interrogauit
ihm̄ de discipulis suis · & de doctrina eius ·
Respondit ei ihc · Ego palam locutus sū mundo · ego

semp docui inſy̅nagoga & in templo quo omnes
iudaei conueniunt · & in occulto locutus sum nihil ·
Quid me interrogas ? Interroga eos qui audier̄ ·
qd locutus sum ipsis · Ecce hi sciunt · quæ dixerim
ego ·

lc clxxii
m cccxiii
d cxciii
l cccxiii

Hæc aut̄ cum dixisset · unus assistens ministror̄
dedit alapam ih̄u dicens · Sic respondens pon
tifici ? ·

lc clxxiii
x
s c l

Respondit ei ih̄c · Si male locutus sum · testimo
nium phibe de malo · Si aut̄ bene · quid me cædis ?
Et misit eum annas ligatū · ad caiphan
pontificem ·

lc clxxiiii
m ccc vi
d clxxxvii
l cccxc

Erat aut̄ simon petrus · stans & calefaciens se ·
Dixer̄ ergo ei · Numqid & tu ex discipulis ei es ?
Negauit ille & dixit · Non sum · Dicit unus ex
seruis pontificis · cognatus eius cuius abscidit
petrus auriculam · Nonne ego uidi te in horto cum
illo · Iterum ergo negauit petrus · & statim gal
lus cantauit ·

lc clxxv
m ccc xv
d cxcvi
l cccxc

XIIII

Adducunt ergo ih̄m

a caipha in prætorium · Erat autem mane ·
Et ipsi non introierunt in prætorium · ut non coīta
minarentur · sed manducarent pascha · Exiuit
ergo pilatus ad eos foras · & dixit · Quā accusatio
nem affertis aduersus hominē hunc ? Respondēr

lc clxxvi
m ccc xviii
d cxcviii
l ccc

lc clxxvii
x
s c l

&dixerunt ei · Si non esset hic malefactor · non tibi
tradidissemus eum · Dixit ergo eis pilatus · Accipite
eum uos · & secm legem uram iudicate eum · Dix
erunt ergo ei iudaei · Nobis non licet interficere
quemquam · Vt sermo ihu impleretur quem dixit ·
significans qualem esset morte moriturus ·
Introiuit ergo iterum in prætorium pilatus · & uocauit
ihm · & dixit ei · Tues rex iudeorum · Respon
dit ihc · A temetipso hoc dicis · an alii tibi dixer
de me ·
Respondit pilatus · Numquid ego iudeus sum ·
Gens tua & pontifices · tradider te mihi · Quid fecis
ti · Respondit ihc · Regnum meum · non est
de hoc mundo · Si ex hoc mundo esset regnum meum ·
ministri mei utiq: decertarent · ut non traderer
iudeis · Nunc autem · regnum meum non est hinc ·
Dixit itaq: ei pilatus · Ergo rex es tu · Respon
dit ihc · Tu dicis · quia rex sum ego ·
Ego in hoc natus sum · & ad hoc uenit in mundum ·
ut testimonium phibeam ueritati · Omnis qui est
ex ueritate · audit meam uocem · Dicit ei pilatus ·
Quid est ueritas · Et cum hoc dixisset · iterum
exiuit ad iudeos · & dicit eis ·
Ego · nullam inuenio in eo causam ·
Est autem consuetudo uobis · ut unum dimittam uob

inpascha · Vultis ergo dimittam uobis regem iu
dæorum ·

lo eLxxxiiii
ꝯ ccc xxv
ꝯ cc iiii
le ccc x

-xviiij-

Clamauerunt rursum omnes dicentes · Non hunc ·
sed barrabban · Erat autem barabbas latro ·

lo eLxxxv
ꝯ cccxxviiii
ꝯ cc vii

Tunc ergo apprehendit pilatus ihm̄ · & flagella
uit · Et milites plectentes coronā despinis · im
posuerunt capiti eius · Et ueste purpurea circum
dederunt eum · & ueniebant ad eum · & dicebant ·
Aue rex iudæorum · Et dabant alapas ·

lo clxxxvi
le viii
ccc vii
l ccc iii

Exiit iterum pilatus foras · & dicit eis · Ecce addu
co uobis eum foras · ut cognoscatis quia in eo nullā
causam inuenio ·

lo clxxxvii
viii
ꝯ ccc xxviiii
ꝯ cc vii

Exiit ergo ihc̄ · portans spineam coronam · & purpu
reum uestimentum · Et dicit eis · Ecce homo ·

lo clxxxviii
ꝯ ccc xxvi
ꝯ cc v
le ccc xi

Cum ergo uidissent eum pontifices & ministri cla
mabant dicentes · Crucifige · crucifige eum ·

lo clxxxviiii
sol

Dicit eis pilatus · Accipite eum uos · & crucifigite ·
Ego enim · non inuenio in eo causam ·

lo cxc · le ccc iii ·
l ccc vii l ccc xi ·

Responderunt iudæi · Nos legem habemus · & secun
dum legem debet mori · quia filium dei se fecit ·

lo cxci
sol

lo cxcii
ꝯ ccc xci
ꝯ cc i

Cum ergo audisset pilatus hunc sermonē · magis
timuit · Et ingressus est prætorium iterum · &
dicit ad ihm̄ · Unde es tu ? ihc autē · responsiū
non dedit ei ·

lo cxciii
sol

Dicit ergo ei pilatus · Mihi non loqueris ? Nescis

quia potestatē habeo crucifigere tc . & potestatē
habeo dimittere tc ? Respondit ihc · Nonhaberes
potestatem aduersumme ullam . nisitibi esset da
tum . desup · Propterea quitradidit me tibi . maius
peccatum habet · Exinde · querebat pilatus di
mittere eum :y · Iudei aut . clamabant
dicentes · Sihunc dimittas . nones amicus cesaris ·
Omis quise regem facit . contradicit cesari · Pilatus
ergo cumaudisset hossermones · adduxit forasihm .
& sedit ptribunali · inloco quidicit lithostrotos .
hebraice aut gabbatha · Erataut parasceue paschae .
hora quasi sexta · Et dicit iudeis · Ece · rexuester
Illi autem clamabant · Tolle · tolle · crucifige
eum ·
Dicit eis pilatus · Regemurm crucifigam ? Res
pondes pontifices · Nonhabemus regem · nisi
cesarem ·
Tunc ergo tradidit eis illū · ut crucifigeretur ·
Susceperunt aut ihm & eduxerunt · & baiulans sibi
crucē · exiuit incaum quidicitur caluarie locum ·
hebraice golgatha · ubicum crucifixerunt ·
Et cumeo alios duos · hinc & hinc · medium aut ihm ·
Scripsit aut & titulum pilatus · & posuit supcrucē ·
Erat aut scriptū · Ihc nazarenus · rex iudeorum ·
Hunc ergo titulū multi legerē iudeorū · quia ppe

ciuitatē erat locus. ubi crucifixus ē. ihē. Erat scri
ptum. hebraice. grece. & latine. Dicebant ergo
pilato pontifices iudeoꝝ. Noli scribere rex iude
orum. sed quia ipse dixit rex sum iudeoꝝ. Respon
dit pilatus. Quod scripsi. scripsi.

Milites ergo cum crucifixissent eum. Acceperē uestimē
ta eius. & fecerē iiii partes. Unicuiq; militi partē
& tunicam. Erat aut tunica inconsutilis. desup
contexta per totum. Dixerē ergo ad inuicem. Non scin
damus eam. sed sortiamur de illa cuius sit. Ut scrip
tura impleretur dicens. Partiti sunt uestimenta mea
sibi. & in uestē meam miserē sortem. Et milites quidē.
hec fecerunt.

Stabant aut iuxta crucē ihū. mater eius & soror matris
ei maria cleope. & maria magdalena. Cū uidisset
ergo ihc matrē & discipulū quē diligebat. dicit
matri suae. Mulier. ecce filius tuus. Deinde dic
discipulo. Ecce mater tua. Et ex illa hora. Accepit
eam discipulus in sua.

Postea sciens ihc. quia iam omnia consummata sunt. ut
consummaretur scriptura. dicit. Sitio. Vas ergo
positum erat aceto plenū. Illi aut spongiā plenā
aceto. hyssopo circumponentes. obtulerē ori eius.
Cū ergo accepisset ihc acetum dixit. Consummatū ē.
Et inclinato capite. tradidit spiritum.

Le ccv
℣
Sol

Iudaei ergo quō parasceue erat. ut non remanerent in cruce corpora sabbato. erat enim magnus dies ille sabbati. rogauerūt pilatū ut frangerentur eorū crura: & tollerentur. Venerūt ergo milites. & primi quidē fregerūt crura. & alterius qui crucifixus est cum eo. ℣d ihūm autem cum uenissent ut uiderunt eum iam mortuum. non fregerunt eius crura. sed unus militum lancea latus eius aperuit. & continuo. exiuit sanguis & aqua. Et qui uidit testimonium. phibuit. & uerum est eius testimonium. Et ille scit quia uera dicit. ut et uos credatis. Facta sunt enim haec. ut scriptura impleretur. Os non comminuetis ex eo. Et iterum alia scriptura dicit. Videbunt. in quem transfixerunt.

Le ccvi
℣
℣ℓ
℣ ccxxvii
Le ccxxxii

Post haec autem rogauit pilatum. Ioseph ab arimathia. eo quod esset discipulus ihū. occultus autem propter metum iudaeorum. ut tolleret corpus ihū. Et permisit pilatus. Venit ergo. & tulit corpus ihū.

Le ccvii
℣
Sol

Venit autem & nichodemus. qui uenerat ad ihūm nocte primum. ferens mixturam myrre & aloes. quasi libras centum.

Le ccviii
℣ℓ
℣ ccxxviii
Le ccxxxiii

Acceperunt ergo corpus ihū & ligauerunt eum linteis cum aromatibus. sicut mos iudaeis est sepelire. Erat autem in loco ubi crucifixus est. ortus. & in horto monumentum nouum. In quo nondum quisquam. positus erat. Ibi ergo propter parasceuen iudaeorum. quia iuxta erat monumentum. posuerunt ihūm.

Le ccviiii
℣ℓ
℣ ccxxix
Le ccxxxiv

Una sabbati. Maria magdalene uenit mane cum adhuc

-xx-

tenebrę cum admonumentum. & uidit lapidem
sublatum amonumento:

lo cox
S o L

Cucurrit ergo & uenit adsimonē petrū & adalium
discipulum qūcamabat ihc. & dicit eis: Tulerunt
dnm demonumento. & nescimus ubiposuerūt cum. Ex
iit ergo petrus. & ille alius discipulus. & uenerunt
admonumentum. Currebant aūt duo simul. &
ille alius discipulus prevcucurrit citius petro. &
uenit primus admonumentū. Et cumse inclinas
set. uidit posita lintamina. nontamen introiuit.
Venit ergo simonpetrus sequens eum. & introiuit
inmonumentū. Et uidit lintamina posita. & sudā
rium quodfuerat sup caput eius: noncum lintami
nib' positū. sedseparatim inuolutū inunū locum.
Tunc ergo introiuit & illediscipulus quiuenerat pri
mus admonumentum. & uidit & credidit: Nondū
enī sciebant scripturā. quiaoportuerat eum amor
tuis resurgere. Abierunt ergo rursum adsemet
ipsos discipuli.

lo cepa
S t ccclxi
S ccxxxi
L ccxxxvii

Maria autem stabat admonumentum foris: plorans.
Dum ergo fleret. inclinauit se & prspexit inmonu
mentum. Et uidit duos angelos inalbis sedentes:
unum adcaput. & unumadpedes: ubipositum fu
erat corpus ihu.

lo cepa
S o L

Dicunt illi: Mulier. quidplorat: Dicit eis: Quia

tulerunt dnm̄ meum. & nescio ubi posuerit eum.
Hæc cum dixisset. conuersa retrorsum. & uidit
ihm̄ stantem. & non sciebat quia ihc est. Dicit ei ihs.
mulier. quid ploras? Quem quæris? Illa existimans
quia ortulanus. dicit ei. Dñe. si tu sustulisti eum.
dicto mihi ubi posuisti eum. & ego eum tollam.
Dicit ei ihc. Maria. Conuersa illa. dicit ei. Rab
boni. quod dicitur magister. Dicit ei ihc. Noli
me tangere. nondum enim ascendi ad patrem meum.
Vade autem ad fratres meos. & dic eis. Ascendo ad pa
trem meum. & patrem uestrum. ad deum meum. & deum uestrum.
Venit maria magdalena annuntians discipulis.
quia uidit dnm̄. & hæc dixit mihi.
Cum ergo sero dies illa una sabbatorum. & fores
essent clausæ ubi erant discipuli congregati propter
metum iudæorum. uenit ihc & stetit in medio & dicit eis.
Pax uobis. Et cum hoc dixisset. ostendit eis manus & lat[us].
Gauisi sunt ergo discipuli. uiso dño. Dixit ergo eis iterum.
Pax uobis. Sicut misit me pater. & ego mitto uos.
Hoc cum dixisset. insufflauit & dicit eis. Accipite spm̄ scm̄.
Quorum remiseritis peccata. remittuntur eis. Et quorum
tenueritis. retenta sunt.
Thomas autem unus ex duodecim qui dicitur didimus.
non erat cum eis quando uenit ihc. Dixerunt ergo ei alii
discipuli. Vidimus dnm̄. Ille autem. dixit eis.

Nisi uidero in manib: ē figurā clauor. & mittā digitū
meum in locū clauorū. & mittā manū meā in latꝰ ē. nō credā.

Lo ccxvii
Le viiii
Le ccc xl

Et post dies octo. iterū erant discipuli ei⁹ intus. & tho
mas cum eis. Venit ihc ianuis clausis. & stetit in me
dio & dixit. Pax uobis. Deinde dicit thomę. Infer
digitum tuum huc. & uide manus meas. & affer
manum tuā & mitte in latus meum. & noli esse in
credulus sed fidelis.

Lo ccxviii
Le

Respondit thomas. & dixit ei. Dns mꝰ. & dꝰ mꝰ. Dicit
ei ihc. Quia uidisti me credidisti. beati qui nō uide
& crediderunt. Multa quidē & alia signa fecit ihc
in conspectu discipulorꝝ suorū. quæ non sunt scripta
in libro hoc. hæc autē scripta sunt. ut credatis quia
ihc ē. xp̄c filius dī. & ut credentes uitam habeatis.
in nomine eius.

Lo ccxviiii
Le viiii
Le xxx

Postea manifestauit se iterū ihc ad mare tiberiadis.
manifestauit autē sic. Erant simul simon petrus. &
thomas qui dicitur didimus. & nathanahel qui erat
a cana galilee. & filii zebedei. & alii ex discipulis ei⁹
duo. Dicit eis simon petrus. Vado piscari. Dicunt
ei. uenimus & nos tecum. Exierunt & ascenderūt
nauim. & illa nocte nihil prendiderunt. Mane autē
iam facto. stetit ihc in litore. non tamen cognouerē
discipuli. quia ihc est. Dicit ergo eis ihc. Pueri.
nūquid pulmentarium habetis. Respondēr ei. Non.

Dixit ei· Mittite in dexteram nauigi rete· & inuenietis·
Miserunt ergo· & iam non ualebant illud trahere· a multa
tudine piscium·
Dicit ergo discipulus ille quē diligebat ihc petro· dñs est· 7
Simon petrus cū audisset quia dñs est· tunica succinxit
se· erat enim nudus· & misit se in mare· Alii aut discī
puli· nauigio uenerunt· Non enī longe erant a terra·
sed quasi cubitis· ducentis· trahentes rete piscium·
Ut ergo descendērunt in terrā· uidēt prunas positas· & piscem
suppositū & panē· Dicit eis ihc· Afferte de piscibus·
quos prendidistis nunc·
Ascendit simon petrus· & traxit rete in terram· plenum
magnis piscib: centum quinquaginta trib: Et cū tanti essent·
non est scissum rete· Dicit eis ihc· Venite prandete·
Et nemo audebat discūbentiū interrogare eū· Tu quis es·
Scientes· quia dñs est·
Et uenit ihc & accepit panē· & dat eis· & piscem similiter·
Hoc iam tertio manifestatus est ihc discipulis suis· cū sur
rexisset a mortuis· Cum ergo prandissent·
Dicit simoni petro ihc· Simon iohannis diligis me plus
his· Dicit ei· Etiam dñe· tu scis quia amo te· Dicit ei· Pasce agnos meos·
Dicit ei iterum· Simon iohannis diligis me· Ait illi·
Etiam dñe· tu scis quia amo te· Dicit ei· Pasce agnos meos·
Dicit ei tertio· Simon iohannis amas me· Contristatus est·

petrus quiadixit a xpo amas me. & dicit a dñe. tuo mã sat. tusat. quia amore.

Dicit a. Pasce oues meas.

Amen amen dico tibi. cum esses iunior cingebas te & ambulabas ubi uolebas. Cum aut senueris. extendes manus tuas. & alius te cinget. & ducet quo non uis. Hoc aut dixit. significans qua morte clarificaturus esset dm. Et cum hoc dixisset. dicit a. Sequere me. Conuersus petrus. uidit illum discipulum quē diligebat ihc sequentē qui & recubuit in cena. sup pectus eius & dixit. Dne quis est qui tradet te. Hunc ergo cum uidisset petrus. dicit ihu. Dne. hic aut quid. Dicit ei ihc. Si sic eum uolo manere donec ueniam. quid ad te. Tu me sequere. Exiuit ergo sermo iste inter fres. quia discipulus ille non moritur. Et non dixit ei ihc quia non moritur. sed si sic eum uolo manere donec ueniam. quid ad te. Hic est discipulus qui testimonium phibet de his. & scripsit hec. Et scimus quia uerum est. testimonium eius. Sunt aut & alia multa que fecit ihc. que si scribantur per singula. Nec ipsum arbitror mundum capere eos. qui scribendi sunt libros.

f i n i t

INCIPIVNT
CAPT LEC
TIONV SCI
EVANGELII
SVP ANNI CIR
CVLVM ·

In uigilia natalis dñi. scdm matheum capitula iij. Cũ esset desponsata mater ihũ. ℣ sq: ipse enim saluũ faciet popt suum. ℟ peccatis eorum.

Item in nocte scdm lucam Capt iij. Exiit edictum a cęsare augusto. ℣ sq: pax in hominib: bone uoluntatis.

Item mane prima scdm lucam. Capt iij. Pastores loquebant ad inuicem. ℣ sq: sicut dictum ē ad illos.

Item die nat dñi. scdm iohannē Capt prima. In principio erat uerbum. ℣ sq: plenũ grāe & ueritat.

In nat scī stephani. scdm math Capt ccxl. Dicebat ihc turbis iudeay & principib: sacerdotũ. Ecce ego mitto ad uos pphetas. ℣ sq: benedictus q̄ uenit. in nomine dñi.

In nat scī iohannis euangeliste scdm iohannem capt ccxxxij. Dixit ihc petro. Sequere me. ℣ sq: quid ad uos. tu autem sequere me.

In nat Innocentum. scdm math Capt ii. Angl's dñi in somnis apparuit ioseph. ℣ sq: & noluit consolari. quia non sunt.

In nat scī siluestri. scdm math capt ccl xiij. Dixit ihc discipt suis. Vigilate. quia nescitis ℣ sq: supra oña bona sua. constituit eum.

In octauis dñi. scdm lucam. Capt iij. Postquã consummati sunt dies octo. ℣ sq: circũcidere puerũ. uocatũ est nomen eius.

Dominica post nat dñi. scdm lucã Capt iij. Erat ioseph & maria mat ihu. ℣ sq: & gradi. erat cũ illo.

In uigilia theophanie scdm math Capt ii. Defuncto herode. ℣ sq: quoniam nazareus uocabitur.

In theophania scdm matheum capt iij. Cũ natus esset ihc in bethleem iudee. ℣ sq: reuersi sunt in regionem suam.

Sequenti die post theophaniam scdm marcum capi iij. Fuit iohannes in deserto baptizans. ℣ sq: filius mi dilectus in quo mihi cõplacui.

Die tertia p theophaniam scdm math capi viii. Venit iohannes baptista usq: filius mi dilectus. ℟

Alias theophania scd iohannē capt ix iij. Vidit iohs ihm uenientē ad se usq: qui a hic est filius dei.

Dominica. p theophaniã scd lucam capi iij. Cũ factus esset ihc annorũ xii. ℣ sq: apud dñm & homines.

Feria iiij. Scd math capi xiij. Venit ihc a galilea. ℣ sq: filius mi dilectus in quo mihi complacui.

Feria vi. scdm math capi xviij. Cũ audisset ihc q̄d iohs traditus esset. ℣ sq: appropinquabit enim regnũ celay. ℟

In nat scī felicis scdm lucã capi cxvii. Dixit ihc discipt suis. Quinq; sunt. ℣ sq: q̄d nomina ura scripta sunt in celo. ℟

Dominica ij. p theophaniam

sedm [illegible] iohannem cap xxiiij.
[illegible] puptie facte sunt
in cana galilee. vsq: & credide
runt in eum discipuli eius.
Feria iiij. Sedm marci cap. L.
Egressus ihs uenit in patriam suam
vsq: & mirabatur ppter incredu
litatem eorum.
Feria v. sedm lucam cap xxiij.
Descendit ihc in capharnaum
ciuitatem. vsq: in omnem locum
regionis.
Dominica iij. p theophaniam.
sedm lucam cap xvii. Regres
sus est ihc in uirtute spus in ga
lileam. vsq: quę procedebant
de ore eius.
Feria iiij. sedm marcum cap lxiij.
Exiens ihc de naui uidit turbam
multam. vsq: Abiit in montem
orare.
Feria vi. sed lucam cap xxxiij.
Cum esset ihc in una ciuitatum
& ecce uir plenus lepra. vsq:
& curarentur ab infirmitatib: suis.
In pnatt sci marcelli. sedm math
cap cc lxxiiij. Dixit ihc discipt
suis parabolam hanc. Homo quidam
peregre profiscens. vsq: intra
gaudium dni tui.
In pnatt Scę prisce. sed math cap
cxl. Dixit ihc discipt suis parabolam
hanc. Simile est. regnum celorum
thesauro. vsq: nouis & ueteribus.
Dominica iij. p theoph sedm math
cap lxiij. Cum descendisset
ihc de monte. vsq: & sanatus
est puer. ex illa hora.

Feria iiij. Sedm math
cap xxiii. Circuibat ihc totam
galilee. vsq: & secute sunt
eum turbe multe.
Feria vi. sedm marcum. cap xxvi.
Exeuntes pharisei cum herodia
nis. vsq: & eiciendi demonia.
In nat sčay fabiani & sebastiani.
sedm lucam. cap xlvi. Descendens
ihc de monte stetit in loco cam
pestri. vsq: ecce enim merces
tua multa in celo
In pnatt sče agnę de passione
sedm math. cap cc lxviij. Dixit
ihc discipulis suis parabolam hanc.
Simile est. regnum celorum decem
uirginibus. vsq: qua nescitis
diem neq: horam.
Dominica v. post theoph. sedm
math cap lxviij. Ascendens
te ihs in nauiculam. vsq: ob
diuntes.
Feria iiij. sedm lucam. cap cv.
Factum est. cum ib: illis inuia:
Dixit quidam ad ihm. Sequar te.
quocunq: ieris. vsq: aptus est
regno dei.
Feria vi. sedm marcum cap cvi.
Offerebant ihu parulos. vsq:
benedicebat eos.
In pnatt sči uincentii. sedm lucam
cap xcv. Siquis uult post me
uenire. vsq: donec uideant
regnum dei.
In pnatt sče agnę de natiuitate.
sedm math cap cxl. Dixit ihc
discipulis suis parabolam hanc.
Simile est regnum celorum thesauro

absconditto magro.
Vsq: no ua &uenta:

IN purificat[ione] scē
mariae sēdm lucā
cap iij. Postquā
impleti sunt dies purgationis
mariē. Vsq: gtim plebis tuae
isrl.

Innatt scē agathae. sēdm math
cap lxviij. Dixit ihc discipl
suis parabolam hanc. Simile
est regnum celoꝝ decē uir
ginibus. Vsq: quia nescitis diē
neq: horam:

Innatt scī ualentini. sēdm math
capt xcu. Dixit ihc discipl su
is: Nihil operti q̄d non reue
labitur. Vsq: coram patre
meo qui est in celis.

Innatt cathedrae scī petri.
Venit ihc in partes caesareae
philyppi. Requirit innatt
eiusdem apli

Innatt scī matthiae apli. sēdm
matheum capt xxxi. Dixit
ihc discipulis suis. Vos estis
sal terrae. Vsq: & qui glori
ficent patrē uīm. qui in celis ē.

Innatt scī gregorii. sēdm math
cap cclxvij. Dixit ihc discipl
suis. Vigilate. Vsq: supoma
bona sua. constitui & cum.

Innatt scā benedicti. sēdm lucā
cap clxxxii. Dixit ihc disci
plis suis. Si quis uenit ad me.
Vsq: non potest meus esse discī
pulus.

In annuntiatione scāe mariae
sēdm lucam cap iij.
Missus est gabri
hel angelus ad ō. Vsq:
fiat mihi sēdm uerbum tuum.

In septuagesima Sēdm math
capt cc. Dixit ihc discipulis suis.
parabolam hanc. Simile est.
regnum celorum homini pa
tri familias qui exiit. Vsq:
pauci uero electi.

Feria iij. sēdm martum. Cap
xciij. pter gradiebatur ihc
galileam. Vsq: non pdet
mercedem suum.

Feria iij. Sēdm lucam. cap eiij.
factū est. dum complerentur
dies assūptionis ihū. Vsq:
& abierunt in aliud castellū.

Sabbato sēdm marcum. cap xxu.
Intrauit ihc in synagogam.
& erat ibi homo habens manū
aridā. Vsq: & restituta est manus
illius

In sexagesima. sēdm lucam
capt lxxvi. Cum turba
plurima conueniret ad ihm.
Vsq: & fructum afferunt in
patientia.

Feria iiij. Sēdm matheum. cap
cxxiij. Dixit ihc phariseis
Quis nostrum habens centum
oues. Vsq: & exuerbis tuis con
demnaberis.

Feria sexta sēdm lucā. cap ccu.
Interrogatus ihc a pharisaeis.
quando uenit regnum dī. Vsq:
illuc congregabuntur aquile.

Sabbato sēdm lucam. Capt clxxuiij.

Dicebat ihc parabolam. intendes quomodo primos accubitus eligerent. Vsq: Beatus qui manducabit panem in regno dei.

In quinquagesima. sedm lucam. capt ccxxii. Assumpsit ihc xii discipulos suos. Vsq: dedit laudem.

Feria iiij. caput ieiunii. sedm matth. cap xl v. Cum ieiunatis. Vsq: ubi est thesaurus tuus. ibi est & cor tuum.

Feria v. sedm matth. cap lxiiij. Cum introisset ihc capharnaum Vsq: & sanatus est puer. ex illa hora.

Feria vi. sedm matth. cap xxxviij. Dixit ihc discipulis suis. Audistis quia dictum est dilige proximum tuum. Vsq: & pater tuus qui videt in abscondito. reddet tibi.

Sabbato sedm marcum. cap lxvij. Cum sero factum esset. erat navis in medio mari. Vsq: & quotquot tangebant eum. salvi fiebant.

Dominica in quadragesima. Sedm matth. cap xv. Ductus est. ihc in desertum. Vsq: Ecce angeli accesserunt. & ministrabant ei.

Feria ii. sedm matth. cap ccl xxiij. Dixit ihc discipulis suis. Cum venerit filius hominis. Vsq: iusti autem in vitam aeternam.

Feria iii. Sedm matth. cap ccx. Cum intrasset ihc hierosolima. Vsq: ibique mansit.

Feria iiij. in ieiunio mensis primi. sedm matth. cap cxxviii. Accesserunt ad ihm scribe & pharisaei. dicentes Vsq: Ipse mihi & fratri & sorori. & mater est.

Feria v. sedm matth cap clviii. Egressus ihc secessit in partes tyri & sydonis. Vsq: & sanata est filia illius. ex illa hora.

Feria vi. sedm iohannem. cap xxxviij. Erat dies festus iudeorum. Vsq: quia ihc esset. qui fecit eum sanum. Sedm iohannem k. lxxxviii. Dicebat ihc ad eos qui credebant ei iudeos. Vsq: ne credatis mihi.

Die sabbati in duodecim lectione sedm matth. capt clxxii. Assumpsit ihc petrum & iacobum. & iohannem. Vsq: donec filius hominis. a mortuis resurgat.

Die dominica vacat. Sedm marcum. cap xciij. Profectus ihc. Vsq: np det mercedem suam.

Feria ii. sedm iohannem. cap lxxxviij. Dixit ihc turbis iudeorum. Vsq: que placita sunt ei. facio semp.

Feria iii. sedm matth. cap ccxxvii. Locutus est ihc ad turbas. Vsq: qui se humiliat exaltabitur.

Feria iiij. sedm matth. cap cc i. Ascendens ihc hierosolimam Vsq: redemptionem p multis.

Feria v. sed luca. cap cxcvii. Dixit ihc turbis iudeorum & pharisaeorum parabolam hanc. Homo quidam erat dives. Vsq: neq: si quis ex mortuis resurrexerit credent.

Feria vi. Sedm matth. cap ccxviiij. Dixit ihc discipulis suis & turbis iudeorum parabolam hanc. homo quidam pater familias qui plantavit vineam Vsq: qui fiant prophetae. cum habebunt. Sed iohannem k. xl. Dixerunt iudei

Nonpossum ego ameipso facere
quicquam · usq: quom uerbi mei
crederet ·

Sabbato sedm lucā · cāp cxc. Dixīt hīc
discipulis suis parabolā hanc
Homoquidā habuit duos filios:
usq: perierat & inuentus est ·

Dominica iij · inquadragesima ·
sed lucā · cāp cxxxvi · Erat ihc
ejiciens daemonium · usq: quia
dium uerbum dī · & custodiunt illt ·

Feria ij · Sedm lucā · Cāp xx. Dixēt
pharisaei ad ihm · Quamdiu
m facta in capharnaū · usq: pmediū
illorūibat ·

Feria iij · sed math · cāp clxxxiij ·
Respiciens ihc discipulos suos · dix
simoni petro · usq: septuagies
septies ·

Feria iiij · sed math · cāp clviij · Acces
serunt ad ihm ab hierosolimis scrib ·
usq: non coinquinat hominē ·
Sed iohannē · K Lii · Dixīt ihc ēt b
Operamini non cibū usq: non si
tiat umquā ·

Feria v · sed lucam · Cāp xxvii · Sur
gens ihc de synagoga intrauit ·
usq: fecerat pdicans · in synagogā
galilee ·

Feria vi · Sed iohannē · Capt xxxiij ·
Ihs fatigatus exinuere · usq:
hic est uere saluator mundi ·

Sabbato sedm ioh · cāp lxxxvii ·
Fuxit ihc in montem oliueti
usq: iude · & amplius nolipeccar ·

Dominica iiij · in quadragesima ·
Sed ioh · capt xlvi · Abiit ihc trans
mare galilee · usq: hicē uere ypha ·

Fequuentur usē · inmund ·
Feria ii · Sed iohannē cāp xx.
Prope erat pascha iudeor · usq:
qui decet in homine ·

Feria iii · sed iohannē · cāp lxxv ·
Iam die festo mediante · usq ·
decurbu aīe · multi crediderūt in ·

Feria iiij · sed iohañ cāp lxxxviiij ·
Preteriens ihc uidit hominem
ceccum · usq: & proceden sadoruēū ·
Sed ioh · K xxxviiij · Dixīt ihc
turb iudeor · Pat mī usq: in
operat · usq: in resurrect iud ·

Feria v · sedm lucā cāp lxvii ·
Ibat ihc in ciuitatē quę uocat nāi ·
usq: dīuisti aut plebem suam ·

Feria vi · Sedm iohannē cāp xciij ·
Erat quidā languens lazarus ·
usq: crediderunt in eum ·

Sabbato sedm iohañ cāp · lxxxvi ·
Dicebat ihc turb · Ego sum lux
mundi · usq: quia ñ dum uenerat
hora eius ·

Dominica v · in quadragesimā ·
Sedm ioh cāp lxxxviiij · Dicebat
ihc turb iudeorū · & pncipib: sacdōt ·
usq: ihc aut abscondit se · & exiit de templ ·

Feria sexta sed ioh cāp · lxxviiij ·
Miserunt pncipes · usq: credo
runt in eum ·

Feria iij · sed ioh cāp lxxv · Am
bulabat ihc in galilea · usq: ppt
metum iudeor ·

Feria iiij · sed ioh cāp xcij · Facta ē
encenia in hierosolimis · usq:
quia in me est pat · & ego in patre ·
Sedm lohannem · K lxxxii · Cum
audissent quidam de bus sermones ihu

Feria v. sedm lucam cap lxxiiij.
Rogabat inm quidā phariseus.
usq: quodilexit multum.

Feria vi. sedm ioh. cap. xciiij.
Collegerunt pontifices & pharisei
concilium aduersus inm. usq:
& ibimorabatur cū discipulis suis.

Sabbato sed ioh. Cap. cliij. Sublevatis inc oculis inceli dixit. usq:
impsisset. & ego impsis.

Dominica in palmis. Passio
dnīnri ihū xpi sed matth. capt
ccl xxiiij. Dix inc discipul suis
Scitis quia post biduum pascha fiet
usq: signatur lapidē. cū custodib:

Feria ii. Sed iohannī. cap xcviij.
Ante vi dies pasche. usq: Et
abiit & absconditus se abeis. Ite

Feria sda. Passio dñi nri ihū
xpi sed m. Erat pascha. usq:
ad ostium monumenti.

Feria iij. Sedm iohannē capt cxij.
Ante diem festum pasch. usq: & con
tinuo clarificabit eum.

Feria iiij. Passio dñi nri ihu sed luca.
cap ccl x. Appropinquabat dies
festus Azimorum. usq: in quo
nondum quisquam positus fuerat.

Feria. v. in cena dni
Sedm iohannem. cap cxii.
Sciens ihs quia venit eius hora
usq: in finem dilexit eos.

Feria vi. In parasceue. sed ioh.
cap cl vi. Egressus e ihc cum
discipulis suis trans torrentem
cedron. usq: monumentū posuer ih.

Sabbato scō. Sed matheum.
Capt. cccl. Vespere sabbati
que lucescit in prima sabbati.
usq: ibi eum videbitis. ecce dixi
vobis.

Dominica sca pasche
Sedm marcum capt ccxx.
Maria magdalene & maria
iacobi & salome. usq: ibi eum
videbitis. sicut dixit vobis.

Feria ii. sedm lucam. cap ccxl.
Duo ex discipulis ihu ibant in
castellum. usq: cognoscer eum
in fractione panis.

Feria iij. sedm lucam. cap cclxi.
Stetit ihc in medio discipulor suor.
usq: remissionem peccatorum.
omnis gentes.

Feria iiij. sedm iohannē. cap. ccxviiij.
Manifestavit se ihc discipulis suis
ad mare tyberiadis. usq: Cum
surrexisset a mortuis.

Feria v. sedm ioh. cap ccxi. Maria
stabat ad monumentum foris
plorans. usq: quia vidi dnm. &
hec dixit mihi.

Feria vi. Sedm matth. Cap cclxi.
Undecim discipuli abierunt
in galileam. usq: ad consummatio
nem seculi.

Sabbato sedm iohannem. capt
ccviiij. Una sabbati maria mag
dalene venit mane. usq: qui
a mortuis resurgere

Dominica. Octavas pasche.
sedm iohann Cap ccxiij. Cuic
sero die illo. usq: unam habe
atis in nomine eius

Feria iiij. Sed marcū. cap ccxxxviij.

Surgens ihc mane prima sabbati
usq: Nuntiauerunt ceteris.
Feria ii. Scdm math. cap ccclxiiij.
Exierunt mulieres de monumento.
usq: in hodiernum diem.
In natt sci leonis pape. scdm math
Homo quidam peregre proficiscens
usq: in gaudium dni tui.
In natt scorum. Tyburtii. ualeri
ani. & maximi. Scdm iohannem.
Cap cxxxiij. Dixerunt ihc discipt
suis. Hoc est preceptum meum.
usq: pateant inter uos.
In pasche octaua scdm ioh cap
xx iiii. Frater homo expharisei
usq: sed habeat uitam aeternam.
Dominica. ii. post pascha. scdm ioh
Cap. lxxxviiij. Dixit ihc discipulis
suis. Ego sum pastor bonus.
usq: & fiet unum ouile & unus past.
Feria iiii. scdm lucam cap ccxxxvii.
Una sabbati ualde diluculo. usq:
quod factum fuerat.
Feria v. scdm ioh cap. cxi. Dixit
ihc discipulis suis. Qui credit
in me. usq: sicut dixerit mihi pater
sic loquor.
In natt sci georgii. scdm lucam
cpt ccli. Dixit ihc discipulis
suis. Ponite in cordibus uris
usq: possidebitis animas uras.
Dominica iii. post pascha scdm
ioh cap cxlviiij. Dixit ihc discipt
suis. Modicum & iam non uidebitis
me. usq: non tollet a uobis.
Feria iiii. scdm ioh cap xcvii.
Facta est questio. usq: si tradi
mancet super eum.
Feria vi. scdm math cap lxxiij.
Accesserunt ad ihm discipli
iohannis. usq: & ambo conser
uantur.
In natt sci uitalis. scdm iohannem
cap cxxxii. Dixit ihc discipulis
suis. Ego sum uitis uera. usq:
quicumq: uoluerit petere.
& fiet uobis.
In natt apl̃or philippi & iacobi.
scdm iohannem. cap cxxvii.
Dixit ihc discipulis suis. Nemini
betur cor uestrum. usq: Quod
cumq: petieritis in nomine
meo hoc faciam.
In inuentione scē crucis. scdm
iohannem. cap. xxiiij. Erat
homo expharisei. usq: sed
habeat uitam aeternam.
In natt scōrum. Alexandri. euentii
& theodoli. scdm iohannem.
cap cxxxviii. Hec mando
uobis. usq: quia odio habuerunt
me gratis.
Dominica iiij. p̄ pascha
Scdm iohannem. cap cxlvij.
Dixit ihc discipt suis. Vado
ad eum qui me misit. usq: &
annuntiabit uobis.
Feria iiij. scdm ioh cap cxxxiij.
Dixit ihc discipulis suis. Si non
seruat in me. usq: & quidem
eorum implentur.
Feria. vi. Scdm ioh. cap cxxv.
Dixit ihc discipulis suis.
Filioli. Adhuc modicum uobis cum
sum. usq: sequeris autem postea.

In nat̄ scōrum gordiani & epimachi i. Secdm math. cap̄ lxxxvii. Dixit ihc discipulis suis Cum venerit paracletus quem ego mittam vobis a patre. Vsq: hic saluus erit.

In nat̄ scōy. petri. & achillei. sdm math. cap̄ clxxxviiij. Accesserunt ad ihm pharisei tentantes eū. Vsq: sed quib: datum est.

Dominica v. post pascha. sdm ioh. cap̄ cl. Dixit ihc discipulis suis. Amen amen dico vob. Si quid petieritis patrem in nomine meo vsq: in hoc credimus quia a deo existi.

In letania maiore. Sdm lucam. cap̄ cxxiiij. Dixit ihc discipulis suis. Quis vestrum habebit amicum. Vsq: peregrinus es.

In vigilia ascensionis dni. sdm ioh. cap̄ cliij. Sublevatis ihc oculis in celum dixit. Pater venit hora. Vsq: & hi in mundo sunt. & ego ad te venio.

In ascensione dni. Sdm marcum. cap̄ cxxxvi. Recumbentibus .xi. discipulis apparuit ihc. Vsq: sequentib: signis.

Feria vi. Sdm lucam. cap̄ cccxliij. Dixit ihc discipulis suis. Ego mitto promissum patris mei in vos. Vsq: laudantes & benedicentes deum.

Dominica. post ascensionem dni sdm ioh. cap̄ cxlvi. Cum venerit paracletus. Vsq: quia ego dixi vobis.

Feria iiij. Sdm ioh. cap̄ cliij. Respiciens ihc discipulos suos dixit. Pater sce. Serva eos. Vsq: ut serves eos ex malo.

Feria vii. sdm ioh cap̄ cliii. Sublevatis ihc oculis in celum. Vsq: inquit. meroiuste ipse & discipuli ei.

In nat̄ scō potentiane. sdm math. cap̄ cxl. Dixit ihc discipulis suis parabolam hanc. Simile est regnum celorum thesauro. Vsq: nova & vetera.

In nat̄ scī urbani sdm math. cap̄ ccl.xiij. Dixit ihc discipulis suis. Vigilate. quia nescitis. Vsq: super omnia bona sua constituit eum.

Sabbato pentecostes. sdm ioh. cap̄. cxxxiiij. Dixit ihc discipulis suis. Si diligitis me. Vsq: Et manifestabo ei me ipsum.

Dominica sca pentecost Sdt ioh. cap̄ cxxx. Dixit ihc discipulis suis. Si quis diligit me Vsq: sic loquor.

Feria ij. Sdm ioh. cap̄ xxiiij. Dixit ihc discipulis suis: Si diligis deum mundum. Vsq: quia in domo tua.

Feria iij. sdm iohann. cap̄ lxxxviiij. Dixit ihc discipulis suis: Amen amen dico vob. Quicunque petierit patrem. Vsq: & habundetur gaudium vestrum.

Feria iiij. Sdt ioh. cap̄ lx. Dixit ihc discipulis suis. Nemo potest venire ad me. Vsq: eum me ipsum.

Feria v. sdm lucam. cap̄ lxxxvii. Convocatis ihc xii discipulis. Vsq: & curandi sunt ubique.

Feria vi. sdm luca. cap̄ xxxvii. Factum est in una dierum. Vsq: quia vidimus mirabilia hodie.

Sabbato sdt luca. cap̄ xxvii. Surgens

ihs desynagoga introiuit indomū
simonis. Usq: oportet me euan
gelizare regnum dī.

DOMINICE. Octaua pentecost
Sedm iohannē. cap xxiiij. Erat ho
mo exphariseus. Usq: sed habet
Feriam aeternam.
Feria iiij. sedm lucam. cap. cxlviij.
Dixit ihē discipulis suis. Cum in
ducent uos in synagogas. Usq:
Et non est indm diuer.
Feria vi. sedm lucam. cap cxlij.
Accesserunt adihm quidā sa
duceorum dnegant ē resurrē.
Usq: & amplius nō audebant eū
quicquā interrogare.
Innatt scay marcellini & petri.
sedm lucam. cap cxlviiij.
Dixit ihc discipulis suis. Cū au
dieritis prelia & seditiones.
Usq: possidebitis animas uras.
Innatt scorum primi & feliciani.
sed ioh. cap cxxxiiij. Dixit ihc
discipulis suis. Hoc est precep
tum meum. Usq: in nomine
meo det uob.

DOMINICA .ij. post pentecost.
sedm lucam. cap cxcvi. Dixit
ihc discipul suis parabolam hanc.
Homo quidam erat diues. Usq:
Neq: si quis ex mortuis resurrex
erit credent.
Feria iiij. sedm matt. cap xxxiii.
Dixit ihc discipulis suis. Nolite
putare quoniam uenim soluere.
in regno celorum.
Feria vi. sedm lucam. cap cxcvij.
Dixit ihc discipulis suis. Impossi
bile est. Usq: qd debuimus facere
fecimus.
Innatt scorum basilidis. Cyrini.
Naboris. & Nazarii. sedm lucā.
cap cxxxiij. Dixit ihc discipl suis
Nemo lucer nū accendit. Usq:
inluminabitur.
Innatt scīuste. sedm matth. cap xcv.
Dixit ihc discipl suis. Nolite arbi
trari. Usq: non pd & merced ei.

DOMINICA iij. Post pentecost.
Sedm lucā. cap clxxxi. Dixit
ihc discipulis suis similitudinē hanc.
Homo quidā fecit cenā magnā
Usq: Qui uocatis. gustabit cenā
meam.
Feria iiij. In ieiunio mensis quarti.
sed lucā. cap xciij. Accedentes
discipli adihm dixer illi. Usq:
& securi facti sunt.
Feria vi. sedm lucā. cap lxxxv.
Vent ad ihm uir cui nomen uir.
Usq: Et factū fuerat.
Sabbato in duodecī lect. Sedm
matth. cap ccvi. Egrediente ihu
ab hiericho. Usq: Et secuti eū.
Innatt scay marei. & marcelliani.
Sedm iohannē. cap cxxxiiij.
Hoc. p̄ceptū meū. Usq: In no
mine meo. det uob.
Innatt scorū gervasii & prasii.
sedm marcum. cap cxxxvii.
Egrediente ihu de templo. Usq:
hic saluus erit.

DOMINICA iiij. post pent. sedm
lucā. cap clxxxvii. Erant appro
pinquantes ad ihm. Usq: sup uno
peccatore. penitentiā agente.

Feria iij. sedm matth. cap xxxvii.
Dixit ihc discipl suis. Esto
consentiens. vsq: quam tu cor
pus tuum eat in gehennam
Feria vi. sed marcū. cap exx. Cū
introisset ihc hierosolimā in templ.
vsq: quicquid cum q: dixerit fac
fiat ei.
Dom c v. Post pent. sedm lucam.
capt lv. Dixit ihc discipl suis.
Estote misericordes. vsq: & tunc
pspicies ut educas festucā. de oculo
frīs tui.
Feria iiij. sedm matth. cap cxciij.
Accedens quidā ad ihm. ait illi.
vsq: veni sequere me.
Feria vi. sedm marcū. cap xlviij.
Cū descendisset ihc in nauim. transf
vsq: & est tota ciuitas ad ostium.
In vigil sci iohannis baptist sedm
lucam. cap j. Fuit in diebus hero
dis regis. vsq: qui implebuntur
in tp suo.
In nat sci iohannis baptist.
Sedm lucā. cap iij. Elisabeth im
pletus est tp pariendi. vsq: & fec
redemptionē plebis suae.
In nat sc̄or iohannis & pauli.
Sedm lucam. cap cxliij. Dixit ihc
discipulis suis. Attendite a fer
mento phariseorum. vsq: coram an
gelis dei. qui ē. in celis.
Dominica vi. p̄ pent. sedm lucā.
cap xxviij. Cum turbe irruerent
vsq: secuti sunt eum.
In vigil apl̄or petri & pauli. sedm
iohannē. cap ccxxvij. Dixit ihc
petro. Simon iohis diligis me. vsq:
clarificatur esset dm.
In nat apl̄or petri et pauli
sed matth. cap clxvi. Venientes in
partes cesaree philippi. vsq:
Erit solutum et in
celis. In nat sc̄i apli. sedm matth. cap
exvi. Dixit simon petrus ad ihm.
Ecce nos reliquimus oīa. vsq: & una
ac̄nam possidebit.
Dominica vii. p̄ pent. sedm
matth. cap xxxvi. Dixit ihc dis
cipl suis. Amen dico uob
nisi abundauerit. vsq: offeres
munus tuum.
Feria iiij. sedm marcū. cap cvii.
Cū egressus esset ihc inuia. vsq:
& ueni sequere me.
Feria vi. sedm marcū. cap lxxvij.
Exierunt pharisei. vsq: in domū suā.
In nat sc̄or̄ petri & marciani.
Sedm matth. cap ccxliij. Sedente
ihu sup̄ montē oliueti. vsq: hic
saluus erit.
In octauis apl̄or. sedm matth. capt
exlviij. Iussit ihc discipulos suos
vsq: vere filius dei est.
Dominica viij. p̄ pent. Sedm
marcū. capt lxxvii. Cū turbu
multa esset cū ihu. vsq: & dimisit eos.
Feria iij. sedm matth. cap clxi.
Accesser̄ ad ihm pharisei & sadducei
tentantes. vsq: & sic ducorum.
Feria vi. sed lucā cap xcviij.
Descendens ihs de monte. vsq:
& reddidit illū.
In nat vij. frm sed matth cap cxxx.
Loquente ihu ad illos. vsq: Ipse mis
& frēs. & sorores. & mater est.

I Nnat scē praxedis scdm matth. cap
exl. Dixit ihc discipulis suis para
bolam hanc. Simile est regnū
celoꝝ thesauro. Vsq: nouis ac veteꝝ.

Dominica viiii. Post pent
Scdm matth. capt lvi. Dixit ihc
discipulis suis. Attendite a falsis
ppb. Vsq: in regnum celoꝝ.

Feria iiii. Scdm lucā capt
lxxxiii. Cum egressus esset ihc
Vsq: fecisse ihc

Feria vi. scdm marcum. cap
xlvii. Venit ihc trans fre
tū maris. Vsq: & misertus

sit tui.

I Nnat scī appollonaris. Scd lucā
cap cclxx. Factū est. cū esset
unus discipulor ihu. Vsq: tribuist

I Nnat scī iacobi apli. Scdm
matth. cap cc ii. Accessit
ad ihm mat filiorū zebedeꝝ.
Vsq: redemptionem pmultoꝝ

Dominica x. p pent cost.
Scdm lucā. capt clxxxviiii.
Dixit ihc discipulis suis parabolā
hanc. Homo quidā erat diues
qui habeb. Vsq: in aeterna tabna

Feria iiii. Scdm lucā. cap clxxxviii.
Dixit ihc discipul suis. Qui fide
lis est in minimo. Vsq: abomina

tio est. ante deū.

Feria vi. Scdm lucā cap cxxxv.
Rogabat ihm quidā phariseus
Vsq: non tangetis sycomoros.

I Nnat scay felicis simplicis. fau
stine. & beatricis. Scd lucā cap clvii.
Dixit ihc discipulis suis. Simile hum

bitur pēnet. Vsq: filius ho
minis veniet.

I Nnat scay abdo. & sennis.
Scdm matth. cap cxlvi. Dixit
ihc discipulis suis. Videte
ne quis vos seducat. Vsq: hic
saluus erit.

Dominica. xi. p pentecost
Scdm lucā. Cap ccxxxvii. Cū
adpropinquaret ihc iherlm.
Vsq: & erat docens. quotidie in
templo.

Feria iiii. Scd lucā cap cclij.
Dixit ihc discipulis suis. Cū uide
ritis circūdari. Vsq: universo
orbi.

Feria sexta. Scd lucā cap cclviiii
Dixit ihc discipl suis. Attendite
vob. ne forte graventur corda vra.
Vsq: & stare ante filiū hominis.

I Nnat Sācti petri Aduincula.
Scdm matth. cap cxlviii. Iussit
ihc discipulos suos. Vsq: vere
filius dei erat.

In tem ipso die. In nat macha
beorum fym. Scd matheū.
cap cxxxx. Loquente ihu ad
turbas. Vsq: Ipse mis & frat.
& soror. & mater est.

I Nnat scī stephani pmartiris
scdm lucam. cap ccxxvii.
Dixit ihc discipulis suis parabolā
hanc. Homo quidam nobilis.
Vsq: omni habenti dabitur
& habundabit.

Dominica xii. p pent. scdm
lucā. cap ccxiiii. Dixit ihc
discipulis suis parabolā hanc.

Duo homines ascenderẽ in templ
Vsq: quise humiliat exaltabit.
Feria iij sedm marcum. cap
xxxvi. Cepit ihc docere ad
mare. Vsq: quihabet aures au
diendi audiat.
Feria iiij. Sedm marcũ cap xxi.
Egressus ẽ ihc ad mare omisq: tu
Vsq: multis diebus.
In nativ sci ioãis. sixti. felicissimi.
Agapiti. sedm matth cap lxxxvii.
Dixit ihc discipulis suis: Ecce ego
mitto vos. Vsq: hic salvus erit
In nativ sci ypoliti. sedm matth.
cap xcii. Dixit ihc discipulis suis.
Nihil opertũ quod non revelabit.
Vsq: quic ineditis.
In vigilia Sci laurencii. sedm matth.
cap clxxx. Dixit ihc discipulis
suis. Si quis vult post me venire
Vsq: veniente in regno suo.
In nativ eusdẽ. sedm iohannem.
cap cviij. Dixit ihc discipulis
suis. Nisi granum frumenti
Vsq: qui est anchelis.
Dominica xiij p pent. sedm
marcũ cap lxxviij. Exiens
ihc de finibus tyri. Vsq: et mu
tos loqui.
Feria iiij. Sedm lucã cap clxviij.
Duxit ihc petrum et castellos
Vsq: et accumbent virginũ.
Feria v sedm matheũ. cap cvij.
Coepit ihc exprobrare civitatib:
Vsq: in die iudicii. quã tibi
In nativ sci ioãis baptiste. sedm iohannẽ
cap cxxxviij. Dixit mihi discipulus
suus. hoc ẽ preceptũ meũ. Vsq:
in nomine meo det vobis.
In nativ sci ypoliti. Sedm
lucam. cap cxlvij. Dixit ihc
discipulis suis. Accendit me afer
mento pharisæor. Vsq: confi
tebitur illũ coram angelis dei.
Dominica xiij p pentecosten
Sedm lucã. cap cxx. Dixit ihc
discipulis suis. Beati oculi
qui vident. Vsq: vade. et tu
fac similiter.
Feria iij. Sedm matth. cap cxvij.
Ibant pharisæi exiliũ facieb
Vsq: & in nomine eius gentes
sperabunt.
Feria vi. Sedt lucã cap cxlviij.
Ibat ihs in quoddam castellum
Vsq: et dispaserit illos.
In nativ sci eusebii. Sedm matth.
cap ccxciij. Dixit ihc discipulis
suis. Vigilate. quia nescitis.
Vsq: constituit eum.
In vigilia assumptionis sce marie
Sedm marcũ cap xxxvi. Venit
unt ad ihm. mater eius et fra
Vsq: hic frater mi et soror mea
et mater est.
In nativitate sce marie. Sedm
lucam. cap cxxij. Intravit
ihc in quoddam castellum
Vsq: non auferetur abra
Item in festo eiusdẽ evangeli.
cap cxxxi. Factũ ẽ autẽ cũ hec
diceret. Vsq: et custodiunt illud.
In nativitate sci agapiti. sedm lucã
cap clxv. Dixit mihi discipulus
suus. Sint lumbi tui præcincti
Vsq: æstimetis illũ.

Dominica xv. p̄ trinitatē

Sedm lucā · cap ccj · Dū iret ihe in hierlm · vsq; te sal uū fecit ·

Feria iij · Sedm marcū cap l · xlviij · Venit ihe in regionē gerasenorū · vsq; & comissura bantur ·

Feria vj · sedm lucā cap ccxxxiij · Dixit ihe discipulis suis similitudinē hanc · Homo quidā nobilis

℣ sq; ascendens hierosolimam ·

℟ nunc sci timothei · sedm lucā · cap clxxxvj · Dixit ihe discipulis suis · Si quis uenit ad me ·

℣ sq; qui habet aures audiendi audiat ·

℟ nunc sci bartholomei apli · Sedm lucā cap cclxx · Facta est contentio inter discipulos ihu ·

℣ sq; iudicantes xii tribus isrl ·

℟ nunc scāe hermetis & agustini epi · Sedm lucā cap xlv · Descendens ihe de monte · vsq; ecce enim merces uestra multa

℟ in celo ·

℟ nunc scē sabine · Sedm matt cap xxb · Dixit ihe discipulis suis parabolā hanc · Simile est regnū celorū thesauro · ℣ sq;

℟ nouā & ueterā ·

℟ decollatione scī ioh baptiste · Sedm marcum · cap lviiij · Herode enim accepit ioh ·

℣ sq; & posuit eū in carcere ·

℟ vigilia scāe sixti & sociorū · Sedm lucā · cap cvij · Designauit dns & alios septuaginta duos &

℣ sq; dignus est operarius mercede sua ·

℟ nunc scāe sixti & sociorū · Sedm lucā cap clxiij · Dixit ihe discipulis suis · Sint lumbi uestri precincti ·

℣ sq; filius hominis uenit ·

Dominica vi decima · ꝑpone Sedm matth cap xlviij · Dixit ihe discipulis suis · Nemo potest duobus dominis seruire ·

℣ sq; Adiacentur uobis ·

Feria iij · Sedm matth cap xxxviij · Dixit ihs discipulis suis · Audistis quia dictum est antiquis · vsq;

℣ sq; ne aduersarius ·

Feria iiij · Sedm lucā cap ccxl · Docente ihu populū in templo

℣ sq; in qua potestate hec facis ·

℟ nunc uirginis scē marie · Sedm lucā · cap iij · Exsurgens maria · vsq; Ind saluator meus

tem ipso die · nunc scī Aldrum · Sedm iohannē · cap cxxxij · Dixit ihe discipulis suis · Ego sum uitis uera · vsq; & gaudiū uestrū · impleatur ·

℟ nunc scī gorgonii · Sedm matth cap xcij · Dixit ihe discipulis suis · Nichil opertū quod non reuelabitur · vsq; corā patre meo ·

℟ que est in celis ·

℟ nunc scāe fidis & sociorū · Sedm matth cap lxxxviiij · Dixit ihe discipulis suis · Cum persequentur uos in ciuitate ·

℣ sq; que est in celis ·

Dominica vii decima · p̄ penitere · Sedm lucā · cap lxvij ·

Ibat ihc in ciuitatē que uocat̄ nain. Vsq: quia dst uisitauit plebem suam.

Feria iij. sedm marcū cap lxxxi. Venit ihr bethsaidam. Vsq: ne mini dixeris.

Feria iiij. sedm marcū capitul lxxij. Surgens ihc abiit in fines tyri & sydonis. Vsq: domo

Inium exisse abea.

Inuit scas cornelii & cyprian. Sed lucam cap cxl. Diebus ihc turb & principib: phariseorum. Vsq: ut accusarent eū.

Item ipsodie exaltatio scē crucis Sed iohannē cap xxiij. Erat homo exphariseis. Vsq: si habet uxam sacētā.

Inuit sei nicomedis. Sed lucā cap xcvi. Dixit ihc discipulis suis. Si quis uult p me uenire. Vsq:

Donec uideant regnum dī.

Pnatt sce eufemie. sed math cap cxl. Dixit ihc discipulis suis parabolā hanc. Simile est. regnum celay. Vsq: noua & uetera.

Dominica xviij p pent. Sed lucā cap clxxvi. Cū intrasset ihc in domū cuiusdā principis phā. Vsq: & quise humiliat exaltabit.

Feria iij. In ieiunio mensis septimi. Sedm marcum cap xci. Respondens unus de turbis dixit. Vsq: nisi in oratione & ieiunio.

Feria vi. sedm lucā cap lxxiij. Rogabat ihm quidā pharisey. Vsq: uade in pace.

Sabbato in xij lect. Sedm lucā cap clxiij. Dicebat ihc turbis similitudinem hanc. Arbor̄ fici. Vsq: que gloriosa ficus abeo.

Inuigla sci matthei euangeliste sedm lucā cap xxxviij. Vidit ihc publicanū nomine leui.

Vsq: in penitentiā.

Pnatt sei matthei apli sedm math cap lxxj. Cum transiret ihc. uidit hominē sedentem.

Vsq: sed peccatores.

Dominica xviij p pent. sed math cap cxxiij. Accesserunt ad ihm pharisei. Vsq: & qui se humiliauerit exaltabitur.

Feria iiij. sedm marcū cap cxxxj. Interrogauit ihm unus de turbis quod est primū. Vsq: non longe a regno dī.

Feria vi. sedm math cap cxxvij. Accesserunt ad ihm sadducei.

Vsq: in doctrina eius.

Pnatt scay cosme & damiani. sed iohannē cap cxxxviii. Dixit ihc discipulis suis. Ite ecce mando uob. Vsq: qui a hodie habuerunt me gratis.

Pnatt sei muuriai Aesorior̄ eius sedm lucā capitul cxlviij. Dixit ihc discipulis suis: Cū audieritis proelia & seditiones. Vsq: possidebitis animas uras.

In dedicatione eccle. Scī michahelis archang. Sed math cap clxxviij. Accesser discipuli ad ihm. Vsq: facie patris mei qui

celis est.

Dominica xx p̄ pent̄ cost̄.
Sc̄d̄m math. cap̄ lxx. Ascen
dens ih̄s in nauiculam. vsq:
quidederit potestatē tal̄ hominib:
Feria iiij. Sc̄d̄ math cap̄ cxxxvi.
Dix̄it ih̄s discipulis suis similitudi
nē hanc. Simile factū ē regnū
celor̄ homini q̄ seminauit
vsq: in horreum meum.
Feria vi. Sc̄d̄m math cap̄ cxxxvij.
Dix̄it ih̄c discipulis suis parabolā
hanc. Simile ē. regnū c̄lor̄
grano sin̄apis. vsq: A constitu
tione mundi.
In natt sēi marci sc̄d̄m lucam.
cap̄ clvij. Dix̄it ih̄s discipulis
suis. Sint lumbi uri p̄cinct̄.
vsq: construxit illum.
In natt sc̄or̄. Dyonisii Sosthen
ei. Sc̄d̄ math cap̄ lxxxvij.
Dix̄it ih̄c discipulis suis. Ecce
ego mitto uos sicut oues. vsq:
hic saluus erit.

Dominica xxi. p̄ pent̄ cost̄.
Sc̄d̄m math cap̄ ccxxj. Loque
batur ih̄c cum discipulis suis.
in parabolis dicens. Simile
factū ē. regnum celor̄. ho
mini regi. qui fecit nuptias
vsq: pauci uero electi.
Feria iiij. Sc̄d̄ math capitul
cxl. Accesser̄ ad ih̄m discip
ulus dicentes. Dissere nob
vsq: qui hab& aures audien
di audiat.
Feria v. Sc̄d̄ lucā cap̄ xlviij.
Dix̄it ih̄c discipulis suis. Beati
erunt cū uos oderint hom̄. vsq:
multa incolis.
In natt sēi calixti pont̄ Sc̄d̄ math.
cap̄ cclxiij. Dix̄it ih̄c discipulis
suis Vigilate. vsq: cstruce ov̄.

Dominica xxij. p̄ pent̄ sc̄d̄
iohannē cap̄ xxxvij. Erat
quidam regulus. vsq: & dom̄
eius tota.
Feria iiij. Sc̄d̄ lucā cap̄ clxxx.
Diebat ih̄s cuidā principi ph̄
vsq: qui manducabit panē in
regno dei.
Feria vi. Sc̄d̄ math cap̄ lxxij.
Cum uenisset ih̄c in domū
petri. vsq: & egritudinem
portabit.
In natt sēi luce euangliste
Sc̄d̄ lucā cap̄ clxxxij. Dix̄it
ih̄c discipulis suis. Si quis ue
nit ad me. vsq: non potest
mis ēē discipl̄s.
In natt Apl̄or̄ Sy̆monis
& iudae. Sc̄d̄ iohannē cap̄
cxxxij. Dix̄it ih̄s discipl̄s suis.
Ego sum uitis. uos palmites.
vsq: Et gaudium ur̄m. im
pleatur.
In natt Apl̄or̄ Simonis & iud̄e.
Sc̄d̄ ioh cap̄ cxxxviij. Dix̄it ih̄c
discipl̄s suis. Haec mando
uob. vsq: qui a hodio ha
buer̄ mogratis.

Dominica xxiij. p̄ pent̄ cost̄.
Sc̄d̄ math cap̄ clxxxviij.
Dix̄it ih̄c discipulis suis para
bolam hanc. Simile factū ē
regnū celor̄ homini regi.
quot vsq: decordibus ur̄is.

Feriaiij. Sedmarcum capt
exxxiij. Dixit ihc discipulis suis.
Am amen dico uobis Quia
figuis huic monti dixerit
Fvsq: dimittent uob peccata ura.
Feria ui. Sdm mareū cap xlj.
Dixit ihc discipulis suis. Videte
quid audiatis. vsq: qm adest
tempus messis.
Ipuigt omniu scay sed lucā
cap cliiij. Dixit ihc discipulis
suis. Sint lumbi uri pcincti
Vsq: filius hominis uenit &.
Ipnatt omniu scay. sedmath
capt xxxiiij. Videte turbis
ihc. Vsq: coprosiē. medis.
Ipnatt scā cecīi mart. sed
ioh. cap ciij. Dixit ihc dis
cipulis suis. Amen am dico
uob. pisi granū frumenti.
Vsq: quiest medis.
Ipnatt iiij coronatorū. sed
lucam cap xlu. Descendes
ihc demonte stet. vsq:
multa modo.
Ipuigt scī uuillehadi pontif
sed lucā cap exui. Dixit ihc
discipulis suis. Quiuos au
dit. me audit. Vsq: scripta
sunt medis.
Ipnatt scī uuillehadi conf.
sed lucam cap clxxxij.
Dixit ihc discipulis suis: Si qs
uenit ad me. Vsq: non potest
mis de discipls.
Ipnatt scī theodori sed luc
cap cc Lj. Dixit ihc discipls
suis. Nonne in cordib: uris.
Vsq: possidebitis animas uras.
Omi[illegible] xxxiij. p pent.
Sed math cap ccxxiij. Abe
untes pharisei. consilium
inierunt. Vsq: & quesiuit
di do.
Feriaiij. Sed math cap clxxxij.
Cum uenisset ihs in regione
eius. Vsq: da is pme &te.
Feria vi. Sed marcum cap
Lxx. Conuenerūt ad ihm pha
risei. Vsq: uenientes traditio
nes hominum.
Ipnatt scā mone sed lucam.
cap xcui. Dixit ihc discipls
suis. Si quis uult post me.
Vsq: donec uideant regnū d
odem die natt Scā marie
epi. Sed lucam cap cliiij.
Dixit ihc discaplis suis. Sint
lumbi uri pcincta. Vsq:
constituet illū.
Dominica xxxv. p pent.
Sed math. cap Lxxiiij. Lo
quente ihū adturbas. excepit
Vsq: inimicissam ipa illa
feriaiij. Sed math cap exui.
Cū transisset ihs adturbam.
Vsq: & curauit eos omnes.
feriavi. sedm math. capt
Lxxu. Transeunte ihu. secu
tesunt eum duo cēci. Vsq:
& omnem infirmitatē.
Ipnatt scē cecilie uirginis
sed math cap ccLxxiiij. Dixit
ihs discipulis suis parabolam.
Simile est. regnū celoy x. uirg.
Vsq. quia nescitis die. neq: hor.

In nat scī clementis. sed math
capt ccl xxviiij. Dixē ihs disci
pulis suis parabolam hanc.
Homo quidam peregre pficis
cens. Vsq: intra in gaudium
dñi tui.
Eodem die In nat scē felicitatis
sedm math cap cxxx. Loquen
te ihu ad turbas. ecce mater
eius & frēs. Vsq: ipse mīs & frēs
& soror & mat est.
In nat scī grisogoni. sed ioh
cap cxxxviij. Dixē ihc disci
pulis suis. Hec mando uob.
Vsq: quia odio habuer mundus.

In capium lectiones deaduentu dñi.

Dominica .i. Ante natale dñi
Sedm iohannem. cap xlviij.
Cū sublevasset oculos ihs q:
Vsq: qui venturus e: in mundo.
Feria iij Sed lucā cap cviij.
Dixē ihc discipulis suis: Ite
Ecce ego mitto uos. vsq:
Appropinquabit in uos regnum dī.
Feria vi. Sed martū cap clij.
Dixē ihc discipul suis: Vigila
te & orate. Vsq: omib: dico
vigilate.
In vigl scī Andree apli sedm
iohannē cap xvi. Stabat iohs
Vsq: sup filium hominis.
In nat eiusdē sed math cap
xx. Ambulans ihc iuxta
mare galilee. Vsq: securis

Deum.
Dominica iij Ante natale
sedm math cap ccvij. Cum
appropinquasset hieroso
limis. Vsq: Benedictus qui
uenit in nomine dñi.
Feria iiij Sedm math cap vij.
Venit iohs baptista p̄dicans.
Vsq: confitentes peccata sua.
Feria vi. sed luc cap viij.
Dicebat iohannes ad turbas
Vsq: euangelizabat populo.
Dominica iij. Ante natale.
Sedm luc cap ccl viij. Dixit
ihc discipulis suis. Erunt
signa in sole & luna & stellis.
Vsq: verba aut mea non transibunt.
Feria iij. Sedm math cap cij.
Dixit ihc turbis & discipulis
suis. Am amen dico uobis.
non surrexit inter natos mulier.
Vsq: qui habet aures audiendi audiat.
Feria vi. sed mar cū cap j.
Initium euangelii ihu xpi
filii dī. Vsq: Ille vero bapti
zabit uos spū sco.
In nat scē lucie virg sed math
cap cxl. Dixit ihc discipulis
suis parabolā hanc. Simile est
regnū celor thesauro
Vsq: novus & vetera.
Dominica iij. Ante natale dñi.
Sed math cap ci. Cū audisset
iohannes. in vincula. Vsq:
Quip parabit viam tuā ante te.
Feria iij. Sedm math cap x.
Videns iohannes multos phari

FVsq: inspũ sco & igni.
eria vi. Scdm lucam capitul
lxviiij. Numerauer̃ iohannj
discipli eius. Vsq: maior̃ illo.
Pnatt sr̃ thomę apli Scdm
iohannẽ cap̃ cxxxiiij. Dixit
ihc discipulis suis. Hoc est
p̃ceptũ meum. Vsq: inno
mine meo det uobis.

DOMINICA I. Aduenit dn̄i
Scdm ioh cap̃ viiij. Miser̃
iudęi abhierosolimis. Vsq:
Fubierat iohs baptizans.

FERIA IIII. In ieiunio mensis
Decimi. Scd lucã cap̃ iij.
Missus ẽ angls gabrih. Vsq:
Ffiat mihi scd uerbum tuũ.

Feria vi. Scd lucã cap̃ iij. Ex
surgens maria. Abiit in mont̃
Vsq: indo salutari meo.
abbato in xii lect̃. Scd lucã
cap̃ vi. Anno xv̄o. imperii.
tyberii. Vsq: & uidebit omis
caro.

IN DEDICATIONE BASILICAE
siue oratorii. Scdm lucam.
cap̃ lx. Dix̄ ihc discipulis
suis. Nonest arbor bona.
Vsq: supra petram.
dom unde supra. Scd lucã
cap̃ cxxvi. Egressus ihc p
ambulabit. Vsq: qd periert.
In letania tempore belli.
scd lucã cap̃ cl. Dix̄ ihc dis
cipt suis. Nolite solliciti ẽ
animae. Vsq: Adiacentur uob.
In die belli. Scd math cap̃ cxlvij
Accessẽ ad ihm discipuli eius

Pro sterilitate pluuiae. Scdm
math cap̃ clx. Dix̄ ihc discipt
suis. Misereor turbe. Vsq:
& discipuli eius cum eo.
In roubertate pluuiae. Scd lucã
cap̃ lxxxiij. Factũ ẽ: in una
dierum. Vsq: & obediunt ei:
In omni tribulatione. Scd marc̃
cap̃ cxxiiij. Dix̄ ihc discipulis
suis. Amen dico uob. quia siquis
dixerit huic monti. Vsq:
Dimittet uob peccata ura.

In ordinatione diaconi. Scd ioh
cap̃ cviij. Am̄ am̄ dico uob nisi
granũ frumenti. Vsq: qui est
in eis.

In ordinatione prbri. scd math
cap̃ ccclxiij. Dix̄ ihc discipulis
suis: Vigilate. Vsq: Constituet eũ
In ordinatione episcopay. Scd
marcũ cap̃ lij. Circuibat ihc
castella in circuitu docens. Vsq:
& sanabuntur.

Itẽ unde sup̄. Scd lucã. cap̃
cvij. Designauit dn̄s & alios
septuaginta duos discipulos. Vsq:
dignus ẽ. oñi operarius merce
de sua.

ADSPONSAS BENEDICENDAS
Scd math cap̃ ccxxi. Loquebat
ihc cũ discipulis suis in parabol
dicens. Simile ẽ. regnũ cel
homini regi q̃fec̃ nuptias filio suo.
Vsq: pauci uero electi
Itẽ aliud S math cap̃ clxxxviiij.
Uenit ihc in fines iudę. Vsq:
homo non separet.

Ad sci mōniale benedicendam
Sed luce cap cxviij. Intrauit
ihe in quoddā castellū. vsq.
non auferetur abea.
In te aduelandū martiam. sedm
iohann. cap xxvij. Respon
dens iohannes dixit: Non
potest homo accipere quicq.
vsq. Hoc ergo gaudiū meum
impletum est.
ADMISSAM PROREGIBVS:
Sedm lucam cap cxviij. In
terrogauit ihm quidā princeps.
dicens. vsq: possibilia sunt
apud dm.
PROFRISCOPIS. Sed math.
cap clxxxij. Dixit ihe discipt
suis parabolā hanc. Quid
uob uidetur. Si fuerint
alicui centū oues. vsq.
Ibi sum in medio eaz.
In natalitia monachorū. sed
luce. cap clj. Dixit ihe dis
cipt suis. Nolite timere pus
illus grex. vsq: Ibi & eorum
dmus tam uestra; sed &
marcū cap cxxxvij. Sedens
ihe contra gazophilatium.
vsq: Misit totā uitā suam
inter Agenab: Sed math cap
lxxxij. Dixit ihe discipt suis.
Eunte; predicate dicentes
vsq: quā illi eunte.
PRO penitentib: sed luce cap
clxxxvij. Erant appinquan
tes ad ihm pubt. vsq: qui non
digent penitentia.
PRO elemosinariis sed math.
cap xlij. Dixit ihe discipt suis.
Attendite ne iustitiā uram
vsq. redde tibi.
PRO infirmis sed luce cap lxv.
Intrauit ihs capharnaum.
vsq. qui languerat sanum.
AGENDA MORTVORV
Sed ioh. cap xciij. Dixit mar
tha ad ihm. vsq: qui in hunc
mundū uenisti.
Sed ioh cap xxxviij. Dixit
ihe discipt suis & turbis iudeor.
Sicut pr suscitat mortuos.
vsq: A morte iniusta.
Sed ioh cap xli. Dixit ihe
discipt suis. Am am dico uob
quia uenit hora & nunc e.
vsq: in resurrectione uram.
Sed ioh cap lvi. Dixit ihe
discipt suis & turbis iudeor.
O me qd dat mihi pr. vsq:
In nouissimo die.
Te. SCDM ioh cap lxv. Dixit
ihe discipt suis & turbis iud
Ego su panis uitus. vsq:
in nouissimo die.
Sed iohannē cap lxvij.
Dixit ihe turbis iudeorum
Am am dico uob. nisi man
ducaueritis carnē filii
hominis. vsq: Resuscita
bo eum in nouissimo die

GLOSA DE PREFA TIONIBUS · IIII EVANGELIORŪ

Cogis· compellis· Arbitror· iudex: ꝑdna· exposita· tradita· Inoleuit· euenit· Monimenta uocantur hystoriæ· qđ memoriam tribuant rerū gestarū· Apocrifa· dubia scripta· i· secreta· quia indubiū uenium· est enī earū occulta origo· nec patet patribus aquib· usq· adnos auctoritas ueracium scripturarū certissima & notissima successione puenit· Inhisapocrifis & sin uenitur aliqua uerasi· tamē ꝓpē multa falsa· nulla ē in eis canonica auctoritas· quę rectoꝝ aprudentib· iudicantur nonēē eccē credenda quib· asscribuntur· Hā multa & sub nominib· ꝓpheratū· & recentiora sub nominibus aptęc· ab hereticis ꝓferuntur· quę omā sub nomine apocriforū auctori tate canonica diligenti exami natione remota sunt· Hieras nemias· hispanias falsitatis· uel mendacias· ꝓ prie autē nenie sunt carmina funebria quę mortuis canuntur legediomedē· Pręꝓpere· inordinate· Sed ar· placet· mitigat· Arcendus· pro hibendus·

Incipit de matheo euangelista

Traducere· accipere· quæritans duere· publicare uel derogere· Scisema batur· interrogabat· Abimatu· adnobis annis· ỳma tos· enim grece annū uocant· Rama· excelsa· uel tribu ben uamin· in sexto miliario abbelia· alias rama excelsa· Illo· aduer bium loci· pillue· Locusta· in oleo coctæ· apud palestinos pauperē uictū ꝑbent· sic& mel silueste· idest foliagrossa alicuius arbusti cubitalis· in eadem pa tria coquuntur· molvo· et pauperes comedunt· Ventri labrū· pila uannī· Caphar naū· oppidū· in galilea gentiū· situ· in finib· zabulon & neptalim· uxta stagnū genne sareth· Lunaticos uulgus uocat· qđ ꝑ lune cursū comitentur eos· in sidie dæmonū· hęc passio cadu ca dicitur· cadē & lurbatio· idē morbus comitialis· cuius rama ursest· ut homo ualens· concidat· spumetq· hęc· & ephi lensis dr· fit autē exemelan colico humore· quotiens· exhube nuerit & ad cerebrū ē uersus· fuerit· Paralitisest· dissolutio mē broꝝ· ab officio suo· Galilea· regio palestine· uocata qđ gignat candidiores hominis quā palesti na· Hæc autē duplex ē· supior & inferior· sibi tamē conexę sitię & fenicie· adherentes· terra ex optima & ferax & fructibus suis fertilis· Decapolis· regio dcē ciuitatū in palestina· Iota· grece littera· idest i· Apex· punctus· quē greci & hebrei

insimmitate litterarū ponunt.
Raca · hebreū ē. grece. Key·
noc · idest inanis aut uacuus.
quē nos possūm uulgata inuu
ria absq. cerebro nuncupare.
Quadrans est genꝰ nūmi · habens
duo minuta · alias quarta
parsunciæ · in euangelio uero
quarta pars mundani corpo
ris quadrans mistice censet̄.
cū peccatori dr̄. donec reddas
nouissimū quadrantē · id
donec luas terrena peccata.
Terra enī nouissima ē · inter.
iiii · corporalia elementa ·
id · cœlū aer aqua terra · lege
augustinū in matth. Moe
chatus est · adulterauit.
Moechos enī grece adulter dr̄.
Repudiū · discidiū · separatio ·
Angariauerit · cōpulerit · ui
cogerit · ethnici · gentiles ·
ethna enī grece gens dr̄.
Hipocrita · grecoser mone
in latinū simulator · qui
bonū sepalā ostendit.
HYPNW enī falsum ·
KPYCIN iudiciū interp̄
tat̄ · Mammona · sermone
syriaco · diuicię nuncupant̄.
Vent · filam · t ringum · Suf
ficit diei malicia sua · hic
malicium non contrariam
uirtuti posuit · sed laborem
& afflictionē & angustias sēti ·
festuca · Trabes uocat̄ qđ in
transuerso posit̄ · utroq.
parietes communeant · Tribula ·
gen̄ spinarū · Volo · munda
re · imperatiuo passiuo le
gendū · Centurio · qui præ ē.
centū militibus · perp̄cepit.
p̄ceptum · Theloneū dicit̄.
ubi merces nauigiorū et
nautarū emolumēta red
duntur · ibi enī fiscalis ex
actor · sed & p̄cium rebus
impositurus · & uoce amer
catorib. flagitans · & est
grecum · Cōmissatus · uinetu
rus · cōpages · Rudis · nouī ·
Fimbriæ · ora uestimēti · Tibi
cines · tibicines enī · Diffama
uer̄ · p̄dicauer̄ · publicani ·
qui uectigalia publica exigit.
t quip publica negocia sēcu
lucra sectatur · unde & cog
nominatus · Pera pastoralis
sporta · Corozain · oppidū
galileæ · qđ a pē ppē mereu
latē miserabilit̄ deplorat
& plangit · est aut̄ nūc de
sertū insecto lapide caphar
naum · Bethsaida · galile
a ciuitas andreæ · petri
& philippi aptæ · ꝑ pestag
nū gennesareth · Afficient ·
affligent · Gehennā · nom̄ ge
henne · in ueteribus libris non
inuenit̄ · sed primū asalua
tore ponit̄ · duplicē aut̄ ee
gehennā nimii ignis & frigo
ris · in iob plenissime legim̄.
Asse uno · uenerunt · uendun
tur · Beel zebub · idolū fuit
accaron · qđ interp̄tat̄ uirm̄

carū. ℥ebub enī. muſca in
terpretat. Spurciſſimū
igitur idolū ideo uir miſ
carū uocatū. ꝓpt̄ ſordes ido
latrię. ſiue ꝓ immundicia
beliál. Violat. ꝓfanat. con
taminat. Otioſū uerbū eſt.
qđ ſine utilitate loquentis
& audientis dicit. quando
omiſſis ſeriis de rebus frīuo
lis loquim̄. Plusquā iona hic
hic aduerbiū loci nīpronomen
intellege. Vacantē. uacuā
axpō. & preſidius angłoz.
Ornatā. ſuꝑfluus ſuꝑſtitionib.
legis. & traditionib. phariſ
eoz. ℥izania. loliū. Satū.
genus eſt menſurę iuxta
morē ꝓuincię paleſtinę.
unū & dimidium modiū
capiens. Tetrarchę ſunt. quar
tā partē regni tenentes. Hā
terra quatuor. Archos.
princeps. qualis fuit apud
iudęam philippus. Fantaſ
ma. inter fantaſmā. & fan
taſiā. hoc inter eſt. qđ ſpe
cies memoria collecta fan
taſi eſt. de incognitis ſpecies
animo figurata fantaſma.
Hā fantaſmata nihil aliud ſunt
quā ſpecies corporis corporeo
ſenſui attracta. Figmenta aq.
memorię ut accepta ſunt
uel partire uel multiplicare.
uel contrahere t diſtin
dere. t ordinare. t ꝓtur
bare. t quolib& figurare
cogitando facillimū eſt ſed
cū ueritū quęrit cauere &
uitare difficile. Debiliſ. qđ
ꝓbilē factuſſit fragiliſ. biliſ
enī humor eſt afficiens corp̄.
Magedan. adeuius fines matth⁹
euangeliſta ſcribit dnm ꝓ
uenisſe. ſed & marcus eiuſdē
nominis recordatur. Hunc
aut regio dicit magedena
circa geneſam. Ceſaree phi
lippi. philippus iſte ē frat̄
herodis de quo ſupra diximꝰ.
tetrarcha ituree & tra coni
tatus regionū. qui inhonore
tyberii cęſaris. ceſareā phi
lippi. quę nunc paneas dr
appellauit. & eſt in phoeni
ciſ puincia imitatus herodē
patrē quin honorē auguſti
cęſaris appellauit ceſaream.
quę pyrgos turris ſtratonis
dicta eſt. Bariona. in lingua
mā ſonat filius colūbe.
& eſt ſyrum partim et he
breum. Bar quippe ſyra
lingua filius. iona hebraica
columba. Inutroq. ſermo
ne dicit bariona. Alii ſim
plicius accipiunt qđ ſi
mon idē petrus ſit filius
iohannis. iuxta illā inter
rogationē. Simon iohan
nis diligiſme. & dicit ſcrip
torū unio deprauatū ēē.
ut ꝓbar iohanna hoc eſt filio
iohannis. bariona ſcriptum
ſit una detracta ſyllaba.

Iohanna int̄pretat̄ gr̄a dn̄i. &
fuisse trimoniū. Petrus. ce
phas. & ſ̄mon bariona. ſ̄.
mon aut̄ hebraice oboedi
ens dr̄. Didragma. due drag
me. Est aut̄ dragma. octaua
pars uncie. & denarii pondus
argenti. tribus c̄ ſtans ſcripu
lis. id̄ xviij. ſiliquis. Stater.
dup di dragme. id̄ medietas
uncie. appendens aureos.
iij. unde & uocatus stater. qd̄
tribus ſolidis ſtet. Hec &
ſemiuncia. quia ſemis habet
deuncia. hec & ſemiſſis. quia
ponderis ſemis est. quaſi ſemi
aſſis. Expedit. prodest. uti
le est. Castra uerunt. circū
dederē. Conducere. congre
gare. Bethfage. domꝰ oris ual
liū. id̄ est domꝰ bacce. ſirū ē
nonhebreū. quidam putant
domū maxillarū uocari.
Villula in monte oliueti.
Osanna. ſaluifica t ſaluū fac.
ſub audiatur populū tuū uel
totū mundū. Osi. ſaluifica.
anna. interiectio deprecan
tis. Torcular dictū. eo q̄d̄
ibi uue calcentur. atq. ex
torte exprimuntur. Vere
buntur. honorabunt. time
bunt. Mitia. uolatilia.
ſtudio ſaginata abalendo
dicta. Cū herodianis. id̄ cū
militib. herodis. seu quos
illudentes pharisei q̄d̄ ro
manis tributa ſoluebant hero
dianos uocabant. & nondum
no cubiti dentes. Nomiſma.
est ſolidus aureus aut argen
teus siue aereus. quę nomini.
principū effigiesq. signatur.
Pharisei. diuisi interp̄tantur.
Sadducei. iusti. Cathedra. ſedes
doctrinalis. Dilatant philacte
ria. pharisei decalogū moysi
in membranis. & pretaciolis ſcri
bentes & cōplicantes ea & li
gantes in fronte gestabant.
ut religiosi a populo iudicarem
tur. Alias aut̄ philacteria.
carmina uel camica turpia
dicuntur. Magnificabant in
fimbriis. quę in quattuor an
gulis palliorū pendebant. sup
striosi magistri acutissimas
ineris spinas ligabant ut inter
dū pungerentur. et exhac
ē monitione. reuocarentur
ad officia dī. Excolentes. p̄ co
lū liquantes. Culex. abaculeo
dictus. quo sanguinē sugit.
habet enī more fistulā immo
dū stimuli. quo carnē tere
brat ut sanguinē bibat. de
quo quidā. parue culex. pecu
dū custos tibi plura meorum.
Proselytū. aduenā circūcisū.
Parapsis. gabata. uel catinus.
t acetabulū manus. Parapsis.
quadrangulū & quadrilaterū
uas. id̄ paribus absidis.
Abominatio desolationis. po
test de anti xp̄o accipi. Aut
de imagine cesaris quā pilat

posuit in templo. aut de adri
ani equestri statua quę in
ipso sca scoꝝ loco stetit. &
sępe inscripturis idolum.
abominatio uocatur. Lapas.
flamma inuertice lucens.
dicta qđ lamberris motū
ostendere uideat. pseudo
xpi. qui uti ceteros decipi
ant sub nomine xpi. Signū
filii hominis signū crucis.
Alabastrū. uas unguentarium
de lapide sui generis cogno
minatū. quę alabastriten
uocant. qui uncorrupta
unguenta seruat. Iudas
schariothis. uel auico in quo
ort est. uel ex tribu isachar
uocabulū sumpsit. quod pre
sagio futuri. in concepnatio
ne sui. Isachar enim interp
tatur merces. ut significa
ret ptium pditoris. quo
uendidit dnm sicut scrip
tum est. & accepi merce de
mea. xxx. argenteos pciū
adpciatissimum abeis. Argen
teus idem & nomisma.
Prima azimorū. xiiij. pri
mi mensis. Primo dicto.
potest & ita ille primi intel
legi. quę dns sedm ioh. pa
tri gras agens decantabat.
ut pater sce. seruos in
nomine tuo. quos dedisti
mihi. usq; illud. Vt dilec
tio qua dilexisti me in ipsis
sit. & ego in ipsis. Legio. vi.
miliū & decurionū armatorū.
ab electione uocata. quasi
lecti id armis electi. Legio
habet. lx centurias. mani
pulas. xxx. cohortes. xij. tur
mas cc. Exemit gladiū.
euaginauit. Colaphis. pugnis.
Tuuideris. imperatiuo modo
legendū. id facuidere. Lege
diomedem. Corbana. oblatio
interpretat. Prases. rector. p
uincię qđ preest uel psidet.
Insignē. clarū. nobilē. Prę
torium domi iudicatoria. eo
qđ ibi prętor sederet ad discu
tiendū. & pordior quasi
pceptor ciuitatis & princeps.
Gethsemani. locus ubi ante
passionē saluator orauit.
Est aut ad radicē montis.
oliueti. nunc secta desup
edificata. Cohortē. mulei
tudinē. sed cohors p prię
quingentos milites habet.
Clamis. est quę ex una parte
induitur. neq; insuitur
sed fibula infrenatur. hinc
& grece nomen accepit. Coccine
us. color uinetus inter rubeū
& purpureū. Plectentes. dā
nantes punientes. affligen
tes. Aue. uerbū defectiuū
salutationē indicans. Golgotha.
locus caluarię in quo saluator
pro salute omnium crucifixus est.
& usq; hodie ostenditur in petra.
Aseptentrionalem plagam
montis s. on. Caluarię. de col

latorū locus dicitus: qđ in hō dē
loco damnati capite truncā
rentur. Diriuatiuū nom a
uerbo caluo. id dissipo unde
& calumnia. Vah. interiectio
indignando irridentis. Cyre
neus. a cyrene ciuitate dictus.
Alia uiuunt inaquis & discur
rūt utpisces. alia stant fixa ut
ostreæ echini. spongiæ.
Molliss imū genꝰ spongiarū.
penicillæ uocantur eoqđ
aptę sunt adoculoꝝ tumores.
& ad extergendas lippitudi
nes utiles. Candidæ spongiæ.
cuius sunt. perpetuō enim
ad sole sternūntur. & sicut
cera punica candorē bibunt.
Magdalena. a magdalo uico
in galilea ubi magdalenæ tur
ris. sed melius in tamonmer
mon mark. ma atupre turren
sis dicit. Ipsa est soror lazari
de qua septem dęmonia ei
ecit ihs. quę fudit alabastrū
sup caput eius. Maria iacobi
& ioseph mat. ipsa est mater
tera dni. Vnde iacobus minor
fr dni uocari meruit.
Arimathia. ipsa est ramatha
im. curtas heleazę. & samu
helis in media regione tham
natica iuxta diospolim.
Parasceue. prę paratio. vi.
feria.

Dominica euangelica

Leui alpher. ipse ē matheꝰ.
ex tribu unde ortus est leui

uocatus. Adtre loneū. ad eum
dispensationēq. uectigalium.
Telos enī grece. latine uectigal
nominat. Assum tū. ad dra
m tū. Rudis. noui. Assue
uerunt. adnexuit. Thali
tha cumi. s. rū est. id puella
surge. Iacobus alpher. id
iacobus minor. filius alpher.
fr dni. Dispertiat. diuidat.
Concidens. p ducta. a cędo non
acado. Decapolis est regio dece
urbiū. trans iordanē ad ori
entē ē tra galileam. Archisyna
gogus. princeps synagogę.
Syrophenissa. ex syris & fenici
bus orta. Dalmanutha. in
matheo. magedan. Luscus.
luce sciens. id monoptalmus.
Animę quior. constantior.
Pastinauit. plantauit. colui.
fodit. Suboptentu. subministratu.
t occasione. Nardus. frutex
aromatica. gradiodore & exilis
ſa radice. sed breui folio par
uo densoque. Cuius cacumina
mariscas & spicas spargit.
Baiulans. portans. Catinus. pa
rapsis. Prędiū. fundus. t ager.
& prędium dictū. qđ eo omīb.
bonis patris familias p uideretur.
id apparet quasi p uidium.
t abeo qđ antiqui agros quos
bello ceperunt. ap da prędia
uocabant. Gethsemani. mīp
tatur uallis pinguissima.
Cenaculū. domꝰ superior. Cau
te ducite. cū omī sollicitudine.

Amictus ſ̄indone ſubnudo. ſub
audimur corpore. id̄ corpore
ſubnudo. q̄ non aliud mdu
mentū. quā ſolū habebat
ſ̄indonē. Anathe matizare.
abominari. execrari. M̄yrra
tū. amarū. Salone. pacifica.
Decurio uocat̄. q̄d ſit deordi
ne curię. & officiū curię ad
miniſtrat. quietā curialiſ
apcurando munera ciuilia
ſole& appellari.

O Deluca euangliſt
euicē abia. ſalomon enī
deſilus elezar & ithamar
ſacerdotes conſtituit. quorū
uices ſēd̄m miniſteria ſua.
ut ingrederent domū dñi.
exeuū ſortib. diſtinxit. in
quib. abia familia. de qua
zacharias ortus eſt. ſors con
tigit octaua. Eliſabeth cognata
tua. quomodo cognata. ꝙ
qua maria de domo dauid
& eliſabeth de filiabus aaron.
lege exodi ubiſcriptū ē.
accepit aaron uxorē eliſabeth
filiā aminadab ſororē naa
ſon. que peperit ei nadab &
abiud. & eleazar & ithamar.
ſupna enī ꝓuiſione actus eſt.
ut ſacerdotalis ꝑgenies iun
geret regali. utiq; xp̄s qui
ſēd̄m carnē uerus rex & ue
rus ſac̄erdos erit futurus.
ipſa q̄q carnē de utraq; dauid
ſcilicē & aaron ſtirpe ſuſci
pere. Siſter ducerent.
p̄ſentarent. ſtare facerent.
Pugillarē. graphiū. uel tabu
le que poſſunt pugno con
cludi. Signū cui contra dicet̄.
fides dominice crucis. Eius
ipſius animā ꝑtranſibit gla
dius. id̄ dolor dominice paſ
ſionis. Tetrarcha galilee hero
de. Regnū iudee. quominus
ualidū fieret. tiberius auguſto
p tetrarchas ſcindere curauit.
Herodes & philippus & liſanias.
qui cū pilato p̄ſide romano
iudeam regebant. filii ſunt
herodis illius. ſub quo dñs
natus eſt. Inter quos & ipſū
herodem. archelaus frater
eorū decem annis regnauit.
qua nudus obuolenbilem
animi feroc̄itatē apud au
guſtū criminatus. eterno
apud uiennā diſperiit exi
lio. Ventilabrū. inſtrumē
tū quo pulex uentilantur.
idem & pala & uannus. Re
uolut. libru aperuit.
Pluuiſſe. clauſiſſe. Sarepta.
oppidū ſ̄idoniorū inuia pub
licatū. cuius meminit iſa
ias. Genneſareth dicitur idem
ee. q̄d mare galilee uel ma
re tyberiadis. Greco aut̄
uocabulo. quaſi generans
ſibi aquā dicitur. Commiſſu
ra. conuinctura. cōpago.
Confringantes. conterentes.
Conferſim. plenā. ſedinalius
euangelius conferta am retius

legit auerbo farcio. Legepris
cianū. flum illisū. impulsū.
intortū. influxū. Synagogā
edificauit nobis. sicut nosectām
adquā conuenim. sic&iam
synagogā adquā ē uenichant
edificatā accentuione habe
bant. Nam. cruntas ē.
galilee. sedo miliario tha
bar mons. ē tra meridiē
uxta endor quiē uicus
grandis quarto miliario ei
dem montis admeridiem.
Loculū. lectulū portatoriū.
Gerasie. urbs insignis arabie.
trans iordanen uxta monte
galaad. quā tenuit trib.
manasse nlonge astagno ti
beriadis. inqd poteri pcipita
tasint. fracessum quē cōple
turus erat. dispensationis
dominice mysteriū. Dies assūp
tionis. tēpus passionis. fumas
hiemem. Nonco uitunt uidei
samaritanis. Impbitas. inpor
tunitas. insolentia. inpudentia
immodestia. Quin immo. ma
gis. erā. potius. conuuictio
electrua. Venerunt. uenduntur.
Dipondius. geni ponderis leuis
simi exduabus assib. cōpositi.
Nemt. filam. Siliqua. folliculū
leguminis. siue fructus arboris.
quecoligunturq aporeis. Silicon.
qualatini corrupte siliquā
uocant. Ideo agreistale nom
accepit. eo qd ligni fructus ei
dulcissit. xilo quippe dicunt
lignū. licon dulce. hui arboris
pomo sucus expressus. acaria
agreis dicit. Saginatū. inpin
guatū. Caduscler. amphora
truū urnarū. Corus. xxx. modu.
Chaos. confusio idest tenebre
immisse. typfunda dimersio.
Cenē. edā. Sicomorus dicta. qd
sit filiosimilis moro. hanc latini
celsā appellant. Suggillē. sub
sanne. irrideat. suffocē. Mna.
e dragmis appendit. Austeris.
durus. seuerus. rigidus. Ares
cemib. multi quiinhoc mundo
florere uidebant. cū inaduentu
udicis sesine fructu ē spexerint
aresceret. Crapula. cruditas. lie
nis id splenis. Crapula. nausia.
post immoderatā uoracitatē
quasi cruda epula. Manicabat.
mane uenichat. Agonia. alacri
tas. fiducia. q fidentia. Agon
uero grece. certamē latine dr.
Spreuit. contēpsit. Sidicio. pt
batio. Dissensio. tumultus.
Sabbato silueq. mandatū erat
ut sabbato silentiū aduesperū usq.
aduesperā seruaretur. Maria
magdalena. soror lazari. Johanna.
uxor cuza procuratoris. Maria
iacobi. matertera dni. mā iacobi.
minoris & ioseph.

De ioh euangelia.

Ydrie uocant. uas aquarū re
ceptui parata. Grece enī aqua.
hydor uocat. Mystras. vñ fuerat
quasdam tamquā sidicere.

ternas amphoras. Metretenē
mensurā dicunt greci. indeme
trete. Architriclini. princeps
triclinii. triclinū cenaculū
ternibus lectulis discūbentiū dictū
Apud ueteres enī inloco ubi ē uinum
apponit exponebāt. tres lectuli
sternebantur. inquib. discūbentes
epulabant. cinonenī grece
lectus. t accubitū dr. Humu
larius. animis trapezeta.
Aenon. iuxta salim locus ē ubi
baptizabat iohannes. & ostendit
dr usq. hodie locus inoctauo
lapide scitopoleos. admeridiē
iuxta salim & iordanē. Salim
aut ineodē loco octauo lapide
a scitopoli. Vicus incāpo qui
salomias dr. Sichar corrupte
scribit. ptsichem samarie urbe
que latine & grece sichima
uocat quā edificauit æmor
uocauitq. nomī filii sui sichem.
& nunc neapolis dicitur.
Messias hebraice xps grece.
unctō latine. Vnde & punice
messē dr unguē. Cognate
quippe sunt linguē istē he
braica. punica & syra. Bethsa
ida. piscina inhierusalē que
uocatur phatnica. & anobis in
terpretari potest pecualis.
hyr quinq. quondā porticus
habuit. ostendunt q. gemini
lacus. quoge uī hibernis plu
uiis adimpleri solet. Mare
marū inmodū rubens quasi
cruentis aquis antiqui inse-

operis signa restatur. Nā hosti
as ineo lauari asacerdotib. solitas
fer. Vnde & pbatica dr. pba
ta quippe grece oues dicunt
Grabatū greci ē. & dr inclu
nati capitis susceptio. Gara
enī grece apud boeotios caput
uocat. Scenopheia. sollēnitas
hebreoge degreco inlatinū ta
bernaculoge dedicatio interpat.
que celebrabat audens immo
moriā expeditionis cū abegypto
te pmota intabernaculis age
bantur. & exeo scenophegia.
Scena enī grece. tabernaculū
dr. que apud hebreos septē
bri mense celebrabat. Fons
siloe inradicib. montis sion.
ñ iugib. aquis sedincertis
horis. diebusq. ebullit. interpo
tatq. missus. qr aqua inpisci
nā demonte oliueti. p aquae
ductū mittatur. Conspiraue
rant. cōiuraverant. Encenia.
nouatēpli dedicatio. grece enī
cein. nouū dr. que sollēpnitas.
apud hebreos octobri mense
celebrabatur. Jam & usū hab&
hocuerbū. siquis nouatunica
induat encemiare dicitur.
Institis. alligaminib. id parus
linteolis. Vnde mortuoge pol
lices ligant undelazaro legit.
Effrē. crescens. t frugifer dr.
Hardi pistici. id fidelis sine
adulteratione. Nā pistis. grece
fides dr. Peluis. uas ligneū
rotundū. dictū aluuendis

pedibus · hesitantes · dubitan-
tes · Siquomm̃ · alioquin ·
si aliter quã dico · Cedron ·
torrens · siue uallis iuxta
hierusalem · cuius meminit
iohannes euangelista · Mapã ·
coliphium · Lithostrotos ·
cõ positio lapidum · strauitẽ
paruulis crustis · acteselliis
tinctis uuarios colores ·
Maria cleope · uxor cleope ·
matertera dñi · Deis sopo
& myrra & aloe ·
Reqñ retro ·

BIBLIOTHECA
REGIA
MONACENSIS

es. Qui ujnus In t Capit
Xpc semel oblatus ad
multoꝝ exhaurienda
peccata. secdo sine pecco ap
parebit expectantib; se in
salutem Colla de feria ad
uj. Capitul usq; in pasca
Corpus meum dedi per
cucientib? et genas me
as uellentib? faciem meã
non auerti ab increp.ntib?
et conspuentib? in me. Coll.
De fr. Ad vi. Capit.
ris ds auxiliator ms.
ideo. n sum confusus. ideo

tiam durit
quo non co
Ompc
sericordi
placatus in
contempne
curramus.
niam conse
Tu aũt d
sabaoth
te. et pbas
iudeam uh
t enim teu
meã chie d
Ds cui sp

nuntuc · ex non aput os
tuum Collecta
Ebrie dñe ds hui bñe
Famulam tuam · p q
dñe nr ihc xpc non dubi-
tauit mandu; uadi nocu
tui · et cunctis fubue tpan
Collecta
Eppeua qs dñe pace
cuftodi · quof pligni

pe fanctus et pnobis
obedient patri uidz ab
uterum; nocuum aut cu
cis C o l l e c t a
ebrie dñe qs hui bñe
Famulam tuam · p q
dñe nr ihc xpc non dubi
tauit mandu; uadi nocu
tui · et cunctis fubue tpan
Collecta
Eppeua qs dñe pace
cuftodi · quof pligni

ut p palchia ad ds · capiuum
tuum · et · Priuans dextra uiq;
uc in pter · Re
uj · Collecta
s dñe nra ie
undary nob
ptinuam lax
. Ad ve ephat
o tue pter
aurus conft
ome mam;
in · et celestis
pie peccatu
mnore cap
p ad ve ephat
o tue pter
aurus conft
ome mam;
in · et celestis
pie peccatu

Nr. 2937 Ausgang: Juli 1965

I. Schäden: l o x 3a 3x 3o

II. Behandlung: 8 15 25 37 38 40

III. Besonderheiten:

RENOFIERT·F·B·ERNHA
RDVS·HILTZ·ABBAS·
NIDERALTAHLN·1601·

Cod. lat.
9475

Nider-
Attach
5.